

Handläggare

Ewa Jungstedt Pilestål
Telefon: 08-508 20 581

Till

Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd
2025-02-20

Verksamhetsberättelse 2024 för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner verksamhetsberättelse med bokslut för 2024 och överlämnar rapporten till kommunstyrelsen.
2. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd begär ombudgetering av parkinvestering avseende Storängsparken om 1,2 mnkr (investering).
3. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd begär ombudgetering av reinvestering avseende Storängsparken om 2,0 mnkr (investering).
4. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd begär att ackumulerat netto om 58,8 mnkr för resultatenheterna överförs till 2025.
5. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner blankettset enligt bilaga 1.
6. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner balansräkning enligt bilaga 2.
7. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner resultaträkning enligt bilaga 3.

8. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner uppföljning av trygghetsinvestering Dalen enligt bilaga 4.1.
9. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner uppföljning av trygghetsinvestering Fjädersn lekplats enligt bilaga 4.2.
10. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner uppföljning av trygghetsinvestering Rågdalen enligt bilaga 4.3.
11. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner uppföljning av trygghetsinvestering Stureby enligt bilaga 4.4.
12. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner uppföljning av trygghetsinvestering Ungas bilder enligt bilaga 4.5.
13. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner slutrapport av klimatinvestering Dricksvattenfontäner enligt bilaga 5.1.
14. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner slutrapport av klimatinvestering Elcyklar enligt bilaga 5.2.
15. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner slutrapport av klimatinvestering Solskydd enligt bilaga 5.3.
16. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner slutrapport av klimatinvestering Växtbäddar enligt bilaga 5.4.
17. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner slutrapport av klimatinvesteringsmedel Källsorteringskärl enligt bilaga 5.5.
18. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner uppföljning av internkontrollplanen enligt bilaga 6.
19. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner åtgärdsplan utifrån samverkansöverenskommelse med polisen enligt bilaga 7.
20. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner dataskyddsombudets årsrapport GDPR 2024 enligt bilaga 8.

Anders Carstorp
stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Förvaltningen bedömer att det arbete som genomförts under året har bidragit till att två av kommunfullmäktiges tre inriktningsmål har uppnåtts helt och att ett har uppnåtts delvis. Det mål som uppnåtts delvis är *Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla*. Målen för verksamhetsområdena i stort har uppnåtts. Nästan alla nämndmål har också uppnåtts. Som grund för bedömningen utgår förvaltningen från den verksamhet som bedrivits, resultat av indikatorer och nämndmål samt aktiviteter som genomförts under året. Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förslag till verksamhetsberättelse med bokslut och tillhörande bilagor och översänder rapporten till kommunstyrelsen.

Bakgrund

Nämnderna ska årligen lämna en verksamhetsberättelse med bokslut som bildar underlag till stadens årsredovisning och uppföljning av kommunfullmäktiges budget. Alla nämnder ska redovisa uppnådda resultat och analysera eventuella verksamhetsmässiga eller ekonomiska avvikelser jämfört med verksamhetsplan och förväntade resultat. Nämndens redovisning fokuserar på uppföljning av kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena samt hur nämnden har bidragit till att uppfylla dessa.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Avdelning HR och utveckling i samverkan med övriga avdelningar inom förvaltningen. De fackliga organisationerna har fått verksamhetsberättelsen för kännedom. Även pensionärsrådet har fått ta del av underlaget.

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	7
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	12
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	12
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid.....	13
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	17
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst	22
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet	45
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv.....	55
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	60
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	60
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	63
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar	66
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer.....	67
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	69
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	69
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb	73
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med	80
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	84

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	91
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	96
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt	102
Uppföljning av ekonomi	113
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	113
Resultatenheter	141
Investeringar	142
Försäljningar av anläggningstillgångar.....	144
Verksamhetsprojekt (driftprojekt)	144
Ombudgeteringar	144
Medel för lokaländamål.....	145
Analys av balansräkning.....	145
Övrigt.....	146
Särskilda redovisningar.....	147
Bedömning av nämndens interna kontroll	147
Systematiskt kvalitetsarbete.....	147
Systematiskt arbetsmiljöarbete	153
Checklista för årlig uppföljning.....	153

Bilagor

Bilaga 1. Sdn14 VB 2024

Bilaga 2. Balansräkning 2024

Bilaga 3. Resultaträkning 2024

Bilaga 4.1 Uppföljning-trygghetsinvestering Dalen

Bilaga 4.2 Uppföljning-trygghetsinvestering Fjädersns lekplats

Bilaga 4.3 Uppföljning-trygghetsinvestering Rågdalen

Bilaga 4.4 Uppföljning-trygghetsinvestering Stureby

Bilaga 4.5 Uppföljning-trygghetsinvestering Ungas bilder

Bilaga 5.1 Slutrapport - klimatinvestering - Dricksvattenfontäner

- Bilaga 5.2 Slutrapport - klimatinvestering - Elcyklar*
- Bilaga 5.3 Slutrapport - klimatinvestering - Solskydd*
- Bilaga 5.4 Slutrapport - klimatinvestering - Växtbäddar*
- Bilaga 5.5 Slutrapport - klimatinvestering - Källsorteringskärl*
- Bilaga 6. Uppföljning av intern kontroll 2024*
- Bilaga 7. EÅV Åtgärdsplan 2024*
- Bilaga 8. Dataskyddsombudets årsrapport GDPR 2024*
- Bilaga 9. Verksamhetsuppföljningar*

Sammanfattande analys

Stadsdelsförvaltningen bedömer att det arbete som hitintills genomförts under året bidragit till att två av kommunfullmäktiges tre inriktningsmål har uppnåtts helt och ett delvis. Bland målen för verksamhetsområden bedöms elva ha uppfyllts helt och fem delvis. Nästan alla nämndmål bedöms ha uppfyllts helt.

Som grund för ovanstående bedömning utgår förvaltningen från:

- Den verksamhet som bedrivits
- Genomförda aktiviteter
- Indikatorernas resultat

Osäkerhetsfaktorer i form av bland annat högt kostnadstryck samt intäkts- och volymförändringar har påverkat förvaltningens ekonomiska prognossäkerhet i stor utsträckning.

Totalt redovisas kostnader om 3 404,4 mnkr och intäkter om 597,5 mnkr. Nämndens driftverksamhet visar ett överskott om 2,9 mnkr före resultatöverföring och ett utfall inom fastställd budgetram efter resultatöverföring. Nämnden lämnar 2,9 mnkr till resultatfonderna.

Investeringar redovisar ett överskott om 5,5 mnkr i sin helhet, varav 3,9 mnkr avser investeringar i stadsmiljön och 1,8 mnkr avser investeringar i maskiner och inventarier. Nämnden begär ombudgetering om 3,2 mnkr till 2025.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Förvaltningens bedömning är att det arbete som genomförts under perioden bidragit till att inriktningsmålet uppnåtts helt. Uppföljningen visar att fyra av kommunfullmäktiges fem verksamhetsområdesmål bedöms ha uppfyllts helt och ett delvis. Det mål som uppnåtts delvis är *Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan*. Nio av de tio nämndmålen bedöms ha uppfyllts helt och ett delvis.

Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

Inom de öppna fritidsverksamheterna har ett särskilt arbete gjorts för att nå ut till nyanlända unga, flickor, ungdomar som identifierar sig som hbtq och barn och unga med funktionsnedsättning. Dagkollo är ett nytt koncept som förvaltningens fritidsverksamheter har testat.

Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan
Inom förskolan har barnkonferenser genomförts för att tidigt upptäcka barn i behov av stöd och språkarbetet har fortsatt. Arbetet för att öka inskrivningsgraden har utvecklats, bland annat i samverkan med öppna förskolor, men målet uppnås inte.

Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

Fler föräldrar nås av föräldraskapsstöd i olika former och god samverkan sker för att uppmärksamma barn och unga med riskbeteenden. Barn och unga kommer till tals i utredningar de berörs av och får information. Handläggningen inom funktionsnedsättning och socialpsykiatri har utvecklats. Omställningen till nya socialtjänstlagen har inletts.

Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

Möjligheten till ett mer hälsosamt åldrande för seniorer i stadsdelsområdet har ökat och fler äldre har möjlighet att delta i aktiviteter genom de öppna mötesplatserna. Även hälso- och sjukvårdsinsatserna har utvecklats. För att möta framtida behov av äldreomsorg fortsätter Innovationscenter att i partnerskap skapa nya innovativa lösningar för äldre.

Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

Förvaltningen erbjuder ett stort utbud av ledarledda aktiviteter för barn och ungdomar och flera nya ytor för spontanidrott har anlagts under året. En slutrapport av projektet Snösätra kulturplats har lämnats till stadsdelsnämnden.

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Förvaltningens bedömning är att det arbete som genomförts under perioden bidragit till att inriktningsmålet uppnåtts helt. Uppföljningen visar att tre av kommunfullmäktiges fyra mål för verksamhetsområdet uppfyllts helt och ett delvis. Det mål som bedöms ha uppnåtts delvis är *Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar*. Samtliga fem nämndmål bedöms ha uppfyllts helt.

Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

Förvaltningen har fokuserat på äldreomsorgens miljöarbete med ledning av konceptet *Hållbar vård och omsorg* och stadens plaststrategi. Två enheter inom äldreomsorgen har börjat använda mer miljövänliga kläder. Matsvinnsmätningar har utförts inom förskola och på vård- och omsorgsboenden.

Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

Förvaltningen har grävt ur rabatter och tagit bort äldre buskar i en park i Rågsved och planterat nya buskar och perenner som främjar den biologiska mångfalden. Tusentals lökar har planterats i Johanneshov och i Östberga för att erbjuda pollinatörer en möjlighet att hitta föda tidigt på våren. Andelen höggräs vid ytor som inte används för rekreation har ökat. Trots insatser uppnår förvaltningen fortfarande inte målet om ekologiska livsmedel.

Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

Förvaltningen har asfalterat ett antal gångvägar för att bidra till god och säker framkomlighet för gående och cyklister. En rapport om utfasning av fossilfria bränslen i stadsmiljöverksamheten har tagits fram. För att öka andelen resor med cykel har förvaltningen köpt in nya elcyklar.

Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

Nya rutiner för användning av Byggvarubedömningen har införts. Inför den årliga rapporteringen i kemikaliehanteringsystemet Chemsoft har verksamheterna kontaktats för att säkerställa att alla har utsett en användare som kan utföra rapporteringen och nya användare har erbjudits utbildning.

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Förvaltningen bedömer att det arbete som genomförts under perioden bidragit till att inriktningsmålet uppnåtts delvis. Fyra av kommunfullmäktiges sju verksamhetsområdesmål bedöms ha uppnåtts helt och tre delvis. De mål som uppnåtts delvis är *I Stockholm ska alla ha*

rätt till ett bra boende som de har råd med, Hög beredskap och stark rådighet ska gälla i alla verksamhetsområden och Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser. Nio av de tio nämndmålen har uppnåtts helt och ett delvis.

Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

Förvaltningen har arbetat i flera år för att bygga upp en beredskap för att hantera svängningar i ekonomin och bibehålla en rättssäker myndighetsutövning. Under 2024 har förvaltningen bedrivit en tydlig, stram och prioriterad styrning av både ekonomi och verksamhet inom samtliga verksamhetsområden för att bidra till en stark och hållbar ekonomi. Ett fortsatt högt kostnadstryck har påverkat förvaltningen under året, huvudsakligen för kostnader som avser placeringar av barn och unga.

I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

Arbetet med att möjliggöra för fler att komma vidare i processen mot egen försörjning och att sänka trösklarna för egen försörjning har bidragit till förbättrade resultat. Vidare har förvaltningen fortsatt att erbjuda feriejobb till ungdomar samt mötesplatser för utrikesfödda.

I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

En majoritet av de meddelanden om avhysning som inkommit har kunnat avvärjas. Färre äldre personer har avhysts än tidigare år. Det uppsökande arbetet för att motverka hemlöshet har utvecklats och gett resultat. Antal barnfamiljer som beviljats tillfälligt boende på hotell/vandrarhem har varit fler än beräknat och något fler barn har berörts av vräkning än föregående år.

Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

I samband med införandet av stadens nya chefsstruktur har en behovsanalys genomförts och dialoger har förts med chefer. En övergripande organisationsstruktur har tagits fram. Det systematiska arbetsmiljöarbetet utvecklas kontinuerligt och förvaltningen arbetar efter handlingsplaner och bemanningsstrategier. Sjukfrånvaron fortsätter att utvecklas i positiv riktning. Såväl den totala som den korta sjukfrånvaron överträffar årsmålen.

Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

Förvaltningen har genomfört en risk- och sårbarhetsanalys (RSA) enligt stadens riktlinjer och tvååriga cykel som inleddes 2024. Flera övningar och kunskapshöjande insatser har genomförts för både krisledningsstaben, resursgruppen och trygghetspunkter. En lokal incidentrutin har tagits fram för att fastställa ansvar, hantering av uppkomna incidenter samt förebygga incidenter. En plan för införandet av NIS2 har även tagits fram för att stärka beredskapsförmågan. Inom inköp och upphandling har fokus legat på uppföljning. Målet om andel elektroniska inköp har inte uppnåtts.

Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

Arbetet mot välfärdsbrott har stärkts. Förvaltningen har fortsatt arbeta för en välskött, tillgänglig och trygg stadsmiljö. Platssamverkan i Rågsved har fokuserat på Rågsveds centrum. Två större aktiviteter pågår i Rågsved, dels planeringen för ett nytt förvaltningshus och utredning av ett hus för alla. Flera trygghetsinvesteringar har gjorts, till exempel i form av multisportarenor i Stureby och Dalen.

Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt
Förvaltningen bidrar naturligt till att uppfylla mål och delmål i Agenda 2030 inom ramen för det ordinarie arbetet och samverkar med relevanta nämnder i staden, civilsamhället, näringslivet och akademien. Arbetet för ökad jämställdhet har utvecklats inom alla verksamheter. Förvaltningens barnrättssamordnare har bidragit till att stärka arbetet med barns rättigheter. Flera enheter har genomfört hbtqi-utbildning. Förvaltningen har genomfört en medborgarbudget för unga, inlett ett utvecklingsarbete kring medborgarförslag samt genomfört områdesmöten i olika stadsdelar.

Arbete utifrån direktiven till alla nämnder och bolagsstyrelser

Långsiktigt hållbar ekonomi och goda förutsättningar för välfärd

Fokus har legat på ett systematiskt arbete med planering, uppföljning och analys av verksamhet och ekonomi för att möta aktuella utmaningar. Under flera år har förvaltningen arbetat med att bygga upp en beredskap och resurser för att hantera svängningar i ekonomin och bibehålla en rättssäker och noggrann myndighetsutövning. Förvaltningen har bedrivit en tydlig, stram och prioriterad styrning av både ekonomi och verksamhet. För att skapa förutsättningar att ytterligare stärka och prioritera en hållbar ekonomistyrning har en tillfällig omorganisation trätt i kraft till och med våren 2025.

Omvärldsläget har genererat ekonomiska utmaningar för flera verksamheter under 2024, exempelvis har höga vård- och omsorgskostnader noterats samt osäkerhetsfaktorer kring nyttjande av beviljade insatser och antal hushåll inom ekonomiskt bistånd.

Prognossäkerheten har påverkats av intäkter som blivit kända sent på året, exempelvis förändrade regler kring generalschablon för ukrainska familjer. Förvaltningen har kontinuerliga prognosavstämningar i flera led och bedömningar av avvikelser. Åtgärdsplaner har tagits fram och justerats under året.

Inköp till offentlig verksamhet är ett viktigt medel för att driva samhällsutvecklingen i hållbar riktning. I upphandlingar och inköp arbetar förvaltningen för att i ökad utsträckning ställa sociala krav, krav på arbetsrättsliga kontraktsvillkor och miljö- och klimatkrav. En viktig del är aktiv avtalsuppföljning för att motverka välfärdsbrott och främja en sund konkurrens mellan seriösa företag. Under året har till exempel kontroller av arbetsrättsliga villkor genomförts inom några av förvaltningens lokalvårdsavtal. Utbildning för nya chefer har genomförts för att höja kunskapen om inköp och upphandling samt en riktad utbildning till omvårdnadspersonal där verksamhet nu utförs i egen regi.

Förvaltningen har tagit fram en lokalförsörjningsplan och lämnat underlag till fastighetskontorets stadsövergripande parkleksutredning. Förvaltningen ser ett minskat behov av främst förskolelokaler vilket gör att vissa nybyggnadsprojekt inom förskolan har avslutats eller skjutits på framtiden. I november 2023 beslutade nämnden om inriktning för ett nytt förvaltningshus i Rågsved. En ny detaljplan som möjliggör att användningen ändras till kontorslokaler antogs i december 2024. Beräknad flytt sker sommar/höst 2027.

En levande och hållbar stad

Avdelning förskola har fortsatt medverkat i forskningsprogrammet *Hållbar förskola* för att utveckla arbetet med ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet. Programmet har avslutats

under året.

Arbetet mot ett hållbart stadsdelsområde och en hållbar organisation har fortsatt. Förvaltningen har ställt om till höggräs eller äng på flera platser, infört källsortering i några stora parker samt planterat drygt 60 nya träd. Kommunikation och samverkan är ledord för att förflytta organisationen i en hållbar riktning. För att minska klimatpåverkan från konsumtionen har förvaltningens äldreomsorg bedrivit ett arbete med att minska förbrukningen av engångshandskar och andra artiklar i engångsplast. Insatser har gjorts för att minska klimatpåverkan från livsmedelsinköp och för att öka andelen ekologiska livsmedel.

Förvaltningen har arbetat med att öka inflytande och delaktighet, exempelvis genom rutiner med barnanpassad information gällande medborgarförslag, bildstöd och arbetsätt för att möjliggöra för fler invånare att lämna in medborgarförslag.

Under 2024 har förvaltningen tagit emot 36 medborgarförslag, en ökning jämfört med 2023, varav några inkommit från barn.

Två områdesmöten har genomförts med olika teman. På mötena har nämnden, tjänstepersoner och externa parter deltagit.

För att öka tillgängligheten för stadens invånare har förvaltningen rekryterat en digital fixartjänst för den stadsövergripande funktionen för teckenspråk på Medborgarkontoret i Rågsved. Teckenspråkig samhällsvägledning erbjuds på Medborgarkontoret.

En trygg och säker stad som håller samman

Förvaltningens öppna fritidsverksamheter erbjuder en meningsfull fritid för barn och unga. Besökare har möjlighet att påverka sin fritid genom parkråd, gårdsråd och inflytandeforum. Parklekar och fritidsgårdar verkar för att nå ut till fler barn och unga som saknar fritidssysselsättning genom en variation av aktiviteter och i samverkan med civilsamhället. Fritidsverksamheterna, tillsammans med förvaltningens förebyggande verksamheter har anordnat ett flertal dagkollon och utflykter i och utanför staden för barn och familjer.

Förvaltningen fortsätter, genom god samverkan, att tidigt upptäcka barn som är i behov av stöd. Ett exempel är projektet *Förskoleteam*, där barnavårdscentralen (BVC), föräldramottagningen och förskolan samverkar för att fånga upp barn som visar på kommunikations- och språksvårigheter. En föräldrarådgivare erbjuder föräldraskapsstöd på en förskoleenhet. För att främja barns psykiska hälsa, har en samverkansgrupp med representanter från Avdelning förskola och avdelning Social omsorg förebyggande och främjande samt habiliteringen och barnavårdscentralen startats.

Förvaltningen har fortsatt arbetet för att motverka välfärdsbrott och deltar i nu de stadsövergripande arbetsgrupperna mot välfärdsbrott inom lokalvård, HVB, hemtjänst och personlig assistans. På förvaltningen finns en styrgrupp och en arbetsgrupp mot välfärdsbrott. Arbetsgruppen har under året arbetat med att ta fram ett stödmaterial om välfärdsbrott som ska användas på respektive enhet/verksamhet.

Under året har förvaltningen samordnat rådet för funktionshinderfrågor som delas med Skarpnäck och Farstas stadsdelsförvaltningar. Förvaltningen har bland annat haft en workshop med rådet och representanter från de tre förvaltningarna och tillsammans med dem arbetat

fram flera olika aktiviteter och indikatorer till verksamhetsplan för 2025.

I samverkan med Skarpnäcks och Farstas stadsdelsförvaltningar har förvaltningen på Öppenvård sydst utvecklat stödet för anhöriga till personer med en kriminell livsstil, koppling till våldsbejakande extremism, samt till personer som drabbats av skjutningar och dödligt våld.

Två grupper har deltagit i det våldsförebyggande programmet för personer med funktionsnedsättning Viktig Intressant Person (V.I.P.).

Platssamverkan Rågsved har under året fokuserat på Rågsveds Centrum utifrån ett kommunfullmäktigeuppdrag i budgeten där flera förvaltningar tagit fram förslag i en gemensam åtgärdslista för att skapa ett tryggare och attraktivare Rågsveds Centrum.

Östberga är från och med 2024 inte med polisens lista över utsatta områden och i trygghetsundersökningen kan man utläsa att upplevelsen av trygghet hos invånarna har förbättrats. Östberga utgör trots det ett område som förvaltningen fortsätter att fokusera på.

För att minimera antalet brott och bedrägerier mot äldre samverkar förvaltningen med polis. En gemensam handlingsplan har tagits fram och följts upp och en trygghetsdag för seniorer har genomförts.

Utifrån identifierade behov har åtgärder inletts för att säkerställa god kontinuitet och tillgänglighet. Förvaltningen har tagit fram en plan för införandet av NIS2. NIS-system samt samhällsviktiga system eller system med känsliga personuppgifter har informationsklassats och ökat i stadig takt.

Förvaltningen har fortsatt att utveckla arbetet med jämställdhetsanalyser, barnrättsperspektivet, tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning samt nationella minoriteters rättigheter i samverkan med olika aktörer.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att det arbete som genomförts har bidragit till att inriktningsmålet uppnåtts helt. Uppföljningen visar att fyra av kommunfullmäktiges fem verksamhetsområdesmål har uppnåtts helt och ett delvis. Det mål som bedöms ha uppnåtts delvis är *Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan*.

Nio av de tio nämndmålen bedöms uppnås helt och ett delvis. Bedömningen grundar sig på analys av uppnådda resultat och genomförda aktiviteter.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet uppfyllts helt. Bedömningen grundar sig bland annat på att de två indikatorerna uppfyllts helt och aktiviteten är genomförd. Nämndmålet har uppfyllts helt.

Förvaltningens öppna fritidsverksamheter erbjuder ett socialt sammanhang och en meningsfull fritid för stadsdelsområdets barn och unga. Ett särskilt arbete görs för att nå ut till de prioriterade målgrupperna: nyanlända unga, flickor, ungdomar som identifierar sig som HBTQ och barn och unga med funktionsnedsättning. Sommarkollo är en möjlighet för barn och unga att få komma iväg under sommaren, få testa nya aktiviteter och lära känna nya kompisar. Alla verksamheter utgår från barnkonventionen och barnets bästa.

Främjande verksamheter och meningsfull fritid

De öppna fritidsverksamheterna når ut till många barn och unga. Parklekarna har besökts av barn i låg- och mellanstadieåldern som är den prioriterade målgruppen. Av dessa har 51 procent varit pojkar och 49 procent flickor. Parklekarna kan ses som jämställda verksamheter där parklekarnas resurser delas lika mellan flickor och pojkar. För att fånga upp barn i 11-12-årsåldern utan fritidssysselsättning i Östberga har Backens parklek haft kvällsöppet varje onsdag. Kvällsverksamheten har varit välbesökt och har lett till att fler av barnen har skrivit in sig i mellanstadieverksamheten.

Fritidsgårdarna har besökts av 40 procent flickor och 60 procent pojkar. Andel flickor på fritidsgårdarna har ökat med 2 procentenheter i jämförelse med 2023. Fritidsgårdarna arbetar aktivt med att få flickor att komma till verksamheterna genom uppsökande arbete på skolor, ledarledda aktiviteter utifrån inkomna önskemål och aktivitetsplanering. Några fritidsgårdar har även särskilda tjejeftermiddagar. En framgång har varit tjejeftermiddagarna på Högdalens fritidsgård, som har nått 30 flickor som annars inte hade besökt fritidsgården. Arbetet bidrar till jämställdhetsmålet i Agenda 2030.

Som en del av fritidsgårdarnas trygghetsarbete får alla nya besökare ett gårdskort. Vid första besöket ringer fritidsledare hem till vårdnadshavare för att skapa kontakt och berätta om verksamheten. I fritidsgårdarnas senaste brukarenkät uppger majoriteten av ungdomarna som svarade att de har skrivit gårdskort på fritidsgården och att deras vårdnadshavare har blivit kontaktad av fritidsledare. 95,2 procent av ungdomarna som besöker fritidsgårdarna känner sig trygga där.

De öppna verksamheterna för barn unga och familjer - fritidsgårdar, parklekar och öppna förskolan ordnar sommarlovsaktiviteter varje år. De tillskjutna medlen som nämnden tilldelades för avgiftsfria sommarlovsaktiviteter möjliggjorde att verksamheterna kunde utöka programmen och satsa mer på det nya uppdraget dagkollo, fler och längre utflykter, samt fler inköpta föreställningar och workshops av externa utförare. Även bemanningen stärktes.

Fritidsgårdarna har kunnat bistå med personal under Rågsvedsfestivalen och på utflykter och dagkollo har förvaltningen haft möjlighet att låta måltider/matsäckar ingå i aktiviteterna. Totalt har 2 621 barn och unga, varav 1 474 flickor och 1 147 pojkar, deltagit/besökt de avgiftsfria sommarlovsaktiviteterna. Effekterna är att många barn, unga och familjer har fått tillgång till en stor variation av aktiviteter i sommar. En viktig effekt är att många barn, unga och deras vårdnadshavare har fått tillgång till staden och länet på ett för många nytt sätt, genom utflykter i och utanför staden.

Dagkollo är ett nytt koncept som förvaltningens fritidsverksamheter har testat. Samtliga parklekar i Rågsved, Bandhagen och Östberga har haft inskriven dagkolloverksamhet med massor av aktiviteter för den prioriterade målgruppen. Alla barn har i början av dagkollet fått påverka innehållet genom att föreslå aktiviteter. Totalt deltog 22 barn på dagkollo och majoriteten av barnen uttryckte att de var väldigt nöjda med veckan. Parklekarna kommer att fortsätta att erbjuda dagkollo under loven kommande år.

Även Östbergas och Rågsveds fritidsgård har erbjudit ungdomar 13-17 år möjligheten att delta på dagkollo. Fokus för fritidsgårdarnas dagkollo var att få ungdomar att ta del av aktiviteter utanför sitt bostadsområde. Under dessa två dagkollo deltog många nyanlända ungdomar från närliggande SHIS-boenden. Totalt deltog 133 ungdomar från Rågsveds fritidsgård och 256 ungdomar från Östbergas fritidsgård. Bland annat erbjöds möjligheten att åka till Kolmården och Gröna Lund.

Både parklekar och fritidsgårdar har arbetat med barnkonventionens artikel 12: rätten till inflytande och delaktighet. Samtliga parklekar har infört parkråd, där barn kan påverka verksamheten. Alla fritidsgårdar har haft gårdsråd/inflytandeforum där ungdomarna görs delaktiga i aktivitetsplaneringen, framförallt till lov. De får även påverka inköpen.

Regnbågsträffen, som är en mötesplats för HBTQ-ungdomar, har startats och haft åtta träffar. Information om mötesplatsen sprids via sociala medier och skolbesök. Ett aktivt och kontinuerligt relationsskapande arbete krävs för att nå ut till målgruppen och få dem att vilja besöka verksamheten. Bland annat har Regnbågsträffen haft öppet under sommaren vilket har genererat att fler ungdomar har hittat till verksamheten. Totalt har Regnbågsträffen haft 30 besökare.

Aktiviteter för barn och unga med funktionsnedsättning

Representanter från parklekar och fritidsgårdar deltar i stadens övergripande nätverk *Fritid för Alla* för att alla barn och unga med funktionsnedsättning ska ha möjlighet till en aktiv fritid. Fritidsgårdspersonal har fått en kompetenshöjande insats genom att ta del av riksförbundet Attentions digitala utbildningsmaterial om NPF-diagnoser.

Högdalens fritidsgård har under hösten öppnat upp sin verksamhet Måndagsklubben för alla ungdomar med funktionsnedsättning. Tidigare har Måndagsklubben varit en LSS-verksamhet, som har krävt myndighetsbeslut för deltagande.

Samverkan löper på mellan Högdalens fritidsgård, Skarpnäcks kulturhus och Träffstugan med riktade aktiviteter för ungdomar med funktionsnedsättning. Totalt har åtta disco/karaokekvällar genomförts med ca 40-50 deltagare per gång. Inför sommaren anordnade representanter från stadsdelsförvaltningar från Söderort, idrottsförvaltningen och

kulturförvaltningen ett poolparty på Stora Sköndals handikappbad för målgruppen. Det var en mycket uppskattad aktivitet bland ungdomarna. Ungdomarna som deltar på dessa aktiviteter kommer från hela Stockholm, vilket visar på ett behov av meningsfulla aktiviteter för målgruppen. Samverkan mellan olika verksamheter bidrar till ett praktiskt erfarenhetsutbyte för fritidsledare i arbetet med barn och unga med funktionsnedsättning.

Två parklekar har även haft dialog med och bjudit in elever och lärare från närliggande skolor med anpassade klasser. Syftet har varit att visa upp verksamheterna till barnen så att de kan ta del av en meningsfull fritid via parklekarna.

Sommarkollo

Totalt har 1 204 barn från Enskede-Årsta-Vantör ansökt om att få åka på kollo, varav 63 procent flickor och 37 procent pojkar. Av dessa blev 957 barn erbjudna platser. 102 barn som ansökte till kollo blev prioriterade av bland annat socialtjänst. Detta är ett resultat av god samverkan mellan kollohandläggare och socialsekreterare. Prioritering av barn till kollo möjliggör att de barn som verkligen är i behov av att få komma iväg och byta miljö under sommaren garanteras en plats till kollo. 84 barn som har behov av stöd beviljades personalförstärkning inför kollo.

Parkleksplan

En parkleksplan har upprättats i samråd mellan berörda avdelningar. Parkleksplanen belyser nuvarande och kommande utvecklingsområden för Enskede-Årsta-Vantörs parklekar.

Goda exempel

Riktad verksamhet mot nyanlända ungdomar

Örby fritidsgård, som ligger nära ett SHIS genomgångsboende, har haft regelbundna aktiviteter för nyanlända ungdomar tillsammans med ungdomar som vanligtvis är på fritidsgården. Totalt har 39 ungdomar från boendet tagit del av aktiviteter. Det har genererat att många nyanlända ungdomar har hittat till fritidsgården och fått nya vänner.

Vernissage på Östberga kulturhus

En gång per termin har Östberga kulturhus anordnat vernissage i samverkan med biblioteket, öppna förskolan, lokala föreningar samt boende i området. Vernissagerna har varit välbesökta och har nått invånare i alla åldrar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till fritidsaktiviteter	70 %	69 %	73 %		69 %	69	2024
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	2,4 %			3,1 %	3 %	2,7 %	VB 2024

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska upprätta en parkleksplan som beskriver nuläge för respektive parkleksbyggnad och som pekar ut behov, utveckling och upprustning av dessa, de kommande åren med utgångspunkt i stadens parkleksstrategi	2024-01-01	2024-08-31	

Nämndmål: 1.1.1 Alla barn och unga i stadsdelsområdet har en meningsfull fritid, hälsofrämjande aktiviteter och jämlika uppväxtvillkor

 Uppfylls helt

Beskrivning

Fritidsgårdarnas besökare är delaktiga och har inflytande över vilka aktiviteter som erbjuds genom gårdsråd och inflytandeforum. Parklekar och fritidsgårdar samverkar med civilsamhället i syfte att erbjuda större variation av aktiviteter. De förebyggande och främjande verksamheterna erbjuder kultur och fysisk aktivitet i enlighet med bland annat stadens idrottspolitiska program. Genom att erbjuda en variation av aktiviteter ökar flickors, nyanländas samt barn och ungdomar med funktionsnedsättnings deltagande på fritidsgårdarna, som därmed får en meningsfull fritid. Inom fritidsverksamheterna finns trygga vuxna som agerar samt har kompetens och förutsättningar för att skapa en trygg och utvecklande verksamhet som attraherar många. Medarbetarna i de förebyggande och främjande verksamheterna har kompetens och ett bemötande som bidrar till att verksamheterna är jämställda och fria från rasism.

För att få fler barn från underrepresenterade grupper att delta på sommarkollo utvecklas nya arbetssätt.

Alla medarbetare inom de förebyggande och främjande verksamheterna har kunskap om risk- och skyddsfaktorer samt arbetar utifrån barnkonventionen.

Förväntat resultat

- Parklekar och fritidsgårdar är välkomnande, trygga och drogfria mötesplatser där alla barn och unga har möjlighet till inflytande och delaktighet.
- Flickors deltagande på fritidsgårdarna ökar (2023: 36,5 procent flickor)
- Barn och unga med funktionsnedsättning har en meningsfull fritid.
- Fler barn från underrepresenterade grupper och barn med funktionsnedsättning deltar i sommarkollo.
- Barn och unga är nöjda med det utbud som erbjuds på de öppna fritidsverksamheterna.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppfyllts helt. Bedömningen grundar sig på att det förväntade resultatet uppnåtts. Vidare har målet för indikatorn uppnåtts och samtliga planerade aktiviteter har genomförts.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel flickor som besöker fritidsgårdarna	40,34 %				40 %		VB 2024

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra dagkollo i fokusområde Hagsätra-Rågsved	2024-01-01	2024-12-31	
 Implementera Stockholms stads nya strategi för fritids- och ungdomsgårdar	2024-01-01	2024-12-31	
 Implementera Stockholms stads nya strategi för parklekar	2024-01-01	2024-12-31	
 Inventera vilka föreningar som kan erbjuda studiehjälp i samverkan med förvaltningens fritidsverksamheter	2024-01-01	2024-12-31	
 Se över möjligheterna att öppna måndagsklubben för barn och unga med funktionsnedsättning	2024-01-01	2024-12-31	
 Testa en mobil verksamhet	2024-01-01	2024-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

 Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet har uppfyllts delvis. Bedömningen grundar sig på att två indikatorer uppnåtts helt och tre har uppnåtts delvis. Aktiviteter som bidrar till målet har genomförts. Nämndmålet bedöms ha uppfyllts helt.

Barnkonferenser har genomförts för att tidigt upptäcka barn i behov av stöd. Ett processtöd för att främja barns psykiska hälsa har genomförts, och psykisk hälsa har även tagits upp på pedagogiska caféer. Arbetet med jämställdhetsanalyser pågår på enheterna. Språkarbetet fortsätter genom språkstrategier, förskolebiblioteken och processtöd i språkutvecklande förskola.

Barns rättigheter

Alla enheter har genomfört barnkonferenser för att tidigt upptäcka barn i behov av stöd, samt för att skapa en meningsfull och tillgänglig utbildning för alla barn. Barnkonferenser har bland annat använts till att synliggöra relationer, och utifrån det har pedagogerna arbetat med anknytning, fördelat barnen i grupper och erbjudit aktiviteter. På en del förskolor har barnkonferenserna bidragit till att medarbetare har större kännedom om alla barn på förskolan, och inte bara på den egna avdelningen, till exempel om de har behov av extra stöd.

Organisationen med barnombud på varje förskola och barnombudsamordnare på varje enhet har fortsatt. Nätverket med barnombudssamordnarna har tagit del av en föreläsning om våld mot barn med funktionsnedsättning. Barnombudssamordnarna har utvärderat vad deras roll har lett till. Utvärderingar visar att de har mer kunskap om barnrätt och kan stötta kollegor i

det. Barnombudssamordnarna ser också att barnrätt är tydligare i fokus hos ledningen.

Avdelning förskolas stöd- och utvecklingsteam har genomfört pedagogiska caféer med temat psykisk hälsa i förskolan. Deltagarna har fått med sig verktyg för att kartlägga vilka delar av förskoledagen som fungerar bra, och om det finns delar som behöver förändras. Det har lett till att medarbetare kunnat fokusera på det positiva och fått en ökad förståelse för vad barnen behöver i olika situationer.

Stöd- och utvecklingsteamet har erbjudit medarbetare handledning och utbildning för att tillgängliggöra utbildningen för alla barn. En utvärdering visar att medarbetare fått med sig verktyg och stöd i att bemöta barn i olika situationer. Det har blivit lättare att läsa av signaler från barn och att kunna hantera situationer utan att det skapar stress. Detta bidrar till målet om en god utbildning för alla i Agenda 2030. Utbildningar har även genomförts i *Goda samtal om svåra ämnen* och *Trauma och traumamedveten omsorg*.

Ett processtöd med seminarier för att främja psykisk hälsa i förskolan har genomförts. Under processtödet framkom ett behov av att öka samverkan för att möta barn och familjer. Utifrån det har en samverkansgrupp med representanter från Avdelning förskola och avdelning Social omsorg förebyggande och främjande samt habiliteringen och barnavårdscentralen startats.

Förskoleenheternas introduktionsmaterial har setts över för att öka likvärdigheten och säkerställa information till vårdnadshavare. Bland annat ska information om barnavårdscentralen och socialtjänsten finnas med.

Språk

I arbetet med att utveckla en språkutvecklande förskola, medverkar alla förskoleenheter i ett processtöd i samverkan med Ifous (Innovation, forskning och utveckling i skola och förskola) och Göteborgs universitet.

Inom processtödet genomförs aktionsforskning, det innebär att varje enhet filmar undervisningssituationer och utvärderar det språkutvecklande arbetet. Ett exempel på resultat utifrån det, är förändring av miljöer för att skapa mötesplatser för språkande, med hjälp av bilder och litteratur. Det har också lett till en medvetenhet hos pedagoger, då de har utvärderat sig själva och ibland sett att barns alla frågor inte besvarades samt att vissa barn fick mer talutrymme än andra.

Enheterna har fortsatt att utveckla förskolebiblioteken. Flera enheter ser att bibliotek i hallen bidrar till ett ökat engagemang från vårdnadshavare när det gäller att läsa böcker med barnen. De nationella minoritetsspråken synliggörs i förskolebiblioteken. Alla enheter har fått en språkväska med litteratur och praktiska exempel på hur man kan arbeta i verksamheten med de nationella minoritetsspråken samt frågeställningar att arbeta vidare med.

De nationella minoritetsspråken har varit fokus i Avdelning förskolas språknätverk. Minoritetsspråken blir mer och mer synliga i enheternas lärmiljö i form av bilder, litteratur och information till vårdnadshavare. Nationaldagar uppmärksammas och en enhet har påbörjat samlingar med sånger och ramsor på finska.

Kompetensutveckling i svenska språket har genomförts. Deltagare beskriver att de har fått fler begrepp att använda och kan kommunicera bättre med kollegor och vårdnadshavare. De kan

också, på ett bättre sätt, leda pedagogiska aktiviteter med barnen och dokumentera verksamheten. Tio medarbetare har gått utbildningen *Flerspråkighet i förskolan* som leds av kollegor som utbildat sig till kursledare. Deltagarna uttrycker att de har fått en ökad medvetenhet om språkets betydelse samt vikten av att samverka med vårdnadshavare om barns modersmål.

Öppna förskolan förbereder föräldrar och deras barn inför förskolestart. Under året har verksamheterna arbetat med pedagogiska språkmiljöer som ska stimulera barns språkutveckling och sociala samspel. Pedagogerna upplever även att föräldrar inspireras av öppna förskolans arbete och att föräldrar pratar *med* sina barn istället för *till* sina barn.

Finska öppna förskolan i Stureby har haft öppet en halvdag i veckan under året och har besökts av 702 barn och vuxna, vilket är en ökning med 31 procent i jämförelse med 2023. Verksamheten har haft öppet lika många dagar som under 2023 och inget utöver den ordinarie marknadsföringen har gjorts för att locka fler besökare. Det visar på att det finns ett fortsatt behov och ett stort intresse av öppna verksamheter för målgruppen. Finska öppna förskolan har fått ta del av en finsk teater under hösten med stöd av statsbidraget för arbetet med nationella minoriteter.

Ökad inskrivningsgrad

I arbetet med ökad inskrivningsgrad har förvaltningen skickat ut information om förskolan till 98 familjer i enlighet med ändringar i skollagen som trädde i kraft förra året. Av dem har även 9 familjer fått erbjudande om förskoleplats. Ingen av de familjer som fick erbjudande om plats valde att tacka ja. Föregående år var det cirka 120 familjer som fick information och 13 familjer som fick erbjudande om plats. Familjer som det finns telefonnummer till har blivit uppringda. De telefonsamtal som genomförts visar att det är viktigt med ett långsiktigt arbete och att bygga förtroende till familjerna.

Under året har öppna förskolorna samt introduktionsförskolorna hjälpt elva föräldrar med att skriva in sina barn i förskola. Alla öppna förskolor gör reklam för förskola och pratar om vikten av förskola för språkinläring och ökad chans att klara av skolan bättre. Pedagoger på öppna förskolan upplever att majoriteten av de föräldrar de träffar har god kunskap om förskola och redan står i kö.

Digitalisering

Det nya närvaro- och frånvarosystemet i förskolan, Tempus, har införts. Kompetensutveckling har genomförts för rektorer och vissa medarbetare. Införandet av Infomentor, som ska ersätta Skolplattformens planerings- och uppföljningsdel är uppskjutet.

Goda exempel

Jämställdhetsanalyser

Under året har jämställdhetsanalyser genomförts. En enhet som genomfört flera jämställdhetsanalyser har sett att pojkarna har mer tillgång till cyklar och byggmaterial, medan flickorna använder miljöer såsom hemvård och skapande. För att skapa en mer jämställd och inkluderande miljö, har enheten tagit fram nya rutiner vid samling, infört planerade lekgrupper för att öka erfarenheten av allt material på förskolan, möblerat om på avdelningen och infört nya rutiner vid utdelning av cyklar på gården.

Ett annat exempel är att pojkarna visat sig ta mer plats vid måltider. Utifrån det har enheten anpassat och planerat den pedagogiska måltiden. Flera enheter har också analyserat litteraturen och sett ett behov av att utöka utbudet av litteratur så att det speglar en bred representation utifrån till exempel kön, könsöverskridande uttryck och familjekonstellationer.

Förstärkt föräldrastöd

För att ge föräldrar bättre tillgång till stöd och för att medarbetare i förskolan ska känna till vart de kan hänvisa föräldrar i behov av stöd, har en föräldrarådgivare arbetat riktat mot Snösätra förskoleenhet för att prata om föräldraskap med föräldrar. Föräldrarådgivarens närvaro på förskolan har lett till att medarbetare har större kännedom om vad det finns för stöd för vårdnadshavare och kan hänvisa dem vidare.

Innovationsarena för utbildning och undervisning

I förskolans UU-labb (innovationsarena för utbildning och undervisning) har ett pilotprojekt startats där pedagoger tar med sig barn till undervisningsmiljöerna. Tidigare har UU-labbet endast används som en innovations- och utbildningsarena för medarbetare. Pilotprojektet har fungerat bra och barnen har uttryckt att det finns mycket att göra i UU-labbet.

Barns inflytande

På en förskoleenhet har olika avdelningar besökt varandras miljöer för att ta reda på hur mycket barnen har påverkat miljöerna samt hur miljöerna genom möblering och placering av material, skapar möjlighet till barns inflytande.

På en annan enhet har barnråd införts på flera avdelningar. Ett exempel som har tagits upp på barnrådet är rädsla för att gå på toaletten. Med enkla lösningar utifrån barnens förslag, har de rädslor som fanns arbetats bort.

Barns rättigheter/barn i behov av stöd

En enhet har skapat särskilda lekgrupper för att stötta barn med svårigheter inom kommunikation, lek och samspel. Genom tydliga lekstationer har barnen getts möjlighet att träna i ett mindre och mer förutsägbart sammanhang. Pedagogerna har sett att det, i nästan alla lekgrupper, kontinuerligt har varit stunder där barnen har lyckats i leken och där de haft gemensamt fokus tillsammans med andra vuxna och barn.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barnskötare med barnskötareutbildning av totalt antal anställda (årsarbetare)						Fastställs 2024	2024
Analys	Ingen analys kan göras då inget målvärde har fastställts.						
  Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	36,4 %	2,3 %	34,1 %	35,2 %	35,5 %	Ökning	VB 2024

		Antal barn per anställd i förskolan (årsarbetare)	5,1 st	4,9 st	4,9	4,9	VB 2024
Analys							
Målet är nära att uppnås och har förbättrats sedan början av året.							
		Antal barn per grupp	16 barn/avd.	15,7 barn/avd.	15	15	VB 2024
Analys							
Barngruppens storlek varierar under året och i den dagliga undervisningen delas barnen in i mindre grupper. Det innebär att barnen leker och har undervisning med ett lägre antal barn under större delen av dagen. Målen för andel legitimerade förskollärare och antal barn per legitimerad förskollärare uppnås, vilket också är en viktig faktor för hög kvalitet. Det är en ekonomisk utmaning att minska barngrupper och samtidigt ha en hög bemanning av förskollärare och övrig pedagogisk personal.							
		Antal barn per legitimerad förskollärare	15,1 st	15,7 st	15,4 st	Minskning	VB 2024
		Inskrivningsgrad i förskola	94,7 %		95,5 %	Tas fram av nämnd	2024
Analys							
I arbetet med ökad inskrivningsgrad har förvaltningen skickat ut information om förskolan till 98 familjer i enlighet med ändringar i skollagen som trädde i kraft förra året. Av dem har även 9 familjer fått erbjudande om förskoleplats. Ingen av de familjer som fick erbjudande om plats valde att tacka ja. Föregående år var det cirka 120 familjer som fick information och 13 familjer som fick erbjudande om plats. Familjer som det finns telefonnummer, till har blivit uppringda. De telefonsamtal som genomförts visar att det är viktigt med ett långsiktigt arbete och att bygga förtroende till familjerna.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
		Förskolenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra en utvärdering av introduktionsförskolorna	2024-01-01 2024-12-31

Nämndmål: 1.2.1 Alla barn har likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i en hållbar förskola av hög pedagogisk kvalitet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen ska följa upp att alla förskoleenheter organiserar för att alla barn erbjuds undervisning och utbildning som planerats och följs upp av legitimerad förskollärare.

Förvaltningens stöd- och utvecklingsteam ska erbjuda förskoleenheterna handledning och kompetensutveckling utifrån aktuella behov. Syftet är att utveckla bemötande och förhållningssätt till barn och vårdnadshavare, samt tillgängliggöra utbildningen för alla barn. Stöd- och utvecklingsteamet stödjer och sammankallar enheternas barnombudssamordnare. Nätverket av barnombudssamordnare bevakar och utvecklar arbetet med barns rättigheter.

Förvaltningen följer upp att samtliga förskoleenheter implementerar strategi för det språkutvecklande arbetet, samt stöttar enheterna i det arbetet. För att utveckla medarbetarnas kunskaper i svenska språket kan enheterna få stöd till kompetensutveckling.

Enheterna får stöd i hur digitala verktyg ska användas för att utveckla undervisningen och stärka barns digitala kompetens.

Avdelning förskola och avdelning Social omsorg förebyggande och främjande samverkar i uppdraget med att öka inskrivningsgraden i förskolan.

Förväntat resultat

- Samtliga förskoleenheter säkerställer att undervisning och utbildning planeras och följs upp av legitimerade förskollärare.
- Pedagogernas kunskap i svenska språket ökar
- Pedagogernas kunskap i bemötande och förhållningssätt ökar
- Barn i behov av stöd upptäcks tidigt genom ökad kunskap och ökad samverkan.
- Det språkutvecklande arbetet på varje förskoleenhet utvecklas.
- Andelen barn som är inskrivna i förskolan ökar.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppnås helt. Bedömningen grundar sig på att det förväntade resultatet uppnås och planerade aktiviteter har genomförts.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Genomföra pedagogiska caféer för medarbetare i förskola	2024-01-01	2024-12-31	
✓ Genomföra processtöd för att främja psykisk hälsa i förskolan	2024-01-01	2024-12-31	
✓ Genomföra samtalsmodellen "Barnens bästa möte" i förskolan som en del i det förebyggande arbetet att tidigt möta barns behov	2024-01-01	2024-12-31	
Analys Har genomförts på en förskola inom Stureby förskoleenhet.			
✓ Utvärdera förskolebiblioteken	2024-01-01	2024-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet har uppfyllts helt. Bedömningen grundar sig bland annat på att av alla mätbara indikatorer har två indikatorer uppfyllts helt, sex har uppfyllts delvis och en har inte uppfyllts. Fyra av fem nämndmål har uppnåtts helt.

Fler föräldrar nås av föräldraskapsstöd i olika former och god samverkan sker för att uppmärksamma barn och unga med riskbeteenden. Barn och unga kommer till tals i utredningar de berörs av och får information. Personer som ansöker om stöd för att lämna en kriminell miljö har fått kontakt med sociala insatsgrupper (SIG) inom 24 timmar. Fler brukare med funktionsnedsättning har tagit del av hälsofrämjande aktiviteter. Arbetet med handläggning inom funktionsnedsättning och socialpsykiatri har utvecklats.

Ett utvecklingsområde är arbetet med att ta till vara på resultatet från brukarundersökningar för att utveckla verksamheterna.

Förebyggande arbete

De öppna fritidsverksamheterna hänvisar barn, ungdomar och föräldrar till rätt stöd vid upptäckt av riskbeteenden i samverkan med bland annat fältassistenter, mottagnings- och utredningsenhet och föräldramottagning. Fältassistenter har i samverkan med fritidsledare haft fem riktade föräldrareträffar där föräldrar har fått ökad kunskap om bostadsområdet, risk- och skyddsfaktorer och information om de olika verksamheter som finns tillgängliga. Föräldrareträffarna har även genererat en föräldraskapsstödsgrupp, ABC tonår, mobilisering av föräldrar vid skolavslutning och länkningsar till råd- och stödsamtal.

För att fånga upp barn i mellanstadieålder utan fritidssysselsättning i Östberga har Backens parklek startat Onsdagsklubben som har öppet kvällstid och riktar sig till barn i mellanstadieåldern. Personalen har samverkat med Östbergaskolan som har informerat barn och föräldrar om Onsdagsklubben. Onsdagsklubben har varit välbesökt och lett till att fem barn skrivit in sig på mellanstadieverksamheten.

Samtliga parklekar har anordnat familjedagar, där socialtjänst, föräldramottagning, fältassistenter, öppen förskola och lokala föreningar höll i aktiviteterna. Dessa dagar var välbesökta av barn, ungdomar och familjer och har varit en möjlighet för förvaltningens verksamheter att sprida information och ha dialog med familjer.

Öppna förskolan har haft 18 tillfällen med föräldraskapsstödsprogrammet *Alla barn i centrum (ABC)* med totalt 125 föräldrar, varav 19 ifrån Hagsätra/Rågsved. Ett särskilt arbete har gjorts för att få fler pappor att delta i föräldraskapsgruppen. Det har gett resultat då 67 pappor och 58 mammor deltagit. Majoriteten av alla föräldrar som har deltagit i ABC tycker att gruppen har bidragit till reflektion över sin föräldraroll.

Totalt har 42 föräldraskapsstödsgrupper genomförts med 307 föräldrar varav 52 föräldrar från Hagsätra/Rågsved. Föräldramottagningen har ett särskilt fokus på att nå ut till föräldrar i Hagsätra/Rågsved då det är en målgrupp som är svår att nå. Två föräldraskapsstödsgrupper hölls i parkleken Rågdalen under våren i syfte att erbjuda ett lättillgängligt stöd för föräldrar. Detta resulterade i att 15 föräldrar från området deltog. Utöver det har föräldramottagningen ett särskilt samarbete med parkleken Rågdalen där en föräldrarådgivare är på plats två gånger i månaden och ger direkt stöd och information till föräldrar som besöker verksamheten med sina barn.

Föräldramottagningen har genomfört 571 råd- och stödsamtal till 211 unika föräldrar. Av dessa föräldrar var 25 procent boende i Hagsätra-Rågsved. I genomsnitt erhöll varje familj tre samtal. Några framgångsfaktorer med att nå föräldrar från Hagsätra-Rågsved är den goda samverkan med skolorna i området där skolorna har länkat föräldrar till föräldramottagning. Föräldramottagningen har även varit synlig i andra arenor såsom öppna förskolan och Rågdalens parklek. Det finns en god samverkan internt inom avdelningen men även med myndighetsutövande socialtjänst som länkar till föräldramottagningen. Tillsammans med Capio BVC Rågsved respektive Vantör BVC, genomförs i snitt 20 hembesök i veckan till barn och föräldrar som tackat ja till att ingå i det utökade hembesöksprogrammet. Det

familjecentrerade arbetet i Hagsätra-Rågsved kommer att omförhandlas till 2025 då samverkansavtalen har löpt ut.

Föräldramottagningen har haft ett särskilt samarbete med projektet *Hållbar självförsörjning* på enheten för ekonomiskt bistånd där nio föräldrar tog del av föräldraskapsstödet *Föräldraskap i Sverige (FöS)*. Av dessa bor åtta familjer i Hagsätra/Rågsved. Samarbetet har fungerat bra och deltagande föräldrar har varit positiva till stödet.

Projektet *Förskoleteam* löper på och 42 familjer har fått ta del av stödet varav 15 har avslutat stödet. Den vanligaste aktualiseringsorsaken har varit försenad språkutveckling. Majoriteten av familjerna som avslutat sin insats upplever en positiv utveckling inom språk, kommunikation och samspel hos barnet. Fler förskolepedagoger upplever även att insatsen gett ökat samarbete med vårdnadshavare. En kompetensutvecklingsinsats har genomförts vilket har lett till att pedagoger har fått ny kunskap om barns språkutveckling och barnvårdscentralens uppdrag.

Arbetet med stärkt tidigt stöd i samverkan (STIS) löpte på under året där föräldrarådgivare, BVC-sköterskor, barnmorskor och pedagoger från öppna förskolan samarbetade och samverkande både runt enskilda barn och föräldrar samt mot grupper av föräldrar. Genom att föräldrarådgivare är med i det tvärprofessionella samverkansteamet vilket leds av BVC, ges förutsättningar för att gravida och/eller föräldrar med stödbehov kan fångas upp tidigare.

Förvaltningen har beviljats projektbidrag från Länsstyrelsens 37A medel för en familjeguide som kommer att arbeta riktat mot kvotflyktingsfamiljer. Projektet kommer att genomföras i samverkan mellan enheten för öppen förskola och parklekar samt mottagnings- och utredningsenheten. Projektet kommer att pågå mellan juni 2024 och maj 2026.

Fältassistenter och ungdomsmottagningen har haft som mål att nå ut till ungdomar i Hagsätra-Rågsved. Majoriteten av fältassistenternas uppsökstimmar har förlagts i Hagsätra/Rågsved i syfte att synliggöra fältverksamheten samt skapa tillit till ungdomarna i området. 31 insatser kopplade till unga i riskzon i Hagsätra/Rågsved har genomförts. På ungdomsmottagningen har 24 ungdomar, bosatta i Hagsätra/Rågsved träffat en kurator. Totalt har ungdomsmottagningen haft 571 unika besökare i åldrarna 12-23 och erbjudit 1 789 råd- och stödsamtal. Planering kommer att fortsätta nästa år för ungdomsmottagningen att nå ut till fler ungdomar i Hagsätra/Rågsved.

Andelen hushåll med barn som har aktualiserats inom budget- och skuldrådgivningen har ökat. Totalt har 288 ärenden aktualiserats. Av dessa är 46 procent barnfamiljer, vilket är en ökning med sex procentenheter från 2023. Alla hushåll med barn har erbjudits rådgivning inom en vecka i syfte att erbjuda ett tidigt stöd till familjer

Förvaltningen har beviljats medel från Brottsförebyggande rådet för en SSPF-koordinator som kommer att vara en länk mellan de två lokala SSPF arbets- och styrgrupperna och erbjuda tidiga insatser för att kunna erbjuda ett tidigt samordnat stöd. Fokus kommer initialt ligga på barn och unga 9-15 år boendes i Hagsätra/Rågsved. SSPF-koordinator har tillsammans med preventionssamordnare träffat rektorer på mellanstadie- och högstadieskolor i Vantör för att skapa en gemensam riktning för arbetet. SSPF är ett brottsförebyggande arbete med skola, socialtjänst, polis och fritid. Under hösten har åtta barn och deras föräldrar tagit del av

insatsen. Majoriteten har varit pojkar.

Förvaltningens preventionssamordnare har under våren besökt olika verksamheter där man gått igenom ANDTS-programmet och de mål som verksamheten berörs av. ANDTS står för alkohol, narkotika, dopingmedel, tobak och spel om pengar. Tillsammans med enhetschefer för öppna verksamheter som riktar sig mot unga har en plan tagits fram för ett långsiktigt arbete med ANDTS.

Stockholmsenkätens resultat har analyserats tillsammans med olika inbjudna professioner från bland annat fält och fritid. Resultaten från enkäten har under hösten presenterats i olika forum och till olika enheter.

Psykisk ohälsa

Det har varit ett fortsatt riktat arbete på att nå flickor och erbjuda ett lättillgängligt stöd. Fältassistenter har haft riktade uppsökstimmar för att nå flickor i den offentliga arenan samt anordnat aktiviteter riktade för flickor. Fältassistenter och kuratorer på ungdomsmottagningen samverkar för att fånga upp flickor och länkar vidare till rätt instans såsom socialtjänst, fritidsgård och stödcentrum.

Resultatet av Stockholmsenkäten visar att flickors psykiska hälsa har förbättrats i jämförelse med tidigare resultat från 2022 och 2020. Däremot har pojkars psykiska ohälsa ökat något i jämförelse med resultat från 2022. Pojkar och flickor i stadsdelsområdet visar dessutom på en högre psykisk ohälsa i jämförelse med stadens snittvärde. En fortsatt utmaning är att en stor del flickor och pojkar tillbringar mycket av sin tid på sociala medier, vilket är en arena fältassistenterna inte kan arbeta uppsökande vid på grund av dataskyddsförordningen.

Omställningen till nya socialtjänstlagen

Förvaltningen ingår i *Nationell uppföljning av socialtjänstens omställning (NUSO)* som är en stor nationell studie som ska följa omställningen till nya socialtjänstlagen.

Under 2024 genomfördes tre delstudier om socialtjänstens arbete med barn, unga och familjer:

- delstudie 1 om avslutade barnavårdsutredningar
- delstudie 2 om icke biståndsprövade insatser
- delstudie 3 om aktualiseringar.

Förvaltningens hade 499 unika beslutsunderlag i delstudie 1. Ett så omfattande underlag bidrar till att kunna dra vissa slutsatser som kan vara vägledande i arbetet framåt. Det ger också underlag, tillsammans med de nationella resultaten, inför omställningen till ny socialtjänstlag. Det framgår tydligt av resultaten att konflikter och våld inom familjen är den vanligaste anledningen till utredning. Förvaltningen har ambitionen att tidigt sätta in biståndsbedömda öppenvårdsinsatser och av resultatet framgår att det görs i 16 procent av ärendena under pågående utredning. Detta är positivt då det oftast är tidigt i processen som familjen är mest motiverad till förändring. Enheterna har fått lokala resultat som analyserats tillsammans med medarbetare och chefer. Analysen har sammanställts och kommer att användas i fortsatt utvecklingsarbete. Samtliga medarbetare deltar i tre resultatworkshops om de nationella resultaten varav den första genomfördes i november 2024.

Till delstudie 2 har förvaltningens icke-biståndsprövade insatser registrerats mellan perioden april till oktober. Delstudiens resultat kommer att presenteras under början av 2025.

Två förändringsledare på förvaltningen arbetar med omställningen till nya socialtjänstlagen som förväntas träda i kraft i juli 2025. En styrgrupp har upprättats för omställningen inom förvaltningen. Förändringsledarna ingår i det stadsövergripande nätverket och är en länk mellan förvaltningen och det stadsövergripande arbetet med omställningen.

Kriminalitet

Insatsen *Lokal samordnare mot rekrytering för kriminalitet (LOSAM)* har tagits emot av 15 ungdomar, majoriteten pojkar och deras föräldrar. Det är en utmaning att nå flickor till insatsen och något som har varit påtagligt under projektets gång. I medier, rapporter och i den allmänna debatten lyfts ofta pojkar och beteenden som ofta är förknippade med maskulinitetsnormer fram som riskfaktorer för att rekryteras till kriminalitet. I samtal med lärare, fritidsgårdspersonal, elevhälsopersonal och polis, lyfter projektledare återkommande att flickor riskerar att missas. Projektet har avslutats och totalt har 48 ungdomar fått ta del av LOSAM under projektåren. Lärdomar och arbetsmetoder kommer att implementeras i den ordinarie verksamheten.

Förvaltningens sociala insatsgrupp för barn och unga (SIG BoU) har under året arbetat aktivt med 19 ungdomar (17 pojkar och 2 flickor). Av dessa har 16 ungdomar (14 pojkar och 2 flickor) slutfört insatsen med önskat resultat och är fria från kriminellt beteende. Årsmålet om att 70 procent ska slutföra insatsen enligt plan är därmed uppnått med marginal.

SIG BoU har deltagit i ett projekt om *allvarligt normbrytande beteende (ANB)* hos barn som bedöms vara i riskzonen för en allvarlig kriminell utveckling. Projektet inkluderar integrerad kontakt med barn och ungdomspsykiatri (BUP) i alla SIG-BoU ärenden. Samtliga individer genomgår en drogscreening och utvärderas av BUP, och får genomgå neuropsykiatrisk utredning vid behov. Denna målgrupp har tidigare förbisetts inom psykiatrin. Förvaltningen kan se att de ungdomar som blivit utredda och fått en diagnos har kunnat erbjudas mer träffsäker hjälp.

Inom förvaltningens sociala insatsgrupp för vuxna (SIG Vuxen) är för närvarande 19 personer aktuella, varav 16 män och 5 kvinnor, vilket är något färre än föregående år. Majoriteten är kopplade till gäng- och nätverksrelaterad brottslighet. Det har startat 20 nya SIG-ärenden under året (17 män och 3 kvinnor) vilket är något färre än föregående år.

Under året har 25 personer (22 män och 3 kvinnor) avslutat insatsen SIG vuxen, och 15 av dessa har fullföljt sin planering. Årsmålet är därmed uppnått med marginal. De vanligaste orsakerna till att insatsen inte fullföljs är att kontakt inte gått att upprätthålla eller att personen blivit frihetsberövad.

Samtliga tolv personer som ansökt om stöd för att lämna en kriminell miljö har fått kontakt med SIG inom 24 timmar.

Förvaltningen har inte sett någon ökning av personer som ansöker om insatsen SIG jämfört med föregående år. I nuläget arbetar SIG-vuxna uppsökande/motiverande mot 14 personer och förhoppningen är att fler ska ansöka om insatsen.

För att nå fler har förvaltningen utarbetat och tryckt upp affischer och genomfört en förstärkt informationsinsats om SIG. Affisivering har genomförts på cirka 50 olika platser i stadsdelsområdet och information har spridits via sociala mediekkanaler. Syftet var dels att fler personer ska kontakta förvaltningen för att få stöd till att lämna en kriminell livsstil, dels att anhöriga och vänner ska kunna kontakta förvaltningen och ansöka om stöd. Efter informationsinsatsningen har fler anhöriga hört av sig till förvaltningen än tidigare, medan de som ansöker om stöd för egen del ligger på samma nivå som föregående år.

Förvaltningen driver tillsammans med Farsta och Skarpnäcks stadsdelsförvaltning *Öppenvård sydost* i Rågsved. Där har stödet för anhöriga till personer med en kriminell livsstil, koppling till våldsbejakande extremism, samt till personer som drabbats av skjutningar och dödligt våld erbjudits och utvecklats under 2024. En behandlare har utbildats i behandlingsprogrammet *Kriminalitet som livsstil*. Förvaltningen har marknadsfört insatsen genom att annonsera i lokaltidningen. Anhörigstödet för målgruppen har kommit igång och i nuläget pågår en anhörigrupp och flera personer deltar i individuella stödsamtal.

Våld i nära relation

Förvaltningen har utarbetat nya rutiner utifrån den nya lag om placering av barn vid skyddat boende som trädde i kraft i april. Arbetet har gjorts i samverkan mellan utredningsenheten för barn och unga och Relationsvåldsteamet. Den nya lagen har inneburit stora förändringar i arbetssätt och en ökad arbetsbelastning. Lagen innebär att om inte båda vårdnadshavarna ger samtycke till att barnet placeras i skyddat boende, behöver socialtjänsten göra ett omedelbart omhändertagande av barnet och utreda inom sex veckor, vilket påminner om en utredning enligt LVU. Ofta krävs också att socialtjänsten beslutar om umgängesbegränsning samt hemlighållande av vistelseort. Således krävs oftast fler beslut än innan denna lag trädde i kraft. Från och med den 1 april 2024 till och med den 13 december har 16 barn placerats i skyddat boende enligt den nya lagstiftningen. Totalt har 34 barn varit placerade på skyddat boende under 2024.

Fjärde delprojektet i *Samordnade interventionssystem mot våld i nära relationer (SIVIN)* handlar om ungas våld i det offentliga rummet och våld i nära relationer – samordning av insatser från skola, socialtjänst och polis. Förvaltningens fokus kommer att vara på användningen av *Risk, behov och mottaglighetsmodellen (RBM)*. Modellen används för bedömning och behandling av normbrytande beteende/kriminalitet. Förvaltningens ungdomsgrupper och institutionsgruppen har deltagit i studien. Målgruppen är ungdomar med pågående socialtjänstinsats för våldsutövande, ålder 15-21.

Resultat från studien ger värdefulla insikter att beakta: Socialtjänsten har relativt god kunskap genom tidigare utredningar men relativt lite utifrån ungdomarnas perspektiv då de sällan vill prata om sin egen utsatthet. Analysen visar på tre förklaringar till motviljan att prata om utsatthet:

1. En rädsla för de tvångsåtgärder som socialtjänsten förfogar över.
2. En utbredd tystnadskultur bland unga våldsverkare som befinner sig i gängmiljö.
3. Upplevd skam hos ungdomarna i målgruppen att berätta om egen utsatthet.

Förvaltningens mottagningsenhet för barn och unga samt Relationsvåldsteamet (RVT) har

implementerat *Islandsmodellen*. Under 2024 har 32 familjer (105 barn) fått hembesök av socialtjänst och polis tack vare Islandsmodellen. Under hembesöken får barnet komma till tals och får möjlighet att dela sin upplevelse av den aktuella våldshändelsen. Barnets berättelse tillsammans med övrig information som framkommer under hembesöket blir avgörande i den fortsatta planeringen för barnets trygghet och säkerhet. Framgångarna med Islandsmodellen är att socialtjänsten, utöver att skydda barn från fortsatt våld, också erbjuder stöd till familjer i det akuta skedet i nära anslutning till att en våldshändelse skett, när mottagligheten till stöd är som störst.

Målet med modellen är att tillvarata våldsutsatta barns och vuxnas rätt till skydd och stöd samt möjliggöra att våldsutövare remitteras till behandlande enhet i så nära anslutning till den akuta våldshändelsen som möjligt. Modellen bygger på tre faser där polisen och socialtjänsten har ett nära samarbete i samband med akuta våldshändelser i familjer med barn.

Erfarenheter hittills är att modellen har lett till att det blir mer fokus på barnets upplevelse genom att förvaltningen kan träffa barnet och inhämta dess inställning samt ge relevant information i direkt anslutning till våldshändelsen. Det har även medfört en ökad samverkan både internt och med polisen.

Vid 387 tillfällen har det inkommit information om vuxna som är i behov av stöd utifrån våld till relationsvårdsteamet (RVT), en minskning med cirka 40 ärenden jämfört med föregående år. Utredning har inletts i 154 ärenden. Det är ungefär lika många som föregående år vilket betyder att en större andel inkommande ärenden lett till utredning än föregående år.

Samverkan med lokalpolis har stärkts ytterligare och innefattar regelbundna samverkansmöten med lokalpolisens sektioner för brott i nära relation (BIN-sektioner). Samverkan har bland annat lett till att RVT mottagit dubbelt så många orosanmälningar från polis jämfört med föregående år, vilket är positivt. RVT deltar även i polisens brottsförebyggande aktivitet *Julefrid*, där uniformerad polis och civilanställda tillsammans med polisens volontärer genomför dörrknackning i bostadsområden.

Häften av de personer som utövar våld och kommit i kontakt med RVT har ansökt om stödsatser, vilket är något fler mot föregående år.

Under året har RVT genomfört en studieresa till Göteborgs stad för att se hur de arbetar med att erbjuda och motivera våldsutövande personer stöd och behandling samt annat boende vid våldshändelser. Medarbetare inom förvaltningens RVT och RVC har även gått utbildning i *Preventing domestic violence (Predov)*, ett behandlingsprogram för våldsutövare i nära relationer. Utbildningsatsningen har gjorts tillsammans med Kriminalvården och Socialstyrelsen inom ramen för ett regeringsuppdrag.

Under 2024 har 46 vuxna (41 kvinnor och 5 män) placerats på skyddat boende. Flera har haft minderåriga barn, och 38 barn har följt med till skyddat boende. Det är både fler vuxna och fler barn som varit placerade i skydd jämfört med föregående år. Förvaltningen har därmed inte sett någon trend som tyder på att färre placeringar gjorts utifrån lagen (2024:79) om placering av barn i skyddat boende som trädde i kraft den 1 april. Internkontroller visar att samtliga våldsutsatta personer som tagit kontakt eller ansökt om akut skyddsbehov har fått kontakt med en socialsekreterare och en bedömning av sitt ärende samma dag.

RVT har påbörjat ett arbete för att stärka samverkan med civilsamhället genom att besöka ideella föreningar och kvinnojourer för att utbyta erfarenheter om varandras verksamheter. Det har även arbetats fram tydligare samverkansstrukturer med andra enheter inom förvaltningen för att kunna erbjuda våldsutsatta och deras barn snabbt och flexibelt stöd.

Vid relationsvåldcentrum sydost (RVC) har 171 insatser avslutats, varav 155 avsett våldsutsatta och 16 avsett våldsutövare. Det är något fler avslutade insatser än föregående år, men andelen personer som uppnått målet med sin insats har minskat. Förvaltningen har utifrån resultaten påbörjat ett utvecklingsarbete i samverkan med RVT för att förtydliga målen för insatserna.

RVC har utifrån beviljade medel från Sociala investeringsfonden (2023-2025) fortsatt gett praktiskt stöd till våldsutsatta genom *Lots-projektet*. RVC har tagit emot 74 uppdrag om insatsen, vilket är 20 uppdrag fler än föregående år. Insatsen har varit positiv ur flera bemärkelser. Förutom att insatsen ofta uppskattats av klienter, har socialsekreterarna upplevt att fler klienter har fått stöd i olika processer utifrån sina individuella behov.

I samband med att äldre invånare ansöker om stöd genomförs en utredning där frågor om våld ingår. Tio nya ärenden där misstänkt våld förekommer har identifierats och relevanta insatser har kunnat ges. Utöver detta följs 44 personer, varav 33 kvinnor och 11 män, där det finns misstanke om våld i nära relation.

Handläggning

En internkontroll har gjorts av 30 ärenden, både förhandsbedömningar och utredningar. I samtliga förhandsbedömningar framgår att en risk- och skyddsbedömning har gjorts som är kopplad till orosanmälan och samtliga hade genomförts inom lagstadgade 14 dagar. Utredningarna var i 28 fall avslutade inom lagstadgade 4 månader. Socialsekreteraren hade träffat barnet i samtliga fall men inget bedömningsinstrument hade använts, vilket till viss del kan bero på vilken typ av ärenden som slumpvis hade valts ut. 30 ärenden är ett litet underlag att utgå från men det är positivt att tidsramarna hålls i så hög utsträckning.

Flera medarbetare har utbildats i bedömningsinstrumenten Earl och SAVRY. Internutbildningar sker även i iRisk. Syftet är att skapa systematik och jämlika utredningsprocesser kring barnet samtidigt som barnets och familjens individuella behov och önskemål lyfts fram. Enligt en mätning av 499 ärenden har bedömningsinstrument använts i 10,5 procent av utredningarna och i 23 procent av ärendena framgick det inte om något bedömningsinstrument hade använts. Ambitionen är att öka andelen utredningar som genomförs med bedömningsinstrument, vilket förvaltningen sannolikt kommer lyckas med då fler medarbetare nu har rätt kompetens.

Mottagningsgrupperna har under 2024 fortsatt att använda iRisk-kortversionen, ett material utvecklat i samarbete med forskare vid Marie Cederskölds Högskola, för att bedöma barns behov av akut skydd samt risken för att barnet utsätts för ytterligare våld i hemmet. Under året har en iRisk-bedömning genomförts i 20 procent (64 av 319) av de ärenden som rör oro för våld mot barn eller våld i hemmet.

Under 2024 hanterades totalt 325 anmälningar som rör oro för barnets eget beteende. Detta inkluderar både oro av ringa karaktär och mer allvarlig oro, såsom barnets sociala umgänge

eller normbrytande beteende och kriminalitet. CHECK-IRK har använts i cirka 11 procent där oro rör barnets eget beteende. CHECK-IRK tillämpas särskilt i ärenden där det finns tidigare oro kopplat till barnets beteende eller där oron inte enbart kan hänföras till en enskild händelse.

Familjerätt sydost har haft en kraftig ökning av utredningsuppdrag från tingsrätten. Familjerätten märker att utredningsuppdragen som kommer är mer komplexa än tidigare, vilket kan förklara att domstolen har behov av att inhämta fler utredningar, vilket kan förklara ökningen. Ett antagande är att när inflationen och räntor sjunker har föräldrarna råd att skiljas och inleda processer i tingsrätten igen.

Familjerätt sydost har haft flest informationssamtal i staden och för förvaltningens del var det 139 stycken fram till 29 november. Detta leder till att föräldrarna får bättre information om vad en domstolsprocess innebär samt vilka alternativ som finns hos familjerätt och öppenvård. Några föräldrar väljer att gå i samarbetsamtal istället.

Tillsammans med Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning har det startats ett nytt projekt; Viewpoint inom socialpsykiatri - ett digitalt kommunikationsstöd. Projektet finansieras av lokala utvecklingsmedel från staden och målet med projektet är att öka delaktigheten vid uppföljning av insatser för vuxna personer med psykisk funktionsnedsättning. En workshop har genomförts där 17 brukare deltog i syfte att anpassa Viewpoint för målgruppen. Under 2025 planeras verktyget att testas för målgruppen.

Intensifierad utredning i hemmiljö (IHU)

Familjecentrum har under år 2024 tillsammans med mottagnings- och utredningsenheten projektet *Intensifierad utredning i hemmiljö (IHU)*. Två familjebehandlare arbetar i projektet och genomför tillsammans med två socialsekreterare utredningar parallellt med att interventioner testas. Under perioden 2022-2024 har förvaltningen haft 59 ärenden. Framgångarna i projektet har varit att 84 procent av deltagande vårdnadshavare svarar att samarbetet mellan socialtjänst och familj ökade under utredningstiden samt att 83 procent ansåg att tilliten till socialtjänsten ökade under utredningstiden. Ökad tillgänglighet har lett till ökat förtroende, förståelse och mindre rädsla från familjerna. Det har även medfört att familjernas problematik har synliggjorts. Tidiga och fler hembesök har gjort att barnens hemmiljö har synliggjorts i ett tidigt skede. De socialsekreterare som arbetet inom projektet har färre ärenden än andra socialsekreterare, vilket möjliggör detta arbetssätt. Projektet avslutas vid årets slut men förvaltningen kommer ta till vara på bra arbetssätt och metoder från projektet.

Tidigt stöd

Under 2024 har mottagningsgrupperna fortsatt att stärka samarbetet med förvaltningens kommunala förskolor för att informera om socialtjänstens arbete och sprida kunskap om anmälningsskyldigheten. Samverkan har genomförts med fem rektorsområden: Östberga, Hagsätra, Högdalen, Rågsved och Snösätra, vilket omfattade totalt 24 förskolor. Ett förmöte har hållits med ansvariga rektorer för att anpassa innehållet i samarbetet utifrån de specifika behoven i varje rektorsområde.

Då tidiga insatser under pågående utredning är en framgångsfaktor för förändring har

förvaltningen arbetat mer för att använda motivationsfönstret, som är som störst i inledningen av en utredning, i kontakten med familjerna där det bedöms finnas behov av insats. Målet har varit att insats ska beviljas och tillsättas redan under pågående utredning och så tidigt som möjligt.

Det är generellt få utredningar som leder till insats, knappt en tredjedel av alla utredningar. För utredningar som inleds på "Problem hos barnet" leder cirka 29 procent till insats medan utredningar som inleds på "Bristande omsorg" leder ungefär 22 procent till insats.

Barnperspektiv

Familjevården och utredningsenheten inom barn och unga använder Viewpoint som är ett digitalt verktyg för att öka barns delaktighet inom socialtjänsten. Barnet/den unge får digital tillgång till ett antal frågor om sin situation som besvaras före mötet med sin handläggare.

Familjerättens nya arbetssätt innebär att de i utredningar om vårdnad, boende och umgänge träffar barn vid hembesök hos respektive förälder och genomför två barnsamtal på familjerätten. Barn erbjuds dessutom ytterligare ett samtal i slutet av utredningstiden där barnet får information om förvaltningens förslag till domstolen. Barnet får i samband med det möjlighet att ställa frågor om förvaltningens förslag samt lämna kommentarer som skickas med till domstol. Under mötet lämnas också ett kortare brev till barnet där förslaget samt anledningen till detta framgår. För de barn som inte vill få muntlig information om förslag till beslut skickas alltid ett förklarande brev hem till barnet.

Dessutom får barnet information om att det kommer att erbjudas ytterligare ett möte med familjerättssekreterarna tre månader efter dom. Syftet är att följa upp hur det har blivit för barnet efter domstolens beslut. I de utredningar som har påbörjats under året har samtliga barn fått återkoppling kring familjerättens förslag till beslut och uppföljning efter dom. Erfarenheten hittills är att barnen uppskattar att få återkoppling.

Under 2024 har familjerätten även börjat erbjuda fler barnsamtal i frivilliga samarbetsamtal utifrån ett arbete under hösten 2023. Syftet var att öka barnens delaktighet även i dessa ärenden. Genom att göra barnen mer delaktiga i familjerättens utredningar och samarbetsamtal stärks barnrättsperspektivet i familjerättens ärenden.

Inom myndighetsutövningen för vuxna har arbetet med barnperspektivet följts upp bland annat upp genom internkontroller av barnkonsekvensanalyser. De visar att det finns barnkonsekvensanalyser i majoriteten av de ärenden som granskats, och förvaltningen fortsätter arbetet för att nå målet om att barnkonsekvensanalyser ska finnas i samtliga vuxenärenden där barn berörs. Inom förvaltningens utförarverksamheter för vuxna har samtliga medarbetare fått information om barnperspektivet och anmälningsplikten gällande oro för barn. Stödmaterial har arbetats fram och diskuterats inom berörda verksamheter.

Familjehemsvård

I december 2024 har familjehemsvården 117 aktuella ärenden, vid samma tidpunkt 2023 var det 146 ärenden. Det är en tydlig minskning, vilket beror på att vissa barn och unga har vårdnadöverflyttats till sina familjehem enligt överväganden som görs efter två års placering. Minskningen beror även på att unga vuxna är klara med studier och flyttat till SHIS-boenden eller annan typ av boende. Några barn har flyttat till sina biologiska föräldrar. Flera unga har

också bytt arbetsgrupp inom avdelningen till institutionsgruppen på grund av vårdbehov i HVB och stödboende. Vid 18 års ålder har några asylsökanden avslutats och flyttat till boende och försörjning från Migrationsverket.

Det har varit flera sammanbrott i familjehemmen som lett till omplaceringar eller överflyttning av ärenden till institutionsgruppen.

Det är en osäkrare placering att bo i jourhem och både barn och uppdragstagare behöver mycket stöttning samtidigt som det finns ett stort behov av samverkan med externa aktörer.

De barn som är aktuella inom familjehemsvård anmäls till Skolfam om de bor i Stockholm och förvaltningen beställer Letterbox till placerade barn för att stötta utbildning och lärande samt tillsätter studiecoacher för placerade barn med extra behov av stöttning för sina studier. Skolfam är en förebyggande arbetsmodell för att stärka skolresultat för barn i familjehem. Letterbox är en insats för barn i familjehem eller som lever i en familj med långvarigt försörjningsstöd, för att öka deras nyfikenhet och lust till att läsa, räkna och lära sig. En prioritering av barnens skolgång går i linje med mål 4 i Agenda 2030 som gäller en god utbildning för alla.

Alla barn som placeras ska genomföra en hälsoundersökning. Hälsoundersökningarna visar sedan vad barnen fortsatt behöver för vårdkontakter. Barnens hälsa följs regelbundet upp och framtagna hälsokort fylls i av familjehemmen. Syftet med korten är att ha fokus på att barnen har den vård de behöver. Detta går i linje med mål 3 i Agenda 2030 som gäller god hälsa och välbefinnande.

Insatser

Fem behandlare från öppenvården har genomgått en digital utbildning i *Trygghetscirkeln (COS)* tillsammans med föräldrarådgivarna. Utbildningen har finansierats av statsbidrag. Syftet med att erbjuda trygghetscirkeln till föräldrar som levt med familjevåld är att ge barnen möjlighet till ökad trygghet, förutsägbarhet och en känsla av sammanhang och därigenom minska risken för att barn dras in i egna destruktiva relationer som kriminalitet. Programmet ämnar att reparera relationen när det uppstått svårigheter eller funnits avbruten kontakt mellan föräldrar och barn. Trygghetscirkeln kommer att följas upp genom en brukarenkät.

Multisystemisk terapi (MST) har som målgrupp ungdomar med beteendeproblematik och kriminalitet. Under behandlingstiden, som pågår i upp till sex månader har familjen stöd av en behandlare med utrymme att mötas flera gånger i veckan och tillgång till telefonstöd dygnet runt. Under året har andra stadsdelar och kommuner köpt insats från teamet eftersom förvaltningen och de övriga stadsdelsförvaltningar som äger MST har underutnyttjat teamet. Under 2024 har förvaltningen endast haft elva ungdomar med MST. MST:s resultat under 2024 är bland annat att samtliga ungdomar har bott kvar hemma, samtliga har minskat substansbruk och 89 procent hade en daglig sysselsättning. En ny trend som MST kan se i de ärenden som remitteras till dem är en ökning där det förekommer sexuellt normbrytande beteenden hos ungdomar, till exempel att man byter sexuella tjänster mot alkohol eller droger.

Familjecentrums familjehandlare har under året lärt sig om metodiken och arbetssätt som utgår från BRA- samtal och samtalsmetoden har implementeras. Syftet med dessa samtal är att ge barn och ungdomar möjlighet att uttrycka sina informations- och hjälpbehov. Den riktar

sig till barn mellan 7 och 18 år som har en förälder eller annan vårdnadshavare med olika sociala problem eller sjukdomar.

Skolsocialt team (SST) har föräldragrupper till de föräldrar vars barn har hög skolfrånvaro. Det finns ett behov av att föräldrar kan träffa andra föräldrar i liknande situation. Behandlarna upplevde ofta att föräldrarna var mycket ensamma i sin situation med många jobbiga känslor, så som vanmakt, ilska, rädsla och sorg. Arbetet med föräldragrupper har gått enligt planering, Det var under våren många anmälda till föräldragrupper så en extra grupp startade. Totalt gick 25 föräldrar under årets första termin. Under hösten genomförde SST- behandlarna en föräldragrupp med 15 föräldrar.

Utvärdering av föräldragrupperna visar att familjebehandlarna får höga betyg på att de förstår och ser vad som är bra med familjen och föräldrarna känner att de fått stöd för att försöka ändra strategier i att hantera skolfrånvaro.

Under året har 36 barn, varav 18 flickor och 18 pojkar, fått stöd av SST. För 20 av 36 har det medfört en ökad skolnärvaro efter genomförd SST-insats,

Självständighet och delaktighet

På *Öppenvård sydost* (ÖS) i Rågsved erbjuds flera olika evidensbaserade behandlingsinsatser för personer med missbruksproblematik som syftar till att ge målgruppen stöd och ökade förutsättningar att kunna leva ett självständigt liv. Det har inkommit 279 remisser till ÖS, vilket är betydligt fler än föregående år. Av de 190 personer som deltagit i missbruksbehandling har 93 personer (22 kvinnor och 71 män) fullföljt sin behandling, 49 har avbrutit (8 kvinnor och 41 män) och 46 är i pågående behandling (12 kvinnor och 34 män). Det är betydligt fler som deltagit i behandling jämfört med föregående år. Ökningen av både remisser och genomförda insatser antas bero på en förstärkt samverkan mellan de tre stadsdelsförvaltningarna vilket lett fram till gemensamma och tydliga mål samt stärkt marknadsföring av insatserna.

Av de som fullföljt sin behandling har 70 personer (12 kvinnor och 58 män) besvarat en brukarenkät. Alla utom en person av de som besvarat enkäten upplever att behandlingen bidragit till en positiv förändring.

Stöd till anhöriga

Anhörigkonsulenten har under perioden januari till november tagit emot totalt 219 samtal från anhöriga. Åldersfördelningen av de som kontaktat konsulenten är som följer: 6 procent i åldern 18 till 29 år, 57 procent 30 till 64 år och 37 procent 65 år eller äldre. Av samtalen var 70 procent nya kontakter, medan 30 procent var uppföljningssamtal.

Mänskliga rättigheter och jämställdhet

Inom myndighetsutövningen för vuxna har arbetsgrupper drivit frågor om jämlikhet, jämställdhet och normkritiska förhållningssätt. Bland annat har det hållits en workshop för att uppdatera en verksamhets handlingsplan utifrån deras HBTQI-certifiering. Inom utförarverksamheterna för funktionsnedsättning och socialpsykiatri har aktivitetsplaner upprättats i syfte att genomföra jämställdhetsanalyser för att på sikt utveckla insatserna.

Inom service- och gruppboheter LSS har förstärkt det lokala arbetet med demokrati och

mänskliga rättigheter utifrån en framtagen aktivitetsplan. Det har bland annat inneburit att verksamheterna genomfört jämställdhetsutbildning, kartläggning och jämställdhetsanalyser, synliggjort och reflekterat kring vilka normer och värderingar som genomsyrar verksamheterna och utifrån resultaten tagit fram planer för hur arbetet ska utvecklas vidare under 2025. Två verksamheter har genomgått RFSLs utbildning i HBTQI-kompetent och normmedvetet bemötande.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Nedan redovisas en samlad bedömning av förvaltningens arbete utifrån fokusområdena i stadens *Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2029*.

Rätt till utbildning

Alla förskoleenheter har genomfört barnkonferenser för att tidigt upptäcka barn i behov av stöd, samt för att skapa en meningsfull och tillgänglig utbildning för alla barn. Stöd- och utvecklingsteamet har genomfört pedagogiska caféer med temat psykisk hälsa i förskolan som lett till att medarbetare fått en ökad förståelse för vad barnen behöver i olika situationer.

Stöd- och utvecklingsteamet har erbjudit medarbetare handledning och utbildning för att tillgängliggöra utbildningen för alla barn. Vidare har seminarier för att främja psykisk hälsa i förskolan genomförts. En enhet har skapat särskilda lekgrupper för att stötta barn med svårigheter inom kommunikation, lek och samspel.

Rätt till arbete och egen försörjning

Inom sysselsättningsverksamheten *Tur och Retur* pågår samverkan mellan socialpsykiatri och ekonomiskt bistånd. Syftet är att personer som står långt från arbetsmarknaden ska komma i sysselsättning och därefter kunna delta i insatser som leder till egen försörjning eller få stöd att söka annan ersättning. 43 personer har deltagit i den förrehabiliterande insatsen på *Tur och Retur*. Av de 23 personer som avslutat insatsen har 14 gått vidare till insatser som kan leda till egen försörjning, 7 personer har fått vidare insatser av vården och 2 personer har avslutats utan planering för ett nästa steg.

Rätt att ta del av den fysiska miljön

I Årstaskogen har förvaltningen gjort i ordning en särskild promenadväg som är ca 600 meter utan trappor eller branta backar. Extra parksoffor har tillförts för att möjliggöra vila. Slingan passerar Årstalidens dansbana och en hundrastgård och mellan koloniområdena finns två picknickbord. Promenadvägen är delvis grusad och delvis asfalterad.

Rätt till ett fungerande boende

Inom socialpsykiatri och funktionsnedsättning har 19 personer gått vidare till ett mer självständigt boende, vilket är 10 fler än 2023.

Rätt till information och kommunikation samt ny teknik

Inom utförarverksamheterna för personer med funktionsnedsättning har flera olika utbildningsinsatser för att höja kvaliteten genomförts. Förvaltningens dagliga verksamheter har blivit certifierade i det *Pedagogiska ramverket*. Inom grupp- och servicebostäder har 15 verksamheter genomgått utbildningen. Personal inom socialpsykiatriens verksamheter har utbildats i arbetsmetoden *Ett självständigt liv (ESL)* och vid utförarverksamheterna för

funktionsnedsättning och socialpsykiatri har arbetet med *Alternativ och kompletterande kommunikation (AKK)* för att främja ökad delaktighet utvecklats. Bland annat används stödtecken, widgit, ritade tecken och individuella kommunikations iPads och samverkan sker kontinuerligt med logopedier vid habiliteringen.

Förvaltningen har arbetat med att insatser för äldre ska vara tillgängliga och att det ska vara enkelt att få information om äldreomsorg.

En digital fixartjänst på den stadsövergripande funktionen för teckenspråk på medborgarkontoret i Rågsved tillsattes i september.

Rätt till bästa möjliga hälsa

För att motverka hälsorisker för personer med funktionsnedsättning har utförarverksamheterna arbetat för att fler brukare ska ta del av hälsofrämjande insatser. Bland annat sker löpande samverkan med LSS- och SoL-hälsan samt gode män för att upptäcka tidiga tecken på ohälsa i syfte att erbjuda rätt stöd i rätt tid. Hälsokonceptet *Hälsoträffen*, som är anpassad gemensam träning med en fysioterapeut har fortsatt erbjudits. Ett minskat deltagande har noterats vilket lett till att förvaltningen i samverkan med brukarna tagit fram förslag på nya aktiviteter inför nästa år för att fler ska ta del av hälsofrämjande aktiviteter. Förvaltningens dagliga verksamhet har anordnat flera hälsofrämjande aktiviteter, såsom idrottsdagar, studiebesök på olika arbetsplatser, teater, konstutställningar och olika naturupplevelser.

Samtliga brukare inom grupp- och servicebostäder har fått information om möjligheten till gratis friskvårdskort på stadens simhallar. Totalt har 42 brukare, varav 19 kvinnor och 23 män, hämtat ut sitt friskvårdskort och nyttjar det regelbundet. Det är en nästan hundra procentig ökning mot föregående år. Det ökade antalet beror troligtvis på att information och rutiner för att hämta ut korten har tydliggjorts.

Många äldre får problem med balans, hörsel och syn. De öppna mötesplatserna och äldreomsorgens övriga verksamheter är tillgängliga och erbjuder ett varierat utbud för att även personer med olika typer av funktionsnedsättningar ska kunna delta.

Rätt till individuellt stöd

Genom individuellt utformade stödinsatser ökar möjligheterna för brukare att utifrån sina egna förutsättningar leva ett självständigt liv. För att öka inflytande, delaktighet och självbestämmande har assistensheten arbetat med att utveckla och kvalitetssäkra brukarnas genomförandeplaner. Vid årets slut har samtliga brukare på assistensheten en uppdaterad och aktuell genomförandeplan, vilket är betydligt fler än vid samma tid föregående år.

Inom utförarverksamheterna för socialpsykiatri och daglig verksamhet har arbetet med att utveckla mätbara och individbaserade mål tillsammans med brukarna varit prioriterat. Vid granskning av brukarnas genomförandeplaner i slutet av året framkom att 94 procent av planerna hade individbaserade och mätbara mål, en ökning med 30 procent jämfört med 2023.

En enkätundersökning till brukare inom funktionsnedsättning visar att 80 procent upplever en förbättrad levnadssituation genom beviljad insats. För brukare inom socialpsykiatri upplever 80 procent en förbättrad levnadssituation utifrån beviljat stöd, vilket är högre än snittet i staden som är 74 procent.

Två grupper av det våldsförebyggande programmet för personer med funktionsnedsättning, Viktig Intressant Person (V.I.P.) har genomförts.

Rätt till kultur och fritid

Representanter från parklekar och fritidsgårdar deltar i nätverket *Fritid för Alla* för att alla barn och unga med funktionsnedsättning ska ha möjlighet till en aktiv fritid.

Högdalens fritidsgård har öppnat upp sin verksamhet Måndagsklubben för alla ungdomar med funktionsnedsättning.

Samverkan pågår mellan Högdalens fritidsgård, Skarpnäcks kulturhus och Träffstugan med riktade aktiviteter för ungdomar med funktionsnedsättning. Disco/karaokekvällar har genomförts och i somras anordnades ett poolparty på Stora Sköndals handikappbad för målgruppen.

På sommartorgen i Rågsved och Östberga var vissa av aktiviteterna för första gången riktade till barn och unga med funktionsnedsättning.

Rätt att delta i demokratin

Inom service- och gruppbestäder LSS pågår ett arbete med att förstärka det lokala arbetet med demokrati och mänskliga rättigheter utifrån en framtagen aktivitetsplan.

Under 2024 har Enskede-Årsta-Vantör haft uppdraget som sammankallande/sekreterare till det gemensamma rådet för funktionshinderfrågor som stadsdelsnämnden har tillsammans med Skarpnäck och Farsta. Tillsammans med rådet har nämnderna arbetat fram flera olika aktiviteter och indikatorer till verksamhetsplan för 2025. Under året har rådet också tillsammans med nämnderna kunnat följa utfallet av den aktivitet som formulerades till verksamhetsplan för 2024.

Förvaltningen har infört nya rutiner som innebär att rådet för funktionshinderfrågor har möjlighet att inkomma med synpunkter och medskick tidigare i ärendeprocessen. Rådet har uppskattat detta och önskar fortsätta med arbetssättet. Vid ett tillfälle har rådet haft möjlighet att träffa nämndens presidium. Vid utvärdering av årets arbetssätt framkom att rådet är nöjda med de nuvarande arbetssätten men önskar att en tjänsteperson från varje förvaltning deltar vid varje sammanträde. Vidare önskar rådet också få möjlighet att träffa nämndernas presidium en gång varje år.

Goda exempel

Samarbetssamtal

Familjerätten erbjuder tidigt stöd genom frivilliga samarbetssamtal. Tidigare fick föräldrar ofta vänta tre månader på ett första samtal. När nya arbetssättet implementerades kunde förvaltningen erbjuda endast 16 procent av föräldrarna en tid inom två veckor. Fram till december 2024 uppnås målet om att erbjuda samtal inom två veckor i 82 procent av samarbetssamtalen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	23,3 %	23,3 %	23,3 %	22,7 %	24 %	24 %	VB 2024
  Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering				83 %		Tas fram av nämnd	2024
Analys Frågan har inte ställts i årets brukarundersökning, ingen data finns därmed att redovisa.							
  Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering	64 %	77 %	50 %	88 %	95 %	Tas fram av nämnd	2024
Analys Förvaltningen arbetar med att ta fram en struktur för hur resultaten av brukarundersökningen ska tas tillvara och användas för att både utveckla verksamheterna i egen regi samt förbättra brukarnas sammantagna upplevelse av insatserna. Förvaltningen har arbetat med att höja svarsfrekvensen under året, vilken höjts med närmare 20 procent, dock har förvaltningen sänkt sitt resultat från föregående år och når inte upp till satt målvärde trots flera vidtagna åtgärder. Förvaltningen kommer fortsatt prioritera arbetet med att höja resultat och svarsfrekvens för brukarundersökningen och kommer behöva analysera resultaten vidare för att rikta åtgärder 2025..							
  Andel brukare som är nöjd med sin insats - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	78 %	79 %	79 %	84 %	90 %	80 %	2024
Analys Förvaltningen arbetar med att ta fram en struktur för hur resultaten av brukarundersökningen ska tas tillvara och användas för att både utveckla verksamheterna i egen regi samt förbättra brukarnas sammantagna upplevelse av insatserna. Förvaltningen har arbetat med att höja svarsfrekvensen under året, vilken höjts med närmare 20 procent, dock har förvaltningen sänkt sitt resultat från föregående år och når inte upp till satt målvärde trots flera vidtagna åtgärder. Förvaltningen kommer fortsatt prioritera arbetet med att höja resultat och svarsfrekvens för brukarundersökningen och kommer behöva analysera resultaten vidare för att rikta åtgärder 2025..							
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	81 %	79 %	82 %	87 %	90 %	90 %	2024
Analys Förvaltningen arbetar med att ta fram en struktur för hur resultaten av brukarundersökningen ska tas tillvara och användas för att både utveckla verksamheterna i egen regi samt förbättra brukarnas sammantagna upplevelse av insatserna. Förvaltningen har sänkt sitt resultat från föregående år och når inte upp till satt målvärde trots flera vidtagna åtgärder under året. Dock har förvaltningen höjt svarsfrekvensen med över 20 procent gentemot föregående år. Förvaltningen kommer fortsatt prioritera arbetet med att höja resultat och svarsfrekvens för brukarundersökningen och kommer behöva analysera resultaten vidare för att rikta åtgärder 2025..							

 	Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	83 %	78 %	89 %	82 %	90 %	79 %	2024
<p>Analys</p> <p>Förvaltningen arbetar med att ta fram en struktur för hur resultaten av brukarundersökningen ska tas tillvara och användas för att både utveckla verksamheterna i egen regi samt förbättra brukarnas sammantagna upplevelse av insatserna. Förvaltningen har höjt sin svarsfrekvens påtagligt och sitt resultat något från föregående år men når ännu inte upp till satt målvärde. Förvaltningen kommer fortsätta prioritera arbetet med att höja resultat och svarsfrekvens för brukarundersökningen och kommer behöva analysera resultaten vidare för att rikta åtgärder 2025</p>								
 	Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk, socialpsykiatri, våld i nära relation)	87,13 %	85,94 %	90,63 %		85 %	85 %	2024
 	Andel placerade barn som når målen i svenska/svenska som andraspråk, matematik, och engelska i grundskolan	68,75	65,71 %	75,86 %	63,75	75 %	75 %	VB 2024
<p>Analys</p> <p>Resultatet är något högre än i tidigare mätningar men når inte årsmålet. I svenska/svenska som andraspråk är det fler som når godkända resultat, totalt 75 procent men i matematik är det svårare, framför allt för pojkar som endast uppnår målen i 56 procent. Socialstyrelsen har kartlagt 94 000 barn som varit placerade i uppväxten. Det visade sig att upprepade placeringar ger sämre betyg i skolan. Stabiliteten för placerade barn behöver därmed öka. Barn får stöd i att klara skolmålen på olika sätt, tex genom skolfam (om de bor i Stockholm), anpassad skolgång, kuratorsstöd med mera. Årsmålet är också högt sett om man jämför skolresultat med barn som inte är placerade och därmed inte har samma svåra bakgrund som placerade barn.</p>								
 	Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	67,34	66,08 %	68,34 %	70,91	80 %	Tas fram av nämnd	VB 2024
<p>Analys</p> <p>Indikatorn mäts i tre frågor. På två frågor har förvaltningen goda resultat men den tredje frågan drar ner resultatet. Barnen får återkoppling men förvaltningen kan också se att socialsekreterarna ibland bedömer att det finns skäl att inte ge återkoppling. Det är tydligt att ju yngre barnen är, desto lägre återkoppling får de.</p>								
 	Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	73 %	67 %	80 %	67 %	90 %	Tas fram av nämnd	2024
<p>Analys</p> <p>Förvaltningen arbetar med att ta fram en struktur för hur resultaten av brukarundersökningen ska tas tillvara och användas för att både utveckla verksamheterna i egen regi samt förbättra brukarnas sammantagna upplevelse av insatserna. Förvaltningen har höjt både sin svarsfrekvens och sitt resultat från föregående år men når ännu inte upp till satt målvärde. Förvaltningen kommer fortsätta prioritera arbetet med att höja resultat och svarsfrekvens för brukarundersökningen och kommer behöva analysera resultaten vidare för att rikta åtgärder 2025.</p>								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ska inrätta en digital fixartjänst på den stadsövergripande funktionen för teckenspråk som är beläget i Rågsveds medborgarkontor	2024-01-01	2024-12-31	
  Socialnämnden och äldrenämnden ska stödja stadsdelsnämnderna att i dialog med regionen implementera gemensamma system för genomförande och uppföljning av SIP	2024-01-01	2024-12-31	
Analys Enligt socialnämnden pågår arbetet.			

Nämndmål: 1.3.1 Barn i behov av socialt stöd upptäcks tidigt

 Uppfylls helt

Beskrivning

Genom en samverkansmodell ska förvaltningen tidigt nå de barn och föräldrar som är i behov av stöd. Samverkan mellan avdelningarna och andra parter är en central del för att upptäcka barn i behov av stöd.

Alla verksamheter uppmärksammar psykisk ohälsa hos barn och unga och hänvisar vid behov vidare till lämplig instans.

I samband med inskrivning delar förskolan ut information om socialtjänstens arbete och informerar muntligt om anmälningskyldigheten.

Föräldraskapsstöd erbjuds via till exempel föräldrastödsprogram, hembesöksprogram och föräldrarådgivare.

Kunskap om socialtjänstens uppdrag ska stärkas inom de öppna fritidsverksamheterna för att tidigt identifiera barn och unga i riskzon eller som misstänks fara illa. Barn, unga och familjer lotsas vidare till rätt stöd.

Förväntat resultat

- En samverkansmodell för tidig upptäckt har tagits fram.
- Samverkan ökar och utvecklas både internt och externt.
- Familjer erbjuds insatser på ett tidigt stadium.
- Kunskapsöverföring sker regelbundet mellan socialtjänst och förskola.
- Kontaktvägarna mellan förskola och socialtjänst har utvecklats i syfte att tidigt upptäcka barn och familjer i behov av stöd.
- Förvaltningen samverkar med regionen och barn- och ungdomspsykiatri (BUP).
- Barn och ungdomar i risk för att utvecklas ogynnsamt upptäcks tidigt.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppfyllts helt. Bedömningen grundar sig på att det

förväntade resultatet och målet för de två indikatorerna uppnått. Alla åtta aktiviteter är genomförda. Kunskapsöverföring sker frekvent mellan socialtjänst och förskolan.

Förvaltningen har tagit fram en samverkansmodell för att tidigt nå de barn och föräldrar som är i behov av stöd. Samverkan mellan förskolan och socialtjänsten är välfungerande. För att uppmärksamma fler unga flickor med psykisk ohälsa har fältassistenter arbetat med riktade insatser och fler föräldrar har erbjudits föräldraskapsstöd i jämförelse med tidigare år.

Det höga resultatet på preventionsindex beror delvis på en utökning av resurser i form av en heltidsanställd preventionssamordnare. Vidare har preventionssamordnaren arbetat med implementering av stadens ANDTS-program vilket resulterat i kunskapshöjande föreläsningar om risk- och skyddsfaktorer kopplat till ANDTS för bland annat förskola, parklek och fältassistenter.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 Informationstillfällen mellan socialtjänst och förskola	24			27	5 st		2024
 Stadens preventionsindex mini	95				75		2024

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra utbildningsdag för förskola, BVC och föräldramottagning om barns språk och samspel	2024-01-01	2024-12-31	
 Implementera Stockholms stads program om ANDTS	2024-01-01	2024-12-31	
 Organisera möten riktade till vårdnadshavare tillsammans med civilsamhället, fastighetsägare, socialtjänst och polis	2024-01-01	2024-12-31	
 Prova förstärkt föräldraskapsstöd i förskolan	2024-01-01	2024-12-31	
 Ta fram en samverkansmodell för tidigt socialt stöd	2024-01-01	2024-12-31	
 Ta fram en samverkansmodell kring stöd för barn till missbrukare	2024-01-01	2024-12-31	
 Utreda hur förvaltningen kan möjliggöra för fler föräldrar att delta i behandlingsinsatser	2024-01-01	2024-12-31	
 Utreda möjligheten att inrätta en skolsamordnare för placerade barn	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 1.3.2 Våldsutsatta får skydd och stöd

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Invånare som utsätts för våld får hjälp och stöd. Ett starkt uppsökande arbete samt arbete med screeninginstrument gör att fler våldsutsatta och våldsutövare upptäcks. För att ge bästa möjliga stöd följer förvaltningen de senaste forskningsrönen, tillämpar nya metoder och utvecklar arbetssätten. Förvaltningen arbetar uppsökande och motiverande för att nå och få

våldsutövare att ta emot stöd och behandling i syfte att minska negativa konsekvenser för våldsutsatta barn och vuxna.

Förvaltningen arbetar med det våldsförebyggande programmet Viktig Intressant Person (V.I.P) inom funktionsnedsättning och socialpsykiatri. Genom individuellt utformade insatser och samverkan mellan olika parter får den enskilde stöd i processen mot ett liv fritt från våld. Kontinuerlig uppföljning görs för att säkerställa att stödet motsvarar behovet och leder till individuellt uppsatta mål. De verksamheter som arbetar med målgruppen erbjuder individuellt anpassad och tillgänglig information för att brukare ska vara delaktiga och verksamheter tillgängliga.

Våld mot äldre är mångfacetterat och kan handla bland annat om psykiskt, fysiskt, ekonomiskt eller sexuellt våld, hårda tag eller försummelse. Förvaltningen arbetar med att öka kunskapen om olika typer av våld mot äldre samt utreder och följer upp misstankar om våld.

Förväntat resultat

- Medarbetare som möter invånare har goda kunskaper om relationsvåld och hedersrelaterat våld och förtryck.
- Förvaltningen har insatser anpassade för särskilt utsatta och sårbara grupper.
- Fler våldsutövare får behandling.
- Metodstödet iRisk används i högre grad vid barnutredningar där barn utsatts för våld i nära relation.
- Förvaltningen har utvecklat sitt uppsökande arbete för att nå fler våldsutsatta.
- Fler barn får barnsamtal via RVCS.
- Fler våldsutövare motiveras till att lämna bostaden för att våldsutsatta och eventuella barn ska kunna bo kvar i sin bostad.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppfyllts delvis. Bedömningen grundar sig på att det förväntade resultatet uppnåtts delvis och att målet för en indikator har uppnåtts helt, en har uppnåtts delvis och två har inte uppnåtts. Två VIP-grupper har genomförts. Islandsmodellen är implementerad och bidrar till ökat barnperspektiv.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel våldsutsatta där målet med insats från RVC uppnåtts	63,23 %			69,47 %	70 %		2024
Analys Att förvaltningen inte uppnått målet för verksamheten kan bero på att målen i uppdragen inte är tillräckligt konkreta och tydliga vilket gör det svårt att avgöra om klienten nått målen eller inte. Under våren har en workshop hållits med socialsekreterarna från RVT och behandlare från RVC för att se över och förtydliga målen i uppdragen i syfte att göra dem mer konkreta och uppnåbara för klienterna. En annan orsak kan vara att klienternas vardagssituation är komplicerad varav de i vissa fall har svårt att fullfölja insatsen.							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel våldsutövare där målet med insats från RVC uppnåtts	43,75 %			57,14 %	70 %		2024
Analys Resultatet ligger en bit från målet och kan bero på att en relativt stor andel har avbrutit behandlingen av olika skäl. Beteendeförändring kräver motivation och det förekommer att klienter tackar ja till en ickevåldsbehandling utan att ha en genuin vilja till förändring, eller att den vilja som fanns vid kontaktens inledning klingat av. Förvaltningen har under året deltagit i kriminalvårdens satsning Predov, en behandlingsmetod för målgruppen. Förhoppningen är att måluppfyllelsen kommer bli högre under 2025.							
 Antal våldsutövare i en nära relation eller i en hederskontext som har kontakt med RVC	27			21	20		2024
 iRisk används vid våldsärenden	17 %			21,09 %	60 %		2024
Analys Genom avstämningar med enhetens medarbetare framgår det att de flesta använder iRisk i våldärendena. Som uppföljningsverktyg har medarbetarna fyllt i en enkät om användning av metodstödet iRisk. Tyvärr är det få medarbetare som fyller i enkäterna vilket gör det svårt att få verkliga siffror att följa upp. Förvaltningen kommer att fortsätta med implementeringen av iRisk men behöver se över uppföljningsformen.							

Nämndmål: 1.3.3 Stadsdelsförvaltningen ger stöd till barn, unga och vuxna som vill lämna kriminalitet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Personer med en kriminell livsstil erbjuds stöd för att lämna den kriminella miljön. Rutiner och arbetssätt utvecklas och implementeras i samverkan med socialförvaltningen för att den som vill hoppa av en kriminell livsstil ska få kontakt med sociala insatsgruppen så snart som möjligt. Förvaltningen samverkar även med polis och kriminalvård. Bedömningsinstrument, till exempel SAVRY, används vid barnutredningar om kriminalitet.

Unga med risk att rekryteras till en kriminell livsstil och deras föräldrar uppmärksammas tidigt och erbjuds stöd genom LOSAM.

Förvaltningen samverkar med brottsoffer- och personssäkerhetsverksamheten för att erbjuda brottsoffer stöd. Medarbetare har goda kunskaper om kriminalitet, om evidensbaserade och beprövade arbetssätt och dess konsekvenser.

Förväntat resultat

- Fler barn och unga i eller i riskzon för kriminalitet tar del av insatser för att lämna ett destruktivt beteende.
- Fler personer ansöker om stöd för att lämna en kriminell livsstil.
- De som vill hoppa av en kriminell livsstil får kontakt med sociala insatsgruppen inom 24

timmar.

- Fler barn och unga som utsatts för brott erbjuds och får stöd.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet har uppfyllts helt. Bedömningen grundar sig på att det förväntade resultatet uppfyllts till stor del, två av tre indikatorer har uppfyllts helt och en delvis, men det resultatet är nära årsmålet. De två planerade aktiviteterna har genomförts.

De som kontaktat socialtjänsten för att de vill hoppa av en kriminell livsstil har fått kontakt med sociala insatsgruppen inom 24 timmar. Unga som är i riskzon för en kriminell livsstil och deras föräldrar har fått stöd genom LOSAM. Förvaltningen har samverkat med lokalpolisen i syfte att tidigt uppmärksamma ungdomar med destruktivt beteende.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel familjer som fullföljt MST enligt plan	79 %			77 %	80 %		2024
Analys Första halvåret har teamet fått två nya terapeuter så ärendekapaciteten var lägre samt att kapaciteten tillfälligt påverkades av att teamet bestod av tre och inte fyra terapeuter. Det har lett till en minskning av det totala antal ärenden som teamet kunnat hantera. Avbrutna behandlingar har skett på grund av socialtjänstens beslut utifrån familjerna ändrade förutsättningar att fullfölja insatsen. Vid avslut har samtliga unga bott kvar hemma. Det har varit jämn könsfördelning med 14 pojkar och 14 flickor som fått insats.							
 Andel ungdomar som fullföljer SIG enligt planering	84,21 %			45,45 %	70 %		2024
  Andel vuxna som fullföljer insatsen Sociala insatsgrupper (SIG) enligt planering	60 %			44 %	37 %		2024

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 I samverkan med Skarpnäcks och Farstas stadsdelsförvaltningar utveckla anhörigstödet för anhöriga till personer med en kriminell livsstil, koppling till våldsbejakande extremism, samt till personer som drabbats av skjutningar och dödligt våld vid öppenvård sydost.	2024-01-01	2024-12-31	
 Upprätta ett samverkansforum om kriminalitet	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 1.3.4 Barnets perspektiv är tydligt i utredningar och insatser

 Uppfylls helt

Beskrivning

Barn synliggörs i barnutredningar samt i relevanta vuxenutredningar genom barnkonsekvensanalyser. De får information om bedömningar som genomförts och som de berörs av. Barns inställning till beslut framgår av beslutsunderlag, utifrån ålder och mognad.

Barn får information och kommer till tals efter avslutad utredning eller insats. Förvaltningen använder olika samtalsmodeller, till exempel Viewpoint, för att barn lättare ska komma till tals.

Barn och/eller föräldrar som är anhöriga informeras om och erbjuds adekvat stöd.

Förväntat resultat

- Andelen barn och ungdomar som kommer till tals i utredningar ökar.
- Barnkonsekvensanalyser görs vid beslut som rör barn.
- Barn och ungdomar får information och tar del av bedömningar i utredningar eller vid insatser som de berörs av.
- Fler föräldrar och barn får information om anhörigstöd.
- Barn, unga och vuxna är nöjda med bemötandet.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet har uppfyllts helt. Bedömningen grundar sig bland annat på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Barn har fått information och kommer till tals efter avslutad utredning eller insats. Förvaltningen använder olika samtalsmodeller, till exempel Viewpoint, för att barn lättare ska komma till tals. För att barn och unga som är anhöriga ska få stöd har medarbetare under året utbildats i BRA-samtal.

Nämndmål: 1.3.5 Barn, unga och vuxna med funktionsnedsättning i behov av stöd erbjuds insatser av hög kvalitet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Genom individuellt utformade insatser och i samverkan mellan olika parter får den enskilde stöd i processen mot ett självständigt liv. Kontinuerlig uppföljning görs för att säkerställa att stödet motsvarar behovet och leder till individuellt uppsatta mål. Genom att erbjuda vuxna individuellt anpassad och tillgänglig information är brukare delaktiga och verksamheter tillgängliga.

Ärendedragningar bidrar till att insatser beviljas på lika grund.

Det hälsofrämjande arbetet inom funktionsnedsättning och socialpsykiatri utvecklas med nya metoder och utvecklade arbetssätt.

Förväntat resultat

- Vuxna lever ett självständigt liv.
- Fler brukare inom området funktionsnedsättning och socialpsykiatri tar del av hälsofrämjande aktiviteter.

- Insatser följs upp och leder till brukares individuellt uppsatta mål.
- Barn, unga och vuxna är nöjda med bemötandet.
- Andelen brukare som upplever en förbättrad levnadssituation av insatsen ökar

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet har uppfyllts helt. Bedömningen grundar sig bland annat på att det förväntade resultatet uppnåtts. Förvaltningen har arbetat för att fler brukare ska ta emot hälsofrämjande insatser. Egenkontroller visar att handläggningen för personer med funktionsnedsättning håller en god kvalitet. En utveckling för ökat inflytande i uppföljning av insatser pågår för brukare inom socialpsykiatrin. För att öka inflytande, delaktighet och självbestämmande har assistansenheten arbetat med att utveckla och kvalitetssäkra genomförandeplaner.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet har uppfyllts helt. Bedömningen grundar sig bland annat på att två av sex indikatorer har uppfyllts helt och tre delvis. En indikator har inte uppfyllts. Indikatorerna som uppfyllts delvis ligger mycket nära målvärdet. Genomförda aktiviteter bidrar också till måluppfyllelsen. De två nämndmålen bedöms ha uppfyllts helt.

Målet bedöms uppfyllt då arbetet ökat möjligheten till ett mer hälsosamt åldrande för seniorer i stadsdelsområdet. Stödet för att bryta social isolering har ökat, fler äldre har möjlighet att delta i aktiviteter genom de öppna mötesplatserna. Hälso- och sjukvårdsinsatserna har utvecklats och flera utbildningsinsatser har genomförts på Kliniskt träningscentrum (KTC) för omsorgspersonal. Kvalitetsverktyget *Hälsa och välbefinnande* har implementeras och ger en ökad kvalitet i omvårdnaden av äldre. Egenkontroller visar att äldre som har omsorg i kommunal regi har en aktuell planering och insatser utförda med god kvalitet. Det är fortsatta utmaningar med låg svarsfrekvens på den årliga nationella brukarenkäten och ytterligare insatser behövs för att öka svarsfrekvensen. Den låga svarsfrekvensen gör det svårt att dra några generella slutsatser om resultatet. Kontinuiteten inom hemtjänsten behöver öka.

Bedömningen i sin helhet är att målet uppnåtts då de två undersökningarna, nationella brukarenkäten samt exploateringsnämndens medborgarundersökning, inte kan utgöra enskild grund för bedömning av målet. Underlaget är litet och ett fåtal har svarat på frågorna, vilket medför att det inte kan ses som statistiskt säkerställt. Därför läggs en större vikt på det arbete som faktiskt utförts med bland annat hälsofrämjande arbete samt ökad medicinsk kompetens.

Äldrevänlig stad

Förvaltningen har genomfört uppsökande insatser och erbjudit äldre invånare sociala, kulturella och fysiska aktiviteter som ger möjlighet till en vardag med hög livskvalitet och ett

hälsosamt åldrande. De öppna mötesplatserna har erbjudit aktiviteter för att stärka och bibehålla äldres fysiska sociala och psykiska hälsa. Pensionärsrådet har en roll i utvecklingsarbetet i enlighet med äldrevänlig stad genom att de får vara delaktiga. För att skapa ytterligare inflytande så remitteras rådet nu relevanta tjänsteutlåtanden där de har möjlighet att lämna skriftliga yttranden. I ärenden där det är relevant görs sedan i våras även en analys utifrån ett äldreperspektiv under en särskild rubrik.

Äldre invånare är delaktiga i arbetet kring stadsutveckling. Efter en medborgardialog har förvaltningen skapat en tillgänglighetsslinga i Årstaskogen. Slingan är tillgänglig oavsett funktionsförmåga, utan trappor eller branta backar och extra parksoffor finns för att möjliggöra vila. Förvaltningens pensionärsråd utgör en referensgrupp i samband med planeringen av nya Årsta vård- och omsorgsboende.

För att möta framtida utmaningar och behov av äldreomsorg fortsätter arbetet på Innovationscenter med att i partnerskap skapa nya innovativa lösningar så att äldre får en mer självständig vardag och ökad livskvalitet.

Trygghet

För att motverka att äldre utsätts för brott har samverkan med lokalpolis fortsatt. Information om brott mot äldre har getts till äldre som tar del av insatser från hälsofrämjande enheten samt nya omsorgstagare inom hemtjänsten. En trygghetsdag arrangerades på en av de öppna mötesplatserna där bland annat polis och räddningstjänst deltog. Vid evenemanget deltog 84 seniorer.

68 personer, varav 45 kvinnor och 23 män, har tagit del av insatsen *Tryggt mottagande i hemmet* och därmed fått en möjlighet att bo kvar i ordinärt boende efter sjukhusvistelse. År 2023 tog 59 personer, varav 42 kvinnor och 17 män, del av insatsen och 2022 var det 22 personer. En enkät som delats ut visar att Tryggt mottagande bidragit till en känsla av trygghet i samband med hemkomst efter sjukhusvistelse. Genom resursförstärkning i teamet Tryggt mottagande med välutvecklade arbetssätt inom teamet men också välfungerande samverkan mellan alla samverkande parter i vårdkedjan har månadsplaceringar på korttiden kunnat minska ytterligare från 183 år 2022, 141 år 2023 till 113 år 2024. Arbetet bedöms bidra till att nå målet om god hälsa i Agenda 2030 och ligger i linje med God och nära vård och omsorg, där den enskildes förutsättningar och behov är i fokus.

Arbetet med att öka kontinuiteten fortsätter. Mindre geografiska områden samt ökad geografisk samplanering inom hemtjänsten har bidragit till att öka kontinuiteten för den enskilde. Det pågår även ett arbete med att minska andelen timanställda inom hemtjänsten.

Hälsofrämjande arbete

För att möta utmaningarna med en ökad andel äldre och framtidens äldreomsorg är det av vikt att skapa ökade förutsättningar till ett hälsosamt åldrande. Mötesplatserna har erbjudit aktiviteter med fokus på en god psykisk och fysisk hälsa. Bland annat har en friluftsvicka och en hälsovecka genomförts. Det har även erbjudits aktiviteter såsom dans, bingo och schackspel. Under sommaren har det erbjudits en mängd aktiviteter vilket bidragit till att skapa en meningsfull sommar för äldre invånare. Det har bland annat erbjudits bussturer till olika närliggande orter där 407 kvinnor och 46 män deltagit, en ökning med 128 personer

jämfört med 2023. Under högtider har aktiviteter erbjudits för att skapa delaktighet och minska känslan av ensamhet. Totalt har de öppna mötesplatserna haft närmare 21 000 besök, varav 14 000 kvinnor och 7 000 män, en ökning med cirka 1 400 besökare jämfört med 2023. De öppna mötesplatsernas gym och fysiska aktiviteter har haft drygt 12 000 besök, varav 7 400 kvinnor och 4 600 män, en ökning från 2023 med cirka 1 200 besök. Ökningen av besökare beror på att aktiviteter som ges bidrar till ökat välmående och social samvaro. Det beror även på att ett riktat arbete har gjorts för att nå fler män.

Ofrivillig ensamhet och isolering är ett folkhälsoproblem som drabbar många äldre. Utifrån ett regeringsuppdrag har arbetet med hälsofrämjandesamtal implementerats via förvaltningens äldrekoordinator som arbetar uppsökande. 417 utskick har gjorts till invånare födda 1936 eller tidigare med erbjudande om samtal. 45 enskilda samtal har genomförts, varav 32 för kvinnor och 13 för män. Utöver detta har 61 samtal genomförts via uppsökande arbete. 13 informationsträffar om ett hälsosamt åldrande har genomförts där 149 seniorer deltagit, varav 104 kvinnor och 45 män.

Vid den årliga stadsdelskampen mellan Skarpnäck, Farsta och Enskede-Årsta-Vantör var det i år Enskede-Årsta-Vantörs som tog hem segern. Deltagarna kunde ta del av aktiviteter och testa nya aktiviteter och träningsformer som löpning, gåfotboll, rullatorlopp, schack samt boule. Eventet var välbesökt och över 100 seniorer deltog.

Tillgänglighet till digital teknik har ytterligare förstärkts för äldre. Den digitala instruktören har under året stöttat 586 seniorer, varav 458 kvinnor och 128 män, genom att delta på möten med pensionärsföreningar, anordna digitalt kafé samt genomföra hembesök. Behovet av stöd har ökat med 262 besök jämfört med 2023, vilket antas bero på en ökad kännedom om stödet. Den teknikmässan som genomfördes innan sommaren lockade 106 besökare. Fokus för mässan var att visa upp forskningsprojekt och välfärdstekniska lösningar för äldre.

Som ett led i det fallförebyggande arbetet erbjuder förvaltningen en fixartjänst till invånare över 75 år. 165 äldre, varav 137 kvinnor och 28 män, har fått stöd, jämfört med 170 personer 2023. Vid hembesök går fixaren igenom förebyggande av fallrisk och brandsäkerhet i hemmet. Vid en utvärdering visade det sig att seniorer tycker det är svårt att komma i kontakt med fixartjänsten, vilket kan förklara att färre fått stöd. Det pågår ett arbete med att öka tillgängligheten. Syn- och hörselinstruktören har genomfört 362 besök, varav 256 kvinnor och 106 män. 2023 var det 411 personer som fick stöd. Minskningen bero på att flera olika verksamheter idag erbjuder liknande stöd, samhällsservicen har ökat hos fler aktörer. Män är mindre benägna att be om stöd och förvaltningen arbetar med detta, vilket bidrar till målet om ökad jämställdhet enligt Agenda 2030.

För att öka förutsättningar till ett hälsosamt åldrande och skapa en trygg tillvaro i ordinärt boende öppnade i augusti har visningslägenheten *Smarta hemmet EÅV*. Här kan äldre invånare i ordinärt boende och deras närstående samt omsorgspersonal ta del av och få information om hjälpmedel och välfärdsteknik i hemmet.

En god kosthållning hos äldre bevarar den fysiska hälsan vilket skapar möjlighet till ett självständigt liv. Därför har arbetet med att minska risken för undernäring fortsatt. Projektet Nollvision undernäring avslutades i november och arbetssätt och metoder är nu

implementerade i förvaltningens verksamheter. Projektet visar på positiva resultat och fler äldre med risk för undernäring kan idag identifieras genom screeningverktyg och samarbete mellan biståndshandläggare, hemtjänst, äldrekoordinator samt primärvårdsdietister. Förvaltningens dietist deltog i en artikel i Micasas tidning *Trivsel* där hon gav lättillgängliga tips om bra mat för äldre. För att säkerställa att maten som serveras av hemtjänsten är säker att äta har filmer om livsmedelshygien tagits fram. Genom utbildningsinsatser har kunskapen om mat och måltider har ökat hos sjuksköterskor på särskilda boenden. Arbetet bidrar till målet om ingen hunger i Agenda 2030.

Utvecklad hälso- och sjukvård

En förvaltningsövergripande organisation för *God och nära vård och omsorg* har tagits fram, vilket underlättar omställningen. Omställningen till en *God och nära vård och omsorg* syftar till att vård och omsorg ska ges närmare individen och med utgångspunkt i individens förutsättningar och behov. Överenskommelser finns framtagna med primärvårdsrehab och hemsjukvården. Det råder fortsatta utmaningar i samverkan med regionen kring utskrivningsprocessen från sjukhus.

Digital läkemedelssigenering har införts på förvaltningens särskilda boenden i syfte att säkerställa administration och hantering av läkemedel. Ett nytt arbetssätt för hantering av överblivna läkemedel och smittförande avfall på särskilda boenden har börjat användas för att skapa en säker hantering. Arbetet har bidragit till målet i Agenda 2030 om hållbar konsumtion och produktion.

För att öka den medicinska kompetensen har 813 medarbetare inom och utanför förvaltningen genomfört praktisk träning på *Kliniskt tränings center (KTC)* inom olika ämnen så som hjärt- och lungräddning, vitalparametrar, kost och nutrition och basala hygienrutiner, en ökning med 52 procent jämfört med 2023. KTC har genomfört en sommarintroduktion för 48 vikarier på särskilda boenden samt hemtjänst. Utvärderingen visade att 88 procent av deltagarna kände sig mycket tryggare inför arbetet efter introduktionen och 100 procent tyckte att introduktionen var bra eller mycket bra.

Under vårens hälso- och sjukvårdsvecka introducerades kvalitetsverktyget *Hälsa och välbefinnande* på särskilda boenden. Verktyget skapar ett salutogent perspektiv där den enskildes resurser kartläggs. Av de 101 som deltog så svarade 99 procent att de vet hur de ska arbeta med verktyget efter introduktionen och 98 procent ansåg att arbetssättet kommer att stärka den personcentrerade vården och omsorgen till hög eller mycket hög grad.

Fysio- samt arbetsterapeuter har samordnats i en ny mer effektiv organisation. Samordningen har skapat en ökad likställighet och har kvalitetssäkrat arbetssätt och metoder inom rehabilitering på särskilda boenden.

ViSam är ett beslutsstöd och samverkansmodell för planering och informationsöverföring inom hälso- och sjukvården. Två instruktörer har utbildats i verktyget *ViSam* och sjuksköterskor på särskilda boenden har nu börjat utbildas i verktyget.

Kompetensutveckling och kompetensförsörjning

Det är en fortsatt utmaning att rekrytera arbetsterapeuter då det råder brist inom yrkesgruppen. Utifrån det har en prioriteringsordning tagits fram av medicinskt ansvarig för rehabilitering

inom söderort. Utöver det kommer även omsorgspersonal att utbildas i rehabiliterande arbetssätt.

Sedan starten av det treåriga projektet *Kompetensutveckling inom äldreomsorgen*, finansierat av Europeiska socialfonden (ESF), har 18 medarbetare från förvaltningen deltagit i en utbildningsmodul. En modul består av kurser i olika ämnen om omsorgsarbete på gymnasial nivå. Just nu pågår modul 4 där 13 personer från förvaltningen deltar. Delar av utbildningen genomförs på KTC för att ge en ökad möjlighet till praktisk träning i samband med studierna. Projektet har nu ett utökat fokus på språkutveckling och chefer får stöd i att arbeta språkstödande.

Förvaltningens adjungerad klinisk adjunkt (AKA) har startat en samverkan med Karolinska institutet för att vidareutveckla handledarutbildning anpassad för kommunen.

Innovation och nya arbetssätt

Tre volontärer har rekryterats inom det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. I nuläget finns det 13 aktiva seniora volontärer, varav 6 kvinnor och 7 män, som erbjuder olika aktiviteter utifrån intressen och förutsättningar.

Det pågår just nu sex projekt och ett har avslutats på Innovationscenter. Motoriserade draglakan har testats på förvaltningens särskilda boenden. Testen visade att de motoriserade draglakanen förbättrar arbetsmiljön, skapar ökad komfort för brukaren samt undviker dubbelbemanning. Ett nytt digitalt inventeringssystem för medicintekniska produkter (MTP) har testats. Resultatet visar att systemet förenklar arbetet, ger kostnadsbesparingar och ökar patientsäkerheten.

Inom Vantörs hemtjänst har serviceteam inrättats. Teamet utför serviceinsatser så att omvårdnadspersonalen kan specialisera sig inom omvårdnad. Kvaliteten i arbetet ökar både för omvårdnads- och serviceinsatser, därigenom ökar brukarnöjdheten.

För att mäta effekten av utbildningsinsatserna inom KTC har verksamheten påbörjat ett projekt för effektmätning tillsammans med *Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum*. Under projekttiden arbetade projektgruppen fram fem effektmål att mäta, som sedan har konkretiserats tillsammans med medarbetarna till en uppföljningsmodell.

Innovationscentret har gått med i ett forskningsprojekt tillsammans med *Kungliga tekniska högskolan (KTH)* och *Gymnasie- och idrottshögskolan (GIH)* för att utveckla tekniska lösningar för att motivera äldre personer till mer fysisk aktivitet och rörelse. Under våren har en studie inletts där seniorer via de öppna mötesplatserna fått möjlighet att testa och utvärdera en mobilapplikation för meditationsövningar. Under hösten har resultatet använts för att vidareutveckla mobilapplikationen.

Trycksår orsakar ett stort fysiskt, känslomässigt och socialt lidande för den som drabbas, och det medför även stora kostnader för samhället. Tillsammans med ansvarig läkarorganisation pågår projektet *Nollvision trycksår* på Tussmötegårdens vård- och omsorgsboende. En SEM-scanner används för att mäta begynnande trycksår, oavsett hudton, innan det är synligt för ögat.

För att bidra till att kvaliteten på den palliativa vården ökar fortsätter forskningsprojektet

Samtal inför livets slut. En artikel publicerades om projektet i tidningen *Palliativ tidskrift*.

Planerade förändringar inom äldreomsorgen

Tussmötegårdens vård- och omsorgsboende med 80 lägenheter samt Solrosens dagverksamhet med 30 platser övergick i början av året från entreprenad till drift i egen regi. Vid övergången valde 82 av 83 bland medarbetarna att stanna kvar i verksamheten.

Då gamla Årsta vård- och omsorgsboende ska rivas flyttades mötesplatsen i december till nya lokaler på Valla torg. Eftersom detta är den mötesplats som har flest besökare har information förlöpande delgetts besökare.

Enskede Nya servicehus är i stort behov av en omfattande renovering bland annat av avloppsstammar. Lägenheterna är små och omoderna, varför många väljer bort servicehuset vid val av boende. Utifrån en låg beläggning har Enskede Nya servicehus erbjudit hemtjänstinsatser till närliggande seniorboende.

Demensdagvården Solrosen organiseras från och med den 1 oktober under Enskede Nya servicehus arbetsorganisation för att skapa en mer effektiv och hållbar arbetsorganisation. Den låg tidigare organiserad under Tussmötegårdens vård- och omsorgsboende.

Nationella minoriteter

Aktiviteter har erbjudits äldre som tillhör nationella minoriteter i samverkan med stadsdelsförvaltningarna Farsta och Skarpnäck. Förvaltningen har anordnat ett kafé för nationella minoriteter på Högdalens öppna mötesplats. Det är främst personer med finsk tillhörighet som besöker dessa. Tillhör den äldre en nationell minoritetsgrupp, och biståndshandläggare identifierar det vid utredning, har information getts om att den enskilde har rätt till myndighetsutövning och äldreomsorg på sitt språk.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Förvaltningen har arbetat med att insatser för äldre ska vara tillgängliga och att det ska vara enkelt att få information om äldreomsorg. Många äldre får problem med balans, hörsel och syn. De öppna mötesplatserna och äldreomsorgens övriga verksamheter är tillgängliga och erbjuder ett varierat utbud för att även personer med olika typer av funktionsnedsättningar ska kunna delta.

Goda exempel

Nollvision undernäring

Det femåriga projektet *Nollvisionen för undernäring hos äldre* som förvaltningen har deltagit i med stöd från Vinnova har avslutats. Arbetssätt och metoder nu är implementerade i förvaltningens verksamheter. Projektet visar på positiva resultat och fler äldre med risk för undernäring kan idag identifieras och ges stöd i tidigare skede genom screeningverktyg och samarbete mellan biståndshandläggare, hemtjänst, äldrekoordinator samt primärvårdsdietister. En slutpresentation hölls på förvaltningen samt på en slutkonferens i Lund. Vid ett lunchseminarium i riksdagens partimatsal presenterade förvaltningen sitt arbete, där 15 riksdagsledamöter deltog. Som del av projektet har förvaltningen, tillsammans med RISE, tagit fram kalkyler för att jämföra kostnader för förebyggande insatser och undernäring. Dessa har presenterats för bland annat Socialstyrelsen.

Tillsammans mot ensamhet

Arbetsgruppen *Tillsammans mot ensamhet* arrangerar årligen en vecka mot ensamhet. Arbetsgruppen består av Hälsofrämjande enheten, äldrekoordinator, primärvården, Skarpnäck och Farsta stadsdelsförvaltningar, biblioteken, Svenska kyrkan, stödtjänster, simhallen Högdalen samt hemtjänstenheter. På denna vecka ska varje verksamhet göra något kring ämnet ensamhet för sin målgrupp. Under veckan erbjuds även mat med social samvaro, fysisk aktivitet, pop-up informationsmöten.

Fotoutställning 50-talets Sverige

Aktivitetssamordnaren och ferieanställda ungdomarna har tillsammans genomfört ett stort event som de kallade Fotoutställning 50-talets Sverige på Högdalens vård- och omsorgsboende. Bilder och text var uppsatt på väggarna så att omsorgstagare och medarbetare kunde läsa och se bilder. Ferieungdomarna följde med och läste för de som hade svårt att själva se vad som stod. Utställningen var välbesökt och uppskattad.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel nöjda omsorgstagare	85 %	85 %	84 %		82 %	82 %	2024
   Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten	85 %	83 %	86 %	84 %	87 %	87 %	2024
Analys Utfallet ligger nära årsmålet och har förbättrats något sedan 2023. Svarsfrekvensen är 56 procent. Deltagandet på brukarundersökningen behöver öka, riktade insatser planeras därför. Ett arbete pågår för att stärka den enskildes möjlighet till delaktighet och möjlighet att påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten utifrån ramtid.							
   Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende	77 %	78 %	76 %	78 %	79 %	79 %	2024
Analys Utfallet ligger mycket nära årsmålet och ligger stabilt sedan föregående år. Svarsfrekvensen har ökat från 36,8 procent 2023 till 41 procent 2024. Deltagandet tros ha ökat utifrån insatser med att bland annat volontärer stöttar den enskilde att genomföra enkäten, men även genom riktade informationssatsningar till anhöriga. Deltagandet på brukarundersökningen behöver öka, riktade insatser planeras i syfte att öka deltagandet och få ett mer rättvisande resultat. För att skapa mening och delaktighet används bland annat inskrivningssamtal, teammöten, uppföljning av genomförande- och hälsoplaner samt levnadsberättelser. Allt detta görs tillsammans med brukaren och vid behov med brukarens närstående/företrädare. Ett arbete med att öka delaktigheten i livets slut pågår i syfte att få vården och omsorgen i livets slut mer personcentrerad. Det är en viss skillnad hur mäns och kvinnors upplevelse, detta har varierat mycket mellan åren 2020 till 2024 då fler kvinnor än män tidigare är upplevt att de kan påverka hur hjälpen utförs. Utifrån detta går det inte att dra några generella slutsatser om resultatet.							
  Andel sjuksköterskor inom särskilda boenden	0,05				0,04	Tas fram av nämnd	2024

		Andel äldre personer som vet vart de ska vända sig för att ansöka om hjälpinsatser	64	56	68	64	67 %	67 %	2024
Analys									
Utfallet ligger mycket nära årsmålet. Resultatet kommer från exploateringsnämndens medborgarundersökning. Förvaltningen arbetar aktivt med att sprida information om hjälp och stöd som finns att få för äldre invånare. Äldrekoordinatören arbetar uppsökande och stöttar enskilda i behov av stöd att ansöka om detta. Samverkan finns med en rad aktörer som möter äldre så som vårdcentraler, bostadsbolag, trossamfund med flera. Kvinnor är mer medvetna om vart de kan vända sig för att söka om hjälpinsatser detta tros bero på att kvinnor är mer benägna att prata om behov av stöd och hjälp, medan de för män svårare att prata om utifrån rådande könsnormer.									
		Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	12,69			12,3	10	Max 10 personer	2024
Analys									
Resultatet visar att kontinuiteten är något högre för hemtjänst i egen regi som har resultatet 12,64, medan privata utförare har resultatet 12,75. Arbetet med att öka kontinuiteten pågår fortlöpande, bland annat genom att hemtjänsten har ökat grundbemanningen för att minska andelen timanställda. En översyn av de geografiska områden som medarbetare bemannar har genomförts. Det genomförs dagliga kontroller av kontinuiteten så att personal och brukare är optimalt samplanerade. Det finns flera utmaningar i arbetet, till exempel brukare med höga insatsnivåer som ofta har dubbelbemanning. Det är då svårt att få ner antal medarbetare den enskilde möter. Kontinuiteten, exkluderat dubbelbemanning, är god. Vissa områden har lättare att nå en högre kontinuitet, detta beror på att fler brukare finns inom ett närområde vilket underlättar planering. Resultatet finns inte uppdelat på kön.									

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	 Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna utreda om, och i så fall hur, uppföljningen av äldreboende som är upphandlade inom stadens LOV-avtal, kan överföras från stadsdelsnämnderna till äldrenämnden	2024-01-01	2024-12-31	
	 Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med att införa ramtid fullt ut	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 1.4.1 Äldre invånare har ett hälsosamt åldrande samt får stöd och omsorg av god kvalitet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldre invånare har tillgång till förebyggande och stödjande insatser via förvaltningens öppna mötesplatser. Mötesplatserna ger äldre möjlighet till social samvaro och hälsofrämjande aktiviteter för att öka möjligheten till en hög livskvalitet.

Lättillgänglig information ger äldre invånare kunskap om det stöd och den hjälp som finns att tillgå. Kontaktcenter Äldre direkt är känd för den äldre som första kontaktväg med biståndshandläggaren. Vid biståndsbedömning utses en särskild handläggare. Den äldre och dess anhöriga upplever delaktighet i utredningen och att handläggning av ansökan är begriplig. Särskild hänsyn tas till utsatta grupper. I kontakten med den äldre har förvaltningen ett salutogent och hälsofrämjande förhållningssätt, vilket kännetecknas av ambitionen att

identifiera, stärka och/eller bibehålla individens egna resurser samt att öka delaktighet och tilltro till den egna förmågan.

Genom god personalkontinuitet, inflytande i när och hur insatser utförs samt gott bemötande, uppnås hög nöjdhet och delaktighet i den äldres vård och omsorg. Den äldres fokus och behov säkerställs genom ett teambaserat arbetssätt. Rätt till daglig utevistelse samt sociala aktiviteter för äldre på vård- och omsorgsboenden säkerställer en tillvaro med hög livskvalitet.

Förväntat resultat

- Äldre invånare har en tillvaro med hög livskvalitet.
- Äldre invånare har lätt att komma i kontakt med förvaltningen vid behov av stöd och hjälp.
- Kontakten med den äldre utgår från ett personcentrerat salutogent förhållningssätt.
- Vid utredning och bedömning av behov tas särskild hänsyn till hög ålder, oro och ensamhet.
- Äldre invånare är delaktiga och påverkar sin omsorg och dess innehåll.
- Äldre invånare är nöjda med hur insatserna utförs samt upplever trygghet.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet har uppfyllts helt. Bedömningen bygger på att förväntat resultat har uppnåtts, att indikatorn uppfylls och aktiviteterna genomförts.

Det förebyggande och hälsofrämjande arbetet är väl etablerat och utgår från seniorernas fokus och behov. Kvalitetsgranskningar och egenkontroller visar att handläggningen från ansökan till beslut har genomförts med hög delaktighet och respekt för den enskildes vilja. Insatser som ges till äldre invånare är av hög kvalitet och utgår från det salutogena perspektivet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel brukare med hemtjänstinsatser där uppföljning genomförts inom ett år efter fattat beslut	30 %				50 %		2024
Analys Förvaltningen har fortsatt ett gott resultat sett till antal genomförda kvalitetsuppföljningar på individnivå i jämförelse med staden i övrigt. Det totala antalet genomförda kvalitetsuppföljningar uppgår vid sluträkningen 2024-10-31 till 396 (sedan november 2023) vilket motsvarar 30 procent. Av dessa är 293 kvinnor (ca 74 procent) och 103 män (26 procent). Att målet inte nåts beror bland annat på att fokus varit en snabb uppföljning efter utskrivning från korttid eller slutenvård, i syfte att nå budget i balans. Ett arbete görs med att nå ett högt resultat gällande kvalitetsuppföljningar genom att lyfta vikten av att kvalitetsuppföljningarna genomförs med handläggare.							
 Andel brukare som har en aktuell genomförandeplan som utgår från individens behov	95,79 %			94,1 %	90 %		2024

	Andel äldre som upplever utbudet av hälsofrämjande aktiviteter som meningsfullt	78 %	80 %	2024
Analys				
Resultatet har sjunkit. Orsaken till detta tros bero på det har varit många förändringar i verksamhet så som att personal som arbetat i många år har gått i pension samt att den största mötesplatsen har omlokaliserats.				

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Delta i det ESF finansierade projektet Kompetensutveckling i äldreomsorgen	2024-01-01	2024-12-31	
	Genomföra trygghetsdagar för seniorer i ordinärt boende i samverkan med externa aktörer	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 1.4.2 Hälso- och sjukvårdsinsatser till äldre är av god kvalitet och präglas av innovation

 Uppfylls helt

Beskrivning

Rehabiliterande insatser fortsätter att utvecklas genom stärkt samverkan mellan sjuksköterskor, arbetsterapeuter, fysioterapeuter och dietist. Tillförlitlig informationsöverföring säkerställs genom LifeCare. Samarbetet med patientansvarig läkarorganisation är utvecklad och ger en ökad kvalitet på den palliativa vården samt säkerställer läkemedelsgenomgångar.

För att säkerställa en god kvalitet i verksamheten registrerar verksamheterna i kvalitetsregister, där resultatet följs upp och analyseras. Patientsäkerhetsberättelsens kvalitet ökar genom att verksamheterna rapporterar mer strukturerat och systematiskt.

Kliniskt träningscentrum (KTC) och Verklighetslabbet slås samman till ett innovationscenter där nya lösningar skapas som bidrar till att ge äldre en ökad livskvalitet. KTC bidrar till att höja den medicinska och kliniska kompetensen genom utbildning. Medarbetarens kompetens säkerställs genom körkort i vitala parametrar. Inför sommaren görs en strukturerad introduktion av vikarier på KTC.

Förväntat resultat

- Medarbetarens medicinska kompetens har ökat.
- Nya innovativa arbetssätt ger äldre en ökad livskvalitet.
- Kvaliteten på den palliativa vården ökar.
- Registreringen i kvalitetsregistren ökar.
- Patientsäkerhetsberättelsen bidrar till en hög patientsäkerhet.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet har uppfyllts helt. Bedömningen bygger på att förväntat resultat har uppnåtts, att indikatorn uppfyllts och aktiviteterna genomförts.

Hälso- och sjukvårdsuppdraget har fortsatt att stärkas. Förvaltningens Innovationscenter har arbetat för fler innovativa lösningar inom äldreomsorgen och har flera olika utvecklingsprojekt med universitet och högskolor. KTC har gett ökade möjligheter till verksamhetsnära utbildning för omsorgspersonal som stärkt sina kunskaper i arbetet, vilket skapat ökad kvalitet i vård- och omsorgsinsatser för den enskilde.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel brukare på särskilda boenden som erbjudits munhälsobedömning	96,84 %			98,77 %	90 %		2024
 Andel brukare på särskilda boenden som har en aktuell hälsoplan utifrån behov	96,48 %			95,65 %	90 %		2024
 Andel brukare som har en genomförd läkemedelsgenomgång	100 %			100 %	100 %		2024
 Andel brukare som har en nattfasta på elva timmar eller mindre	88,66 %			90,76 %	80 %		2024

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra dialogcaféer med aktuella hälso- och sjukvårdstema tillsammans med patientansvarig läkarorganisation, brukare och närstående	2024-01-01	2024-12-31	
 Genomföra en hälso- och sjukvårdsvecka	2024-01-01	2024-12-31	
 Säkerställa att basal medicinsk utrustning finns på vård- och omsorgsboenden genom framtagande av rutin samt checklista	2024-01-01	2024-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet uppfyllts helt. Bedömningen grundar sig bland annat på att två indikatorer uppfylls helt och tre uppfylls delvis men ligger nära målet. Nämndmålet uppfylls helt.

Förvaltningen erbjuder ett stort utbud av ledarledda aktiviteter för Enskede-Årsta-Vantörs barn och ungdomar. Flera nya ytor för spontanidrott har anlagts under året, till exempel

utegym och två multisportsarenor. Förvaltningen fortsätter att stärka arbetet med föreningsbidrag och IOP:er.

Öppna verksamheter för barn och unga

Förvaltningens öppna verksamheter för barn, unga och familjer strävar efter att ha ett varierat kultur- och idrottsutbud. Öppna förskolan har anordnat sex friluftsflykter där etablerade och icke-etablerade föräldrar har fått mötas och umgås. Öppna förskolorna har även anordnat generationsöverskridande aktiviteter tillsammans med seniorverksamheter i bland annat Östberga och Stureby, vilket har varit väldigt uppskattat bland besökarna.

På parklekarna och fritidsgårdarna erbjuds besökarna att ta del av ledarledda aktiviteter. Aktiviteterna planeras och genomförs av fritidsledare, ibland i samverkan med lokala föreningar, kulturförvaltningen och idrottsförvaltningen. 93 procent av de barn som svarat på parklekarnas brukarenkät tycker att verksamheterna har en variation av aktiviteter. Även fritidsgårdarnas brukarenkät visar på en nöjdhet på 95 procent.

Fritidsgårdarna har även beviljats medel från kulturförvaltningen för stöd till ungas kulturprojekt. Totalt har elva projekt genomförts som initierats och planerats av ungdomar med stöd från fritidsledare. Bland projekten har det varit discon med tema, fotoprojekt och vernissage samt nageldesign-workshop.

Sommartorg i Rågsved och Östberga har genomförts under sommaren i samverkan med föreningar, kulturskolan och idrottsförvaltningen. Cirka hälften av aktiviteterna har genomförts av personal på öppna förskolan och fritidsverksamheterna och resterade aktiviteter har gjorts i samverkan med andra aktörer. En nyhet var att vissa av sommartorgsaktiviteterna var riktade till barn och unga med funktionsnedsättning.

Förvaltningen har haft möte med den ideella organisationen Fritidsbanken för att påbörja en etablering av en fritidsbank i stadsdelsområdet.

Snösätra kulturplats

I april överlämnades en slutrapport av projektet till Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd. I slutrapporten betonades att arbetet med att etablera en kulturplats behöver fortgå och att beställningen av en ny detaljplan är avgörande för att kunna gå vidare med skapandet av en permanent kulturplats i Snösätra. Uppdraget gavs sedan till exploateringsnämnden i samband med budget för 2025.

Flera förvaltningar är fortsatt engagerade i Snösätra för att skapa en hållbar, trygg och attraktiv kulturplats.

För andra året i rad har Kulturkvarter Snösätra arrenderat tomter i Snösätra. Organisationen har till uppgift att vara värd för de evenemang som sker på platsen. Cirka femton olika tillståndsgivna evenemang har ägt rum och målet om en aktörsdriven kulturplats börjar ta form.

Föreningsbidrag och idéburet offentligt partnerskap (IOP)

Föreningsbidrag syftar bland annat till att skapa möjligheter för den ideella sektorn att erbjuda aktiviteter och löpande verksamhet av hög kvalitet till stadsdelsområdets invånare.

Stadsdelsnämnden kan bevilja bidrag till lokala föreningar som bedriver verksamhet som förstärker och är ett stöd till nämndens verksamhet. För 2024 beviljades 34 föreningar föreningsbidrag för verksamhet inom förebyggande och främjande områden, exempelvis lokala idrottsföreningar, scoutkår och kulturföreningar, föreningar som riktar sig till personer med funktionsnedsättning, äldre/pensionärsföreningar samt andra föreningar som kompletterar förvaltningens verksamhet, exempelvis föräldraförening mot narkotika och brottsofferjour med mera.

Förvaltningen har även fortsatt arbetet med att stärka uppföljningen av beviljade föreningsbidrag för att säkerställa att de nyttjas enligt nämndens beslut och riktlinjer. Förvaltningen konstaterar att det är viktigt att följa upp bidragen för att säkerställa att de används till beviljade ändamål. Ett större arbete har genomförts i förebyggande syfte, exempelvis genom informationsmöten om riktlinjerna inför ansökan.

Under hösten genomfördes en utredning om att erbjuda två ansökningsperioder per år för föreningsbidrag. Nämnden beslutade att föreningsbidrag även fortsättningsvis söks en gång per år.

För verksamhetsåret 2025 har 37 föreningar beviljats föreningsbidrag för verksamhet inom förebyggande och främjande områden, exempelvis lokala idrottsföreningar, kulturföreningar, föreningar som riktar sig mot barn, ungdomar och familjer, föreningar som riktar sig till personer med funktionsnedsättning, äldre/pensionärsföreningar samt andra föreningar som kompletterar förvaltningens verksamhet, exempelvis föräldraförening mot narkotika, brottsofferjouren och Svenska för baby.

De överenskommelser om IOP:er som var aktuella under 2023 har följts upp. Förvaltningen bedömer att följsamheten till överenskommelserna överlag har varit goda och gett bra resultat.

Nämnden har haft sex IOP:er under 2024. De har riktat sig till målgrupperna barn och unga, barn och unga med funktionsnedsättningar, personer med ekonomiskt bistånd som står utanför ordinarie arbetsmarknadsåtgärder, hemlösa samt invånare i Rågsved. Överenskommelserna har ökat tillgänglighetsförändringen av fritidsaktiviteter samt läxläsningen för barn och unga, stärkt arbetet med egen försörjning, gett stöd till hemlösa och bidragit till ökad information om civilsamhällets aktiviteter i närområdet.

Nämnden beslutade att inte förlänga överenskommelsen med Nya Rågsveds Folkets Hus och överenskommelsen med Drömstort upphörde enligt avtal. Båda överenskommelserna upphörde i juni. Slutrapporter har lämnats till nämnden för de överenskommelser som avslutats under året. En tilläggsöverenskommelse tecknades med Street Minds som löpte ut den 31 december 2024. Förvaltningen kommer följa upp samarbetet och lämna slutrapport under våren 2025.

Spontanidrott

Förvaltningen har fortsatt att utveckla stadsdelsområdets spontanidrottsytor. Boulebanor har upprustats i Östbergahöjden och i Blåsutparken och nya har färdigställts i Aspöparken i Örby och i Dalenparken. I samarbete med exploateringskontoret har förvaltningen medverkat till nya utegym i Hagsätraskogen och i Rågsved. I Storängsparken har förvaltningen färdigställt ett nytt utegym med anpassningsbara vikter. Tanken är att det ska attrahera breda målgrupper,

till exempel seniorer, yngre och kvinnor. Användningen av gymmet har följts upp av leverantören och resultatet visar att gymmet är uppskattat. Till följd av ett medborgarförslag har ett nytt pingisbord satts upp i Dalenparken och ytterligare ett har tillkommit i Grytet i Örby. Hundrastgården i Rågsveds naturreservat har flyttats till en ny placering.

Två grusplaner har rustats upp i Stureby och i Dalen till multisportsarenor. I Dalen tillkom även ett mindre utegym och i Stureby en käpphästbana. Förvaltningens förhoppning är att käpphästbanan kommer bidra till att locka fler flickor till anläggningen. Ny belysning har tillförts. Syftet har varit att platserna skulle göras mer attraktiva och användas mer och på så sätt även upplevas tryggare och mindre övergivna. I Stureby anordnade förvaltningen en invigning i nära samarbete med Sturebyskolan.

Resultatet i medborgarundersökningen har sjunkit när det gäller invånarnas upplevelser av möjlighet till spontanidrott i Stockholm. 72 procent upplevde möjligheterna som god år 2024 jämfört med 80 procent år 2023 och möjligheten till aktiviteter i parker och grönområden upplevde 69 procent år 2024 som god, jämfört med 75 procent jämfört med i fjol.

Förvaltningen kommer att följa utvecklingen över längre tid för att se om det är en kortvarig försämring eller om invånarna har blivit mindre nöjda. Fortfarande är mer än två tredjedelar nöjda med utbudet.

Tillgänglighet

I Årstaskogen har förvaltningen gjort i ordning en särskild promenadväg, som en del i arbetet med *Åldrevänlig stad*. Slingan är ca 600 meter och är extra enkel att gå, utan trappor eller branta backar. Extra parksoffor har tillförts utmed slingan för att möjliggöra vila. Slingan passerar Årstalidens dansbana och en hundrastgård och mellan koloniområdena finns två picknickbord. Promenadvägen är delvis grusad och delvis asfalterad.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden	80	83 %	78 %	85	80 %	75 %	2024
  Andel barn och ungdomar som deltar i kulturaktiviteter på fritiden	57 %	54 %	59 %	56 %	56 %	56 %	2024
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	75 %	77 %	75 %	77 %	76 %	76 %	2024
Analys Förvaltningen ligger mycket nära årsmålet och har samverkat med idrottsförvaltningen och föreningslivet för att locka fler unga att delta i aktiviteter.							
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden	77 %	75 %	79 %	81 %	80 %	77 %	2024
Analys Förvaltningen når kommunfullmäktiges mål men inte nämndens mål som sattes högre än kommunfullmäktiges utifrån tidigare resultat från 2023. Parklekar, fritidsgårdar och sommartorgen har haft fokus på att erbjuda kulturella inslag.							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	60 %	65 %	55 %	62 %	66 %	66 %	2024
<p>Analys</p> <p>Resultatet har försämrats något jämfört med 2023 och årsmålet uppnås inte. Förvaltningen samverkar med civilsamhället, idrottsföreningar och idrottsförvaltningen i syfte att fler unga ska vilja delta i föreningsliv.</p>							

Nämndmål: 1.5.1 Invånarna i stadsdelsområdet har tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

 Uppfylls helt

Beskrivning

Det finns tillgång till ett varierat utbud av kultur- och fritidsaktiviteter som alla kan delta i utifrån sina förutsättningar. Förvaltningen skapar fler kulturella upplevelser i stadsdelsområdets offentliga miljöer. Invånare har inflytande över idrottsutbudet genom ökad dialog.

Förvaltningen samverkar med civilsamhället, idrottsförvaltningen och kulturförvaltningen för att kunna erbjuda ett utökat utbud av kultur- och fritidsaktiviteter i stadsdelsområdet. Samverkan sker även med föreningar som erbjuder aktiviteter för nyanlända, exempelvis i närheten av genomgångsbostäder.

Föreningsbidrag fördelas till lokala föreningar som uppfyller riktlinjerna. Föreningar som får stöd av stadsdelsnämnden arbetar aktivt för att motverka all form av diskriminering, mobbning, kränkande behandling och kriminell verksamhet.

Förväntat resultat

- Förvaltningen stödjer lokala föreningar som erbjuder invånare en aktiv fritid.
- Alla barn och unga i stadsdelsområdet har möjligheter att ta del av idrotts- och fritidsaktiviteter.
- Fritidsaktiviteter erbjuds nyanlända barn och unga.
- Invånarna upplever möjligheten att spontanidrotta som god.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppfyllts helt. Bedömningen grundar sig på att det förväntade resultatet uppnåtts och majoriteten av de planerade aktiviteterna har genomförts.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Informera civilsamhället om förebyggande insatser på Medborgarkontoret eller annan tillgänglig lokal i Rågsved	2024-01-01	2024-12-31	Avvikelse
<p>Analys</p> <p>Aktiviteten har inte genomförts.</p>			

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Utreda förutsättningarna att införa två ansökningsperioder om föreningsbidrag inför 2025	2024-01-01	2024-12-31	
✓	Utreda förutsättningarna att inrätta ett fritidsbibliotek	2024-01-01	2024-12-31	
✓	Utreda stadsdelsområdets spontanidrottsytor ur ett jämställdhetsperspektiv	2024-01-01	2024-12-31	

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att det arbete som genomförts har bidragit till att inriktningsmålet uppnått helt. Uppföljningen visar att tre av kommunfullmäktiges fyra verksamhetsområdesmål har uppnått helt och ett delvis. Det mål som bedöms ha uppnått delvis är *Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar*.

Samtliga fem nämndmål bedöms ha uppfyllts helt. Bedömningen grundar sig på analys av uppnådda resultat och genomförda aktiviteter.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet är uppfyllt. Bedömningen grundar sig på att de två indikatorerna uppnått helt och att planerade aktiviteter har genomförts. När det gäller indikatorn om klimatpåverkan av livsmedel finns ett mått av osäkerhet i och med att systemet för uppföljning har bytts ut och ersatts av ett nytt. Nämndmålet uppfylls helt.

Samverkan, kommunikation och inköp

Förvaltningen har fokuserat särskilt på äldreomsorgens miljöarbete med ledning av miljöförvaltningens koncept Hållbar vård och omsorg och stadens plaststrategi. Miljösamordnaren har tillsammans med äldreomsorgen tagit fram ett presentationsmaterial som visar hur man kan minska inköp, användning och svinn av engångshandskar. Materialet har använts av hemtjänsten och vård- och omsorgsboenden. I samverkan med miljöförvaltningen har materialet senare bearbetats och spridits till stadens alla stadsdelar. Under året har också stadens sortiment av engångshandskar ändrats så att endast mer miljövänliga engångshandskar finns tillgängliga för inköp.

Att minska konsumtionen av engångsartiklar är en viktig del i stadens klimatarbete och bidrar till att uppnå målet i Agenda 2030 om hållbar konsumtion och produktion.

Inom ramen för hållbar vård och omsorg har också nya arbetssätt och material utforskats. Två enheter inom äldreomsorgen har börjat använda mer miljövänliga kläder, med goda resultat. På Stureby vård- och omsorgsboende har ett arbete inletts med att minska på fler engångsartiklar i plast. Möjligheten till utökade tvättmöjligheter har setts över i syftet att möjliggöra övergången från sängskydd i engångsplast till sängskydd i textil. För att möjliggöra detta krävs byte av flertalet tvättmaskiner till en hög kostnad, vilket bedöms svårt att få igenom. Förvaltningen har inletts en dialog med fastighetsägaren om möjligheten till att successivt byta ut maskiner, och har även återkopplat till miljöförvaltningen om de hinder som finns.

Som en del i att minska svinnet av engångsmaterial inom hemtjänsten ansöktes om klimatinvesteringsmedel för ryggsäckar med fack för olika förbrukningsartiklar såsom engångshandskar, plastförkläden och munskydd. Ansökan om klimatinvesteringsmedel avslogs men förvaltningen kommer att arbeta vidare för att hitta lösningar till finansiering.

Inom avdelning Social omsorg vuxen har en inventering av vitvaror och armaturer utförts i syfte att se över möjligheterna till minskad energianvändning.

Matsvinnsmätningar har utförts inom de flesta förskolor och inom två av förvaltningens tre vård- och omsorgsboenden.

Förvaltningen äger inga fastigheter och har begränsade möjligheter att påverka energiförbrukningen.

Dricksvattenfontäner har installerats vid teknikhusen till plaskdammarna i Grynkvärnsparken, Vättersdälden, Vårflodsparken och Backen. Bandängens plaskdamm har redan tillgång till en dricksvattenfontän och plaskdammen i Vivstavarvsparken ska renoveras och därför avvaktar förvaltningen med installation där.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,3 kg CO2 per kg livsmedel			1,4 kg CO2 per kg livsmedel	1,6 kg CO2 per kg livsmedel	1,6 kg CO2 per kg livsmedel	2024
  Köpt energi i stadens organisation	2,5 GWh			2,5 GWh	2,8 GWh	1 735 GWh	2024

Nämndmål: 2.1.1 Verksamheterna är energi- och resurseffektiva och har en bra avfallshantering

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen ska vidta åtgärder för att minska energianvändningen i verksamhetslokalerna.

Konceptet Hållbar vård och omsorg ska implementeras.

Förvaltningen ska arbeta för att minska den negativa klimatpåverkan från livsmedelskonsumtion.

Medarbetarna ska känna till stadens interna återbrukscentrum Stocket och använda det när så är möjligt.

Förvaltningen ska arbeta utifrån stadens plaststrategi.

Förväntat resultat

- Energianvändningen minskar i förhållande till verksamheternas omfattning.
- Inköpen av engångshandskar ska minska.
- Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider är oförändrad eller minskar.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppfyllts helt. Bedömningen grundar sig på att det förväntade resultatet har uppfyllts när det gäller klimatpåverkan från upphandlade livsmedel. Energianvändningen var jämförbar med år 2023, indikatorn nås. Inköpen av engångshandskar har inte mätts, men förvaltningen har arbetat aktivt med frågan under året och köper numera endast in miljövänliga alternativ. Planerade aktiviteter har genomförts.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel koldioxidekvivalenter (kg CO2e) på den gemensamma lunchmatsedeln i förskolan	0,31 kg CO2e			0,31 kg CO2e	0,33 kg CO2e		VB 2024

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Mäta matsvinn i förvaltningens vård- och omsorgsboenden	2024-01-01	2024-12-31	
 Mäta matsvinn inom förskolan	2024-01-01	2024-12-31	
 Prova miljövänliga arbetskläder i en verksamhet inom äldreomsorgen	2024-01-01	2024-12-31	
 Se över arbetssätt för när och hur engångshandskar används inom äldreomsorgen, samt vid inköp välja alternativ som är fördelaktiga för hälsa och miljö	2024-01-01	2024-12-31	
 Utreda möjligheten till vattenutkast på teknikhusen vid plaskdammar för att tillhandahålla dricksvatten	2024-01-01	2024-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

◆ Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet har uppfyllts delvis. Bedömningen grundar sig på de åtgärder som har vidtagits för en god biologisk mångfald i stadsdelsområdets parker och grönområden. Fortfarande uppnår förvaltningen inte målet om ekologiska livsmedel, trots insatser under året.

Förvaltningen har grävt ur rabatter och tagit bort äldre buskar i parken Fjädern i Rågsved och planterat nya buskar och perenner som främjar den biologiska mångfalden.

Tusentals olika lökar har planterats på Grafikvägen i Johanneshov och längs med centrumstråket i Östberga. Syftet är att kunna erbjuda pollinatörer en möjlighet att hitta föda tidigt på våren.

Andelen höggräs vid ytor som inte används för rekreation har ökat under året. Totalt har 410 000 kvm ställts om i stadsdelsområdet under året. Vid Dellensvägen och vid Steningeparken i Årsta har två ängar anlagts om totalt 2 200 kvm. I Storängsparken, som redan har anlagd äng, har ytterligare ytor ställts om till höggräs.

Djur har betat i Rågsveds naturreservat och på Råby gårde.

Dagvattendammen i Storängsparken har röjts för att hålla ytan öppen och öka möjligheten för smådjur att nå vattnet.

Häckningsplattformar för duvhök har satts upp i Rågsveds naturreservat och fågelholkar för kattugglor i Årstaskogen.

Invånarnas intresse för odling har tagits tillvara genom framtagna rutin. Odlingsintresserade grupper får pallkragar med jord för att komma igång. Intresserade koloniföreningar har fått löv på hösten så att de kan använda de multnande löven i odlingsängar och lövkomposter.

Insatser för biologisk mångfald har kommunicerats både digitalt i förvaltningens sociala medier och fysiskt i form av skyltar på lämpliga platser, exempelvis vid de anlagda ängarna i Årsta.

Åtgärderna utgör sammantaget en del i stadens arbete för att bidra till målet om biologisk mångfald i Agenda 2030.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	52,46 %			51,34 %	70 %	70 %	2024
<p>Analys</p> <p>Nytt för i år är att alla enheter fått månadsvisa utskick med statistik kring hur stor andel ekologiska livsmedel de har köpt in. Utskicken har också använts för att höja kunskapen om syftet med att handla ekologiskt och hur kontering ska ske. Frågan om ekologiska livsmedel har också varit uppe för diskussion i förvaltningens ledningsgrupp i syfte att alla avdelningar ska verka för att öka resultatet. Äldreomsorgens kostentreprenörs inköp av ekologiska livsmedel är inte inkluderat i redovisat utfall. Uppföljning av kostentreprenaden visar att den ekologiska andelen är betydligt lägre än avtalat.</p>							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska öka andelen höggräs vid ytor som inte används för rekreation. Detta genom att i första hand anlägga ängsmark, i andra hand genom att minska antalet klipptillfällen i stor omfattning, i syfte att öka biologisk mångfald och minska driftkostnader för klippning	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 2.2.1 Den biologiska mångfalden i parker och grönområden är god

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen vidareutvecklar och stärker ekologiska värden i parker, naturområden och naturreservat med utgångspunkt i handlingsplanen för biologisk mångfald och de stadsdelsvisa åtgärdsförslagen för biologisk mångfald i Enskede-Årsta-Vantör.

Förväntat resultat

- Åtgärder har vidtagits för en god biologisk mångfald i stadsdelsområdets parker och grönområden.
- Fler ytor ställs om till höggräs eller äng.
- Djur betar på minst två platser sommartid.
- Invånarnas intresse för odling tas tillvara genom framtagna rutiner.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppfyllts helt. Bedömningen grundar sig på de åtgärder förvaltningen har vidtagit för att nå målets förväntade resultat.

Nämndmål: 2.2.2 Förvaltningen köper in ekologiska livsmedel och måltider

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen arbetar utifrån stadens Miljöprogram 2020-2023, Klimathandlingsplan 2020–2023 och Strategi för god, hälsosam och klimatsmart mat. Det innebär bland annat att sträva efter att öka andelen ekologiskt producerade varor i stadens inköp och regelbundet följa upp enheternas inköp av ekologiska livsmedel och måltider.

Förväntat resultat

- Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel ökar.

Analys

Förvaltningen bedömer att målet uppfyllts helt. Bedömningen grundar sig på att förväntat resultat uppfylls, det vill säga att förvaltningen har ökat andelen ekologiska livsmedel, även om ökningen är blygsam. Förvaltningen har vidtagit flera åtgärder för att öka medvetenheten hos chefer om målet.

Enhetschefer och förvaltningsledning har varje månad fått utskick med månadens resultat för ekologiska livsmedel, där de kunnat följa verksamheternas utfall. Detta utskick har också använts för att lyfta kunskapen om stadens mål, hur man konterar rätt och ekologiska livsmedlens betydelse för biologisk mångfald. I slutet av året publicerades också en artikel om ekologiska livsmedel i förvaltningens interna EÅV-blad med syftet att öka kunskapen om varför vi ska köpa ekologiskt.

Enheter som legat särskilt långt ifrån målet har fått stöd av miljösamordnare för att komma vidare. De svårigheter som lyfts fram av verksamheterna är framför allt brister i utbudet och att ekologiska varor i vissa fall är betydligt dyrare. Verksamheter i behov av förpackningar i mindre storlekar har handlat mycket på First card, vilket också gett upphov till felkonteringar. En förhoppning är att stadens nya skafferiavtal som blev klart i november ska bidra till att det blir lättare att hitta ekologiska varor i små förpackningar samt bidra till mindre andel felkonteringar.

Förvaltningen har under året haft dialog med kostentreprenaden som levererar måltider till äldreomsorgen. Kostentreprenaden har efter detta höjt andelen ekologiska livsmedel men ligger fortfarande mycket långt ifrån målet. Enligt siffror som redovisades i oktober låg den ekologiska andelen på endast 14 procent.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Sprida kunskap internt om vikten av att köpa in ekologiska livsmedel och måltider	2024-01-01	2024-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet har uppfyllts helt. Bedömningen grundar sig på att förvaltningen har genomfört planerad aktivitet. Nämndmålet bedöms uppfyllas helt.

Enligt årets medborgarundersökning anser 75 procent av respondenterna i Enskede-Årsta-Vantör att det är lätt att ta sig fram med cykel och 72 procent tycker att trafikmiljön är säker för gående. Det är resultat som ligger i linje med Stockholms stad som helhet.

Förvaltningen har asfalterat ett antal gångvägar i Enskede och Årsta i syfte att bidra till god och säker framkomlighet för gående och cyklister. Häftiga skyfall under sommaren resulterade i skador på vissa parkvägar, framförallt i Årtaskogen.

Förvaltningen har utrett en eventuell skyltning av cykelstråk i olika parker och kommit fram till att skyltning om cykling på parkvägar kan komma att uppmuntra till högre hastigheter och större risk för kollisioner mellan cyklister och fotgängare, jämfört med om man inte skyltar. Det är tillåtet att cykla på parkvägar, men förvaltningen strävar efter att cyklister ska göra det på fotgängares villkor och anpassa sin hastighet efter bland annat barn som kan springa ut på parkvägar i anslutning till lekparker utan förvarning.

Trafikkontoret har fått i uppdrag att utöka antalet cykelställ i staden. Förvaltningen har tagit fram en lista på lämpliga platser för cykelställ i parker och överlämnat den till trafikkontoret, enligt begäran. Förvaltningen har senare fått information om att uppdraget inte gäller parkmark.

Till tertialrapport 2 sammanställde förvaltningen en rapport om utfasning av fossilfria bränslen i stadsmiljöverksamheten. Nästa år ska en handlingsplan tas fram för utfasning av fossila bränslen till 2030.

Förvaltningen har deltagit i ett flertal konferenser och mässor om eldrivna maskiner och arbetsfordon i syfte att bevaka utbudet och utvecklingen samt förbereda sig på övergången mot park- och naturskötsel i egen regi.

För att öka andelen resor med cykel har förvaltningen köpt in nya elcyklar till bland annat hemtjänsten. Inköpen har gjorts med klimatinvesteringsmedel.

Arbetet bidrar till målet i Agenda 2030 om att minska städers miljöpåverkan genom hållbara transporter.

Gott exempel

Utdelande av matlådor inom hemtjänsten

Som ett led i att minska användandet av bil har flera hemtjänstenheter slutat använda bil vid utlämnande av matlådor till omsorgstagare. Istället nyttjas hållbara färdssätt som promenad, trehjuling eller cykel.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska redogöra för hur långt arbetet kommit med utfasning av fossila bränslen i stadsmiljöverksamheten, i så väl upphandlingar som egen regi, för att nå en fossilfri organisation 2030	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 2.3.1 Parkvägarna har god framkomlighet och transportererna är hållbara

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen tillämpar stadens framkomlighetsstrategi. Medarbetarna ska kontinuerligt informeras om reseriktlinjerna.

Förväntat resultat

- Invånarna upplever att möjligheterna att gå och cykla i stadsdelsområdet är goda.
- Drift, underhåll och vinterväghållning av de gång- och cykelvägar som förvaltningen ansvarar för är av hög kvalitet.
- Förvaltningens fordon är miljövänliga.
- Alla medarbetare känner till reseriktlinjerna.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet har uppfyllts helt. Bedömningen grundar sig på att det förväntade resultatet har uppnåtts i stort och planerade aktiviteter har genomförts.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Se över verksamheternas förvaring av elfordon så som elsparkscyklar och elcyklar	2024-01-01	2024-12-31	
 Utredda behov av cykelställ vid parklekar, plaskdammar och större lekparker	2024-01-01	2024-12-31	
 Utredda skyltning av cykelstråk i olika parker, med syfte att öka tydligheten för gående och cyklister	2024-01-01	2024-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet har uppfyllts helt. Bedömningen grundar sig bland annat på att indikatorn uppfyllts helt. Nämndmålet har uppfyllts helt.

Nya rutiner för användning av Byggvarubedömningen har införts. Lokalenhetens entreprenör rapporterar i Byggvarubedömningen och stadsmiljöenhetens anlitade anläggningsentreprenör har en loggbok i Byggvarubedömningen för samtliga projekt som överstiger 500 000 kr.

Förvaltningen har i det nya parkinvesteringsavtalet skärpt skrivningarna om att byggmaterial ska loggas i Byggvarubedömningen.

Inför den årliga rapporteringen i kemikaliehanteringssystemet Chemsoft har verksamheterna kontaktats för att säkerställa att alla har utsett en användare som kan utföra rapporteringen. Nya användare har erbjudits utbildning i Chemsoft. Rutinerna har setts över och framtagandet av en ny skriftlig rutin har påbörjats och kommer att färdigställas under 2025.

Förvaltningens arbete kopplar an till målet om hållbar konsumtion och produktion i Agenda 2030.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel avslutade bygg- och anläggningsentreprenader där varor miljöbedömts och loggats i Byggvarubedömningen	100 %				100 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	2024

Nämndmål: 2.4.1 Stadsdelsförvaltningen bidrar till hälsosamma och giffria miljöer

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen gör miljösmarta val i den egna verksamheten samt ställer miljökrav vid upphandling som syftar till att minska den negativa effekten av upphandlade tjänster och produkter.

Förvaltningen verkar för att minska förekomst av giftiga ämnen i den offentliga miljön och i förvaltningens verksamhet. Verktyg för detta arbete är exempelvis Byggvarubedömningen, Chemsoft och Kemikaliesmart förskola.

Förväntat resultat

- Förvaltningens förskolor har handlingsplaner för kemikaliesmart förskola.
- Förvaltningen använder sig av byggvarubedömningen.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet har uppfyllts helt. Bedömningen grundar sig på att det förväntade resultatet har uppnåtts och aktiviteten har genomförts.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Se över arbetssätt för implementering av byggvarubedömningen i förvaltningens bygg-och anläggningsentreprenader	2024-01-01	2024-12-31	

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

◆ Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen bedömer att det arbete som genomförts har bidragit till att inriktningsmålet har uppnåtts delvis. Fyra av kommunfullmäktiges sju verksamhetsområdesmål bedöms ha uppnåtts helt och tre delvis. De mål som uppnåtts delvis är *I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med, Hög beredskap och stark rådighet ska gälla i alla verksamhetsområden* och *Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser*.

Nio av de tio nämndmålen bedöms ha uppnåtts helt och ett delvis. Bedömningen grundar sig på analys av uppnådda resultat och genomförda aktiviteter.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet har uppfyllts helt. Bedömningen grundar sig bland annat på att samtliga indikatorer uppfyllts helt. Nämndmålet bedöms ha uppfyllts helt.

Målet uppfylls genom bland annat kontinuerlig uppföljning av budget, stöd till budgetansvariga chefer, utveckling av ekonomistyrning samt ett löpande arbete för effektiv lokalförsörjning. Arbetet bidrar till det globala målet om anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt i Agenda 2030.

Förvaltningen har arbetat under flera år för att bygga upp en beredskap och resurser för att hantera svängningar i ekonomin och bibehålla en rättssäker och noggrann myndighetsutövning. Under 2024 har förvaltningen bedrivit en tydlig, stram och prioriterad styrning av både ekonomi och verksamhet inom samtliga verksamhetsområden för att bidra till en stark och hållbar ekonomi. Förvaltningen kommer fortsätta att prioritera den ekonomiska styrningen kommande år för att säkerställa ett utfall inom fastställd ram.

Utfall

Totalt redovisas kostnader om 3 404,4 mnkr och intäkter om 597,5 mnkr. Nämndens driftverksamhet visar ett överskott om 2,9 mnkr före resultatöverföring och ett utfall inom fastställd budgetram efter resultatöverföring. Nämnden lämnar 2,9 mnkr till resultatfonderna.

Investeringar redovisar ett överskott om 5,5 mnkr i sin helhet, varav 3,9 mnkr avser investeringar i stadsmiljön och 1,8 mnkr avser investeringar i maskiner och inventarier. Nämnden begär ombudgetering om 3,2 mnkr till 2025.

Störst underskott redovisas inom verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg barn och

ungdom om 29,5 mnkr. Resultatet beror i huvudsak på fortsatt höga, och ökande, placeringskostnader under 2024.

Störst överskott redovisas inom individ- och familjeomsorg nyanlända om 16,4 mnkr. Överskottet beror främst på att intäkterna för målgruppen överstiger kostnaderna, framförallt till följd av ersättning för etableringsinsatser och introduktion för nyanlända personer utifrån ändrade regler för folkbokföring för ukrainska familjer.

Osäkerhetsfaktorer

Ett fortsatt högt kostnadstryck har påverkat förvaltningen under 2024, huvudsakligen gällande kostnader inom individ- och familjeomsorg barn och unga för placeringar. Framförallt har kostnaderna för HVB-hem och arvoderade familjehem ökat kraftigt jämfört med 2023, bland annat på grund av många och komplexa ärenden. Den negativa utvecklingen med ökande kriminalitet under de senaste åren och höga placeringskostnader som följd har även genererat kostnadsökningar inom verksamhetsområdet.

Förskoleverksamheten har påverkats av minskat barnantal och ökade hyres- och lokalkostnader. Inom verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg nyanlända har större intäkter än förväntat tillkommit mycket sent på året vilket påverkat prognossäkerheten.

Ekonomistyrning

Under hösten trädde en tillfällig omorganisation i kraft för att skapa förutsättningar att ytterligare stärka och prioritera fokus på en hållbar ekonomistyrning. Förvaltningen har bland annat fokuserat på bemanning, arbetssätt och rutiner samt planering och åtgärder. Den tillfälliga omorganisationen har förlängts till och med 31 mars 2025.

Den ekonomiska utvecklingen har följts noggrant under året och förvaltningen har bevakat ett antal kostnadsdrivande faktorer. Alla verksamheter som prognostiserat ett underskott för 2024 har arbetat efter åtgärdsplaner och uppdaterat dem löpande. Flertalet åtgärder har vidtagits under året för att möta aktuella ekonomiska utmaningar.

Analys och åtgärder vid ekonomiska utmaningar

För att identifiera aktuellt läge och hitta synergier har workshops genomförts tillsammans med avdelningar som haft ekonomiska utmaningar under året. Under workshopen har åtgärder tagits fram på både kort och lång sikt för att bidra till en långsiktigt hållbar ekonomi. Under sista kvartalet har även planering inför 2025 skett tillsammans med samtliga kärnverksamheter för att identifiera ekonomiska utmaningar, åtgärdsplaner och verksamhetsspecifika behov. Fortsatt arbete med framtagna åtgärder kommer fortsätta under 2025.

Arbetet med den nya chefsstrukturen och införandet har även fortsatt i syfte att säkerställa en hållbar ekonomi.

Introduktion för nya budgetansvariga chefer

En gemensam introduktion med tillhörande material i kommunal ekonomi och processer har tagits fram till nya budgetansvariga chefer. Introduktionen syftar till att skapa tydlig ansvarsfördelning, gemensam kunskapsnivå och tydliga rutiner och stöd i analys och åtgärdsarbete. Introduktionen består av två delar, en grundläggande del med ekonomichef och

därefter en mer djupgående individuell med respektive controller.

Effektiv lokalförsörjning

Förvaltningen har tagit fram en lokalförsörjningsplan och lämnat underlag till fastighetskontorets stadsövergripande parkleksutredning. Med utgångspunkt i dessa underlag, befolkningsprognosen och förskoleframskrivningen, syns ett minskat behov av främst förskolelokaler vilket gör att vissa nybyggnadsprojekt inom förskolan har avslutats eller skjutits på framtiden.

Förvaltningen har tagit hjälp av serviceförvaltningen för att göra en översyn av den övergripande lokalprocessen. Syftet är att ta fram förslag för att effektivisera och tydliggöra processer med lokalförsörjning. Förvaltningen har också fortsatt arbetet med kvalitetsgranskning av förvaltningens lokalavtal med syftet att möjliggöra automatisk attestering av hyresfakturor.

Med anledning av en brandinspektion på en gruppbostad inom LSS har ett intensivt arbete påbörjats med att se över och komplettera brandskyddet inom dessa boendeformer. Ett systematiskt arbete med skyddsfrågor har även påbörjats mot bakgrund av detta.

Under året har även ett arbete pågått med planering och genomförande av nya lokaler för både daglig verksamhet, boende inom LSS och upprustning av parklekar. I samverkan med Micasa har förvaltningen skrivit fram ett genomförandeärende som föreslår rivning och nyuppförande av ett vård- och omsorgsboende i Årsta. En akut evakuering av en förskola genomfördes till följd av fuktproblem. Verksamheten evakuerades till egna tomställda lokaler och genom inhyrning i Hägersten-Älvsjö.

Nytt förvaltningshus

I november 2023 beslutade nämnden om inriktning för ett nytt förvaltningshus i Rågsved. I samarbete med Micasa, exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret fortsätter utredningen för att skapa ett ändamålsenligt och hållbart kontor i före detta Rågsveds servicehus. En ny detaljplan som möjliggör att användningen ändras till kontorslokaler antogs i december.

Tillsammans med Micasa och upphandlad entreprenör har förvaltningen arbetat med detaljprojektering under hösten 2024. Nämnden planerar ett genomförandeärende under våren, parallellt med Micasas styrelsebeslut. Ärendet kommer därefter beslutas av kommunfullmäktige under hösten 2025. Byggstart planeras till kvartal 4 år 2025, och beräknad flytt till det nya förvaltningskontoret till sommar/höst 2027. Förvaltningen har även fortsatt att utreda möjligheterna till att skapa allaktivitetshus, familjecentral och andra verksamheter i Rågsveds centrum.

Goda exempel

Utbildningssatsningar

En obligatorisk utbildningssatsning med inriktning på kommunal ekonomi, ekonomistyrning och införandet av Hypergene har genomförts under våren. Satsningen riktades till budgetansvariga chefer och syftade till att stärka kunskapen, tydliggöra roller och ansvar samt bidra till ökad ekonomistyrning.

Under våren genomfördes en utbildning i grundläggande kommunal ekonomi med information om stadens budgetprocess, ansvarsfördelning mellan chef och controller samt prognossättning. Workshops samt grupp- och individutbildningar har även genomförts i Hypergene med fokus på prognossättning.

Verksamhetsteam

Förvaltningen har arbetat med verksamhetsteam inom utvalda verksamhetsområden. Verksamhetsteamerna har syftat till att skapa goda förutsättningar för beslutsfattande med väl underbyggda beslutsunderlag för att utveckla ekonomistyrningen. Analyser inom verksamhetsteamerna har bidragit till exempelvis gemensamma rutiner, minskad övertid, enhetlig bemanning och kompetenshöjning.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %			101 %	100 %	100 %	VB 2024
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	99,9 %			102,3 %	100 %	100 %	VB 2024
  Nämndens prognossäkerhet T2	-1 %			0 %	+/-1 %	+/- 1 %	2024

Nämndmål: 3.1.1 Stadsdelsförvaltningen har en långsiktigt hållbar ekonomi med ett utfall inom fastställd budget

 Uppfylls helt

Beskrivning

Resurser används effektivt för att nå en hög måluppfyllelse. Budgeten följs upp regelbundet med budgetansvariga chefer inför månads- och tertialrapporter för en kontinuerlig uppdatering av både ekonomins och verksamheternas utveckling. Budgetansvariga chefer får stöd för att göra anpassningar utifrån behov för att säkerställa att verksamheterna får goda förutsättningar att uppfylla fastställda mål inom sin budget. Åtgärder vidtas vid avvikelser.

Medarbetare och chefer får stöd och utbildning i ekonomiadministration för att öka kunskapen om olika verktyg, vilket bidrar till att verksamheten bedrivs inom fastställd budgetram.

Förväntat resultat

- Förvaltningens verksamheter bedrivs inom fastställd budget.
- Prognossäkerheten är god.
- Verksamheterna är kostnadseffektiva och anpassade till invånarnas behov.
- Förvaltningen har en kostnadseffektiv lokalförsörjning.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet har uppfyllts helt. Bedömningen grundar sig bland annat på genomförd kontinuerlig uppföljning tillsammans med budgetansvariga chefer. Uppföljningen skapar goda möjligheter till att bedriva verksamhet inom fastställd budgetram och ökar förutsättningarna till god prognossäkerhet.

Förvaltningen har arbetat med att utveckla interna processer, exempelvis mötesforum, kommunikation samt arbetsätt för budgetering, uppföljning och rapportering vilket bedöms bidra till kvalitetssäkrade prognoser och likställda arbetsätt.

Förvaltningen har även tagit fram gemensamma mallar med bilagor för att hantera underskott. Mallarna kommer implementeras under 2025 och nya budgetansvariga kommer få information om hantering av ekonomiska utmaningar vid obligatorisk introduktion.

Utifrån framförallt lokalförsörjningsplanen, befolkningsprognosen och förskoleframskrivningen har förvaltningen arbetat för en kostnadseffektiv lokalförsörjning.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel ekonomiska analyser i tjänsteutlåtanden där nämndens ekonomi påverkas	89,87 %				80 %		VB 2024

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utbilda budgetansvariga chefer i Hypergene och implementera systemet	2024-01-01	2024-12-31	
 Utbilda budgetansvariga chefer i kommunal ekonomi	2024-01-01	2024-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet har uppfyllts helt. Bedömningen grundar sig bland annat på att tre av sex indikatorer uppfyllts helt, två har uppfyllts delvis och en indikator har inte uppfyllts. Båda nämndmålen bedöms ha uppfyllts helt.

Förvaltningen arbetar med att möjliggöra för fler att komma vidare i processen mot egen försörjning och för att sänka trösklarna för egen försörjning, vilket bidragit till förbättrade resultat. Vidare fortsätter förvaltningen att erbjuda feriejobb till ungdomar samt mötesplatser för utrikesfödda.

Prioritera unga till sysselsättning

Totalt har 2 954 ungdomar sökt feriejobb under året vilket är en ökning med 600 ansökningar

i jämförelse med förgående år. Detta beror på arbetsmarknadsförvaltningens marknadsföringskampanj som har spridit information om feriejobb på offentliga platser och sociala medier. Totalt anställdes 932 ungdomar till sommaren och 398 ungdomar till höst- och vinterlov. Av dessa är 48 procent pojkar och 52 procent flickor. Förvaltningen skapade 1 409 arbetstillfällen varav 689 arbetstillfällen var inom förvaltningens verksamheter och 720 tillfällen skapades i samverkan med föreningar, förvaltningens entreprenad och kulturförvaltningen. De största jobбомrådena är arbete med barn, till exempel förskola, parklekar, sommartorg samt arbete med parkskötsel och inom äldreomsorg.

Alla ferieungdomar har fått möjlighet att svara på en enkät efter genomförd ferieperiod. Av de svarande tycker 80 procent flickor och 76 procent pojkar att de har fått ett ökat intresse för kommunalt arbete. Utöver det anser 89 procent av flickorna och 91 procent av pojkarna att de har fått nya kunskaper om arbetslivet.

Budget- och skuldrådgivningen

Under året har 288 ärenden aktualiserats på budget- och skuldrådgivningen, vilket är en ökning med 22 ärenden i jämförelse med 2023. Av ärendena är 47 procent kvinnor och 53 procent män. Totalt har 251 ärenden avslutats där i 173 ärenden anser klienten sig ha en fungerande ekonomi. För att andelen som avslutas med fungerande ekonomi ska öka skulle klienterna behöva mer intensiv rådgivning med månatliga återkommande sessioner exempelvis för att göra hushållsbudget. En insats som skulle kräva en betydande andel utökning av budget- och skuldrådgivare. 97 procent av alla klienter upplever att de efter kontakt med en budget- och skuldrådgivare har fått ökad kunskap om sin ekonomi.

Under 2023 började en ny målgrupp vända sig till budget- och skuldrådgivningen. Det var invånare, oftast småbarnsföräldrar, som är väletablerade på arbetsmarknaden med höga inkomster som är högt belånade. Denna grupp har varit lika aktuell under 2024 då ökade räntor och inflation har lett till svårigheter att klara sina betalningar. En annan ihållande trend är att bland budget- och skuldrådgivningens klienter finns det större skulder som härleder till konsumtion. Det förekommer också att en del av skulderna är lån som klienter tagit i väntan på ersättningar från exempelvis a-kassa eller Försäkringskassan samt att man tar lån istället för att söka ersättningar eller bidrag.

Mötesplatser för utrikesfödda

Projektet om anhöriginvandrade kvinnor som finansieras av Länsstyrelsens 37A-medel tar slut efter årsskiftet. Totalt har 72 anhöriginvandrade kvinnor fått direkt hjälp av brobyggare. Många kvinnor har fått information om föräldrapenning, Bank-ID och ekonomi. Många kvinnor som brobyggaren har träffat lever under ekonomiskt våld då mannen har kontroll över hushållets ekonomi. Kvinnokaféet i Rågsved som drivs av stadsdelsmamma och brobyggare, har blivit en populär mötesplats för utrikesfödda och anhöriginvandrade kvinnor. Totalt har 189 kvinnor besökt kvinnokaféet varav 113 anhöriginvandrade. Bland annat har socialtjänst, polis, BMM, studie- och yrkesvägledare och jobbcoach besökt kvinnokaféet för att informera om sina verksamheter och ha en dialog med målgruppen. I förlängningen bidrar även kvinnokaféet till ökad egenmakt hos målgruppen får ökad kunskap om sina rättigheter och skyldigheter i samhället.

Högdalens introduktionsförskola har, tillsammans med stadsdelsmamma och brobyggare, startat fredagsfika för utrikesfödda familjer. Några som har gästat verksamheten är rektor och förskolepedagog från området, sköterska från BVC, studie- och yrkesvägledare och barnmorska. Det har varit 20 tillfällen med totalt 79 kvinnor, 15 män och deras barn.

Öka möjligheterna till arbete och egen försörjning

Förvaltningen har haft ett snitt om cirka 900 biståndshushåll per månad under 2024, en minskning mot föregående år. Antalet nya ärenden har ökat något från mitten av sommaren och framåt. En större del av de nya hushållen utgörs av ukrainska medborgare som vistats i Sverige under massflyktingdirektivet och som sedan juli kunnat folkbokföra sig och därmed söka ekonomiskt bistånd.

Medelbiståndstiden ligger i slutet av året på 9,6 månader, en minskning mot föregående år. Det vanligaste försörjningshindret är arbetslöshet. Antal personer per biståndshushåll samt andel barn i aktuella hushåll har fortsatt att minska.

Under 2024 har hittills 668 hushåll avslutats, varav 252 har avslutats till egen försörjning, vilket är en minskning jämfört med 2023. Att utflödet minskar beror delvis på att det varit totalt färre aktuella hushåll jämfört med förra året, men en betydande anledning är också att färre ärenden avslutas till självförsörjning. Antalet personer som blivit självförsörjande genom arbete eller studier har minskat märkbart medan antalet personer som beviljats sjuk- eller aktivitetsersättning ökat. Ofta har arbetssökande biståndssökande en svag anknytning till arbetsmarknaden och förvaltningen bedömer att behovet av arbetsförberedande insatser är stort.

Något fler hushåll som haft försörjningsstöd i tre år eller mer har avslutats jämfört med 2023, men förvaltningen ser fortsatt att förutsättningarna att bli självförsörjande är bättre ju kortare tid ett hushåll haft ekonomiskt bistånd.

Betydligt fler långvariga ärenden har fått sjuk- eller aktivitetsersättning. Totalt har 46 hushåll avslutats då de blivit självförsörjande med sjuk- eller aktivitetsersättning. Förvaltningen har intensifierat arbetet med att stötta sjukskrivna personer mot självförsörjning. Bland annat har samverkan med lokala vårdcentraler utvecklats och en lokal samverkansrutin upprättats med fokus på tydliga och enkla kontaktvägar. Handläggare inom ekonomiskt bistånd har deltagit i en föreläsning och workshop i försäkringsmedicin i syfte att öka kunskapen om arbetet med att stötta klienter som ansöker om sjuk- eller aktivitetsersättning. Det har även bildats en metodgrupp som ger handläggare stöd med individuella ärenden samt utvecklar nya metoder för att stötta målgruppen till rätt ersättning.

Enheten för ekonomiskt bistånd har utvecklat nya metoder för uppföljning för att kartlägga antalet beviljade arbetsfokuserade insatser. Målet är att finna sätt för att fler personer ska kunna erbjudas arbetsfokuserade insatser och att på sikt bidra till målet om minskad fattigdom i Agenda 2030.

Enskede-Årsta-Vantör, Farsta och Skarpnäcks stadsdelsförvaltningar samverkar med Öppenvård Sydost och Jobbtorg utifrån en samverkansrutin. Rutinen syftar till att samverka tidigt i rehabiliteringsprocessen för att brukare som genomgår missbruksbehandling ska ges ökade möjligheter till arbete och egen försörjning. Under 2024 har 82 brukare (17 kvinnor och

65 män) remitterats eller fått stöd till en arbetsförberedande insats. Det är något fler än föregående år.

Inom sysselsättningsverksamheten *Tur och Retur* pågår samverkan mellan socialpsykiatri och ekonomiskt bistånd. Syftet är att personer som står långt från arbetsmarknaden ska komma i sysselsättning och därefter kunna delta i insatser som leder till egen försörjning eller få stöd att söka annan ersättning. Hittills har 43 personer deltagit i den förrehabiliterande insatsen på *Tur och Retur*. Av de 23 personer som avslutat insatsen har 14 gått vidare till insatser som kan leda till egen försörjning, 7 personer har fått vidare insatser av vården och 2 personer har avslutats utan planering för ett nästa steg.

Minska långvarigt ekonomiskt bistånd

Under sista året av projektet *Hållbar självförsörjning* har arbetet i samverkan med Jobbtorg fortsatt i syfte att färre barn ska växa upp i familjer med försörjningsstöd och minska antal hushåll med långvarigt ekonomiskt bistånd. Flera hushåll som uppburit bistånd i många år har kommit ut i praktik och arbetsförberedande insatser, men den omedelbara effekt förvaltningen såg 2023, att många av hushållen kommit ut i självförsörjning genom arbete, har stannat av något. Projektet har, i nära samarbete med enheten för prevention och tidigt stöd, utformat en speciell version av kursen *Föräldraskap i Sverige* med fokus på egen försörjning. Kursen har gett positiva resultat. Deltagarna har också fått genomgå en specialutformad kurs i arbetsmarknadskunskap, vilken även den gett positivt utfall.

Utifrån uppföljning av projektet kan förvaltningen se att flexibilitet och möjligheten att styra och utforma insatser efter brukarnas behov starkt bidrar till ökad motivation, både hos enskilda brukare och hos medarbetare, likväl som det leder till konkreta positiva resultat. Projektet avslutas vid årsskiftet och flera värdefulla lärdomar har erhållits. Det pågår ett analysarbete inom förvaltningen för att planera för implementering av arbetssätt och metoder från projektet.

Samarbete med universitet och högskolor

Förvaltningen har tagit emot 221 praktikanter, huvudsakligen inom äldreomsorg och förskola.

Förvaltningens budgetsamordnare har intervjuats till ett examensarbete av studenter vid Stockholms universitet i ämnet finansiell läsbarhet. Vid intervjun beskrevs hur förvaltningen arbetar för att anpassa ekonomiska rapporter till olika mottagare och hur arbetet sker utifrån bland annat lagkrav, klarspråk och stadens process.

Näringslivsfrämjande arbete

Stimulera tillväxt och företagsamhet

Stockholms stad är diplomerad Fairtrade City och förvaltningen har medverkat i en projektgrupp som under våren anordnat ett frukostseminarium för näringslivet i Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsområde. Syftet var att nätverka om hållbar handel.

Attraktivare miljöer och bättre framkomlighet

Förvaltningen har fortsatt med företagarmöten i Rågsved. Teman har varit bland annat nytt förvaltningshus i Rågsved, evenemang i centrum, ombyggnationer och trygghet. På Rågsveds torg har det genomförts flera evenemang såsom marknaden Rågswag, jobbsökarevent,

Luciafirande, dans och musik. Evenemangen är ett sätt att öka attraktiviteten i centrum.

Flera förvaltningar har i ett gemensamt uppdrag tagit fram åtgärder för att göra Rågsveds centrum mer tryggt, attraktivt och överblickbart. Några exempel är rivning av muren utanför tunnelbanan och rivning av parkeringsdäcket.

Trafikkontoret har upprustat fontänen och deltagande aktörer i städsamordningen har genomfört en nollmätning, i syfte att säkra ett rent och snyggt centrum.

Förvaltningen har deltagit i en mötesserie, tillsammans med exploateringskontoret, fastighetsägare och polisen, med fokus på frågor som rör säkerhet, trygghet och trivsel i Slakthusområdet. Ett syfte med mötena är att koordinera insatser, så som belysningsåtgärder, för att främja en trivsam och trygg miljö i Slakthusområdet under den långa utbyggnadstiden. Det finns idag flera etablerade företag i området som kan gynnas av detta.

Förvaltningen har bidragit i exploateringskontorets arbete med att skriva en trygghetsmedelsansökan för grusytan mellan Slakthusgatan och Rökerigatan, där det tidigare låg ett Systembolag. Ambitionen är att programmera ytan och möjliggöra en diagonal passage för att förbättra navigering och orienterbarhet i området. Grusplanen ligger mellan klustret av barer och restauranger utmed Hallgränd och arenaområdet och besökare som vill röra sig mellan dessa målpunkter behöver idag bland annat gå genom parkeringen som ligger söder om upplaget, vilket kan upplevas som både otryggt såväl som osäkert under framförallt kvällar och nätter. Förvaltningen bedömer att åtgärden kan ha en positiv effekt för både företag i arenaområdet såväl som i Slakthusområdet, och bidra till en trevligare offentlig miljö.

Goda exempel

Dagkollo för utrikesfödda familjer

Stadsdelsmamma, brobyggare, två pedagoger från introduktionsförskolan i Rågsved och en föräldrarådgivare har genomfört tre dagar med dagkollo för familjer. Dagkollo bestod av besök till Tom Tits, Judarskogens naturreservat och Skansen. Totalt deltog 24 mammor och 29 barn. Dagkollo blev en möjlighet för familjer att få åka ut till olika utflyktsmål tillsammans med sina barn. Dessa dagar bidrog även till språkträning och nätverkande bland familjerna.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	1,44 %	1,42 %	1,43 %	1,69 %	1,5 %	1,5 %	VB 2024
  Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	1,03 %	0,97 %	1,1 %	1,16 %	1,2 %	1,0 %	VB 2024

		Antal tillhandahållna platser för feriejobb	953	1 042	993 st	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2024		
Analys Att förvaltningens mål för antal tillhandahållna platser för feriejobb inte nåddes beror på att förvaltningens verksamheter inte kunde ta emot feriejobb som planerat. Den största diskrepansen med planeringen gällde höst- och jullov, då feriejobbsplatserna blev 160 stycken färre än planerat. Att förvaltningen ändå är nära att nå måluppfyllelse beror på att verksamheterna kunde öka sina platser på sommaren, vilket möjliggjordes av statsbidrag.									
		Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	34	31	80 st	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2024		
Analys Det pågår ett utvecklingsarbete inom Jobbtorg med att bli förbättra ingången till att meddela platser som ska läggas upp i systemet Vera. Detta innebär att de platser som rapporterats som tillhandahållna för förvaltningen under året inte stämmer överens med verkligt antal tillhandahållna platser (underrapportering). Ibland läggs platserna upp först när de tillsätts för anställning och ibland finns de med som tillgängliga i väntan på matchning. Vi har fått ta del av vilka platser som underlaget till indikatorn bygger på och kan då själva se i Vera att det finns tillhandahållna platser som inte räknats med.									
		Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	221 st	230 st	223 st	Tas fram av nämnd	VB 2024		
Analys Målet för indikatorn uppnås nästan och resultatet ligger endast två platser från årsmålet. Utifrån att resultatet för 2023 var 230 platser, så sattes målet för 2024 högre än föregående år.									
		Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	1 330 st	642 st	688 st	1 300 st	1 330 st	11 000 st	VB 2024

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	 Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna arbeta aktivt för att ungdomar får feriejobb i andra stadsdelsområden än där de bor	2024-01-01	2024-12-31	
	 Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med socialnämnden utreda nuvarande organisation och ansvarsfördelning för den arbetsmarknadspolitiska insatsen skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare (OSA)	2024-01-01	2024-06-30	
	 Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna att med förstärkt handledarskap erbjuda feriearbeten till yngre åldrar och utifrån denna utredning pröva om det ska genomföras en pilotverksamhet under året	2024-01-01	2024-12-31	
	 Kommunstyrelsen ska i samarbete med Stockholm Business Region och stadsdelsnämnderna arbeta uppsökande mot lokalt näringsliv utifrån stadens fokusområden och i city	2024-01-01	2024-12-31	
Analys Förvaltningen har inte varit delaktig i uppdraget.				

Nämndmål: 3.2.1 Invånare i stadsdelsområdet har jobb och försörjer sig själva

 Uppfylls helt

Beskrivning

För att unga ska introduceras i arbetslivet erbjuder förvaltningen feriejobb samt tar emot praktikanter och studenter för verksamhetsförlagd utbildning (VFU).

Nyanlända får samhällsvägledning på medborgarkontoret för att snabbt etableras i samhället.

Personer får stöd till en egen försörjning genom kontakt med Jobbtorg, studier, arbetsförberedande insatser eller stöd i att söka annan ersättning. Långtidsarbetslösa barnfamiljer ges en tätare och mer nära kontakt i samverkan mellan handläggare inom förvaltningen och Jobbtorg.

Sysselsättningsverksamheten Tur och Retur stöttar personer som står långt från arbetsmarknaden att komma i sysselsättning och bli självförsörjande.

Introduktionsförskolor erbjuder SFI samt studie- och yrkesvägledning i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen.

Förväntat resultat

- Unga är introducerade i arbetslivet.
- Invånare försörjer sig själva genom arbete eller annan ersättning som till exempel sjukersättning eller studiebidrag.
- Fler långtidsarbetslösa barnfamiljer har en hållbar självförsörjning.
- Andelen vuxna långt ifrån arbetslivet som är anställningsbara efter arbetsförberedande insatser ökar.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på att det förväntade resultatet till stor del har uppnåtts och att planerade aktiviteter har genomförts.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Tillgängliggöra den förrehabiliterande insatsen Tur och retur	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 3.2.2 Stadsdelsförvaltningen bidrar till ett gott näringslivsklimat

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen bidrar inom ramen för sitt uppdrag till näringslivspolicyns fyra fokusområden: att stimulera tillväxt och företagsamhet, förbättra service, tillgänglighet och myndighetsutövning, skapa attraktiva miljöer och bättre framkomlighet samt att öka tillgången till relevant arbetskraft med relevant kompetens.

Förväntat resultat

- Förvaltningen bidrar till ett gott näringslivsklimat i stadsdelsområdet.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet har uppfyllts helt. Bedömningen grundar sig på att planerad aktivitet är genomförd och att förvaltningen, inom ramen för sitt uppdrag, arbetat för att bidra till ett gott näringslivsklimat.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra ett dialogtillfälle med lokala företagare	2024-01-01	2024-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

 Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet har uppfyllts delvis. Bedömningen grundar sig på att en indikator uppfyllts helt och två har inte uppfyllts. Nämndmålet har uppfyllts helt och aktiviteten har genomförts.

Bedömningen att målet uppfyllts delvis grundar sig bland annat på att en majoritet av de meddelanden om avhysning som inkommit har kunnat avvärjas. Färre äldre personer har avhysts än tidigare år. Det uppsökande arbetet för att motverka hemlöshet har utvecklats och gett resultat. Något fler barn har berörts av vräkning än föregående år. Förvaltningen ska fortsätta utveckla det vräkningsförebyggande arbetet med fokus på barnfamiljer för att motverka hemlöshet och minska antalet vräkningar som berör barn.

Förebyggande arbete

Andel nyanlända som bor i SHIS genomgångsbostäder och som besöker medborgarkontoret har minskat. Av alla invånare som besökte medborgarkontoret har 11 procent varit nyanlända. Detta kan jämföras med 2023 då målgruppen utgjorde 17 procent av medborgarkontorets besökare. Minskningen beror bland annat på att det finns färre genomgångsbostäder i stadsdelsområdet för nyanlända, då ett av de större boendena stängde under 2022. SHIS har

även tagit ett större ansvar i bostadsvägledningen och Welcome house och Etableringscentrum är kända verksamheter för målgruppen. Det kan även bero på att boenden har fått längre hyreskontrakt. De nyanlända som har vänt sig till medborgarkontoret har bland annat sökt hjälp i frågor om ekonomiskt bistånd, Försäkringskassan, kontakt med sjukvård, information om aktiviteter för barn och unga samt med att betala fakturor. Bostadsvägledning har getts 49 gånger till målgruppen. Samhällsvägledarna har även haft 69 ärenden om bostadsfrågor utöver bostadsvägledningen. Bostadsvägledningen handlar framförallt om att uppdatera uppgifter på olika bostadsförmedlingar, ställa sig i kö eller söka lägenheter via andra forum.

Det har inkommit 961 underrättelser om uppsägning till förvaltningen från hyresvärdar under året. Majoriteten av de hushåll som fått underrättelse om uppsägning eller anmodan om rättelse har lyckats återvinna sina kontrakt, många på egen hand, men många har också fått stöd av förvaltningen. I de fall där processen går så långt som till ett meddelande om avhysning är hyresskulder fortfarande den största anledningen (83 procent).

Det har inkommit in 53 meddelanden om avhysning till förvaltningen varav 35 har verkställts. 8 av dessa har berört barn. Inget av de berörda barnen bodde däremot på adressen där avhysningarna ägde rum. Det är något fler inkomna meddelanden om avhysning och ungefär lika stor andel avhysningar som verkställts jämfört med jämfört med 2023.

Förvaltningen arbetar proaktivt för att förebygga vräkningar och hemlöshet bland äldre genom tidiga insatser och snabb kontakt med berörda. Under perioden har 68 ärenden registrerats gällande personer över 65 år (29 kvinnor och 39 män) som riskerade uppsägning av hyreskontrakt på grund av hyresskuld, vanvård av lägenhet, störningar, olaga andrahandsuthyrning eller avhysning. Endast tre avhysningar har verkställts, varav en rörde en bostad med en boende kvar. Det förebyggande arbetet har i majoriteten av fallen lett till att vräkningar kunnat undvikas, vilket bidrar till trygghet och stabilitet för äldre.

Vägen vidare till ett eget boende

För att motivera fler personer i hemlöshet att ta emot stöd har förvaltningen fortsatt sitt uppsökande arbete och arbetet med mobil myndighetsutövning. 76 personer (52 män och 24 kvinnor) har fått kontakt och haft strukturerade samtal med uppsökare, majoriteten av dessa genom uppsökarens närvaro på Convictus Bryggan i Högdalen, men även utomhus på olika platser i stadsdelsområdet. Kontakten har bland annat handlat om motiverande samtal till att ta emot stöd, om hjälp till att kontakta socialtjänst och vård samt mottagande av ansökningar om vård och behandling. Tolv insatser om boende, vård och behandling har beviljats genom mobil myndighetsutövning.

Förutom de strukturerade samtalen har ungefär 80 spontana samtal genomförts utomhus av uppsökare, vilka bland annat handlat om socialtjänstens närvaro ute i stadsdelsområdet, samtal om miljön kring parker och torg samt allmän information om kontaktvägar i samhället. Syftet med dessa spontana samtal har bland annat varit att ge en positiv bild av socialtjänsten och att sänka trösklarna för att våga ta kontakt.

För att brukare som saknar stadigvarande boende ska få möjlighet att ta steget vidare mot ett mer självständigt boende har förvaltningen olika bostadssociala insatser i form av tränings-

och försöks-, jour- och skyddade lägenheter.

Förvaltningen har tackat ja till 53 av de 61 lägenheter som anvisats från Bostadsförmedlingen. För närvarande har 119 personer kontrakt i tränings och försökslägenheter inom förvaltningen. Under året har 27 personer flyttat in i träningslägenhet, 17 personer flyttat in i försökslägenhet och 6 personer har övertagit sitt kontrakt på tidigare försökslägenhet och därmed fått ett eget förstahandskontrakt. Sammanlagt är det 50 personer som fått bostadssociala insatser och tagit steget vidare mot ett mer självständigt boende.

Sammanlagt har 31 barnfamiljer beviljats tillfälligt boende på hotell/vandrarhem. Samtliga har fått stöd i sitt bostadssökande av en bolots. Sedan början på året arbetar förvaltningen med en ny uppföljningsmetod för tillfälliga boenden för att säkerställa snabbt stöd. Förvaltningen kan se att stödet gett positivt resultat då både tiden som barnfamiljer bott i tillfälligt boende minskat liksom att merparten av barnfamiljerna efter tre månader funnit en långsiktig boendelösning.

Sedan årsskiftet har förvaltningen infört ett nytt arbetssätt i arbetet med de personer som har avtalat boende genom SHIS. En utsedd handläggare arbetar med övertagandet av kontrakten. De metoder som utvecklats har lett till tydligare uppföljningar och tydligare krav på att vara aktivt bostadssökande för den enskilde med goda resultat. För närvarande har 43 hushåll avtalat boende genom SHIS, en stor minskning jämför med föregående år. Det är 48 hushåll i avtalat boende som kunnat flytta vidare till genomgångsbostad och teckna eget kontrakt med SHIS och 1 hushåll har flyttat till förstahandskontrakt. Det är 12 fler hushåll än föregående år.

Inom handläggningen av socialpsykiatri och funktionsnedsättning har 19 personer gått vidare till ett mer självständigt boende, vilket är 10 fler än vid samma tidpunkt föregående år.

Goda exempel

Boende med förstärkt stöd (BFS)

Förvaltningens enhet för utredning och öppenvård vuxna startade i februari projektet *Boende med förstärkt stöd(BFS)*. Projektet har syftat till att erbjuda brukare med missbruksproblematik och samsjuklighet ett förstärkt stöd i övergången mellan stödboende till boende i tränings- eller försökslägenhet. Målet är att brukare som får insatsen på sikt ska ges ökade möjligheter till ett självständigt och varaktigt boende. Under året har åtta personer varit aktuella för insatsen varav en varit tvungen att avbryta. Förvaltningen ser att insatsen gett positiva resultat genom att fyra brukare påbörjat någon form av sysselsättning eller studier, och fyra har upparbetat en fungerande kontakt med beroendevården och psykiatrin.

För att följa upp insatsen, främja delaktighet och skapa en meningsfull tillvaro har samtliga erbjudits att svara på en brukarenkät månadsvis. De flesta uppger att de minskat sitt drog/alkoholbruk, att de är nöjda med sitt boende samt mycket nöjda med sitt boendestöd. Utifrån de positiva resultaten kommer förvaltningen permanenta insatsen 2025.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel avhysningar som kunnat avvärras efter inkommet meddelande till förvaltningen från hyresvärden	96,36 %			65,96 %	50 %	Tas fram av nämnd	VB 2024
  Antal barnfamiljer som beviljats tillfälligt boende på hotell/vandrarhem	31			39	25	Tas fram av nämnd	2024
Analys Under året har sammanlagt 31 barnfamiljer beviljats tillfälligt boende på hotell/vandrarhem. Den familj som bott kortast tid bodde 1 natt och den familj som bott längst tid har bott i 20 månader, 74 procent av familjerna har bott 3 månader eller kortare. I nuläget bor 3 familjer i tillfälligt boende. Den vanligaste lösningen för vidareflytt är boende i andra hand, följt av förstahand och avtalat boende hos SHIS. Det vanligaste försörjningshindret är arbetslöshet. Antalet barnfamiljer på vandrarhem har minskat med 20 procent jämfört med 2023. Förvaltningen ser att många av dem fortfarande är i ett glapp mellan att boendetiden på SHIS tagit slut och att de kan flytta vidare till sitt nya boende. Inför 2025 ska förvaltningen göra en djupare analys av vad som kan förebygga att glappen uppstår. Under 2024 har det också varit fler familjer som varit i behov av akut tillfälligt boende efter att de återvänt till Sverige efter längre utlandsvistelser. Kvinnor med barn som är varit i behov av tillfälligt boende på grund av relationsvåld eller annan form av hot utgör också en större del av målgruppen.							
  Antal vräkningar som berör barn	8			7	0	Tas fram av nämnd	2024
Analys Under året har 8 vräkningar berört barn: <ol style="list-style-type: none"> 1. Avtalat boende där boendetiden löpt ut. Lägenheten var tom vid avhysningstillfället. Kontraktsinnehavaren är vårdnadshavare för ett barn som är folkbokförd i annan kommun och orosanmälan har gjorts dit. 2. Hyresskulder. Kontraktsinnehavaren gick ej att nå trots upprepade kontaktförsök. Vårdnadshavare för barnet boende på heltid hos andra vårdnadshavaren. 3. Hyresskulder. Barnen boende på heltid hos den andra vårdnadshavaren. 4. Hyresskulder. Barnet är inte boendes hos kontraktsinnehavaren. 5. Hyresskulder. Barnen boende på heltid hos den andra vårdnadshavaren. 6. Hyresskulder. Kontraktsinnehavaren har flyttat till annat boende tillsammans med barnen. 7. Hyresskulder. Barnen folkbokförda hos den andra vårdnadshavaren. 8. Avtalat boende där boendetiden löpt ut. Myndigt hemmavarande barn på gymnasiet. Kontraktsinnehavaren ordnade annat boende på egen hand. 							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Stockholms Stads Parkerings AB och andra berörda nämnder föreslå åtgärder för utveckling av Rågsved Centrum med omnejd inom ramen för arbetet med Fokus Hagsätra-Rågsved	2024-01-01	2024-08-31	
Analys Förvaltningen har varit involverad i uppdraget men är inte rapporteringsskyldig.			

Nämndmål: 3.3.1 Alla invånare har trygga och stadigvarande boenden

● Uppfylls helt

Beskrivning

Invånare som riskerar eller lever i hemlöshet ges stöd och insatser som leder vidare till ett tryggt och stadigvarande boende. För att stärka stödet följer förvaltningen de senaste forskningsrönen, tillämpar nya metoder och utvecklar arbetssätten.

Samhällsvägledarna på medborgarkontoret arbetar med bostadsvägledning, där barnfamiljer och nyanlända är prioriterade. Förvaltningen utvärderar och utvecklar sitt vräkningsförebyggande arbete med fokus på barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden. Förvaltningen söker upp personer i behov av stöd genom mobil myndighetsutövning. Invånare i behov av stöd erbjuds insatser som leder till att de kan flytta vidare till mer självständiga och stadigvarande boendelösningar.

Förväntat resultat

- Antalet barnfamiljer som lever i osäkra boendeförhållanden minskar.
- Antalet hushåll som vräks minskar.
- Samtliga invånare som riskerar vräkning erbjuds stöd och hjälp.
- Antalet nyanlända som bor i genomgångsbostäder som får en stadigvarande boendelösning ökar.
- Fler invånare som fått stöd tar steget vidare till självständiga och stadigvarande boendelösningar.
- Fler invånare som befinner sig i hemlöshet söks upp och erbjuds stöd och hjälp.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppfyllts helt. Bedömningen grundar sig i att antalet hushåll som vräkts minskat och fler invånare som befinner sig i hemlöshet söks upp och erbjuds stöd och hjälp. Alla äldre i stadsdelsområdet som riskerar vräkning söks upp och erbjuds stöd.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Utveckla det vräkningsförebyggande arbetet med fokus på barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden	2024-01-01	2024-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfyllts helt. Bedömningen grundas på att tre av sex indikatorer uppnåtts helt, två delvis och en har inte

uppnått. De två indikatorer som uppnått delvis ligger mycket nära målet. De två nämndmålen bedöms ha uppfyllts helt.

I samband med införandet av stadens nya chefsstruktur har en behovsanalys genomförts och dialoger har förts med chefer. Förvaltningens övergripande organisationsstruktur har tagits fram och den inre strukturen kommer vidareutvecklas under 2025.

Det löpande systematiska arbetsmiljöarbetet utvecklas kontinuerligt och förvaltningen arbetar efter handlingsplaner och bemanningsstrategier i syfte att förbättra arbetsmiljön för utvalda arbetsgrupper. Vidare fokuserar förvaltningen på ett bra och anpassat stöd till verksamheterna för att säkerställa god styrning och möjliggöra utveckling. Såväl den totala som den korta sjukfrånvaron har under året sjunkit och är nu lägre än 2019 års nivå på totalen. Framför allt kvinnors totala sjukfrånvaro har minskat under året. Arbetet bidrar till målen om jämställdhet och om anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt i Agenda 2030.

Hållbar bemanningsplanering

Arbetet för att öka antalet medarbetare som arbetar heltid och minska andelen timavlönad personal har fortsatt inom avdelningarna med olika intensitet. Inom utförarverksamheterna på avdelning Social omsorg vuxen utvecklas arbetet vidare tillsammans med skyddsombud med fokus på olika sätt att sänka andelen medarbetare som arbetar deltid. Sedan den 1 juli 2024 utgör heltidsanställningar norm vid nyrekryteringar efter beslut från kommunfullmäktige. På förvaltningen har därför nya rutiner tagits fram inför annonsering respektive uppföljning av utlagda annonser för att säkerställa efterlevnaden och arbete i rätt riktning.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Flera insatser har genomförts för att främja en god arbetsmiljö. Arbetet för att stärka alla verksamheters friskfaktorer har fortsatt och flera arbetsplatser har nu identifierat sina styrkor och tagit fram planer för hur de vill utveckla sin arbetsmiljö utifrån friskfaktorerna. Workshops har genomförts tillsammans med skyddsombud och samtidigt har medarbetare börjat bli delaktiga genom arbetsplatsträffar (APT) på vissa håll i organisationen. Fortsatt arbete sker under 2025 genom en plan för förvaltningens fortsatta arbete med friskfaktorer och uppföljning av resultat.

Förvaltningen har fortsatt att bedriva ett aktivt arbete med rehabilitering och tidiga insatser och säkerställer kontinuerligt att chefer har rätt kunskap och stöd inom området. Förvaltningens arbete med tidigt stöd i arbetsmiljö och rehabilitering avspeglas också i insatser från företagshälsovården där tjänster som tas in är alltmer av främjande karaktär. Att arbetet går i rätt riktning visar sig genom att sjukfrånvaron fortsätter att utvecklas i positiv riktning. Såväl den totala som den korta sjukfrånvaron överträffar årsmålen.

En ny modul i ILS har börjat användas för att förenkla och stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet. Rutinen för att hantera kränkande särbehandling har reviderats och kompletterats med trakasserier och sexuella trakasserier. Material till APT har tagits fram som stöd i implementering av rutinen.

Ledarskap och medarbetarskap

Med utgångspunkt från stadens riktlinje om sammanhållen chefsstruktur har förvaltningen

genomfört en genomgripande behovsanalys. Samtliga chefer har bjudits in till dialog och information om pågående arbete har skett i förvaltningens samverkansgrupp. Under senare delen av året har den övergripande organisationsstrukturen tagit form och delar har verkställts i olika etapper. Inför nästa år fortsätter arbetet med respektive avdelnings inre organisering och tillhörande implementering av chefsstruktur.

Flera medarbetare från förvaltningen har under året deltagit i konceptet "Skugga en kollega" vilket ger värdefull kunskap för både medarbetare och organisation och bidrar till arbetet med ständiga förbättringar, utveckling och innovation.

Strategisk kompetensförsörjning

Förvaltningens strategier för att attrahera och behålla kompetens har vidareutvecklats. Uppföljning av avdelningarnas handlingsplaner har gjorts under våren. Chefer har erbjudits utbildning vid flera tillfällen under året för att kunna göra träffsäkra rekryteringar och använda Varbi som verktyg fullt ut. Utbildning och workshops om samverkan har genomförts och utbildning av hantering av misskötsamhet har fortsatt. Inom arbetsmiljöområdet har grundläggande utbildning getts till såväl chefer som skyddsombud, liksom en grund- och fortsättningsutbildning i stadens incidentrapportering.

Handlingsplan för en hållbar arbetssituation inom socialtjänsten

Förvaltningen har deltagit i en stadsövergripande arbetsgrupp med fokus på att förebygga och hantera hot- och våldssituationer inom socialtjänsten. Arbetet har resulterat i framtagandet av en gemensam rutin som kompletterar befintliga lokala rutiner vid särskilt utmanande situationer. Parallellt har lokala arbetsgrupper inom förvaltningen fortsatt att prioritera och anpassa insatser utifrån verksamhetens behov.

För att säkerställa medarbetarnas delaktighet har handlingsplanen diskuterats vid APT på samtliga berörda enheter. Enheterna har också genomfört arbetstygdmätningar och fokuserat på att integrera prioriterade fokusområden, baserade på resultat från medarbetarenkäten, i handlingsplanen. För att ytterligare stärka delaktighet och skapa gemensam förståelse har flera enheter planerat och genomfört workshops där syfte, mål och prioriterade områden har diskuterats.

Handlingsplan för förbättrad arbetsmiljö för barnskötare och förskollärare

Avdelning förskola har under året följt upp implementeringen av en gemensam ram för planering av det pedagogiska innehållet. Uppföljningen visar variation i graden av implementering och att planeringstiden organiseras olika mellan enheterna. För att stärka samverkan och främja goda arbetsmetoder ska avdelningen möjliggöra erfarenhetsutbyte mellan enheterna. Syftet är att sprida framgångsrika exempel och stärka kapaciteten att organisera planeringstiden på ett sätt som gynnar det pedagogiska arbetet.

Styrning, verksamhet och utveckling

Förvaltningen har arbetat för att säkerställa löpande stöd till samtliga verksamheter. Stödet har anpassats efter verksamhetsspecifika behov för att möjliggöra utveckling av verksamheterna och deras arbetssätt samt processer. Årets medarbetarenkät visar på en ökning av indexet för medarbetare som anser att arbetsplatsens mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt jämfört

med 2023.

För att inspirera och öka antalet deltagande enheter i stadens kvalitetsutmärkelse har chefer fått information på Chefsforum. En chef som deltog 2023 berättade även om enhetens erfarenheter från sitt deltagande. En enhet inom förvaltningen deltog i årets Kvalitetsutmärkelse: Hälsofrämjande enheten inom Social omsorg äldre. För att uppmuntra till kvalitetsarbete och kunna ge stöd till förvaltningens verksamheter är flera medarbetare examinatorer.

Berörda ledamöter i nämnden har fått en utbildning i tvångslagar, delegation och förordnande för att säkerställa god kunskap om aktuella lagar, ansvarsfördelning och arbetsprocessen vid ärenden inom LVU, LVM och den nya lagen om placering av barn i skyddat boende. En särskild förteckning över förordnanden och delegation, riktad både för tjänstepersoner och för ledamöter, har även tagits fram för att underlätta arbetet vid brådskande beslut och säkerställa korrekt beslutsgång.

Arbetsprocessen i sociala delegationen har under året digitaliserats och arbetet sker helt i eDok. Fortsatt utveckling och digitalisering sker löpande inom både nämnd och social delegation.

Goda exempel

Kvalitetsledningssystem

Förvaltningen har fortsatt att driva projektet om kvalitetsledningssystem enligt SOSFS 2011:9 som riktar sig till förvaltningens avdelningar inom social omsorg. Projektet går in i ordinarie verksamhet från den 1 januari 2025. Kvalitetsledningssystemet underlättar både för medarbetare att snabbt hitta rätt information i det dagliga arbetet samt för förvaltningen att kunna arbeta med systematiskt förbättringsarbete.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex 	81	82	81	79	80	83	2024
  Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom förskolan	8,3				8	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2024
Analys Målet uppnås inte helt, men resultatet ligger mycket nära årsmålet. Avdelningen har under året utrett och tagit fram ett förslag på utformning av projekt med bemanningsteam. Förslaget innebär att bemanningsteam ska testas i fem av elva enheter och effekten på enheternas ekonomi, verksamhet och medarbetare ska följas upp.							

		Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning	19				18	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2024
Analys									
Målet uppnås inte helt, men resultatet ligger mycket nära årsmålet. Tendensen i ett större tidsperspektiv är positiv med ett minskat antal arbetade timmar av timavlönad personal. Aktivt arbete pågår med översyn av schemaläggning inom flera gruppbofstäder i syfte att inhämta underlag till analys och säkerställa en optimerad bemanning i verksamheterna. Under året har även goda exempel från andra förvaltningar inhämtats. Nu tas arbetet från bemanningsstrategigruppen vidare tillsammans med skyddsombud under kommande år.									
		Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom äldreomsorg	16,4				12	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2024
Analys									
Förvaltningen har utökat hemtjänsten i egen regi och inte kunnat anställa i samma takt som nya omsorgstagare tillkommit. Det är svårt att rekrytera utbildade undersköterskor och andelen personal med annan kompetens med tillfälliga anställningar blir därför fler. Inte minst under sommarmånaderna har behovet av extra personal varit stort för att säkerställa ordinarie personals semestrar. Dessa anställningar har inte varat längre än tre månader varför timlön utgår. Förvaltningen är medveten om problematiken och arbetar med att utöka resurspersonal.									
		Sjukfrånvaro	7,6 %	5,1 %	8,1 %	8 %	7,9 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2024
		Sjukfrånvaro dag 1-14	2,6 %	2,2 %	2,7 %	2,8 %	2,7 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2024

Sjukfrånvaron avser rullande 12 månader till och med november 2024 och andel arbetade timmar av timavlönad personal avser rullande 12 månader till och med oktober 2024.

Nämndmål: 3.4.1 Medarbetare i stadsdelsförvaltningen har goda förutsättningar att utföra ett bra arbete

 Uppfylls helt

Beskrivning

Ett aktivt medarbetarskap genomsyrar förvaltningens verksamheter och bidrar till ständiga förbättringar, utveckling och innovation.

Stadsdelsförvaltningen arbetar strategiskt med kompetensförsörjning och utvecklar långsiktigt hållbara bemanningsstrategier. Alla medarbetare har en individuellt utformad utvecklingsplan som utgår ifrån verksamhetens identifierade kompetensbehov.

Stadsdelsförvaltningen analyserar chefsstruktur och arbetssätt för att säkerställa en effektiv och ändamålsenlig organisation med närvarande ledarskap och en tillitsbaserad styrning. Förvaltningens chefer stärks i sitt ledarskap både genom verksamhetsanpassade och förvaltningsövergripande kompetensutvecklande insatser.

Förvaltningen erbjuder en god arbetsmiljö och ett öppet arbetsklimat där medarbetarna känner delaktighet, engagemang och trivsel. Arbetsmiljöarbetet sker i nära samverkan med de fackliga organisationerna. Tillsammans med skyddsombud bedriver enheterna ett systematiskt arbete med att utveckla friskfaktorer på arbetsplatserna.

Förväntat resultat

- Tillitsbaserad styrning och innovation kännetecknar i hög grad kultur och arbetssätt på förvaltningen.
- Stadsdelsförvaltningen har en högre grad av tillsvidareanställda medarbetare på heltid och en lägre andel timavlönade medarbetare.
- Förvaltningen har en effektiv och ändamålsenlig organisation med ett närvarande ledarskap.
- Förvaltningens arbetsplatser är hälsofrämjande, attraktiva och med stabilt låga sjuktal.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet har uppfyllts helt. Bedömningen grundar sig på att samtliga aktiviteter har genomförts eller påbörjats under året.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Analysera förvaltningens chefsstruktur i syfte att ta fram en plan för sammanhållet chefsansvar	2024-01-01	2024-12-31	
 Arbeta in hantering av trakasserier och sexuella trakasserier i rutinen för kränkande särbehandling och repressalier	2024-01-01	2024-08-31	
 Genomföra antipiloter i syfte att identifiera och ta bort arbetsmoment som inte bidrar till att uppfylla kärnuppdraget	2024-01-01	2024-12-31	
 Genomföra utbildning och workshops inom samverkansområdet	2024-01-01	2024-12-31	
 Ta fram strategier för hur bemanningen kan utvecklas utifrån identifierade utmaningar	2024-01-01	2024-12-31	
 Undersöka möjligheten att samordna befintligt stödmaterial, riskbedömningar och handlingsplaner inom arbetsmiljöområdet i ny modul i ILS	2024-01-01	2024-12-31	
 Utforma en förvaltningsövergripande struktur för arbetet med innovation och medarbetardriven utveckling	2024-01-01	2024-12-31	Avvikelse
Analys			
Arbetet med att identifiera uppgifter som inte skapar värde eller ger önskad effekt har pågått under året och fortsätter under kommande år.			
 Utveckla introduktionen för nya chefer i förvaltningen	2024-01-01	2024-05-31	

Nämndmål: 3.4.2 Verksamheterna är ändamålsenliga och styrningen är effektiv

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningens centrala stödfunktioner har kärnverksamheternas behov i centrum och håller en hög kvalitet. Arbetet är välplanerat och strukturerat med framförhållning och tydliga

processer. Fördjupad utbildning tillhandahålls inom olika områden till berörda chefer och medarbetare.

Alla verksamheter arbetar med ständiga förbättringar, innovation och digitalisering i enlighet med stadens kvalitetsprogram för att bidra till en effektivare verksamhet. Förvaltningen samverkar, både internt och externt, för att möta invånarnas behov.

Förväntat resultat

- Det systematiska kvalitetsarbetet är välutvecklat i förvaltningen.
- Fler enheter deltar i stadens kvalitetsutmärkelse (2023: 2 st.) och fler medarbetare deltar som examinatorer (2023: 7 st.).
- Verksamheter och chefer får ett stöd som kännetecknas av hög kvalitet utifrån sina behov.
- Förvaltningens övergripande rutiner och riktlinjer är ändamålsenliga och lättillgängliga.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet har uppfyllts helt. Bedömningen grundar sig på att det förväntade resultatet bedöms ha uppfyllts, indikatorn har uppnåtts och planerad aktivitet är genomförd.

Flera förvaltningsövergripande rutiner har reviderats för att säkerställa att de är aktuella och tydliga.

För att uppmuntra till kvalitetsarbete och kunna ge stöd till förvaltningens verksamheter är flera medarbetare examinatorer. Under 2024 har sju medarbetare varit examinatorer i stadens kvalitetsutmärkelse. Förvaltningens medverkande, både som deltagare och som examinatorer, i Kvalitetsutmärkelsen bedöms bidra till kvalitetsutveckling genom bland annat stadsövergripande dialog, kompetensutveckling och kollegialt lärande.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Medarbetare som anser att arbetsplatsens mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt (index)	74	75	74	72	73		2024

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Informera chefer om Kvalitetsutmärkelsen och Framsteget	2024-01-01	2024-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

◆ Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet har uppfyllts delvis. Bedömningen grundar sig bland annat på att två av tre indikatorer har uppfyllts helt och att resultatet förbättrats på den tredje indikatorn. Nämndmålet bedöms ha uppfyllts delvis.

Beredskapshöjande insatser

Risk- och sårbarhetsanalys

Förvaltningen har genomfört en risk- och sårbarhetsanalys (RSA) enligt stadens riktlinjer och tvååriga cykel som inleddes 2024. Sammanställning innehållande steg 1-4, identifierade riskfaktorer och valda riskhanteringsåtgärder, rapporterades in till stadsledningskontoret enligt tidsplan. Förvaltningen kommer fortsätta arbetet under 2025 enligt steg 5-6.

Krisberedskap och civil beredskap

Förvaltningen har kontinuerligt följt utvecklingen av sina beredskapsplaner och organisering för att säkerställa en hög beredskap. Flera övningar och kunskapshöjande insatser har genomförts för både krisledningsstaben, resursgruppen (krisstödjare) och trygghetspunkter. Bland annat har förvaltningen övat genom STADSÖ24, ett stadsgemensamt övningskoncept. Förvaltningen har också haft en gemensam krisledningsövning för alla chefer. Trygghetspunkterna har övat RAKEL vid fyra tillfällen under 2024 tillsammans med Farsta stadsdelsförvaltning.

Under 2024 har förvaltningen även fått tillgång till krisledningssystemet Cosafe, som kommer fortsätta vidareutvecklas för krisledningsstaben och resursgruppen under 2025. Det nya krisledningssystemet kommer integreras i en reviderad krisledningsplan i början av 2025 för att ytterligare tydliggöra hantering och arbetssätt.

Systematiskt informationssäkerhetsarbete

En lokal incidentrutin har tagits fram i enlighet med stadens anvisningar och Ledningens genomgång för 2024. Rutinen syftar till att fastställa ansvar, hantering av uppkomna incidenter samt förebygga incidenter. Under 2025 kommer rutinen kommuniceras och implementeras.

För att säkerställa god kontinuitet och tillgänglighet har åtgärder utifrån rapporterade incidenter, RSA och vårens beredskapsövning inletts.

En plan för införandet av NIS2 med tillhörande åtgärder har även tagits fram för att stärka beredskapsförmågan.

Lokala rutiner och mallar har reviderats för att säkra informationssäkerhetskrav vid direktupphandlingar.

Antal informationsklassade system har fortsatt att öka i enlighet med plan. Särskilt fokus har legat på NIS-system samt samhällsviktiga system eller system med känsliga personuppgifter.

Förvaltningen har även arbetat med att uppdatera klassningar som genomförts tidigare år.

Förvaltningen har identifierat ett fortsatt behov att öka andelen chefer och medarbetare som genomför de obligatoriska grundutbildningarna om informationssäkerhet och dataskydd. Många certifieringar har löpt ut under hösten vilket gjort prognosen osäker under året. Påminnelser har gått ut under året och kommer fortsatt vara prioriterat för att öka antalet och kunskapen inom området under 2025.

Inköp och upphandling

Fokus under perioden har främst legat på uppföljning, bland annat kontroll av arbetsrättsliga villkor kopplade till välfärdsbrott. En processbeskrivning för avtalsuppföljning har tagits fram för att belysa syfte och ansvarsfördelning i arbetet med avtalsuppföljning. Processbeskrivningen ska kompletteras med planer för uppföljning för respektive avtal samt vid behov checklistor och mallar. En processbeskrivning för upphandling togs också fram under våren för att tydliggöra bland annat i vilka skeden under en upphandling ärenden ska tas på nämnd samt ansvarsfördelning.

En utbildning för nya chefer har genomförts för att höja kunskapen om inköp och upphandling samt en riktad utbildning till omvårdnadspersonal där verksamhet nu utförs i egen regi.

Andelen elektroniska inköp har ökat betydligt i jämförelse med föregående år men förvaltningen når fortfarande inte årsmålet. Arbetet för att fortsätta höja andelen kommer att fortsätta under nästa år. Det är en viktig del för att säkerställa avtalstrohet. Sex lokala avtal har valts ut för att anslutas till inköpssystemet och detta förväntas bidra till att andelen elektroniska inköp ökar.

Ett par upphandlingar annonserats och tilldelats, såsom bevaknings- och larmcentraltjänst samt glassdistribution, där sociala krav och miljö- och klimatkrav ställts där det är relevant.

Under våren genomförde förvaltningen tillsammans med Skärholmens stadsdelsförvaltning en utredning kring förutsättningar att bedriva lokalvård i egen regi. Utredningen kom fram till att egen regi inte rekommenderades i närtid men ett nytt ställningstagande ska tas när de nuvarande lokalvårdsavtalen går ut, utifrån analys kring risker för välfärdsbrott inom de olika avtalsområdena.

Avtalsuppföljningar

Upphandlare stämmer årligen av förvaltningens samtliga avtal avseende kontroll av skulder och arbetsgivaravgifter hos Skatteverket och Kronofogden samt kreditklassificering med minst rating 3 hos UC. Fakturerat belopp i förhållande till angivet maxtak kontrolleras årligen för ramavtal och direktupphandlingar. I samband med uppföljningsmöte begärs leverantörens aktuella försäkringsbevis in.

Utifrån angivna upphandlings- och avtalsvillkor efterfrågas olika dokumentation. I förvaltningens lokalvårdsavtal efterfrågades redovisning av statistik, användning av kemiska produkter, bevis på certifikat av systematiskt miljöarbete, fordons- och miljöredovisning samt redovisning av bränslen kopplade till fordon. Därtill har kontroll genomförts avseende utbildningsintyg kopplat till personallista samt kontroll av digital portal och upplagda

dokument. Ytterligare har leverantörerna kontrollerats utifrån arbetsrättsliga villkor för deras anställda.

För ramavtalet måltidstjänster i förskola begärdes redovisning av antal portioner som levererats, menyers innehåll inklusive näringsberäkning, andel ekologiska livsmedel, hållbarhetskrav, klimatpåverkan, inkomna avvikelser/klagomål, hantering av matsvinn, plastminskning samt bevis på fordon, drivmedel och säkerhet uppfylls.

Stadsmiljöenheten granskar entreprenörerna inom avtalen parkskötsel stadsdel Enskede-Årsta-Vantör samt parkinvesteringar Söderort. För båda avtalen genomförs ombudsmöten, byggmöten samt granskning av dagböcker. Parkskötselentreprenörerna inkommer även med redovisning av personal, förteckning över fordon/maskiner samt vilka som ansöker om godkännande för att använda underentreprenörer i entreprenaden.

Parkinvesteringsentreprenörerna granskas även i form av för- och slutbesiktning innan fakturering. Därtill görs på båda avtalen oannonserade kontroller avseende kvalitén på leverans, gemensamma syner med entreprenören samt miljörevision med extern revisionsfirma med några års mellanrum.

Förvaltningens verksamhetscontrollers har granskat avtalsuppfyllnad för avtalen drift av produktionskök, verksamhetsdrift gruppboväder inom LSS, trygghetskapande teknik, städtjänster i enskilda hem, kompletterande sjukskötersketjänster samt dagligvarudistribution. Redovisning av dessa finns i separat bilaga.

Egen regi för park- och naturskötsel

Förvaltningen har utrett förutsättningarna för egen regi för natur- och parkskötsel och utredningen har presenterats för stadsdelsnämnden i oktober. Enligt beslut från stadsdelsnämnden och fortsatt uppdrag från kommunfullmäktige arbetar förvaltningen vidare med sikte på att införa egen regi för park- och naturskötsel hösten 2026.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel elektroniska inköp	42,15 %			30,37 %	55 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	2024
Analys							
Utfallet visar perioden januari till november. Utfallet för perioden har ökat med tolv procentenheter i jämförelse med 2023 då utfallet låg på 30 procent och totalt 19 procentenheter sedan 2022, men förvaltningen hamnar trots detta en bra bit ifrån årsmålet. Förvaltningen har under året informerat om systemutnyttjande i chefsbladet vid flera tillfällen samt påbörjat arbete för att ansluta några av de lokala avtalen inom stadsmiljö, vilket förväntas öka utfallet betydligt kommande år.							
  Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	100 %			100 %	81 %	81 %	2024
  Genomförda åtgärder inom risk- och sårbarhetsanalys	100 %				100 %	100 %	2024

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med förskolenämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna bedriva fortsatt kunskaps- och förmågeuppbyggnad inom måltidsberedskap	2024-01-01	2024-12-31	
Analys Förvaltningen har varit involverad i uppdraget men är inte rapporteringsskyldig.			
  Servicenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, förskolenämnden, kulturnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna påbörja viss drift av centralt beredskapslager för medicinskt skydds- och förbrukningsmateriel, livsmedel samt vissa förbrukningsmateriel i syfte att höja stadens beredskapsförmåga	2024-01-01	2024-12-31	
Analys Förvaltningen har varit involverad i uppdraget men är inte rapporteringsskyldig.			
  Stadsdelsnämnderna Farsta och Enskede-Årsta-Vantör ska gemensamt utreda förutsättningarna för samt förbereda inför att påbörja driften av natur- och parkskötsel i egen regi från 2025 i de park- och naturområden som stadsdelsnämnderna ansvarar för	2024-01-01	2024-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska i samråd med kommunstyrelsen enskilt eller i samverkan öva aktivering av trygghetspunkter inom sitt geografiska område	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 3.5.1 Verksamheterna har god beredskap vid oförutsedda händelser

 Uppfylls delvis

Beskrivning

För att säkerställa en god beredskap arbetar förvaltningen utifrån de prioriteringar som framkommer i risk- och sårbarhetsanalyser. Beredskapen att hantera kriser och samhällsstörningar stärks också genom systematisk planering och övning. Vidare sker samverkan med ansvariga aktörer för att säkerställa att tillräckliga beredskapslager finns på verksamheter i egen regi.

Förvaltningen arbetar med aktiv avtalsuppföljning, motverkar välfärdsbrott och främjar en sund konkurrens mellan seriösa företag. Vidare ser förvaltningen över möjligheterna att stärka egen regi-verksamheter för att säkra den lokala beredskapen samt säkerställa en god beredskap i upphandlade verksamheter.

Förvaltningen säkerställer att det finns resurser och kompetens för ett effektivt och ändamålsenligt informationssäkerhets- och dataskyddsarbete.

Förväntat resultat

- Förvaltningen har en god beredskap att säkerställa socialt stöd och service till stadsdelsområdets invånare, bland annat genom förberedda trygghetspunkter.
- Förvaltningen har en god beredskap och rådighet för kritiska samhällsfunktioner, bland

annat genom fler kontinuitetsplaner.

- Informationssäkerheten är hög.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppfyllts delvis. Bedömningen grundar sig på att en av tre indikatorer uppnås helt, två uppnås inte och fyra av sex planerade aktiviteter har genomförts. Förvaltningen har ett pågående arbete för att stärka beredskapen, bland annat genom kontinuerliga övningar. Antalet chefer som genomfört utbildningen om informationssäkerhet överskrider målet, men däremot så saknar många medarbetare aktuella certifikat på genomförda utbildningar i dataskydd och informationssäkerhet. Många certifikat har löpt ut i slutet av året och har inte hunnit förnyas.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal chefer som genomfört utbildningen Informationssäkerhet för chefer	32 st				30 st		VB 2024
 Antal medarbetare som genomfört utbildningen Grundutbildning i dataskydd	534 st				800 st		VB 2024
Analys Många certifieringar gick ut under senare delen av hösten. Förvaltningen har skickat ut påminnelse om att alla ska genomföra utbildningen men detta gick ut väldigt sent i december när detta uppmärksammades och med anledning av detta är det många medarbetare som ännu inte hunnit genomföra utbildningen.							
 Antal medarbetare som genomfört utbildningen Informationssäkerhet för medarbetare i staden	581 st				980 st		VB 2024
Analys Vid planering av 2024 var cirka 900 medarbetare certifierade. Många certifieringar har löpt ut under 2024 och ännu inte förnyats. Chefer och medarbetare har påmint löpande. Förvaltningen kommer fortsätta påminna om vikten att genomföra utbildningen under 2025 för att öka antalet.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Ta fram en incidentrutin och uppdatera rutin för personuppgiftsincidenter	2024-01-01	2024-12-31	Avvikelse
Analys En incidentrutin har tagits fram och kommer implementeras under 2025. Uppdatering av rutin för personuppgiftsincidenter kommer ske under 2025 när förvaltningens chefsstruktur är färdigställd för att säkerställa att rutinen tar hänsyn till justerad organisation.			
 Ta fram en processbeskrivning för avtalsuppföljning	2024-01-01	2024-12-31	
 Ta fram en processbeskrivning för upphandling	2024-01-01	2024-12-31	
 Uppdatera behörighetsrutin i Sociala system i samarbete med berörda avdelningar	2024-01-01	2024-12-31	Avvikelse
Analys			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Rutinen kommer justeras under 2025 för att säkerställa att rutinen tar hänsyn till förvaltningens nya organisationsstruktur.			
✓ Uppdatera informationsklassningar av system som berörs av NIS-lagstiftningen	2024-01-01	2024-12-31	
✓ Utredda förutsättningar för att bedriva lokalvård i egen regi	2024-01-01	2024-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

◆ Uppfylles delvis

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet har uppfyllts delvis. Bedömningen grundar sig bland annat på att en indikator uppfyllts helt och två har uppfyllts delvis. Nämndmålet bedöms ha uppfyllts helt.

Arbetet mot välfärdsbrott har stärkts. Förvaltningen har fortsatt arbeta för en välskött, tillgänglig och trygg stadsmiljö. Platssamverkan i Rågsved har under året fokuserat på Rågsveds centrum.

Platssamverkan

Förvaltningen har bedrivit platssamverkan i Rågsved och Östberga.

Östberga är från och med 2024 inte med polisens lista över utsatta områden och i trygghetsundersökningen kan man utläsa att upplevelsen av trygghet hos medborgarna har förbättrats. Östberga utgör trots det ett område som förvaltningen fortsätter att fokusera på.

Platssamverkan Rågsved har under året fokuserat på Rågsveds Centrum utifrån ett kommunfullmäktigeuppdrag i budgeten där flera förvaltningar tagit fram förslag i en gemensam åtgärdslista för att skapa ett tryggare och attraktivare Rågsveds Centrum.

Flera aktiviteter är klara såsom renovering av fontänen samt en dryckesfontän på torget, några är under arbete, exempelvis rivning av muren utanför tunnelbanestationen för att ersätta den med ett smidesstaket. En större aktivitet såsom rivning av parkeringsdäcket i centrum är under utredning. En återkommande åtgärd att hantera nedskräpning i centrum har nu tagit ett nytt grepp med nollmätning och återkommande uppföljningar.

Två större aktiviteter pågår i Rågsved, dels planeringen för ett nytt förvaltningshus och utredning av ett hus för alla, Hus C. Ett hus för alla föreslås innehålla fritidsgård, mellanstadieverksamhet, öppen förskola, seniorverksamhet, kulturskola och lokaler för civilsamhället. I samband med planering av ett hus för alla har en medborgardialog genomförts under tre kvällar med ca 100 Rågsvedsbor och tjänstepersoner som tillsammans diskuterat innehåll och samnyttjande av lokaler.

Projektet *Läslust* genomfördes igen tillsammans med lokala grundskolor, förskolor, bibliotek och kulturskolan och är tänkt att bli en permanent aktivitet. Det syftade till att öka vårdnadshavares förståelse för läsningens betydelse för barns språkutveckling och att sänka trösklar för vårdnadshavare att ta sig till skolan och delta på ett gemensamt evenemang.

Inom nätverket för civilsamhällsaktörer i Rågsved, Vårt Rågsved, har tre nätverksmöten genomförts. Deltagande föreningar har fått information om kommande evenemang i området, föreningsbidragens ansökningsperiod och krav har gått igenom, trygghetsvandringar i området annonserats och förändringar i den yttre miljön har meddelats. Olika deltagande föreningar har presenterat sin verksamhet för varandra. Förvaltningens äldrekoordinator har presenterat sig och sitt uppdrag samt stadsledningskontorets ansvariga strateg för arbetet kring Rågsveds centrum.

Föreningar har bedrivit egna aktiviteter och samarbeten sprungna ur nätverket har resulterat i dels två workshops kring stöd för personer utsatta för våld och dels en idrottsdag för ungdomar under jullovet.

Deltagande föreningar har fått svara på en enkät om framtida inriktning för nätverket och den visade att de flesta är intresserade av att fortsätta delta på möten cirka två gånger per termin och att teman som efterfrågas är att få information om pågående aktiviteter hos de andra aktörerna samt inspiration om nya arbetssätt. Önskemål om att gästas av andra framgångsrika föreningar lyftes också.

Nätverk för företagare i Rågsved centrum har träffats fyra gånger under året. Företagare säger sig uppleva en tryggare vardag med mindre stökiga situationer.

Det har genomförts flera evenemang i Rågsved, såsom jobbsökardagar, Rågswag, Lucia, nationaldagsfirande, midsommarfirande, internationella kvinnodagen, valborgsmässofirande, Rågsvedsdagen och trygg i Rågsved samt aktiviteter för barn och unga på torget i samarbete med Rågsveds IF, Dröm stort och Juice studios. Evenemangen har varit välbesökta och uppskattade. Rågsvedsfestivalen, det vinnande förslaget på medborgarbudgeten för ungdomar, drog närmare 4 000 ungdomar ett samarbete med Dröm stort och Rågsveds IF.

Arbete mot välfärdsbrottslighet

Arbetet mot välfärdsbrott har fortsatt och stärkts. Förvaltningen deltar i det stadsövergripande arbetet i fyra av de fem arbetsgrupper som finns kopplade till olika riskområden; lokalvård, HVB-hem, hemtjänst och personlig assistans. Deltagandet i arbetsgruppen för personlig assistans har tillkommit i slutet av året. Syftet med arbetsgrupperna är att skapa en förvaltningsövergripande struktur mot välfärdsbrott i staden, genom effektivare och precisa kontroller. I de stadsövergripande arbetsgrupperna har det bland annat tagits fram checklistor för uppföljning av HVB och hemtjänst som ska implementeras på förvaltningen under nästkommande år.

På förvaltningen finns en styrgrupp för arbetet mot välfärdsbrott. I början av året har även en arbetsgrupp bildats bestående av representanter från flera avdelningar, och där flera i arbetsgruppen också deltar i de stadsövergripande arbetsgrupperna. Under året har arbetsgruppen genomfört en kartläggning av hur långt förvaltningen kommit i arbetet mot välfärdsbrott utifrån en checklista från Sveriges kommuner och regioner (SKR) och tagit fram ett utbildnings- /workshopmaterial om välfärdsbrott som ska kunna användas på APT eller liknande. Materialet ska testas på några enheter i början av 2025.

En viktig del av arbetet mot välfärdsbrott är avtalsuppföljning. Under året har förvaltningen haft fokus på uppföljning, bland annat har en kontroll av arbetsrättsliga villkor gjorts inom ett

av lokalvårdsavtalen. En processbeskrivning för avtalsuppföljning har tagits fram för att belysa syfte och ansvarsfördelning i arbetet med avtalsuppföljning. Processbeskrivningen ska kompletteras med planer för uppföljning för respektive avtal samt vid behov checklistor och mallar.

För att förebygga välfärdsbrott och oseriösa aktörer inom HVB-placeringar görs kontroll med Inspektionen för vård och omsorg (IVO) i de fall förvaltningen behöver göra placeringar utanför ramavtal. Avseende placerade barn och unga görs uppföljningar med ungdomen och vårdgivare regelbundet. Förvaltningen har sett över vilka andra uppföljningar som behöver göras när man behöver gå utanför ramavtal vid placeringar av barn och unga, exempelvis kring ägarskap, ekonomi, anställningsformer och personalens utbildning.

Inom Social omsorg äldre görs gedigna avtalsuppföljningar, vilket minskar risk för oegentligheter. Avtalsuppföljningarna genomförs nästan uteslutande på plats i verksamheten. Inom avdelningen har man även tydliggjort processen för avtalsuppföljning genom att kartlägga den i kvalitetsledningssystemet. Beställarenheten äldre har också utvecklat rutiner och kontroller för rapporterad tid och fakturahantering för privata utförare inom hemtjänst. Enheten har en verksamhetscontroller inom ekonomigruppen med särskilt uppdrag kring kontroller för att motverka välfärdsbrottslighet.

Stadsmiljöenheten har fortsatt med kontinuerlig avtalsuppföljning i form av konkret uppföljning i stadsmiljön, möten med upphandlade entreprenörer med mera.

Vid handläggning av föreningsbidrag har förvaltningen fortsatt att stärka kontroller och uppföljningar för att säkerställa att medlen går till seriösa aktörer och används såsom det är avsett. Ett större arbete har genomförts för att stärka uppföljningen och för att informera om aktuella riktlinjer i förebyggande syfte, exempelvis genom informationsmöten inför ansökan. Under året har föreningsbidrag återkrävts från tre föreningar och ett bidrag har minskats inför 2024. Samtliga återkrav har betalats. En utredning pågår fortsatt om hur en förening använt beviljade bidrag. De ökade kontrollerna har påverkat samarbetet mellan föreningar och förvaltningen. Där det finns tendenser till otillåten påverkan behöver förvaltningen fortsätta sitt arbete för att hantera situationen.

Inom Social omsorg vuxen har assistansenheten tagit fram nya rutiner för att säkerställa korrekta insatser och motverka eventuella välfärdsbrott i så kallade PAN-ärenden. Inom beställarenheten för funktionsnedsättning och socialpsykiatri arbetar en särskild arbetsgrupp med insatser om personlig assistans vilken syftar till att minska risken för felaktiga eller ogrundade beslut.

Felaktiga utbetalningar (FUT) av ekonomiskt bistånd utreds, analyseras och leder till åtgärder i form av kunskapshöjande insatser, nya eller uppdaterade rutiner eller metodutveckling. Ett nytt metodstöd för granskning av kontoutdrag har tagits fram under året av FUT-utredaren då förvaltningen upptäckt manipulerade underlag. Metodstödet har lett till ytterligare upptäckt. FUT har också integrerats som en del av enhetens kvalitetsråd under året för att tydligt lyfta och analysera frågor kring felaktiga utbetalningar.

På Social omsorg förebyggande och främjande har man arbetat med att säkerställa att i de fall då de samarbetar/samverkar med andra aktörer att se över om dessa aktörer är godkända av

staden/förvaltningen. De har även minskat antal ansvariga inköpare via First Card för att minska risken att köp görs utanför avtal och av oseriösa företag.

En välskött, tillgänglig och trygg stadsmiljö

Kommunfullmäktiges mål om att 73 procent av invånarna ska vara nöjda med skötseln och renhållningen av park- och naturområden har uppnåtts.

Förvaltningen har under våren projektlett ett arbete med Kulturskolans enhet Unga berättar och trafikkontoret kring nya kollektiva konstverk i tunnelbanegången i Rågsved. I projektet deltog ca 45 barn och unga från Rågsveds aktivitetshus och Rågsvedsskolan åk 6. Temat var att gestalta något som man tycker mycket om. Verket döptes till "I mitt hjärta" och blev klart och invigdes i mitten av juni.

I tre större parker, Stamparken, Bandängen och Vårflodsparken har förvaltningen placerat ut källsorteringskärl med sex olika fraktioner.

Lekplatser i Eldsbergagränd i Östberga, Fjädern i Rågsved och vid Nåttarövägen i Högdalen har rustats upp. En grusyta intill Backens lekplats i Ösberga har möblerats upp med ny grill och solstolar. Nya grillplatser har tillkommit i Årstaskogen, Stamparken i Östberga, Milanparken i Hagsätra och vid Sköllerstagatan i Rågsved.

En ny hundrastgård har tillkommit vid Trollesundsvägen i Högdalen och en tidigare hundrastgård i Rågsveds naturreservat har ersatts av en ny.

En lokal intressegrupp i Årsta har färdigställt en hönsgrd i samarbete med förvaltningen.

Flera trygghetsinvesteringar har gjorts, till exempel i form av multisportarenor i Stureby och Dalen. Multisportsarenan i Stureby kompletterades även med en kÄpphästbana i syfte att attrahera fler flickor. Anläggningen invigdes i november i samarbete med Sturebyskolan. En mer omhändertagen miljö, ny belysning och ett bättre utbud för spontanidrott väntas höja attraktiviteten och göra platserna mer välbesökta. Årets feriearbetare har även genomfört flera trygghetsröjningar, bland annat runt Rågsveds centrum, Rågdalen och Blåsutparken.

Förvaltningen följer upp avtalen med parkentreprenörerna genom byggmöten, gemensamma platsbesök, ombudsmöten och löpande kommunikation i syfte att nå en samsyn kring vad som är ett godtagbart resultat vad gäller skötseln av ytorna. Löpande kvalitetskontroller ute i park- och naturområden har utförts.

I oktober fattades beslut i stadsdelsnämnden om inriktningen att införa egen regi för natur- och parkskötsel från och med oktober 2026. Förvaltningen har under hösten börjat leta efter lämplig lokal för egen regi-verksamheten tillsammans med serviceförvaltningen.

Enheten förfogar i dag över fyra upplagsplatser och har ett fortlöpande arbete för att säkra ytor för upplag. Under året har förvaltningen sökt nya polistillstånd för upplagen vid Magelungsvägen. Arbetet med att säkra upplagsytor behöver fortgå, i nära samverkan med andra stadsdelsförvaltningar och trafikkontoret, fram till dess att egen regi införs.

Tre trygghetsvandringar har arrangerats av förvaltningen: vid Gullmarsplan, runt Enskede IP och i Blåsut. Förvaltningen har också deltagit i trygghetsvandringar som andra aktörer ordnat i Dalen och Rågsved. En "digital" trygghetsvandring ordnades för äldre i samband med en

temadag för äldre i Årsta. Seniorerna fick möjlighet att prata med trygghetssamordnare och parkingenjör och på en digital karta ange platser som upplevs trygga/otrygga. Generellt lockar trygghetsvandringarna få invånare. Trygghetsvandringarna har resulterat i en rad driftåtgärder och en ansökan om trygghetsmedel inför 2025.

Åtgärderna i stadsmiljön är sammantaget en del i förvaltningens arbete med att bidra till målet i Agenda 2030 om hållbara städer och samhällen.

Nattvandring

Förvaltningen har under året genomfört 15 nattvandringar i Vantör som har finansierats av medel från Brottsförebyggande rådet (BRÅ). Föreningen Rågsveds IF har haft samordningsansvaret för nattvandringen. Varje nattvandringstillfälle har utgått från Rågsveds centrum vid utsättningsmöten och därefter täckt olika områden i Vantör. Utöver Rågsveds IF deltog 3-5 lokala föreningar samt engagerade föräldrar vid varje tillfälle.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	67 %	69 %	66 %	78 %	79 %	79 %	2024
Analys Den upplevda tryggheten är elva procent lägre än i fjol. Under en femårsperiod ökade den upplevda tryggheten i stadsdelsområdet, för att i år sjunka igen till 2019 års nivå. Det är svårt att analysera resultatet utifrån en enskild mätning, resultatet kan påverkas av händelser som har inträffat i samband med att enkäten skickades ut. Förvaltningen följer utvecklingen noga. Felmarginale för Enskede-Årsta-Vantör är +/- 5,3 procent.							
  Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning	60 %	57 %	64 %	59 %	73 %	73 %	2024
Analys Utfallet är en förbättring på en procentenhet jämfört med i fjol men fortfarande 13 procentenheter under årsmålet. Renhållning och städning av allmänna ytor är ett gemensamt ansvar mellan olika förvaltningar, bolag och fastighetsägare. Stadsdelsförvaltningen ansvarar för park och grönområden. Resultatet visar på vikten av fortsatt samverkan och samordning. Förvaltningen arbetar vidare med kontinuerlig och noggrann uppföljning av entreprenörer. Förvaltningen utreder och förbereder också för egen regi för parkskötsel. God kvalitet på utförandet är ett prioriterat effektmål.							
  Stockholmarnas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden	73 %	72 %	73 %	69 %	73 %	73 %	2024

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samråd med socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och samtliga stadsdelsnämnder, fortsätta utvecklingen av en nämndövergripande struktur i arbetet mot välfärdsbrott med fokus på riktade kontroller genom tillämpning av riskprofiler och en ökad grad av dokumentation och informationsdelning	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 3.6.1 Stadsdelsområdet är tryggt, tillgängligt och välskött

 Uppfylls helt

Beskrivning

Arbetet för att öka tryggheten i olika stadsdelar genomförs i samverkan med invånarna. Ett viktigt verktyg är platssamverkan i Rågsved och Östberga där flera aktörer samlas för att skapa trygghet. Platssamverkan fungerar även som en testbädd för nya idéer och samlade ansträngningar av deltagande parter för att lösa uppkomna utmaningar och öka tryggheten. Strategiska ledningsgrupper och operativa ledningsgrupper leder arbetet.

Den lokala samverkansöverenskommelsen med polisen (SÖK) fungerar som ett samlande styrdokument för flera samverkansinsatser. Rutinen för situationsanpassad samverkan ska tillämpas vid uppkomna orossituationer.

Nätverket för civilsamhället i Rågsved arbetar med att skapa aktiviteter och evenemang där invånare, tjänstepersoner och förtroendevalda kan mötas, föra dialog om behov bland invånarna och skapa förtroende för myndigheter. Kunskapen om civilsamhällets och förvaltningens förutsättningar att arbeta med sina respektive uppdrag ökar.

Förvaltningen lyssnar på olika sätt in invånarnas synpunkter om stadsmiljön, så att den upplevs välskött, attraktiv och trygg. Förvaltningen följer systematiskt upp upphandlade entreprenörer samt utvecklar och investerar i stadsdelsområdets gröna miljöer.

Förväntat resultat

- Riktade insatser och trygghetsskapande åtgärder i den fysiska miljön bidrar till ökad trygghet.
- Arbetet mot våldsbejakande extremism har utvecklats.
- Andel boende som upplever trygghet i sin stadsdel ökar.
- Risken för välfärdsbrott minskar.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet har uppfyllts helt. Bedömningen grundar sig på att flera riktade insatser för att öka tryggheten i den fysiska miljön har genomförts. En intern enkät om våldsbejakande extremism har gått ut för att kartlägga vilket stöd som efterfrågas i form av kunskap, verktyg och rutiner. Arbetet mot välfärdsbrott har stärkts. Upplevd trygghet i den egna stadsdelen har minskat med elva procentenheter jämfört med förra årets medborgarundersökning vilket är en avvikelse mot förväntat resultat. Det är ett resultat som behöver följas över flera år för att veta om det är en tillfällig nedgång eller en trend. Samtliga planerade aktiviteter har genomförts.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra minst en orsaksanalys i stadsdelsområdet	2024-01-01	2024-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Möjliggöra delaktighet i minst ett projekt i stadsmiljön	2024-01-01	2024-12-31	
✓ Samordna en nätverksträff om gränsöverskridande samverkan med tema barn och unga tillsammans med polisen och socialtjänst	2024-01-01	2024-04-30	
✓ Under förutsättning att medel beviljas införa källsortering i sex utvalda parker	2024-01-01	2024-12-31	
✓ Utreda tänkbara ytor för upplag av exempelvis arbetsmaskiner, samt se över hur de kan säkras för framtida parkskötsel i egen regi	2024-01-01	2024-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet uppfyllts helt. Bedömningen grundar sig bland annat på att samverkan för miljömässig hållbarhet har fortsatt och utvecklats, så även arbetet för mänskliga rättigheter i stort, jämställdhet och barnrättsperspektivet. De två nämndmålen bedöms ha uppfyllts helt.

Förvaltningen har på olika sätt utvecklat arbetet med mänskliga rättigheter för att invånarna ska mötas av öppna, jämställda och demokratiska verksamheter i enlighet med de globala målen om jämställdhet och minskad ojämlikhet i Agenda 2030. Barnrättsarbetet har utvecklats, fler medarbetare har utbildats i HBTQI-frågor och invånarna har getts fler möjligheter till inflytande. Förtroendet för stadsdelsförvaltningen tycks ha ökat något jämfört med 2023.

Arbetet med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030

De globala målen i Agenda 2030 är ett stöd för att utveckla arbetet för social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet. Förvaltningen bidrar till att uppfylla mål och delmål samt bidra till att ingen ska lämnas utanför inom ramen för det ordinarie arbetet.

Till relevanta mål beskriver förvaltningen hur verksamheterna bidrar till ett eller flera av målen i Agenda 2030 med fokus på ökad jämställdhet, minskad ojämlikhet och minskad klimatpåverkan.

I syfte att arbetet i enlighet med Agenda 2030 ska bli så effektivt som möjligt, samverkar förvaltningen med relevanta nämnder i staden, civilsamhället, näringslivet och akademien.

För att fler invånare ska uppnå egen försörjning samverkar förvaltningen bland annat med andra stadsdelsförvaltningar, Öppenvård sydost och Jobbtorg. För att unga ska få tidig erfarenhet av arbetslivet erbjuder förvaltningen feriearbetsplatser i samverkan med olika aktörer.

I syfte att öka tryggheten i stadsdelsområdet och bidra till målet om fredliga och inkluderande samhällen samordnar förvaltningen arbetet med platssamverkan i Rågsved och samverkan Östberga, där olika aktörer såsom fastighetsägare, polisen, andra förvaltningar och

civilsamhället deltar. Arbetet med ökad beredskap, informationssäkerhet och att motverka välfärdsbrottslighet har också stärkts.

Avdelning förskola har deltagit i programmet *Hållbar förskola*.

För att bidra till en hållbar miljö har förvaltningen bland annat arbetat för att minska plastanvändningen, ställt om ytor till högräs, planterat träd, förbättrat parkvägar och minskat matsvinn. En utmaning har varit och är att nå målet om andelen inköpta ekologiska livsmedel.

Medel för demokrati och mänskliga rättigheter

Delaktighet och inflytande

Enheten för service- och gruppbestäder LSS beviljades medel för att bidra till att utveckla och förstärka det lokala arbetet med demokrati och mänskliga rättigheter. Målet har varit att öka brukarnas delaktighet och inflytande i förvaltningens service- och gruppbestäder med fokus på att nå målgruppen, som kan ha svårt att göra sin röst hörd.

Scale Stockholm

Stockholms stad har genom ansökan från miljö- och hälsoskydds nämnden beviljats medel för EU-projektet *Scale Stockholm* inom ramen för det europeiska klimatkontraktets nätverk Net Zero Cities Pilot Cities Programme.

Projektet startade 1 maj 2024 i syfte att utveckla och testa lokala ”omställningsarenor” som metod för att engagera och involvera föreningar och näringsliv att samskapa lokala åtgärder för att minska klimatpåverkan och förbättra hälsa. Enskede- Årsta- Vantör är en av sex stadsdelsförvaltningar som medverkar i projektet.

I december deltog 20 aktörer från civilsamhället och näringslivet i en digital förträff för att skapa engagemang inför medverkan i *Kraftsamling för klimat och hälsa* under början av 2025.

Demokratimedlen har använts till miljösamordnarens arbete i projektet samt för utbildning och arbete kring medborgardialoger utfört av konsult.

Hbtq-utbildning

Service- och gruppbestäderna har förstärkt det lokala arbetet med demokrati och mänskliga rättigheter utifrån en framtagen aktivitetsplan. Det har bland annat inneburit att verksamheterna genomfört jämställdhetsutbildning, jämställdhetsamordnare har haft föreläsning på enhetens kvalitetsråd, kartläggning och jämställdhetsanalyser, uppdaterat rollbeskrivningar ut ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv, synliggjort och reflekterat kring vilka normer och värderingar som genomsyrar verksamheterna och utifrån resultaten tagit fram handlingsplaner för hur arbetet ska utvecklas vidare under 2025. Hittills har tre verksamheter genomgått RFSLs utbildning i hbtqi-kompetent och normmedvetet bemötande och två av dem har blivit certifierade.

Enheten för öppen förskola och parklekar har beviljats medel för hbtq-diplomering. Under hösten har medarbetare från samtliga öppna förskolor och parklekar genomgått RFSL:s utbildning och en handlingsplan har tagits fram för att arbeta vidare med hbtq-perspektivet på verksamheterna.

Medborgarbudget

Stadsdelsförvaltningen har genomfört en medborgarbudget för unga 15-17 år i Rågsved med omnejd. Det vinnande förslaget skickades in av en grupp ungdomar som önskade en ungdomsfestival med artister, mat och aktiviteter. Vinnarna konsulterades kring genomförandet av medborgarbudgeten vid flera olika tillfällen tillsammans med en lokal förening. Ungdomarna var positiva till att slå ihop festivalen med den tidigare inplanerade Rågsvedsfestivalen för att skapa ett större evenemang.

Förvaltningens representant projektledde en arbetsgrupp bestående av lokala föreningarna Rågsveds IF, Drömsort, Rågsveds boxningsklubb och en musikagentur för att skapa en rolig, välkomnande och säker festival. Rågsvedsfestivalen genomfördes den 9 och 10 augusti.

Fredagen erbjöd prova på-aktiviteter musik, mat från olika kulturer och aktiviteter på Rågsveds bollplan. Vuxna och barn kunde prova på sporter som volleyboll, basket och fotboll, samt delta i styrketräning. Det kom under dagen 800-1 000 besökare. Det rådde en anda av gemenskap och stolthet.

Lördagen inleddes med en loppmarknad i Snösätra samtidigt som gatukonstnärer målade väggarna. På eftermiddagen bjöd lokala ungdomar på dansuppvisningar och sångframträdanden och därefter uppträdde professionella artister för ca 4 000 ungdomar. Ungdomar från hela staden, och från andra städer, hade rest till Rågsved för att vara med. Festivalen lockade både tjejer och killar bägge dagarna och flera ungdomar uttryckte tacksamhet och en önskan om att låta festivalen bli ett återkommande inslag.

Mänskliga rättigheter och lokal demokrati

Mänskliga rättigheter

Att förvaltningens samtliga verksamheter har fokus på mänskliga rättigheter framgår av analystexterna under respektive KF-mål. Det handlar om rätt till utbildning, bostad, arbete, delaktighet i samhället och frihet från hat, hot och våld. Utredningsenheten inom barn och unga har fått ökad kunskap om klarspråk och påbörjat att skriva utredningarna enligt det sättet i syfte att alla klienter ska förstå språket i utredningarna.

Stadens nya program för mänskliga rättigheter blir ett stöd för att utveckla arbetet ytterligare, likaså de kompletterande handlingsplanerna. Förvaltningen deltar även i stadsledningskontorets nätverk om mänskliga rättigheter.

Förvaltningens rutin för tjänsteutlåtande har uppdaterats och informerats om för att säkerställa att aktuella perspektiv tas hänsyn till såsom jämställdhet, barnrätt, tillgänglighet, äldre och ekonomi.

Jämställdhet

Förvaltningen har fortsatt arbetet med jämställdhetsintegrering, bland annat genom att ta fram och analysera könsuppdelad statistik. Andel jämställdhetsanalyser i tjänsteutlåtanden där det är relevant har ökat och två medarbetare deltog i den nationella konferensen *Forum jämställdhet* i början av året för att höja kunskapen inom området.

På de öppna fritidsverksamheterna för barn och unga är könsfördelningen relativt jämn, utifrån att de medvetet arbetar för en jämställd verksamhet för att nå både flickor och pojkar.

Aktiviteter för enbart tjejer på fritidsgårdarna har lett till fler besökande tjejer.

Inom förskolan har arbetet med jämställdhetsanalyser lett till flera konkreta åtgärder. Bland annat har man sett behov av att utöka utbudet av litteratur så att det speglar en bred representation utifrån till exempel kön, könsöverskridande uttryck och familjekonstellationer.

Öppna förskolans arbete för att få fler pappor att delta i föräldrastödsprogram ledde till att fler pappor än mammor deltog.

Inom socialtjänsten används könsneutrala ärendedragningar för att bidra till jämställda biståndsbedömningar.

Jämställdhetscoacher på öppenvården arbetar på APT med frågor från de sju diskrimineringsgrunderna för att medvetandegöra arbetet med att alla ska få rätt stöd utifrån förutsättningar och behov.

Inom myndighetsutövningen för vuxna har arbetsgrupper drivit frågor om jämlikhet, jämställdhet och normkritiska förhållningssätt. Inom utförarverksamheterna för funktionsnedsättning och socialpsykiatri har aktivitetsplaner upprättats i syfte att genomföra jämställdhetsanalyser för att på sikt utveckla insatserna.

Service- och gruppbestäder LSS har genomfört jämställdhetsutbildning, kartläggning och jämställdhetsanalyser samt synliggjort och reflekterat kring vilka normer och värderingar som genomsyrar verksamheterna.

På mötesplatserna för äldre har ett riktat arbete gjorts för att nå fler män, vilket gett resultat.

På kvinnokaféet i Rågsved har anhöriginvandrade kvinnor fått stöd och information om bland annat föräldrapenning och ekonomi.

Barns rättigheter

Förvaltningens barnrättssamordnare har genomfört fyra nätverksmöten med barnombuden under året. Teman har bland annat varit handlingsplanen för arbetet med barns rättigheter, BRA-samtal och samverkan. Utifrån handlingsplanen för arbetet med barns rättigheter har alla enheter tagit fram aktiviteter som följts upp av barnrättssamordnaren.

Samverkansmodellen *Samordnad familjeplan* har tagits fram för att öka samverkan mellan socialtjänstens olika enheter och för att hitta nya lösningar för att möta barns behov. Tio *Samordnad familjeplan* har startat och 23 möten har genomförts.

Förvaltningen har beslutat att införa barns rätt som anhöriga-samtal (BRA-samtal). Det har tagits fram foldrar och affischer och en arbetsgrupp har startat. Barnrättssamordnaren samordnar arbetet.

Socialförvaltningen har tillsammans med barnrättssamordnare, Järva och Skarpnäcks stadsdelsförvaltningar tagit fram information till barn om vuxnas insatser, i form av brev. Dessa brev utgår från socialförvaltningens stödmaterial och kommer lanseras 2025.

Under vecka 41 genomfördes socialförvaltningens barnrättsvecka. Förvaltningen hade under barnrättsveckan lokala seminarier med fokus på tidiga insatser vilket var mycket uppskattat av deltagarna.

Under höstlovet genomförde åtta feriearbetare ett arbete med att samla in enkätsvar från ungdomar 13-17 år i förvaltningens olika stadsdelar. Enkäten ville få svar på om unga upplever att de kan påverka i sin stadsdel samt om, hur och vad de vill påverka. Det inhämtades 221 svar som sedan analyserades. Det som framkom var önskemål om att kunna påverka via en app, en hemsida och att träffa politiker. Ungdomarna önskade påverka inom områden som kultur, stadsmiljö, fritid och skola. Vidare arbete med svaren kommer göras under 2025.

Barnrättssamordnare har tillsammans med lots på RVCS samlat in och organiserat kläder till barn som akut måste flytta på grund av våld i hemmet.

Barnkonventionens dag den 20 november uppmärksammades i förvaltningshusets reception genom att alla besökande barn fick ballonger och affischer med barnkonventionen. Rågdalens parklek hade en dansföreställning om artiklarna och bjöd på fika och mat. Förvaltningens öppna förskolor hade tillsammans med seniorträffen och äldreboendena på Stureby sjukhemsområde en ljusmanifestation, barnrättssamordnare höll tal och det sjöngs sånger och fikades.

Under året har ett antal förskoleenheter och enheter inom socialtjänsten fått utbildning och deltagit i workshops utifrån respektive enhets utvecklingsbehov om barnrätt av barnrättssamordnaren.

Barnrättssamordnaren har deltagit på Familjedagen på Rågdalens parklek, på barnråd på förskolan Paletten samt på Trygghetsdagen i Rågsved. Barnrättssamordnaren deltog även i förskolans arbete med Ifous.

De barnanpassade samtalsrummen i förvaltningens reception har rustats upp med nya möbler, så även barndelen i receptionen.

En rutin och mall för barnkonsekvensanalyser, en barnchecklista och en film om arbetet med barns rättigheter har tagits fram. Filmen har visats på flera enheters gruppmöten.

Förvaltningen har deltagit på Barnrättsdagarna i Karlstad där temat var *Barnets rättigheter när föräldrar har svårigheter*. Förvaltningen deltog även på SKRs *Barnkonventionsdagen* i februari.

Barnrättssamordnaren har deltagit på stadsledningskontorets barnrättsnätverk, Länsstyrelsens barnrättsnätverk samt socialförvaltningens barnrättsnätverk.

Andel analyser utifrån ett barnrättsperspektiv i tjänsteutlåtanden där det är relevant har ökat och överstiger det uppsatta målet.

Hbtqi+

Regnbågsträffen, en mötesplats för hbtq-ungdomar, har startat under året.

Inom myndighetsutövningen för vuxna har det hållits en workshop för att uppdatera en verksamhets handlingsplan utifrån deras hbtqi-certifiering.

Familjevårdsenheten och enheten för prevention och tidigt stöd gick under hösten stadens hbtq-diplomutbildning via medel från Socialstyrelsen. Utbildningen avslutades med en handlingsplan för enheten att förhålla sig till. Målet med hbtq-utbildningen är att stärka

enhetens arbete för ett respektfullt bemötande oavsett sexuell läggning, könsidentitet och könsuttryck.

Även hälsofrämjande enheten inom äldreomsorgen har beviljats medel från Socialstyrelsen för att genomföra en hbtqi-certifiering av verksamheten som kommer göras i början av 2025.

Nationella minoriteter

Arbetet med nationella minoriteters rättigheter samordnas i ett internt nätverk. Statsbidraget för 2024 har använts till inköp av språkväskor inom förskolan och till inköp av en teater på finska öppna förskolan som genomförts under hösten. Planering har inletts för att genomföra en gemensam musikaktivitet i samverkan mellan öppna förskolan och äldreomsorgen under våren 2025.

En öppen förskola har fortsatt med verksamhet på finska en gång i veckan och på övriga öppna förskolor har information om nationella minoriteter och deras rättigheter synliggjorts genom så kallade minoritetsväggar. Avdelning förskolas språkgrupp har påbörjat en idébank kring de fem nationella minoritetsspråken. Inom äldreomsorgen genomförs caféverksamhet i samarbete med Skarpnäck och Farsta stadsdelsförvaltningar.

Förvaltningen deltar i socialförvaltningens projekt *Utveckla ömsesidiga broar mellan romer och socialtjänsten*. Projektet har haft fokus på att stärka brobyggarna i deras roll. Brobyggarna har gått en omfattande brobygggarutbildning, introduktionsutbildningar för nya socialsekreterare samt genomfört studiebesök i socialtjänstens verksamheter. Under året har projektet övergått till operativt arbete på stadsdelsförvaltningarna Farsta, Skarpnäck och Enskede-Årsta-Vantör. Projektets brobyggare har erbjudit drop-in-verksamhet samt temaaktiviteter till romer. Ett utbildningstillfälle och stödmaterial för tillämpning av minoritetslagstiftning har erbjudits socialtjänstmedarbetare. Projektet har även lanserat podden *Dialogens brygga* och spelat in elva avsnitt.

Stadens nya broschyr om nationella minoriteters rättigheter har placerats i förvaltningshusets reception och på Medborgarkontoret i Rågsved.

Förvaltningen har deltagit i stadsledningskontorets arbetsgrupp om en handlingsplan för nationella minoriteters rättigheter.

Personer med funktionsnedsättning

Nytt för 2024 var att vissa av sommartorgsaktiviteterna var riktade till barn och unga med funktionsnedsättning.

Under året har Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning ansvarat för samordningen av rådet för funktionshinderfrågor, som drivs gemensamt med Farstas och Skarpnäcks stadsdelsförvaltningar. Sju möten med rådet har genomförts och bland annat har rådet fått information om de tre nämndernas verksamhetsberättelser för 2023 och verksamhetsplaner för 2024 kopplat till stadens *Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning*. Samverkan har skett med de två andra stadsdelsförvaltningarna genom regelbundna möten och avstämningar. I oktober hölls en workshop med rådet där man kom överens om vissa gemensamma aktiviteter och indikatorer i nämndernas verksamhetsplaner för 2025.

Stadens funktionshinderombudsman deltog på utredargruppens planeringsdag i september för att informera om *Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2029*.

Medborgarförslag

För att öka barn och ungdomars inflytande och delaktighet har en processbeskrivning för medborgarförslag med barnanpassad information tagits fram. Medborgarkontoret har tagit fram en rutin med ett arbetssätt som ska möjliggöra för fler invånare att lämna in medborgarförslag. Ett arbete har även påbörjats för att skapa möjligheter för barn och ungdomar att lämna in medborgarförslag på Medborgarkontoret i Rågsved.

Barnrättssamordnaren har tagit fram bildstöd och text till barn som lämnat in medborgarförslag för att informera om processen framåt. Vidare har en plan för att informera barn om medborgarförslag tagits fram.

Under 2024 har förvaltningen tagit emot 36 medborgarförslag, en ökning om 16 medborgarförslag jämfört med föregående år, varav det framgår att fem har inkommit från barn.

Genom QR-koder på områdesmöten som leder till en länk för att lämna in medborgarförslag digitalt har processen att lämna in medborgarförslag förenklats.

För att utveckla hanteringen av medborgarförslag och följa upp hur många förslag som skickas in har förvaltningen från och med 2024 noterat samtliga inkomna medborgarförslag, även de som inte rör nämndens ansvarsområde. Medborgarförslag som inte rör nämndens ansvarsområde skickas till berörd instans. 16 medborgarförslag har skickats vidare till annan instans.

Områdesmöten

Områdesmöten skapar möjlighet för invånare att träffa lokala politiker och diskutera aktuella frågor. Ett områdesmöte har genomförts i april på Årsta torg. Temat för mötet var planer, parker, miljö och Årstafältet samt trygghet i Årsta. På mötet deltog, förutom nämnden och tjänstepersoner från förvaltningen, exploateringskontoret samt polisen.

Ytterligare ett områdesmöte hölls i september i Hagsätra med tema stadsmiljö och Hagsätraskogen samt trygghet och parklekar. På mötet deltog nämnden, tjänstepersoner från förvaltningen, trafikkontoret, stadsbyggnadskontoret, exploateringskontoret och polisen.

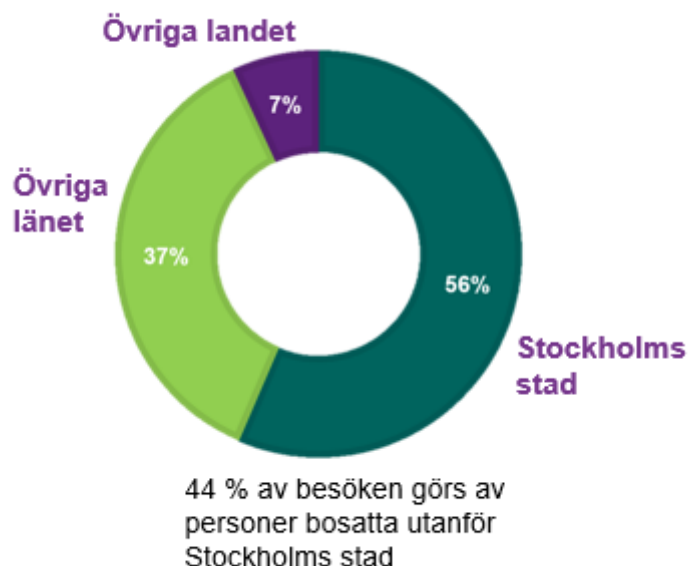
Under hösten har en plan för 2025 års områdesmöten tagits fram tillsammans med presidiet.

Medborgarkontor och samhällsvägledning

Under året har 6 027 besök gjorts i verksamheten, varav 63 procent kvinnor och 37 procent män. April och oktober är de månader som har högst besökarantal. Det beror på att i april vill många besökare ha hjälp med deklaration och ha upplysningar om stipendier och i oktober fick många besökare stöd med ansökan till försörjningsstöd. De vanligaste ärendena som besökarna har på medborgarkontoret är att få vägledning i olika ersättningssystem. Medborgarkontorets brukarenkät visar på att många besökare upplever en ökad självständighet efter sitt besök, då 53 procent av de svarande anser att de nästa gång kan klara ärendet helt eller delvis själva.

Teckenspråkig samhällsvägledning

Totalt har 832 besök registrerats i den teckenspråkiga samhällsvägledningen. Av besöken kommer 57 procent från Stockholms stad, 37 procent från Stockholms län och 7 procent från övriga delar av landet eller utomlands. Det innebär att 44 procent av besöken görs av personer som inte bor inom kommunen.

De besökare som tar del av den teckenspråkiga samhällsvägledningen kommer med en stor variation av ärenden. Många av besökarna behöver hjälp med att formulera texter eller dokument, vilket kan tyda på svårigheter med att uttrycka sig skriftligt eller förstå komplex information. Utöver det finns det ett stort behov bland besökare att förstå officiella dokument och kommunikation från myndigheter.

Över 300 besök har gjorts på den teckenspråkiga verksamheten som egentligen rör statens servicecenter. På grund av att statens servicecenter inte har tillgång till teckenspråkig personal eller tolk undviker teckenspråkiga invånare att vända sig dit för stöd.

Digital fixartjänst på medborgarkontoret

Sedan september har medborgarkontoret haft en digital fixare som en del av den teckenspråkiga samhällsvägledningen. Under perioden har digital fixare använts åtta gånger av besökare. Utöver det har 141 ärenden registrerats för digital hjälp. Dessa besök har framförallt handlat om att få hjälp med olika tekniska problem som till exempel Wi-Fi, hantering av konton, installation av appar och återställning av mail.

Internationell samverkan

Innovationscentret EÅV har tagit emot tre utländska delegationer under året. Delegationerna kom från Nederländerna, Österrike och Taiwan. Forskare, tjänstemän, sjukvårdspersonal har varit bland de som deltagit i delegationerna. Innovationscentret deltar också i det Finskt-Svenska inspirationsnätverket som regelbundet har digitala träffar för erfarenhetsutbyte.

Förvaltningens äldreomsorg ingår i en internationell forskningsgrupp om livets slut. I maj presenterade förvaltningens doktorand resultat från två studier på en forskningskonferens i Spanien med cirka 1000 deltagare.

Goda exempel

Familjerättens arbete med att öka barns delaktighet i utredningar

Barnen får möjlighet att yttra sig vid fyra utredningstillfällen samt får information i samband med dom från tingsrätten.

Medborgarkontor

Medborgarkontoret vill utöver att vara en plats dit invånare söker sig för att få vägledning i kommunala ärenden även vara en plattform från vilken andra aktörer tillfälligt kan utgå ifrån med sin verksamhet. Under 2024 har arbetsmarknadsförvaltningens studie- och yrkesvägledare varit på plats på medborgarkontoret. En gång i veckan har invånare som inte redan går i skola, kunnat komma förbi och få svar på frågor om studier på komvux, sfi och få information om stadens yrkesutbildningar. Under perioden januari – november har 108 personer besökt studie- och yrkesvägledaren på medborgarkontoret, varav 57 procent av besöken var kvinnor och 43 procent män. Genom att redan vara en plattform till vilket invånare söker sig kan staden tillgängliggöra nya eller tillfälliga insatser utan att behöva gå ut för att göra verksamheten känd på samma sätt som vid en nyetablering.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel med förtroende för stadsdelsförvaltningen i det område där man bor	32	27	40		38 %	38 %	2024
<p>Analys</p> <p>Utifrån att endast 32 procent har förtroende för stadsdelsförvaltningen enligt stadens medborgarundersökning 2024, bedömer förvaltningen att årsmålet uppnåtts delvis. Kvinnor har större förtroende för förvaltningen än män. Frågan fanns tidigare i stadens trygghetsmätning, där 29 procent uppgav att förtroendet för stadsdelsförvaltningen var mycket eller ganska stort 2023. För att öka tilliten till förvaltningen har samverkan med civilsamhället fortsatt och fler möjligheter till inflytande och delaktighet erbjuds genom bland annat medborgarförslag, områdesmöten och medborgarbudget. Arbetet fortsätter och utvecklas 2025.</p>							

Nämndmål: 3.7.1 Stadsdelsförvaltningen är öppen, jämställd och demokratisk

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen vidareutvecklar arbetet med mänskliga rättigheter så att invånarna möts av öppna, jämställda och demokratiska verksamheter. Arbetet sker bland annat med stöd av stadens nya MR-program.

Arbetet med barnrättsperspektivet fortsätter och utvecklas med stöd av förvaltningens barnrättssamordnare.

För att utveckla arbetet med jämställdhetsintegrering analyseras skillnader i kön för att

bedöma om skillnaderna är relevanta eller om åtgärder behöver genomföras för en ökad jämställdhet. I tjänsteutlåtanden där det är relevant görs både en jämställdhetsanalys och en beskrivning av hur barnrättsperspektivet har beaktats. Även det kommande metodstödet för sociala konsekvensanalyser kommer att användas.

Stadens HBTQ-utbildning genomförs i verksamheter som möter invånare.

För att stärka nationella minoriteters rättigheter samverkar förvaltningen med andra förvaltningar och med stadsledningskontoret. Både invånare och medarbetare informeras om rättigheterna och berörda verksamheter genomför aktiviteter som främjar och synliggör nationella minoriteters språk och kultur.

För att nå målgrupper som förvaltningen har svårt att nå inom sin ordinarie verksamhet, samverkar förvaltningen med civilsamhället. Föreningar som uppfyller demokrativillkoret kan söka och beviljas medel i form av föreningsbidrag för sådan verksamhet.

Under 2024 tar förvaltningen över samordningen av funktionshinderrådet och fortsätter utveckla rådets arbete med strategiska frågor samt säkerställer att alla tre berörda stadsdelsförvaltningar är delaktiga. För att öka tillgängligheten för stadens invånare inför Medborgarkontoret i Rågsved en stadsövergripande digital fixartjänst.

Förvaltningen söker EU-finansiering och deltar i relevanta internationella sammanhang för att öka verksamhetsutvecklingen i enlighet med stadens internationella strategi. Erfarenhetsutbyte i form av studiebesök genomförs.

Förväntat resultat

- Medarbetares och invånares kunskap om nationella minoriteters rättigheter ökar.
- Förvaltningens internationella samverkan ökar.
- Barns rättigheter är integrerat i beslutsfattande, planering och utförande av verksamhet.
- Ett jämställdhetsperspektiv är integrerat i beslutsfattande, planering och utförande av verksamhet.
- Fler av stadens invånare kan ta del av samhällsvägledning.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppfyllts helt. Bedömningen grundar sig på att det förväntade resultatet uppnåtts, målen för de båda indikatorerna har uppnåtts och planerade aktiviteter har genomförts.

Handlingsplanen för barns rättigheter har varit utgångspunkt för planering av aktiviteter inför 2025 och ett barnombuds nätverk har bildats. För att sprida kunskap om nationella minoriteters rättigheter har artiklar om nationella minoriteters rättigheter funnits i månadsannonser i lokaltidningen och i EÅV-bladet till medarbetare och förtroendevalda. Två medarbetare deltog på tvådagarskonferensen Forum Jämställdhet i februari.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel analyser utifrån barnrättsperspektivet i tjänsteutlåtanden där det är relevant	89,42 %			80 %	80 %		VB 2024
 Andel jämställdhetsanalyser i tjänsteutlåtanden där det är relevant	88 %			78,41 %	80 %		VB 2024

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Arbeta utifrån lokal handlingsplan för arbetet med barns rättigheter	2024-01-01	2024-12-31	
 Delta på den nationella konferensen Forum Jämställdhet	2024-01-01	2024-03-31	
 Informera nationella minoriteter om deras rättigheter i olika kanaler	2024-01-01	2024-12-31	
 Införa barnombuds nätverk	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 3.7.2 Invånare är delaktiga i den lokala utvecklingen

 Uppfylls helt

Beskrivning

Invånare får information om hur de kan delta i stadsdelsområdets framtida utformning och utveckling. Kommunikationen anpassas till målgrupper som kan delta i exempelvis dialogmöten och områdesmöten. Medborgarbudget genomförs inom något verksamhetsområde. Medborgarkontoret informerar och stöttar invånare till att upprätta och inkomma med medborgarförslag.

För att främja ett aktivt idrotts- och föreningsliv ser förvaltningen över möjligheter till att tillgängliggöra fler lokaler på kvällar och helger till föreningar exempelvis förskolelokaler, fritidsgårdar och parklekar samt andra samverkanspartners lokaler. Översynen genomförs tillsammans med lämpliga aktörer, såsom berörda fackförvaltningar och civilsamhället.

Förväntat resultat

- Invånare har ökade möjligheter att delta i stadsdelsområdets framtida utformning och utveckling.
- Fler invånare har kunskap om möjligheten att lämna medborgarförslag

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet har uppfyllts helt. Bedömningen grundar sig på att det förväntade resultatet har uppnåtts och alla planerade aktiviteter utom en har genomförts. Invånarnas möjlighet att påverka har stärkts, bland annat genom flera områdesmöten, en medborgarbudget för unga och information om medborgarförslag till barn. Rådet för

funktionshinderfrågor har medverkat till aktiviteter och indikatorer i berörda stadsdelsnämnders verksamhetsplaner för 2025.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Genomföra flertalet områdesmöten i samverkan med andra aktörer	2024-01-01	2024-12-31	
✓	Genomföra minst en medborgarbudget	2024-01-01	2024-12-31	
✓	Ta över samordning av Enskede-Årsta-Vantörs, Skarpnäcks och Farstas stadsdelsförvaltningars gemensamma råd för funktionshinderfrågor och sätta en struktur för att alla tre stadsdelsförvaltningar är i delaktiga i arbetet	2024-01-01	2024-12-31	
⚠	Utreda möjligheter att tillgängliggöra fler lokaler på kvällar och helger till idrotts- och föreningsliv	2024-01-01	2024-12-31	Avvikelse
Analys				
Förvaltningen har haft en intern dialog kring att se över om det är möjligt att tillgängliggöra fler lokaler på kvällar och helger till idrotts- och föreningsliv. Någon utredning har inte genomförts, men diskussioner pågår.				

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

I kommunfullmäktiges budget för år 2024 tilldelades Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd en om 2 732,7 mnkr för drift och 24,9 mnkr för investeringar. Under året har budgeten justerats varpå slutlig nettobudget uppgår till 2 809,8 mnkr för drift och 39,9 för investeringar.

Under 2024 har nämnden beviljats budgetjusteringar om totalt 55,2 mnkr, varav 40,2 mnkr för drift och 15,0 mnkr för investeringar. Budgetjusteringarna avsåg bland annat medel för lokaländamål, placeringskostnader samt trygghets- och klimatinvesteringar.

Beviljade prestationsförändringar har uppgått till totalt 36,9 mnkr, varav 57,4 mnkr inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning, 6,3 mnkr inom ekonomiskt bistånd samt negativ prestationsjustering om 26,8 mnkr inom förskoleverksamhet,

Nämnden har beviljats statsbidrag om cirka 92,4 mnkr, en ökning om cirka 10,0 mnkr jämfört med 2023. Statsbidragen har beviljats främst från Migrationsverket, vilket framförallt kan härledas till ändrade regler för folkbokföring för ukrainska familjer.

Totalt redovisas kostnader om 3 404,4 mnkr och intäkter om 597,5 mnkr. Nämndens driftverksamhet visar ett överskott om 2,9 mnkr före resultatöverföring och ett utfall inom fastställd budgetram efter resultatöverföring. Nämnden lämnar 2,9 mnkr till resultatfonderna.

Investeringar redovisar ett överskott om 5,5 mnkr i sin helhet, varav 3,9 mnkr avser investeringar i stadsmiljön och 1,8 mnkr avser investeringar i maskiner och inventarier. Nämnden begär ombudgering om 3,2 mnkr till 2025.

Störst underskott redovisas inom verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg barn och ungdom om 29,5 mnkr. Resultatet beror i huvudsak på fortsatt höga, och ökande, placeringskostnader under 2024.

Störst överskott redovisas inom individ- och familjeomsorg nyanlända om 16,4 mnkr.

Överskottet beror främst på att intäkterna för målgruppen överstiger kostnaderna, framförallt till följd av ersättning för etableringsinsatser och introduktion för nyanlända personer utifrån ändrade regler för folkbokföring för ukrainska familjer.

För 2024 redovisas ökade kostnader för flertalet poster som till stor del beror ett ökat kostnadstryck till följd av det ekonomiska läget under 2024.

Lokalhyror för verksamhetslokaler har ökat med 42,8 mnkr jämfört med 2023. Kostnadsökningen är relativt jämnt fördelad mellan respektive verksamhet.

Lönekostnader har ökat med cirka 73,0 mnkr jämfört med 2023 och kostnaderna för arbetsgivaravgifter har ökat med 34,3 mnkr.

Mnkr	Budget 2024	Bokslut 2024	Avvikelse 2024	Bokslut 2023	Avvikelse 2023
Anslag för nämndens verksamhet (netto)	2 809,8	2 806,9	2,9	2 731,5	-61,4
Kostnader (+)	3 328,7	3 404,4	-75,7	3 257,5	-99,9
Intäkter (-)	-518,9	-597,5	78,6	-526,0	38,5
Avvikelse före resultatdispositioner			2,9		-61,4
Resultatenheternas överskott från 2023 (+)			-55,9		-91,7
Resultatenheternas överskott till 2025 (-)			58,8		55,9
Avvikelse efter resultatdispositioner			0,0		-25,7

I tabellen nedan redovisas det ekonomiska resultatet per verksamhetsområde före och efter resultatöverföring.

Mnkr	Budget (kostnader +)	Budget (intäkter -)	Budget (netto)	Bokslut före resultatöverföringar	Bokslut efter resultatöverföringar	Avvikelse 2024 efter resultatöverföringar	Avvikelse 2023 efter resultatöverföringar
Nämnd och administration	82,0	-2,0	80,0	70,0	70,0	10,0	6,5
Individ- och familjeomsorg	449,2	-90,1	359,1	367,8	366,6	-7,5	-8,2
<i>varav barn och ungdom</i>	257,8	-35,5	222,3	251,8	251,8	-29,5	-17,6
<i>varav vuxen</i>	88,0	-27,3	60,7	55,6	55,6	5,1	2,8
<i>varav socialpsykiatri</i>	95,1	-19,0	76,1	76,9	75,7	0,4	-3,1
<i>varav nyanlända</i>	8,3	-8,3	0,0	-16,4	-16,4	16,4	9,7
Stadsmiljöverksamhet	37,2	-1,1	36,1	36,3	36,3	-0,2	-0,0

avskrivningar	20,3	0,0	20,3	19,9	19,9	0,4	1,3
internräntor	6,5	0,0	6,5	6,3	6,3	0,2	0,2
Förskole- verksamhet	679,7	-66,3	613,4	615,4	621,0	-7,6	2,8
Äldreomsorg	1 076,9	-243,9	833,0	845,9	840,7	-7,7	-10,4
Stöd och service till personer med funktions- nedsättning	702,6	-91,5	611,1	605,3	608,9	2,2	-19,4
Barn, kultur och fritid	65,9	-7,7	58,2	55,9	55,9	2,2	3,2
Arbets- marknads- åtgärder	28,4	-3,8	24,6	20,2	20,2	4,4	3,1
Ekonomiskt bistånd	180,1	-12,5	167,6	164,0	164,0	3,6	-4,7
varav handläggare	47,9	-4,0	43,9	42,3	42,3	1,6	1,6
Övrig verksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	3 328,7	-518,9	2 809,8	2 806,9	2 809,8	0,0	-25,7

Nedan redovisas detaljer för respektive verksamhetsområde.

Nämnd- och förvaltningsadministration

Verksamhetsområdet redovisar ett överskott om 10,0 mnkr jämfört med budget. Avvikelsen motsvarar 12,5 procent av nettobudgeten.

Tabell 2: Utfall jämfört med budget Nämnd- och förvaltningsadministration (mnkr)						
Verksamhet	Justerad budget 2024		Utfall 2024		Avvikelse	Avvikelse
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	2024	2023
Administrativa avdelningen	56,4	-1,0	50,7	-1,3	6,0	4,6
Avdelning HR och utveckling	25,6	-1,0	21,3	-0,7	4,0	2,5
Summa	82,0	-2,0	72,0	-2,0	10,0	7,0
Avvikelse i %					12,5%	8,4%

Administrativa avdelningen

Administrativa avdelningen redovisar ett överskott om 6,0 mnkr. Överskottet beror främst på vakanta tjänster, återhållsamhet samt att inköp och aktiviteter i vissa fall har skjutits framåt i tiden.

Avdelning HR och utveckling

Avdelning HR och utveckling redovisar ett överskott om 4,0 mnkr. Överskottet beror främst på vakanta tjänster, återhållsamhet samt att inköp och aktiviteter i vissa fall har skjutits framåt i tiden.

Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri

Verksamhetsområdet redovisar ett underskott om 8,7 mnkr före resultatöverföring och 7,5 mnkr efter resultatöverföring jämfört med budget. Avvikelsen motsvarar 2,1 procent av nettobudgeten. Analyser för respektive verksamhetsområde inom individ- och familjeomsorg redovisas nedan.

Verksamhet	Justerad budget 2024			Utfall 2024			Avvikelse	Avvikelse
	Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto	2024	2023
Barn och unga	257,8	-35,5	222,3	293,0	-41,3	251,8	-29,5	-17,6
Vuxna	88,0	-27,3	60,7	83,5	-27,9	55,6	5,1	2,8
Socialpsykiatri	95,1	-19,0	76,1	98,5	-21,6	76,9	-0,8	-3,9
Nyanlända	8,3	-8,3	0,0	5,0	-21,4	-16,4	16,4	9,7
Summa	449,2	-90,1	359,1	480,0	-112,2	367,8	-8,7	-9,0
Resultatöverföring							1,2	0,8
Summa efter resultatdisposition							-7,5	-8,2
Avvikelse i %							-2,1%	-2,4%

Individ- och familjeomsorg barn och unga

Verksamhetsområdet redovisar ett underskott om 29,5 mnkr jämfört med budget. Underskottet beror på fortsatt höga, och ökande, placeringskostnader under året.

Verksamheten har fortsatt att arbeta strukturerat och långsiktigt med att minska placeringskostnaderna utifrån intentionerna i den omorganisation som genomfördes under 2022. Syftet med omorganisationen var att arbeta mer intensivt med institutionsplaceringar och med att hitta nya arvoderade familjer för de barn som väntar på familjehem.

Andra mål med omorganisationen har varit att möjliggöra en mer aktiv uppföljning av placeringarna så att handläggarna kan följa upp placeringar tätare och ställa tydligare krav på utförare samt att barn med beslut om familjehemsplacering snabbare ska få en fast handläggare vilket är en förbättrad kvalitet för barnet.

Statistiken nedan visar utvecklingen inom verksamhetsområdet. Inflödet av orosanmälningar har ökat under flera år, men under 2024 har antalet orosanmälningar i snitt per månad minskat med 3 procent jämfört med 2023. Antalet ärenden och inledda utredningar följer ofta utvecklingen av antal orosanmälningar och under 2024 har både antalet inledda utredningar och antal ärenden minskat med 1 procent.

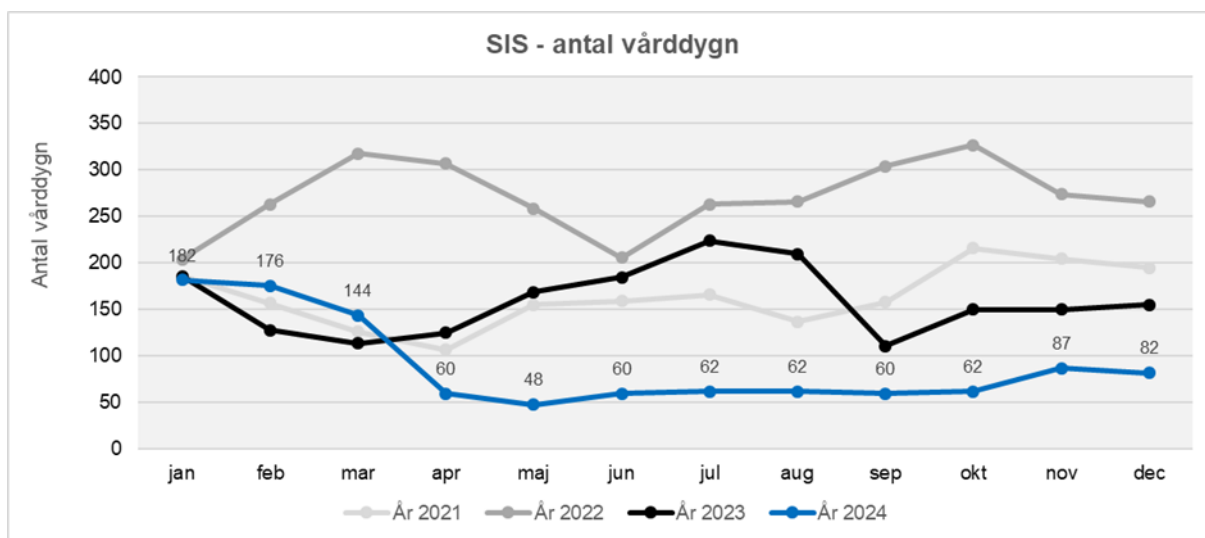
De externa placeringarna har under flera år medfört ökade kostnader jämfört med tilldelad budget. Under 2024 har antalet externt placerade ökat med 19 procent jämfört med 2023. Placeringar inom ramen för lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) har ökat med 14 procent. Framförallt har placeringar på HVB-hem och i stödboende ökat mycket, medan placeringar på SIS-institution och i konsulentstödda familjehem minskat. Förvaltningen har fortsatt många ärenden med komplex och svår problematik.

Verksamheten försöker använda öppenvården i egen regi i så hög utsträckning som möjligt. Antalet individer med öppenvårdsinsatser i egen regi har ökat med 5 procent under året.

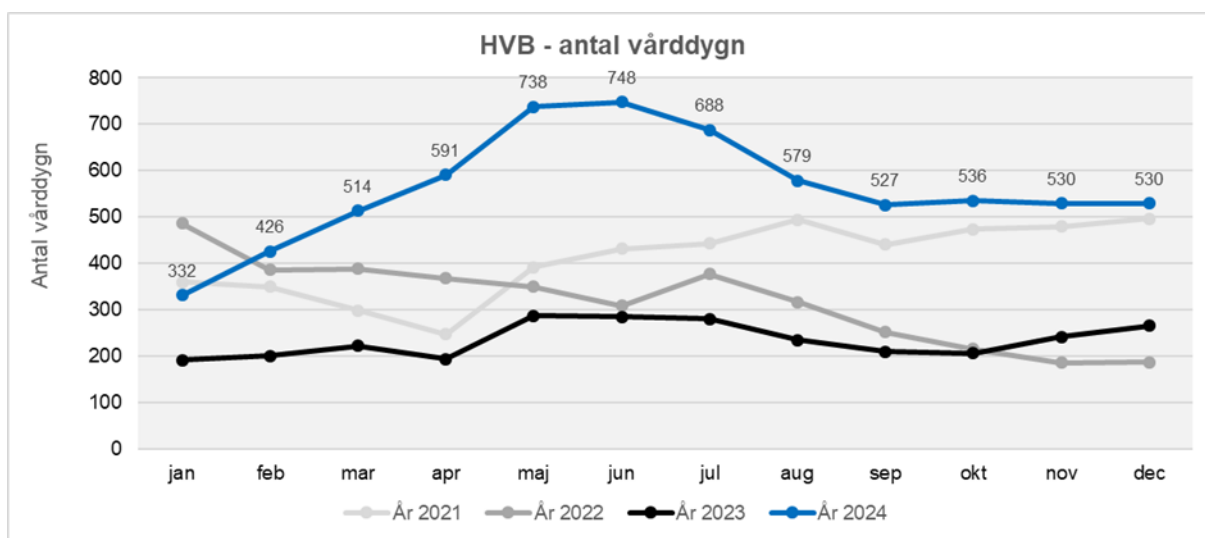
Genomsnittskostnaden per vård dygn är 2 407 kr per dygn (exkl. köpt öppenvård) vilket är i stort sett samma nivå som föregående år.

Tabell 4a: Nyckeltal, loF barn och unga*	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Differens 2024 mot 2023
Orosanmälningar	350	425	423	463	514	497	-3%
Inledda utredningar	90,3	92,3	95,0	102,4	101,7	101,1	-1%
Aktuella ärenden**	816	911	918	1 010	1 040	1 031	-1%
Externa placeringar**	71,2	79,9	89,0	97,8	90,7	107,5	19%
varav LVU-placeringar**	42,1	44,6	46,2	57,8	47,4	54,1	14%
Vård dygn, varav**	1 927	2 187	2 479	2 791	2 566	3 051	19%
SIS	119	177	164	271	159	90	-43%
HVB	314	343	409	319	236	562	138%
Stödboende	96	166	299	372	409	686	68%
Familjehem	267	207	315	384	344	309	-10%
Jourhem	1 132	1 271	1 279	1 237	1 230	1 330	8%
Behandlingsfamilj	-	-	-	205	172	37	-78%
Öppenvårdsinsatser i egen regi	159	221	249	298	311	326	5%
Kostnad per dygn**	2 545	2 445	2 469	2 453	2 401	2 407	0%
*Genomsnitt per månad, exkl. Familjerätten, EKB, RVT och uppdragstagare **Unika individer, exkl. köpt öppenvård ***Underlag verksamhetens vårdkostnadsfiler, exkl. köpt öppenvård							

Kostnaderna för placeringar av äldre ungdomar på SIS-institution har minskat med 4,6 mnkr, motsvarande 37 procent, jämfört med 2023. Kostnaderna för SIS-placeringar står för 7,9 mnkr av samtliga placeringskostnader, vilket motsvarar cirka 9 procent, jämfört 16 procent år 2023, av samtliga externa placeringskostnader. Kostnadsminskningen inom SIS beror främst på att vård dygnen har minskat med 43 procent jämfört med föregående år. Samtidigt har den genomsnittliga dygnskostnaden för SIS ökat med 707 kronor per dygn, motsvarande 11 procent, jämfört med föregående år. Statens institutionsstyrelse har under 2024 fortsatt subventionerat priserna med 25 procent.

Kostnaderna för placeringar på HVB-hem har ökat med 19,5 mnkr eller 172 procent jämfört med föregående år. Kostnadsökningen inom HVB beror främst på att vårddygnen har ökat med 138 procent jämfört med föregående år. Den genomsnittliga dygnskostnaden för HVB har samtidigt ökat med 513 kronor per dygn, motsvarande 13 procent, jämfört med föregående år.

Kostnaderna för placeringar i stödboende har ökat med 5,8 mnkr, motsvarande 78 procent, jämfört med föregående år. Den främsta orsaken till kostnadsökningen är att antal vårddygn i stödboende har ökat med 68 procent. Den genomsnittliga dygnskostnaden för stödboende har samtidigt ökat med 84 kronor per dygn, motsvarande 6 procent, jämfört med föregående år.

Kostnaderna för placeringar i externa jourhem har minskat med 0,6 mnkr medan kostnaderna för behandlingsfamilj har minskat med 5,0 mnkr jämfört med föregående år. Trots att antalet vårddygn inom jourhem har ökat med 8 procent har kostnaderna minskat. Det beror på att den genomsnittliga dygnskostnaden för jourhem har minskat med 131 kronor per dygn,

motsvarande 7 procent, jämfört med föregående år. Kostnaderna för arvoderade jourhem har minskat med 0,8 mnkr. Vårddygnen inom behandlingsfamilj har minskat med 78 procent.

Kostnader för placeringar i externa (konsulentstödda) familjehem har ökat med 0,7 mnkr jämfört med föregående år, samtidigt som kostnaderna för arvoderade familjehem har ökat med 5,8 mnkr. Den genomsnittliga dygnskostnaden för konsulentstödda familjehem har minskat med 87 kronor per dygn, motsvarande 4 procent, jämfört med föregående år. Trots ökningen av arvoderade familjehem är det fortsatt angeläget att rekrytera nya familjehem som arvoderas via förvaltningen. Om det uppstår en kösituation innebär det att barn antingen blir kvar i jourhem längre än önskvärt, eller att placeringar i externa familjehem ökar, vilket är kostnadsdrivande. Det är fortsatt svårt att rekrytera arvoderade familjehem i den utsträckning som behövs, då vanliga familjer har svårt att möta den komplexa och svåra problematik som finns i många ärenden.

Individ- och familjeomsorg vuxna

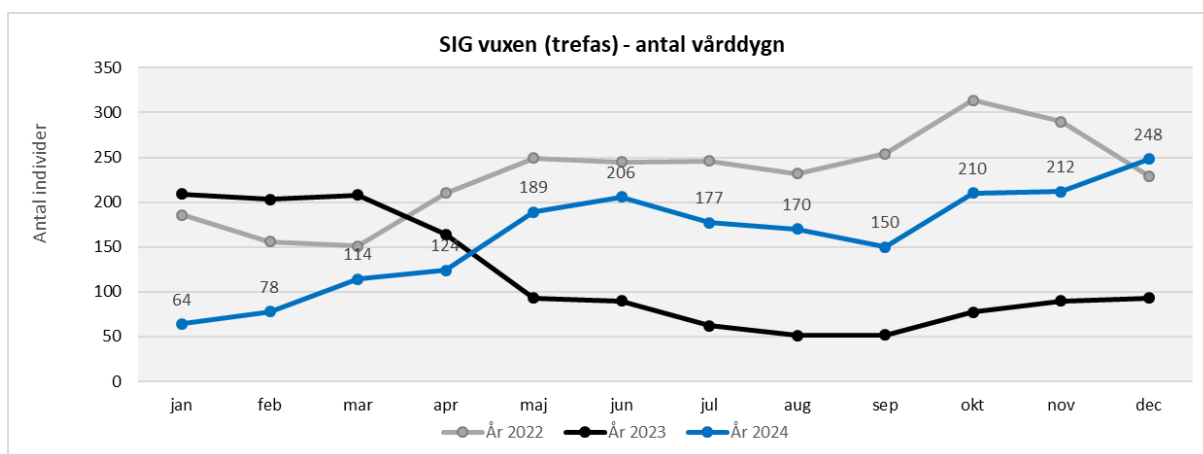
Individ- och familjeomsorg vuxna redovisar ett överskott om 5,1 mnkr jämfört med budget. Verksamheten har fortsatt arbeta med att öka kostnadsmedvetenheten vid handläggning av ärenden, liksom med att minska kostsamma placeringar. Det möjliggörs bland annat av en hög nyttjandegrad av mindre kostsamma försöks- och träningslägenheter i förvaltningens regi. Verksamheten arbetar löpande med att motivera och erbjuda frivilliga insatser till missbrukare, istället för tvångsomhändertaganden enligt lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM). Förvaltningen har under året utvecklat ett nytt arbetssätt med intensivt och flexibelt boendestöd riktat till personer med stort stödbehov i jourlägenheter, vilket har lett till minskade kostnader

Statistiken nedan visar att LVM-anmälningarna har minskat med 5 procent jämfört med föregående år. Antal aktuella ärenden inom missbruk har ökat med 2 procent. Antal externa placeringar inom missbruk har minskat med 9 procent och vårddygnen har minskat med 14 procent. Då vårddygnen har minskat mer än antal placerade individer innebär det att längden på placeringarna är kortare jämfört med föregående år.

Tabell 4b: Nyckeltal, loF vuxna*	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Differens mot 2023
Vuxen exkl. relationsvårdsteamet							
LVM-anmälningar**	9,1	8,7	10,2	8,8	16,4	15,6	77%
Aktuella ärenden	241	227	216	224	233	237	6%
Externa placeringar	72,3	66,5	73,1	83,4	79,9	72,6	-13%
Vårddygn	1 897	1 721	1 960	2 215	2 124	1 831	-17%
varav vårddygn inom SIG (trefas)	0	0	28	230	116	162	-30%
Öppenvårdsinsatser i egen regi**	96,8	101,6	90,5	93,0	106,5	112,1	21%
Kostnad per dygn	1 066	1 030	916	941	941	856	-9%

Relationsvårdsteamet							
Externa placeringar**	10,8	13,7	14,8	11,8	7,0	8,8	-25%
Vårddygn	205	283	291	235	114	139	-41%
Kostnad per dygn***	1 643	1 676	1 698	1 805	1 549	1 886	4%
*Genomsnitt per månad **Unika individer ***Underlag verksamhetens vårdkostnadsfiler							

Vårddygnen har minskat med i genomsnitt 293 dygn per månad 2024 jämfört med 2023. Placeringar inom ramen för Trefas avhopparverksamhet görs av den sociala insatsgruppen (SIG). Inom SIG vuxen har genomsnittligt antal dygn per månad ökat med 46 dygn, medan övriga dygn (missbruk) har minskat med 339 dygn. Totalt antal vård dygn inom SIG har ökat från sammanlagt 1 392 dygn under 2023 till 1 942 dygn under 2024. Ersättning från Polisen har erhållits avseende kostnader för vissa ärenden inom avhopparverksamheten.

Verksamheten använder den egna öppenvården i så hög utsträckning som möjligt och under 2024 har öppenvårdsinsatser i egen regi ökat med 5 procent jämfört med 2023.

Inom relationsvårdsteamet (RVT) har antal externa placeringar ökat med 26 procent och vård dygnen har ökat med 22 procent jämfört med föregående år.

Genomsnittskostnaden per vård dygn inom missbruk (exkl. köpt öppenvård) är 856 kr per dygn, vilket är en minskning med 9 procent från föregående år. Inom RVT är genomsnittskostnaden 1 886 kr per vård dygn, vilket innebär en ökning med 22 procent jämfört med föregående år.

Socialpsykiatri

Verksamhetsområdet redovisar ett underskott om 0,8 mnkr före resultatöverföring och ett överskott om 0,4 mnkr efter resultatöverföring jämfört med budget. Resultatenheten hämtar 1,2 mnkr ur fond. Både beställarenheten och utförarenheterna har arbetat aktivt för att öka kostnadsmedvetenheten och säkerställa en hållbar ekonomi.

Beställare

Beställarenheten redovisar ett överskott om 1,4 mnkr jämfört med budget. Kostnaderna för

beviljade insatser redovisas inom fastställd budgetram. Beställaren har arbetat kontinuerligt för ökad kostnadsmedvetenhet vid handläggning av ärenden och för att minska kostsamma placeringar.

Bostad med särskild service ligger på samma nivå som föregående år. Andra insatser, med lägre kostnader, har ökat under året vilket bidragit till ökad kostnadseffektivitet inom verksamheten.

Stödboende och försöks- och träningslägenheter har ökat under 2024. Även insatserna boendestöd samt sysselsättning har ökat jämfört med föregående år. Insatsen för försöks- och träningslägenheter har ökat med 15 brukare mellan 2023 och 2024, vilket är en ökning med cirka 37 procent.

Boendestödet har ökat till viss del jämfört med tidigare år med en snittkostnad per månad om 1,3 mnkr för 2024, en ökning med knappt 0,2 mnkr per månad jämfört med 2023.

Insatsen sysselsättning har stadigt minskat sedan 2018 då det fanns 136 brukare. Insatsen har nu ökat något från föregående år med 9 brukare i snitt per månad. Snittkostnaden mellan 2023-2024 ligger på samma nivå; ca 0,3 mnkr per månad.

Den totala ökningen av insatser under året uppgår till 10,6 procent.

Tabell 5: Nyckeltal Socialpsykiatri			
Verksamhet*	2024	2023	Förändring i procent %
Bostad med särskild service	31	31	0,0%
Stödboende	33	26	26,9%
Försök/träningslägenhet	56	41	36,6%
Boendestöd	380	354	7,3%
Sysselsättning	97	88	10,2%

*Genomsnittligt antal personer per månad, utplock av statistik T1, T2 samt bokslut

Utförare

Utförarenheterna redovisar sammantaget ett underskott om 2,2 mnkr jämfört med budget. Resultatenheten hämtar 1,2 mnkr ur fond. Utförare som inte är resultatenheter redovisar ett underskott om 0,9 mnkr.

Underskottet noteras främst hos enhetens tre gruppboendestäder. Gruppboendestäderna redovisar ett underskott om 3,2 mnkr.

Enheten har haft en ekonomisk utmaning i att minska dygnskostnader för brukare eftersom kostnaderna är högre än nivåersättningen. Under året har verksamheterna sett över personalplanering och schemaläggning samt inköp som en del i att nå en mer kostnadseffektiv verksamhet. Den schemaförändring som gjordes i början av året visade sig inte vara tillräcklig för att säkerställa ett utfall inom fastställd budgetram. Senare under året gjordes ytterligare en schemaöversyn vilket beräknas nå helårseffekt under 2025.

Nyanlända

Verksamheten redovisar ett överskott om 16,4 mnkr jämfört med budget. Överskottet beror främst på att intäkterna för målgruppen överstiger de redovisade kostnaderna inom verksamhetsområdet.

De ökade intäkterna jämfört med budget avser främst generalschablonen¹, som har ökat från och med juli, utifrån ändrade regler för folkbokföring för ukrainska familjer. En särskild del av generalschablonen är ersättning för initiala kostnader² (det s.k. ”glappet”), vilket är en engångsersättning som betalas ut för nytilkomna flyktingar och som normalt betalas ut vid första utbetalningstillfället. För hösten 2024 har glappet för juli-oktober betalats ut först i slutet av december, vilket har medfört att en större intäkt än förväntat har tillkommit mycket sent på året.

För juli-oktober avser ersättningen glappet totalt 729 individer, varav 254 avser nytilkomna i juli, 262 i augusti, 110 i september och 103 i oktober. De flesta bör enligt förvaltningens bedömning vara ukrainska familjer, även om ursprungsland inte noteras i inkommit underlag. Åldersfördelningen är 256 barn, 448 vuxna och 25 äldre. Fördelningen på boendetyper visar att 356 individer bor i något av Migrationsverkets anläggningsboenden (ABO) medan 312 bor i eget boende (EBO). För de äldre finns inte boendeinformation med i underlaget.

De allra flesta av de nyanlända som är underlag till generalschablonsintäkten har inte någon riktad insats inom förvaltningens verksamheter, då en stor del av etableringsinsatserna och introduktionen för nyanlända utförs av socialnämnden och arbetsmarknadsnämnden. Sammantaget medför det därför att redovisade intäkter överstiger kostnaderna inom verksamhetsområdet nyanlända med ett överskott som följd.

Generalschablonen har under året delvis fördelats till andra verksamhetsområden inom förvaltningen (IoF barn och unga, ekonomiskt bistånd och förskola) utifrån en bedömning av kostnader för målgruppen inom de verksamhetsområdena.

För verksamhetsområde nyanlända budgeterades 4,4 mnkr i generalschablon 2024. Redovisade intäkter i form av generalschablon inkl. glappet till verksamhetsområde nyanlända har under året uppgått till 16,1 mnkr, varav 7,2 mnkr avser glappet för juli-oktober. Det innebär ett överskott om 11,7 mnkr mot budget för generalschablonen inkl. glappet.

Redovisade kostnader inom verksamhetsområde nyanlända avser endast kostnader för ensamkommande barn som har insats via förvaltningen, samt handläggning av de ärendena.

---

¹ generalschablonen, formellt ”ersättning för etableringsinsatser och introduktion för nyanlända personer”, är en schablonersättning till kommunerna och avser kostnader såsom exempelvis mottagande och praktisk hjälp vid bosättning, särskilda introduktionsinsatser eller merkostnader i skola, förskola, fritidshem och barnomsorg med mera, utbildning i svenska för invandrare, anpassad kommunal vuxenutbildning för nyanlända som omfattas av förordningen om etableringsinsatser, samhällsorientering, tolk, andra kommunala insatser för att underlätta etablering i samhället samt vissa kostnader för ekonomiskt bistånd och administration. *Källa Migrationsverket.se*

² ersättning för initiala kostnader, ”glappet”, avser ersättning för initiala kostnader främst för ekonomiskt bistånd som kan uppstå innan den första etableringsersättningen beviljas av Arbetsförmedlingen. Från juli 2024 avser ersättningen för dem i anvisat boende även kostnader för tomgångshyra samt vissa initiala kostnader för mottagande av kvotflyktingar. Dessutom har en ersättning för personer som är 66 år eller äldre införts. *Källa Migrationsverket.se*. I stadens organisation ansvarar socialnämnden för kostnader för ekonomiskt bistånd i de fall de uppstår.

Antal ensamkommande barn (EKB) har minskat jämfört med föregående år, både i extern placering och i arvoderade familjehem. Verksamheten ersätts med särskilda schablonintäkter från Migrationsverket för de ensamkommande barnen. Schablonintäkterna täcker kostnaderna och har under 2024 genererat ett överskott om 0,9 mnkr.

Överskott för periodiserade ersättningar från 2023 uppgår till 1,5 mnkr.

Stadsmiljöverksamhet

Verksamhetsområdet redovisar ett överskott om 0,4 mnkr jämfört med budget, varav 0,2 mnkr underskott avseende parkskötsel och 0,6 mnkr överskott avseende räntor och avskrivningar. Avvikelsen motsvarar totalt 0,6 procent av nettobudgeten.

Överskottet om 0,6 mnkr avseende räntor och avskrivningar beror på försenade aktiveringar av investeringsprojekt vilket fördröjt kapitalkostnaderna.

Övriga driftkostnader visar ett underskott om 0,2 mnkr vilket beror på vissa oväntade kostnader i slutet av året.

Under året har verksamheten beviljats budgetjustering inom driftverksamhet om 4,7 mnkr, varav 1,5 mnkr för ökade kapitalkostnader. Övriga budgetjusteringar har avsett biologisk mångfald (0,3 mnkr), Kulturplats Snösättra (2,0 mnkr) samt miljö- och klimatsamordnare (1,0 mnkr).

	Justerad budget 2024		Utfall 2024		Avvikelse	Avvikelse
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	2024	2023
Parkskötsel	37,2	-1,1	37,8	-1,5	-0,2	0,0
Räntor och avskrivningar	26,8	0,0	26,2	0,0	0,6	1,5
Summa	64,0	-1,1	64,0	-1,5	0,4	1,5
Avvikelse i %					0,6%	2,5%

Förskoleverksamhet

Verksamhetsområdet redovisar ett underskott 2,0 före resultatöverföring och 7,6 efter resultatöverföring jämfört med budget. Resultatfonderna ökar med 5,6 mnkr. Avvikelsen motsvarar 1,2 procent av nettobudgeten.

	Justerad budget 2024		Avvikelse 2024		Avvikelse	Avvikelse
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	2024	2023
Enheter	494,6	-19,1	495,9	-25,3	4,8	-13,6
Föräldraravgifter	0,0	-44,9	0,0	-44,9	0,0	0,0
Verksamhetsstöd	39,9	0,0	36,6	0,0	3,3	6,4
Lokaler och gemensamt	134,2	-1,2	146,7	-3,4	-10,3	0,3
Öppen förskola	11,0	-1,1	10,7	-1,0	0,2	-0,1
Summa	679,7	-66,3	689,9	-74,6	-2,0	-7,0

Tabell 7: Utfall jämfört med budget Förskoleverksamhet (mnkr)		
Resultatöverföring	-5,6	9,8
Summa efter resultatdisposition	-7,6	2,8
Avvikelse i %	-1,2%	0,5%

Underskottet förklaras främst med minskat barnantal samt ökning av hyreskostnader om 4,6 mnkr jämfört med år 2023. Resultatet påverkas även av ökning av andra lokalkostnader såsom kostnader för reparation och underhåll med 1,4 mnkr samt kostnader för lokal- och byggnadskonsulter med 0,7 mnkr.

Tabell 8: Nyckeltal Förskoleverksamhet		
Verksamhet	2024	2023
Antal barn	3 313	3 364
Antal avdelningar	207	214
Antal barn per grupp	16,0	15,7
Antal barn per anställd	5,1	4,9
Andel legitimerade förskollärare, %	36,4%	35,2%
Förskollärartäthet	15,1%	15,7%
Uppfylls garantin	Ja	Ja

Resultatenheter

Resultatenheterna lämnar 5,6 mnkr i fonderna. Överskottet förklaras främst av bidrag för kvalitetshöjande åtgärder. Kostnader för tillsvidareanställda minskade med 1,9 mnkr som är resultat av anpassning av personalkostnader till minskade intäkter i följd av minskat barnantal. Även sjuklönekostnader har minskat med 1,2 mnkr jämfört med år 2023, ett resultat av ett aktivt arbete med friskfaktorer.

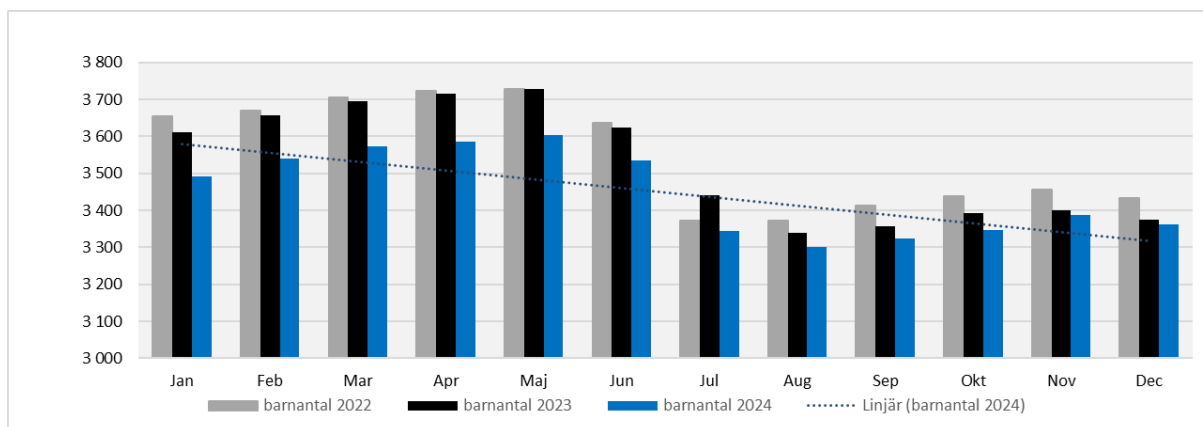
Samtliga resultatenheter redovisar överskott.

Enheten Stureby förskolor, som inte är resultatenhet till skillnad från övriga enheter, redovisar ett underskott om 0,8 mnkr som beror främst på brist på barn i kö samt kostnader för sjuklöner och vikarier, en ökning med 0,7 respektive 0,1 mnkr jämfört med år 2023. Enheten arbetar långsiktigt med att anpassa personalkostnader till prognostiserade intäkter. Kostnader för tillsvidareanställda inom enheten minskade med 1,2 mnkr jämfört med år 2023.

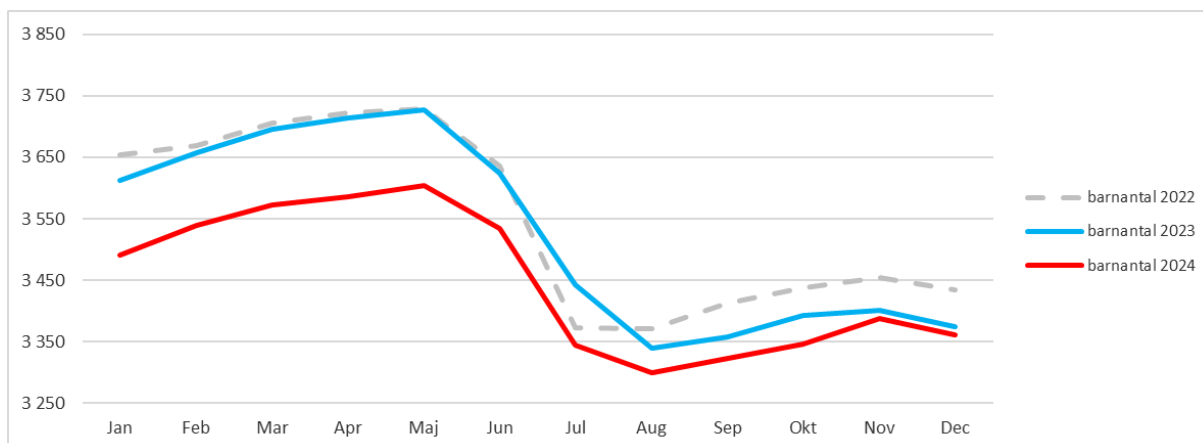
Tabell 9: Utförarenheternas resultat Förskoleverksamhet (mnkr)			
Verksamhet	Budgetomslutning	Resultat 2024	Resultat i % av omslutning
Snösättras förskolor	42,0	0,7	1,7%
Rågsved förskolor	43,9	0,4	0,8%
Örby förskolor	48,0	0,4	0,8%
Högdalens förskolor	55,4	0,1	0,2%
Hagsätra förskolor	45,4	0,5	1,0%
Årsta 2 förskolor	65,5	0,4	0,6%

Tabell 9: Utföraresheternas resultat Förskoleverksamhet (mnkr)			
Enskede Gårds förskolor	51,8	0,5	0,9%
Östberga förskolor	40,4	1,7	4,3%
Blåsuts Dalens förskolor	38,7	0,4	0,9%
Årsta 3 förskolor	48,6	0,6	1,2%
Stureby förskolor	48,7	-0,8	-1,6%
Summa	528,5	4,8	0,9%

Sjuklönekostnader för hela Avdelning förskola för 2024 uppgick till 18,3 mnkr, en minskning med 9,4 procent jämfört med år 2023

Snittet av antalet inskrivna barn var 60 barn lägre än kommunfullmäktiges budget år 2024 och 79 barn lägre än år 2023.

Äldreomsorg

Verksamhetsområdet redovisar ett underskott om 12,9 mnkr före resultatöverföring och 7,7 mnkr efter resultatöverföring jämfört med budget. Avvikelsen motsvarar 0,9 procent av nettobudgeten. Resultatet beror främst på fortsatt ökat vårdbehov.

Tabell 10: Utfall jämfört med budget Äldreomsorg (mnkr)						
Verksamhet	Justerad budget 2024		Avvikelse		Avvikelse	Avvikelse
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	2024	2023
Vård och omsorg	986,3	-242,1	1 035,4	-274,0	-17,2	8,1
Biståndshandläggning	29,7	0,0	28,3		1,4	0,5
Ledning och övergripande verksamhet	60,9	-1,8	59,6	-3,4	2,9	0,1
Summa	1076,9	-243,9	1123,3	-277,4	-12,9	8,7
Resultatöverföring					5,2	0,1
Summa efter resultatdisposition					-7,7	8,8
Avvikelse i %					-0,9%	-1,3%

Beställare

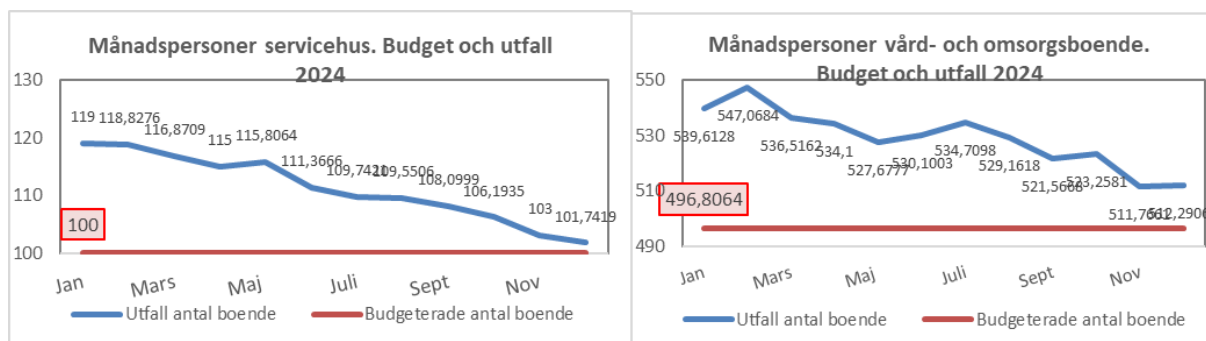
Beställaren, som omfattar förutom beställarenheten även ledning för myndighetsutövning, redovisar ett underskott om 15,4 mnkr jämfört med budget. Underskottet ligger på beställarenheten och beror främst på ett fortsatt ökat vårdbehov. Äldre med komplexa behov har varit större än förväntat utifrån befolkningsprognosen. Psykisk ohälsa, missbruk, hemlöshet hög ålder, våld i nära relationer karakteriserar en växande grupp äldre och därmed ökar den typen av ärenden.

Utfallet av beviljade insatser överstiger budgeterade insatser, undantaget hemtjänsttimmar. Utfallet av vård- och omsorgsinsatser i snitt per månad har ökat jämfört med 2023 med 1,0 procent.

Tabell 11: Nyckeltal Äldreomsorg			
Verksamhet	Snitt 2023	Budget 2024	Snitt 2024
Antal månadspersoner			
Vård- och omsorgsboende	524	497	529
Hemtjänst	1 216	1 223	1 239
Servicehus	118	100	111
Öppen hemtjänst			
Hemtjänst, utförda dagtimmar per månad	39 884	39 264	38 840
Hemtjänst, utförda nattbesök per månad	4 323	4 267	4 297
Larmkunder per månad	1 325	1 231	1 381
Servicehus			
Servicehus, beviljade timmar per månad	6 748	4 976	6 054
Dagvård, antal dagar per månad	603	706	708

Under 2024 har utfallet av beviljade insatser tenderat att minska. Särskilt tydligt har trenden varit beträffande heldygnboende. Beviljade och utförda hemtjänsttimmar har hållit en jämn

nivå och snittet för antal beviljade timmar per person har minskat till 33,4 från 35,7 i januari när antalet var som högst. Utförandegraden är fortsatt hög om 90 procent.

För att öka kostnadsmedvetenheten har beslut om insatser följts upp med hög frekvens och noggrannhet. Information har lämnats om seniorbostäder som alternativ samt om öppna mötesplatser och sociala insatser som erbjuds för att motverka otrygghet och ensamhet. Samverkan med arbetsgruppen Tryggt mottagande har lett till att dyra placeringar på korttidsboende har minskat sedan mitten av året då Tryggt mottagande arbetat på ett mer personcentrerat sätt hos omsorgstagaren och ökat självständigheten efter sjukhusvistelse.

Verksamheten har även vidtagit andra åtgärder under året för att motverka ökade kostnader såsom justerad delegation, ökad uppföljning och utredningstid, kostnadsberäkningar vid ärendedragningar samt ökad information för att öka kostnadsmedvetenheten.

Beställarenheten ansvarar för myndighetsutövningen men bär också budget för särskilda boendes hyreskostnader och avgifter, både för utförare i egen regi och entreprenader. Låg beläggning och avveckling av verksamhet på egen regins särskilda boenden har genererat kostnader för tomma lägenheter som uppgått till 12,3 mnkr. Omstruktureringsmedel om 18,0 mnkr beviljades för tomgångshyror.

Utförare

Sammantaget redovisar utförare i egen regi ett underskott om 7,1 mnkr jämfört med budget. Både hemtjänsten och särskilda boende redovisar ett underskott men mer parten av underskottet noteras inom hemtjänsten om 8,3 mnkr respektive 1,3 mnkr. Övrig verksamhet redovisar överskott. Resultatenheterna visar ett underskott om 5,2 mnkr och minskar sina fonder med 5,2 mnkr.

Enhet	Budgetomslutning	Resultat 2024	Resultat i % av omslutning
Årsta	33,6	-3,6	-10,8%
Stureby	29,9	-1,3	-4,3%
Nattpatrullen	6,7	0,0	0,0%
Vantör	54,2	-1,9	-3,6%
Enskede	36,2	-1,4	-3,9%
Summa	160,7	-8,3	-5,1%

Fortlöpande anpassning av bemanning till beviljade insatser är fortsatt en utmaning inom hemtjänsten. Snabba variationer i antal beviljade timmar, frånvarotäckning samt förflyttningar har påverkat omvårdnadspersonalens del av arbetstiden hos hemtjänsttagare. Mellan februari och november var snittet per månad för den tiden 73,5 procent, vilket är en ökning med 2,1 procent jämfört med januari.

Både beviljade och utförda hemtjänsttimmar har ökat med 3,3 procent respektive 3,2 procent jämfört med år 2023. Hemtjänsten utförde 92,0 procent av beviljade timmar under 2024. Snittet i staden var 85 procent i december.

Anpassning av personalplanering är fortsatt en utmaning för verksamheten och påverkas av bland annat avböjda besök och tidsförlängda ärenden. Ingen ersättning utgår för avböjda besök som ökat med 109 procent jämfört med 2023. Ersättning för besök som överskrider beviljad tid utgår inte per automatik. Utebliven intäkt för avböjda besök och för överskriden tid uppgår till cirka 1,7 mnkr.

Tabell 13: Utförarenheternas resultat Särskilda boende(mnkr)			
Enhet	Budgetomslutning	Resultat 2024	Resultat i % av omslutning
Stureby vård- omsorgsboende	83,6	-0,4	-0,5%
Tussmötegården vård- omsorgsboende	62,4	-0,2	-0,3%
Högdalen vård- omsorgsboende	117,9	-0,2	-0,2%
Enskede nya servicehus	33,7	-0,4	-1,2%
Summa	297,5	-1,3	-0,4%

Timavlönades andel av arbetstiden har ökat 3,3 procent jämfört med 2023 och uppgår till 16,3 procent under 2024. Nyckeltalet inom hemtjänsten visar 17,7 procent och inom särskilda boende 15,4 procent fram till november. Frånvarotäckning med månadsanställda vikarier har minskat. Kostnader för över- och fyllnadstid har minskat cirka 55,0 procent jämfört med 2023.

Kostnader för utbetalda sjuklöner uppgår till 14,2 mnkr vilket är 9,2 procent högre jämfört med förra året. Ökningen beror i stort sett på att verksamheten omfattar Tussmötegårdens vård- och omsorgsboende sedan övertagandet i februari 2024.

Beläggningen på servicehus uppgår till 82,5 procent och på vård-och omsorgsboende till 95,2 procent. Ersättningen för hemtjänsttimmar har ökat med 3,7 procent och för vård- och omsorgsboende med 4,6 procent för 2024.

Nedan redovisas resultatet för övrig verksamhet.

Tabell 14: Utförarenheter Övrig verksamhet (mnkr)			
Enhet	Budgetomslutning	Resultat 2024	Resultat i % av omslutning
Hälsöfrämjande enheten	6,0	0,0	0,0%
Hälsö- och sjukvårdsenhet SÄBO	12,4	2,3	18,6%
Tryggt mottagande	3,3	0,2	4,5%

Tabell 14: Utförarenheter Övrig verksamhet (mnkr)			
Summa	21,7	2,5	11,3%

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamhetsområdet redovisar ett överskott om 5,8 mnkr före resultatöverföring och ett överskott om 2,2 mnkr efter resultatöverföring jämfört med budget. Avvikelsen motsvarar 0,4 procent av nettobudgeten.

Överskottet beror framförallt på verksamhetens aktiva arbete med att stärka ekonomistyrningen och vidtagna åtgärder under året.

Tabell 15: Utfall jämfört med budget Stöd och service till personer med funktionsnedsättning (mnkr)						
Verksamhet	Justerad budget 2024		Utfall 2024		Avvikelse	Avvikelse
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	2024	2023
Verksamheter inkl lokaler	663,5	-87,8	668,5	-96,3	3,4	-32,5
Ledning/biståndshandläggning	34,5	-3,7	33,4	-4,0	1,4	4,0
Svedmyrabadet	4,6	0,0	3,7	0,0	0,9	-0,2
Summa	702,6	-91,5	705,6	-100,3	5,8	-28,7
Resultatöverföring					-3,6	9,2
Summa efter resultatdisposition					2,2	-19,4
Avvikelse i %					0,4%	-3,6%

Ledning och beställare

Avdelningsledning och beställare redovisar ett sammanlagt överskott om 3,7 mnkr jämfört med budget, varav 0,7 mnkr inom beställarenheten.

Verksamheten har beviljats ersättning för särskild redovisning under året. Ersättningen är nödvändig när kostnaderna överstiger schablonersättningen.

Turbundna resor är, likt tidigare år, en stor kostnadspost men trots fler brukare inom daglig verksamhet ligger kostnader finansiellt på samma nivå som år 2023.

Under året har verksamheten arbetat aktivt för att utveckla ekonomistyrningen. Bland annat har fokus legat på förbättrad prognossäkerhet genom utvecklad uppföljning och struktur samt förbättrad administration inklusive ekonomiska processer.

En handlingsplan har tagits fram under året som har arbetats in i den löpande verksamheten och reviderats. Handlingsplanen är en del i verksamhetens arbete med att kontinuerligt öka kostnadsmedvetenheten vid handläggning av ärenden och minska kostsamma placeringar.

Den påbörjade översynen har medfört flera positiva effekter under året och vissa vidtagna åtgärder har genererat större effekt än prognostiserat, både vad gäller det fasta anslaget (såsom hemtjänst) om 1,2 mnkr i större effekt än prognos och för insatser finansierade genom schabloner (såsom LSS-boende) om 11,5 mnkr.

Utöver utvecklingsarbetet har verksamheten arbetat efter försiktighetsprincipen och därmed tagit höjd för högre kostnader för framförallt insatser än redovisat utfall till följd av

avläsningar, trender och löpande prognoser.

Tabell 16: Nyckeltal Stöd och service till personer med funktionsnedsättning					
Verksamhet (helårspersoner)	VP 2024	T1 2024	T2 2024	Snitt 2024	Diff snitt-VP
Eget boende med boendestöd	114	129	137	133	19
Servicebostad	52	55	52	54	2
Gruppboendestad	138	143	149	146	8
Barnboende	7	7	8	8	1
Korttidshem	71	71	73	72	1
Daglig verksamhet	389	407	414	411	22
KTT	52	50	60	55	3
LASS-ärenden	117	117	116	116	-1
Summa	940	979	1009	994	54
*Avläsningssiffor redovisas					

Utförare

Utförarenheterna redovisar sammantaget ett överskott om cirka 2,1 mnkr jämfört med budget. Utförare som inte är resultatenheter redovisar ett underskott om 1,6 mnkr. Resultatfonderna ökar med 3,6 mnkr.

Under året har grupp- och servicebostäderna beviljats budgetjustering om 1,1 mnkr för att stärka arbetet med demokrati och mänskliga rättigheter.

Samtliga utförarenheter har tagit fram åtgärder för att säkerställa ett utfall inom fastställd budgetram. Bland annat har enheterna arbetat med rutiner, personalplanering, schemaläggning och ser över nivåbedömningarna så att de motsvarar brukarnas behov. Enheterna har utvecklat ett gott samarbete över enhetsgränserna för att hantera ekonomiska utmaningar, såsom bemanning och administration.

Förvaltningen har återtagit tre korttidsboenden. Sedan övertagandet har förvaltningen avvecklat ett korttidsboende för vuxna och därmed haft ett minskat brukarunderlag och många individavtal med kranskommuner avslutades under året.

Tabell 17: Utförarenheternas resultat Stöd och service till personer med funktionsnedsättning(mnkr)			
Verksamhet	Budgetomslutning	Resultat 2024	Resultat i % av omslutning
Assistansenheten	63,4	0,0	0,0%
Grupp- och servicebostäder	134,0	3,3	2,5%
Daglig verksamhet	25,2	0,3	1,3%
Korttidsboende	13,4	-1,6	-11,6%
Summa	236,0	2,1	0,9%

Barn, kultur och fritid

Verksamhetsområdet redovisar ett överskott om 2,2 mnkr jämfört med budget. Avvikelsen motsvarar 3,8 procent av nettobudgeten.

Överskottet finns inom öppna mötesplatser, fritid gemensamt och övergripande verksamhet samt inom samhällsservice, bland annat till följd av lägre personalkostnader än budgeterat. Överskottet beror även på att flera budgeterade lokalprojekt inte genomförts, däribland åtgärder inom Milanparken och Vättersdälden, samt att budgetjusteringen för sommarlovsaktiviteter om 1,3 mnkr inte förbrukats i sin helhet eftersom besked lämnades då sommarperioden till stor del var planerad.

Sommarkolloverksamheten redovisar ett underskott om 1,4 mnkr vilket beror på att förvaltningen blivit tilldelad fler kolloplatser än planerat samt att antalet barn med behov av extra resurs har varit högre än beräknat.

Verksamhet	Justerad budget 2024			Utfall 2024			Avvikelse	
	Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto	2024	2023
Öppna mötesplatser	35,2	-2,7	32,5	34,2	-3,9	30,4	2,1	0,4
Kultur- och föreningsbidrag	0,7	0,0	0,7	0,7	0,0	0,7	0,0	0,0
Kollo	11,5	-2,7	8,8	13,2	-3,0	10,2	-1,4	0,0
Fritid gemensamt och övergripande	9,5	0,0	9,5	9,1	-0,6	8,5	1,0	2,6
Samhällsservice**	6,7	0,0	6,7	7,0	-0,8	6,2	0,5	0,1
Summa*	63,7	-5,4	58,2	64,3	-8,3	56,0	2,2	3,2
Avvikelse i %							3,8%	5,9%

Utförarenheten redovisar ett överskott om 2,2 mnkr. Gemensamt inom verksamheterna är att personalkostnaderna är lägre än budgeterat. Parklekar har haft lägre hyreskostnader än planerat. Överskottet inom fritidsgårdar södra och parklekar beror även på högre intäkter än budgeterat för mellanstadieverksamheten.

Verksamhet	Budgetomslutning*	Resultat 2024	Resultat i % av omslutning
Fritidsgårdar Södra	10,9	10,2	93,2%
Fritidsgårdar Norra	13,1	12,7	96,6%
Parklekar	8,5	7,5	88,1%
Summa	32,5	30,3	93,2%

Arbetsmarknadsåtgärder och ekonomiskt bistånd

Arbetsmarknadsåtgärder

Verksamhetsområdet redovisar ett överskott om 4,4 mnkr jämfört med budget. Avvikelsen motsvarar 17,9 procent av nettobudgeten. Överskottet finns inom både feriearbeten och övriga

arbetsmarknadsinsatser och beror främst på statsbidrag inom feriearbeten samt regler för vilka arbetsplatser som godkänns för OSA-platser.

Tabell 20a: Utfall jämfört med budget Arbetsmarknadsåtgärder (mnkr)								
	Justerad budget 2024			Utfall 2024			Avvikelse	Avvikelse
Verksamhet	Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto	2024	2023
Feriearbeten								
Feriearbeten (ungdomsinsatser)	15,1	-1,7	13,4	13,1	-1,7	11,3	2,1	1,9
Handläggning feriearbeten*	2,5	0,0	2,5	2,1	-0,2	1,9	0,6	0,2
Summa feriearbeten	17,6	-1,7	15,9	15,2	-1,9	13,3	2,6	2,0
Övrig arbetsmarknad								
Offentligt skyddat arbete (OSA)	3,5	-2,1	1,4	3,0	-2,2	0,8	0,6	0,9
Arbetsträning	0,9	0,0	0,9	0,3	-0,1	0,2	0,7	0,4
Handläggning övrig arbetsmarknad	6,4	0,0	6,4	5,9	0,0	5,9	0,5	-0,3
Summa övrig arbetsmarknad	10,8	-2,1	8,7	9,2	-2,3	6,9	1,8	1,0
Arbetsmarknad åtgärder totalt	28,4	-3,8	24,6	24,4	-4,2	20,2	4,4	3,1
Avvikelse i %							17,9%	12,5%

Feriearbeten (ungdomsinsatser) redovisar ett överskott om 2,6 mnkr. I det ingår samtliga kostnader för feriearbeten, lön inklusive pension till ferieungdomarna, diverse inköp av material, handledare till ungdomarna samt handläggning av verksamheten.

Överskottet inom feriearbeten beror delvis på ett statsbidrag om 1,7 mnkr till verksamheten som inte var känt vid planeringen av antal platser under sommaren. Utöver det har lönekostnaderna och övriga kostnader såsom materialinköp blivit lägre än budgeterat.

Övriga arbetsmarknadsåtgärder såsom OSA, arbetsträning och kommunala visstidsanställningar, redovisar ett överskott om 1,8 mnkr. Det ekonomiska ansvaret för stockholmjobb (vistidsanställningar) har sedan tidigare övergått till arbetsmarknadsnämnden men förvaltningen får fortsatt tillgång till arbetsplatser därigenom. OSA-insatser och arbetsträning redovisar ett överskott om sammanlagt 1,3 mnkr, där den största delen beror på färre OSA-insatser än budgeten har medgett. Det i sin tur beror på förändrade regler för vilka arbetsplatser som godkänns för OSA. Inom handläggning redovisas ett överskott om 0,5 mnkr.

Ekonomiskt bistånd

Verksamhetsområdet inklusive handläggning redovisar ett överskott om 3,6 mnkr jämfört

med budget. Avvikelsen motsvarar 2,1 procent av nettobudgeten. Överskottet beror främst på att intäkterna är högre än budgeterat.

Verksamhet	Justerad budget 2024			Utfall 2024			Avvikelse	Avvikelse
	Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto	2024	2023
Utbetalt bistånd	132,2	-8,5	123,7	134,6	-12,9	121,7	2,0	-6,3
Handläggning	47,9	-4,0	43,9	46,5	-4,2	42,3	1,6	1,6
Ekonomiskt bistånd totalt	180,1	-12,5	167,6	181,1	-17,1	164,0	3,6	-4,7
Avvikelse i %							2,1%	-3,0%

Budget 2024 innebar en ökning jämfört med 2023, då antal hushåll i staden totalt beräknas öka, och baseras på en årsprognos om 850 hushåll i snitt samt ett medelbidrag om 12 118 kronor. Medelbidraget i stadsdelsområdet är högre än genomsnittet i staden, vilket beror på att stadsdelsområdet har större hushållstorlek än genomsnittet bland bidragshushållen i staden³.

Två budgetjusteringar har erhållits under året, dels 1,6 mnr avseende ökade kostnader för förstärkt tilläggsbidrag för barnfamiljer, dels 4,7 mnr för merkostnader inom ekonomiskt bistånd beroende på ökad riksnorm samt hög arbetslöshet.

Det redovisade resultatet inom ekonomiskt bistånd har även 2024 förutsatt att kostnaderna till en del täcks med intäkter från Migrationsverket, utöver av kommunfullmäktige tilldelad budgetram. Intäkterna från Migrationsverket till ekonomiskt bistånd uppgår till totalt 8,1 mnr för 2024, varav 7,4 mnr avser generalschablonen. Av generalschablonen har 6,6 mnr använts till utbetalt bistånd och 0,9 mnr till handläggning. Medlen är främst avsedda för att täcka kostnader för nyanlända i etablering.

Kostnaderna för utbetalt bistånd påverkas i stor utsträckning av konjunkturen, arbetsmarknaden och det allmänna samhällsekonomiska läget, vilket under 2024 har hängt samman med stora osäkerhetsfaktorer i omvärlden, bland annat utvecklingen i Ukraina och den höga inflationen.

Det har varit ett ökat inflöde via Intro Stockholm av ukrainska familjer, utifrån ändrade rutiner för folkbokföring (Massflyktingsdirektivet). Det har lett till att minskningen av hushåll är lägre än förväntat vilket i sin tur har medfört högre kostnader under andra halvan av året. Samtidigt har generalschablonen ökat från september (avser juli) beroende på just att ett stort antal ukrainska flyktingar är boende i stadsdelsområdet och har valt att folkbokföra sig här.

Statistiken nedan visar att antal hushåll i genomsnitt per månad är 906 hushåll för 2024. Det är en minskning med 50 hushåll per månad, motsvarande 5,2 procent, jämfört med 2023. Genomsnittet för hösten 2024 är 12 färre hushåll än våren 2024. Statistiken för december är än så länge preliminär, men bedömningen är att slutligt antal hushåll i december kommer att ligga på ungefär samma nivå som antalet i november.

Unga under 25 år med ekonomiskt bistånd har minskat med fem biståndstagare i snitt per

³ Swecos prognos om ekonomiskt bistånd i Stockholms stad, augusti 2023.

månad, motsvarande 9,6 procent.

Utbetalt bidrag för boende har minskat med 270 tkr per månad, motsvarande 32,5 procent. Det innebär en total kostnadsminskning om 3,2 mnkr för helåret 2024, jämfört med 2023.

Medelbidraget per hushåll har ökat med 456 kronor per hushåll och månad till 12 017 kr för 2024, vilket är 100 kr lägre än Swecos budgetprognos.

Tabell 21: Nyckeltal Ekonomiskt bistånd				
Verksamhet	Snitt per månad 2022	Snitt per månad 2023	Snitt per månad 2024*	Förändring i procent
Antal bidragshushåll	1 045	956	906	-5,2%
Antal ungdomar under 25 år	61	52	47	-9,6%
Utbetalt bidrag mnkr	11,5	11,1	10,9	-1,4%
Utbetalt bidrag för boende, mnkr	0,99	0,83	0,56	-32,5%
Medelbidrag, kronor	10 987	11 561	12 017	3,9%

* Not: dec 2024 är prel.

Jämförelse av kostnader och intäkter med föregående år

Under 2024 har de totala nettokostnaderna för förvaltningen ökat med 75,6 mnkr jämfört med 2023. Intäkterna har ökat med 71,5 mnkr och kostnaderna har ökat med 147,1 mnkr.

Tabell 22 Kostnader och intäkter år 2023 och 2024 (mnkr)					
Verksamhet	Utfall 2023		Utfall 2024		Nettoförändring*
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	
Nämnd- och förvaltningsadministration	73,7	-2,4	72,0	-2,0	-1,3
Individ- och familjeomsorg, varav	452,4	-101,2	480,0	-112,2	16,6
<i>barn och ungdom</i>	266,3	-39,2	293,0	-41,3	24,6
<i>vuxna</i>	81,3	-26,0	83,5	-27,9	0,2
<i>socialpsykiatri</i>	97,9	-19,5	98,5	-21,6	-1,5
<i>nyanlända</i>	6,8	-16,5	5,0	-21,4	-6,8
Stadsmiljöverksamhet, varav	59,5	-0,9	64,0	-1,5	4,0
<i>avskrivningar och räntor</i>	23,0	0,0	26,2	0,0	3,2
Förskoleverksamhet	693,6	-81,3	689,9	-74,6	3,0
Äldreomsorg	1 047,0	-213,4	1 123,3	-277,4	12,3
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	663,3	-93,5	705,6	-100,3	35,5
Barn, kultur och fritid	59,1	-8,7	64,3	-8,3	5,6
Arbetsmarknadsåtgärder	26,9	-5,3	24,4	-4,2	-1,4
Ekonomiskt bistånd, varav	182,0	-19,2	181,1	-17,1	1,2

Tabell 22 Kostnader och intäkter år 2023 och 2024 (mnkr)					
handläggning	45,9	-4,9	46,5	-4,2	1,3
Övrig verksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt drift	3 257,5	-526,0	3 404,6	-597,5	75,6
Stadsmiljöinvesteringar	31,4	0,0	32,8	0,0	1,4
Maskiner och inventarier	2,5	0,0	1,4	0,0	-1,1
*- minskad kostnad					

Nämnd- och förvaltningsadministration

Nettokostnaderna för nämnd- och förvaltningsadministration har minskat med 1,3 mnkr jämfört med föregående år. Kostnaderna har minskat med 1,7 mnkr och intäkterna har minskat med 0,4 mnkr. De minskade kostnaderna beror främst på att förvaltningen har arbetat för att hålla kostnaderna nere vilket har inneburit vakanta tjänster, återhållsamhet samt att inköp och aktiviteter i vissa fall har skjutits framåt i tiden.

Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri

Nettokostnaderna för hela verksamhetsområdet har ökat med 16,6 mnkr jämfört med föregående år. Kostnaderna har ökat med 27,6 mnkr och intäkterna har ökat med 10,9 mnkr. Jämförelser för respektive verksamhetsområde inom individ- och familjeomsorg redovisas nedan.

Individ- och familjeomsorg barn och unga

Nettokostnaderna för individ- och familjeomsorg till barn och unga har ökat med 24,6 mnkr jämfört med föregående år. Kostnaderna har ökat med 26,7 mnkr och intäkterna har ökat med 2,0 mnkr.

De ökade kostnaderna består främst av ökade kostnader för köp av verksamhet och inhyrd personal samt ökade personalkostnader. Köp av verksamhet har ökat med 16,3 mnkr, där den största orsaken är 20,5 mnkr i ökade kostnader för placeringar på institution (främst HVB-hem och i stödboende). Placeringar i externa jourhemsfamiljer eller konsulentstödda familjehem samt köpt öppenvård har minskat med sammanlagt 7,5 mnkr. Inhyrd personal har ökat med 3,3 mnkr. Personalkostnaderna har ökat med 9,1 mnkr, där 5,6 mnkr avser ökade kostnader för arvoderade familjehem inkl. avtal med vårdnadshavare och 3,2 mnkr avser preventiva verksamheter (fältassistenter, ungdomsmottagning och föräldrarådgivare). Lokalkostnader har ökat med 1,6 mnkr.

De ökade intäkterna beror främst på ökade statsbidrag från Migrationsverket.

Individ- och familjeomsorg vuxna

Nettokostnaderna för individ- och familjeomsorg till vuxna har ökat med 0,2 mnkr jämfört med föregående år. Kostnaderna har ökat med 2,1 mnkr och intäkterna har ökat med 1,9 mnkr.

Av de ökade kostnaderna avser 3,5 mnkr ökade löner, varav 1,9 avser ökning inom relationsvårdscentrum (RVC) på grund av utökad verksamhet för projektmedel (lotsar inom RVC, social investering) medan 1,5 mnkr avser handläggning (missbruk och

relationsvårdsteamet). Lokalkostnader (hyra och städ) har ökat med sammanlagt 2,1 mnkr vilket främst avser hyror för och övriga lokalkostnader i försöks- och träningslägenheter. Övriga kostnader har ökat med 0,2 mnkr. Samtidigt har vårdkostnaderna minskat med 3,6 mnkr vilket främst beror på att placeringar inom missbruk har minskat, varav 1,8 mnkr avser minskade kostnader på LVM-hem.

Av de ökade intäkterna avser 0,9 mnkr ökade intäkter från andra förvaltningar (främst ökade projektintäkter på RVC), 0,4 mnkr avser ökade hyresintäkter för försöks- och träningslägenheter och 0,5 mnkr avser ökade egenavgifter på grund av ändrat ansvarsområde mellan stadsdelsförvaltningarna och socialförvaltningen för vem som ska fakturera intäkten.

Socialpsykiatri

Nettokostnaderna för socialpsykiatri har minskat med 1,5 mnkr jämfört med föregående år. Kostnaderna har ökat med 0,6 mnkr och intäkterna har ökat med 2,1 mnkr.

Hyresintäkter har ökat med 1,6 mnkr till följd av ökat antal placeringar. Hyreskostnader har minskat med 1,2 mnkr på grund av en engångsutbetalning om 1,9 mnkr under 2023.

På kostnadssidan har personalkostnader ökat med 0,8 mnkr och inhyrd personal har minskat med 1,6 mnkr för inhyrning av sjuksköterskor. Köp av verksamhet har ökat med 2,7 mnkr till följd av pris- och volymökning.

Individ- och familjeomsorg nyanlända

Nettokostnaderna för individ- och familjeomsorg till nyanlända har minskat med 6,8 mnkr jämfört med föregående år. Kostnaderna har minskat med 1,8 mnkr och intäkterna har ökat med 4,9 mnkr.

De minskade kostnaderna beror främst på att antalet ensamkommande barn (EKB) har minskat under flera år.

De ökade intäkterna avser främst statsbidraget generalschablon inkl. glappet som har ökat från juli, vilket i sin tur beror på ändrade regler för folkbokföring för ukrainska familjer.

Stadsmiljöverksamhet

Nettokostnaderna för stadsmiljöverksamhet har ökat med 4,0 mnkr jämfört med föregående år. Kostnaderna har ökat med 4,5 mnkr och intäkterna har ökat med 0,6 mnkr. De ökade kostnaderna beror främst på ökade kostnader för köp av verksamhet till följd av indexering inom gällande avtalsvillkor och ekonomiskt omvärldsläge samt ökade kapitalkostnader.

Ökade intäkter beror främst på ökad vidareförsäljning av verksamhet.

Förskoleverksamhet

Nettokostnaden för förskoleverksamhet har ökat med 3,0 mnkr jämfört med föregående år. Kostnaderna har ökat med 3,7 mnkr medan intäkterna har ökat med 6,7 mnkr.

Kostnadsökningen förklaras främst av en ökning av lokalkostnader i form av hyror, kostnader för reparation och underhåll och kostnader för lokal och byggnadskonsulter. Lokalhyror har ökat på grund av en ny lokal samt hyresuppräkringar via index.

Ökning av intäkter beror främst på ökning av bidrag från Migrationsverket samt bidrag från

förskoleförvaltningen för inköp av litteratur. Intäkterna i form av föräldraavgifter påverkar inte avvikelser mot budget eftersom de motsvarar intäktkraven som justeras i slutet av året.

Äldreomsorg

Nettokostnaden för äldreomsorg har ökat med 12,3 mnkr jämfört med föregående år. Kostnaderna har ökat med 76,3 mnkr. Intäkterna har ökat med 64,0 mnkr.

Köp av vård och tjänster har minskat med 5,3 mnkr vilket beror på att beställarenhetens köp av vårdinsatser minskat i volym.

Personalkostnaderna ökade med 16,6 procent, motsvarande 65,0 mnkr. Ökningen beror främst på övertagandet i egen regi av Tussmötegården vård- och omsorgsboende. Även ökningen av kostnader för kost och övrigt påverkades av övertagandet.

Hyreskostnaderna ökade med 6,6 mnkr vilket beror på den årliga hyreshöjningen och ändrad bokföring från minskade hyreskostnader till ökade hyresintäkter 2024 om 1,3mnkr.

Taxor och avgifter ökade med 12,6 procent vilket beror främst på att äldreomsorgsavgifterna baseras på prisbasbeloppet och det höjdes med 9,5 procent 2024. Hyresintäkter ökade som en följd av högre beläggning på särskilda boende i förvaltningens egen regi. Försäljningsintäkter ökade med 49,3 mnkr, vilket främst beror på övertagandet av Tussmötegården och utförarnas ökade försäljning av verksamhet till andra förvaltningar. Övriga intäkter i form av KUS-medel ökade med 3,6 mnkr 2024. Bidragen ökade med 1,2 mnkr.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Nettokostnaden för verksamhetsområde funktionsnedsättning har ökat med 35,5 mnkr jämfört med föregående år. Kostnaderna har ökat med 42,3 mnkr och intäkterna har ökat med 6,8 mnkr.

Ökningen av intäkter på försäljning om 9,1 mnkr beror främst på återtagande av verksamheten korttidshem i egen regi. Minskning av bidrag om 2,9 mnkr beror på lägre intäkter inom assistansenheten till följd av minskad omsättning.

Ökningen av personalkostnader om 14,4 mnkr beror främst på återtagande av verksamheten korttidshem i egen regi. Kostnaderna för insatserna har ökat med 20,4 mnkr till följd av volym- och prisökning. Snittet på volymökningen uppgår till 54 personer. Ökning av övriga kostnader om 5,8 mnkr beror främst på högre kostnader för ersättning till Försäkringskassan för personlig assistans.

Barn, kultur och fritid

Nettokostnaderna för verksamhetsområdet har ökat med 5,6 mnkr jämfört med föregående år. Kostnaderna har ökat med ca 5,2 mnkr medan intäkterna har minskat med ca 0,4 mnkr.

Den stora kostnadsökningen jämfört med föregående år finns inom sommarkolloverksamheten om 1,9 mnkr till följd av att stadsdelen tilldelats fler platser än beräknat. Verksamheterna har haft ökade personalkostnader om ca 0,8 mnkr och ökade hyreskostnader med ca 0,8 mnkr, därutöver har verksamheten även haft ökade kostnader inom ramen för platssamverkan om ca 0,8 mnkr.

Intäkterna har minskat med sammantaget 0,4 mnkr jämfört med föregående år och beror huvudsakligen på minskade projektmedel inom medborgarkontoret då ett bidragsfinansierat projekt avslutades under 2023, samt att verksamheten fick elstöd under 2023 men inte under 2024. Intäkterna har ökat avseende mellanstadieverksamheten och föräldraavgifterna inom sommarkolloverksamheten med sammantaget cirka 0,7 mnkr.

Arbetsmarknadsåtgärder och ekonomiskt bistånd

Nettokostnaderna för verksamhetsområde arbetsmarknadsåtgärder minskat med 1,4 mnkr jämfört med föregående år. Kostnaderna har minskat med 2,5 mnkr och intäkterna har minskat med 1,2 mnkr.

Inom feriearbeten har intäkterna ökat med 0,8 mnkr, vilket i huvudsak beror på högre statsbidrag än 2023. Kostnaderna har ökat med 0,6 mnkr vilket beror på ökade lönekostnader för ferieungdomar.

Lönekostnader för OSA-anställningar har ökat med 0,2 mnkr samtidigt som intäkterna för den verksamheten har ökat med 0,4 mnkr. Löner för handläggning inom OSA har minskat med 0,4 mnkr. Köp av verksamhet avseende visstidsanställningar och arbetsträning har minskat med 2,0 mnkr vilket beror på att verksamheten under 2023 successivt fördes över till arbetsmarknadsnämnden och intäkterna för verksamheten har minskat på motsvarande sätt.

Ekonomiskt bistånd

Nettokostnaderna för verksamhetsområde ekonomiskt bistånd inklusive handläggning har ökat med 1,2 mnkr jämfört med föregående år. Kostnaderna har minskat med 0,9 mnkr medan intäkterna har minskat med 2,1 mnkr.

Kostnaderna för utbetalt bistånd har minskat med 1,5 mnkr, varav lokalkostnader har minskat med 1,1 mnkr vilket beror på att verksamheten under året har minskat nyttjandet av jourlägenheter för att istället erbjuda annat boendestöd. Kostnader till enskild person har minskat med 0,5 mnkr vilket beror på färre hushåll i behov av försörjningsstöd.

Kostnaderna för handläggning har ökat med 0,6 mnkr, vilket främst avser personalkostnader.

Intäkterna för utbetalt bistånd har minskat med 1,4 mnkr, vilket främst avser bostadshyresintäkter som har minskat med 1,7 mnkr vilket hänger samman med att verksamheten har minskat nyttjandet av jourlägenheter. Vidare avser 0,5 mnkr lägre intäkter från Migrationsverket och 0,4 mnkr är lägre intäkter från enskild person för fler eller högre återkrav på grund av felaktiga utbetalningar (FUT). Samtidigt har intäkter från Försäkringskassan gällande återkrav ekonomiskt bistånd ökat med 1,1 mnkr.

Intäkterna för handläggning har minskat med 0,7 mnkr vilket beror på minskade intäkter från Migrationsverket med 0,3 mnkr och minskade intäkter från andra förvaltningar med 0,3 mnkr.

Jämförelse av prognos och utfall

Under året har det prognostiserade resultatet före resultatfonder förbättrats från ett underskott om 30,0 mnkr vid tertialrapport 2 till ett överskott om 2,9 mnkr vid bokslutet.

Prognosen för resultatet efter resultatfonder var vid tertialbokslut 2 ett underskott om 20,4 mnkr och vid bokslutet är resultatet ett utfall inom fastställd budgetram.

Prognosen för resultatenheternas resultat och därmed överföring till 2024 har förbättrats från ett underskott om 9,6 mnkr vid tertialrapport 2 till ett överskott om 2,9 mnkr i bokslutet.

Större avvikelser mellan prognos vid tertialrapport 2 och bokslut inom respektive verksamhetsområde beskrivs nedan.

Tabell 23: Jämförelse prognoser – utfall (mnkr)			
Verksamhet	Bokslut (Verksamhetsberättelse)	Tertialrapport 2	Tertialrapport 1
Nämnd- och förvaltningsadministration	10,0	5,5	2,8
Individ- och familjeomsorg, varav	-8,7	-28,5	-13,0
<i>barn och ungdom</i>	-29,5	-38,0	-20,0
<i>vuxna</i>	5,1	4,5	2,0
<i>socialpsykiatri</i>	-0,8	0,0	0,0
<i>nyanlända</i>	16,4	5,0	5,0
<i>resultatöverföring</i>	1,2	0,0	0,0
Stadsmiljöverksamhet	0,4	0,0	0,4
Förskoleverksamhet	-2,0	3,3	5,5
<i>resultatöverföring</i>	-5,6	3,5	1,3
Äldreomsorg	-12,9	-5,3	-2,5
<i>resultatöverföring</i>	5,2	5,3	2,5
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	5,8	-7,9	-2,7
<i>resultatöverföring</i>	-3,6	0,8	2,7
Barn, kultur och fritid	2,2	2,5	2,1
Arbetsmarknadsåtgärder	4,4	3,0	1,5
Ekonomiskt bistånd	3,6	-2,5	-0,5
Slutligt resultat	2,9	-30,0	-6,5
Förändring av resultatfond totalt	-2,9	9,6	6,5
Slutligt resultat efter fond	0,0	-20,4	0,0

Nämnd- och förvaltningsadministration

Resultatet för verksamhetsområde nämnd- och förvaltningsadministration är 4,5 mnkr bättre än prognosen i tertialrapport 2. Den största differensen finns inom köp av tjänst gällande lägre konsultkostnader, men differenser finns inom alla övriga kostnadslag, som vart och ett är något lägre än prognostiserat i tertialrapport 2.

Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri

De största differenserna inom individ- och familjeomsorgen finns inom områdena barn och ungdom, socialpsykiatri och nyanlända, vilka beskrivs närmare nedan.

Individ- och familjeomsorg barn och unga

Nettokostnaderna för verksamhetsområdet har ökat med 5,6 mnkr jämfört med föregående år.

Kostnaderna har ökat med ca 5,2 mnkr medan intäkterna har minskat med ca 0,4 mnkr.

Den stora kostnadsökningen jämfört med föregående år finns inom sommarkolloverksamheten 1,9 mnkr till följd av att stadsdelen tilldelats fler platser än beräknat. Verksamheterna har haft ökade personalkostnader om ca 0,8 mnkr och ökade hyreskostnader med ca 0,8 mnkr, därutöver har verksamheten även haft ökade kostnader inom ramen för platssamverkan om ca 0,8 mnkr.

Intäkterna har minskat med sammantaget 0,4 mnkr jämfört med föregående år och beror huvudsakligen på minskade projektmedel inom medborgarkontoret då ett bidragsfinansierat projekt avslutades under 2023, samt att verksamheten fick elstöd under 2023 men inte under 2024. Däremot har intäkterna ökat avseende mellanstadieverksamheten och föräldraavgifterna inom sommarkolloverksamheten med sammantaget ca 0,7 mnkr.

Resultatet för verksamhetsområde individ- och familjeomsorg till barn och unga är 8,5 mnkr bättre än prognosen i tertialrapport 2. Orsakerna är främst att intäkterna har blivit 6,0 mnkr högre samt att kostnaderna för insatser till barn och unga har blivit 1,8 mnkr lägre (varav 1,1 mnkr avser externa placeringar och drygt 0,6 mnkr avser ersättning till arvoderade familjer). De ökade intäkterna avser främst högre intäkter från Migrationsverket än vad som prognostiserades i tertialrapport 2.

Socialpsykiatri

Resultatet för verksamhetsområdet socialpsykiatri är 0,8 mnkr sämre än prognosen i tertialrapport 2. Beställarens resultat är 1,4 mnkr bättre än prognosen i tertialrapport 2, framförallt till följd av ett kontinuerligt arbete för ökad kostnadsmedvetenhet vid handläggning av ärenden och minskning av kostsamma placeringar. Utföraren visar 2,2 mnkr sämre resultat till följd av högre dygnskostnader än nivåersättningen för gruppboendena. Detta har resulterat i svårigheter gällande personalplanering och schemaläggning.

Nyanlända

Resultatet för verksamhetsområde individ- och familjeomsorg till nyanlända är 11,4 mnkr bättre än prognosen i tertialrapport 2. Hela differensen beror på högre intäkter från Migrationsverket än vad som prognostiserades i tertialrapport 2. De ökade intäkterna avser främst generalschablonen inkl. glappet som har ökat månad för månad under hösten med anledning av de ändrade reglerna för folkbokföring för ukrainska flyktingar.

Förskoleverksamhet

Jämfört med prognostiserat resultat i november och tertialrapport 2 har resultatet vid årets slut påverkats av ett nytt beslut gällande fördelning av bidrag för kvalitetshöjande åtgärder. I nya beslutet prioriteras enheternas finansiering av stöd för barn med särskilda behov av olika slag i syfte av kvalitetshöjning.

Äldreomsorg

Resultatet för verksamhetsområdet äldreomsorg blev 7,6 mnkr sämre än prognostiserat i tertialrapport 2. Avvikelsen mot prognosen beror främst på att antal insatser inte minskade i den omfattning som förväntat. Vid tertialrapport 2 räknades även lägre personalkostnader än utfallet i bokslutet.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Resultatet för verksamhetsområdet funktionsnedsättning är 13,7 mnkr bättre än vad som prognostiserats i tertialrapport 2 varav 10,8 mnkr inom beställaren och 2,9 mnkr inom utförare.

Differensen beror till stor del på verksamhetens arbete med ekonomistyrning och åtgärder som bidragit till större och snabbare effekt än förväntat.

Arbetsmarknadsåtgärder och ekonomiskt bistånd

Arbetsmarknadsåtgärder

Resultatet för verksamhetsområde arbetsmarknad är 1,5 mnkr bättre än prognosen i tertialrapport 2. Differens om 1,1 mnkr finns inom feriearbeten som i huvudsak beror på lägre lönekostnader för ungdomar än beräknat. Differensen inom offentligt skyddat arbete är 0,3 mnkr.

Ekonomiskt bistånd

Resultatet för verksamhetsområde ekonomiskt bistånd är 6,1 mnkr bättre än prognosen i tertialrapport 2. Av differensen avser 5,0 mnkr utbetalt bistånd och av det beloppet avser 4,7 mnkr en tillkommande budgetjustering där information inkom till förvaltningen i slutet av oktober, vilket alltså ej var känt vid prognosen i tertialrapport 2. Den extra budgetjusteringen avsåg merkostnader inom ekonomiskt bistånd, främst orsakade av ökad riksnorm samt högre arbetslöshet än beräknat av Sweco inför den ursprungliga budgeten. Utöver det beror differensen på högre intäkter från Migrationsverket, främst avseende generalschablon, än vad som prognostiserades i tertialrapport 2, både inom utbetalt bistånd och handläggning.

Resultatenheter

Under år 2024 har stadsdelsnämnden haft 20 resultatenheter, varav tio inom förskoleverksamhet, sex inom äldreomsorg, tre inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning och en inom socialpsykiatri. Resultatfonden ökar med 2,9 mnkr till 58,8 mnkr.

Resultatenheter ska föra över hela sitt resultat, både över- och underskott, till följande år som uppkommer till följd av enhetens eget handlande, med maximalt 5 procent av enhetens bruttobudget för året.

Om en resultatenhet visar över- eller underskott som ska föras mellan åren ska nämnden i samband med bokslutet avsätta resultatet till en resultatfond enligt *Regler för ekonomisk förvaltning*. Resultatfonder får ha ett överskott med maximalt 10 procent av enhetens bruttobudget. En förutsättning för att resultatenheterna ska få föra över ett överskott är att åtaganden för enhetens verksamhet har uppfyllts.

Den 19 juni 2023 beslutade kommunfullmäktige om tillfälligt ändrade regler för en utökad möjlighet att använda resultatenheter med hänsyn till det ekonomiska läget. De tillfälliga reglerna innebär att underskott får uppkomma under 2023 och 2024, men ska därefter täckas i samband med nästkommande års bokslut. Om underskotten inte har kunnat täckas under nästkommande års bokslut, dvs. år 2025, ska nämnden upplösa resultatenheten i samband med

bokslut, varvid underskottet täcks i bokslutet av nämnden.

Resultatenhetens namn	Resultat- enhetens bruttobudget 2024	Resultatöver- föring från 2023 Överskott (-) Underskott (+)	Resultat 2024 Överskott (-) Underskott (+)	Resultat- överföring till 2025 Överskott (+) Underskott (-)
Snösätra förskolor	41 049,0	-2 310,0	-735,0	3 045,0
Rågsveds förskolor	41 904,0	-2 710,0	-371,0	3 081,0
Örby förskolor	48 046,0	-4 426,0	-1 310,0	4 804,0
Högdalens förskolor	53 922,0	-2 422,0	-133,0	2 555,0
Hagsätra förskolor	44 598,0	-3 468,0	-461,0	3 929,0
Årsta 2 förskolor	65 314,0	-4 551,0	-419,0	4 970,0
Enskede gårds förskolor	50 780,0	-1 519,0	-491,0	2 010,0
Östberga förskolor	40 356,0	-2 212,0	-1 741,0	3 953,0
Blåsut/Dalens förskolor	37 738,0	-1 875,0	-357,0	2 232,0
Årsta 3 förskolor	46 051,0	-540,0	-559,0	1 099,0
Stureby vård- och omsorgsboende	83 583,0	-3 836,0	395,0	3 441,0
Högdalens vård- och omsorgsboende	117 926,0	-6 533,0	244,0	6 289,0
Enskede nya servicehus	31 521,0	-2 198,0	-65,0	2 263,0
Stureby hemtjänst	29 943,0	-1 684,0	1 280,0	404,0
Vantörs hemtjänst	54 216,0	-2 217,0	1 932,0	285,0
Enskede hemtjänst	36 170,0	-2 194,0	1 424,0	770,0
Assistansenheten	63 394,0	-4 036,0	0,0	4 036,0
Gruppboendestäder och serviceboendestäder LSS	133 998,0	-5 523,0	-3 270,0	8 793,0
Daglig verksamhet LSS	23 610,0	-727,0	-329,0	1 056,0
Utförarenheten för socialpsykiatri	23 413,0	-950,0	1 289,0	-220,0
Summa resultatenheter	1 067 532,0	-55 931,0	-3 677,0	58 795,0

Investeringar

Nämnden följer upp investeringar utifrån den investeringsplan som kommunfullmäktige fastställt och som specificerats i nämndens verksamhetsplan. Investeringar redovisar ett överskott om 5,5 mnkr i sin helhet, varav 3,2 mnkr avser begäran om ombudgetering till år 2025.

Utfallet för investeringar och reinvesteringar i stadsmiljön exkl. forskjutningar, klimat- och trygghetsinvesteringar samt övriga investeringar visar ett överskott om 0,5 mnkr. Överskottet beror på något lägre kostnader än budgeterat inom enskilda projekt.

Utfallet för investeringar i maskiner och inventarier visar ett överskott om 1,8 mnkr. Överskottet beror framförallt på förändrat investeringsbehov och därmed inställda investeringar till följd av ekonomiskt läge samt försenade investeringar.

Mnkr	Budget 2024	Bokslut 2024	Avvikelse 2024	Avvikelse mellan prognos T2 och bokslut 2024
Parkinvesteringar	5,4	4,3	1,1	-1,1
Reinvesteringar	5,6	3,6	2,0	-2,0
Nycklade medel Stadsmiljö	10,7	10,3	0,4	-0,4
Klimatinvesteringar	5,1	5,0	0,1	-0,1
Trygghetsinvesteringar	5,5	5,5	0,0	0,0
Övriga investeringsmedel	4,4	4,3	0,1	-0,1
Maskiner & inventarier	3,2	1,4	1,8	-1,8
Totalt investeringar	39,9	34,4	5,5	-5,5

Investeringar i stadsmiljön

Parkinvesteringar och reinvesteringar

Storängsparken

Förvaltningen har renoverat en lekplats i Storängsparken med fokus på stadsodling, sociala värden samt småbarnslek. För närvarande genomförs en renovering av en gammal bäckfåra i Storängsparken vilket är en del av den ursprungliga gestaltningen men som inte varit i drift på många år. Pumpanläggning och teknikanläggning ingår i arbetet samt gestaltning med växter och möbler i omkringliggande ytor.

På grund av bland annat förseningar vid upphandling samt försvårande väder begärs ombudgetering av 1,2 mnkr.

Vättersdälden

Under 2024 har projektering av det kommande arbetet med renovering av plaskdammen genomförts. Miljöförvaltningen gjorde under sommaren en tillsyn av anläggningen, som visade på ett något mer omfattande behov av renovering än tidigare uppfattning vilket bedöms påverka kommande budget. Projektet redovisar mindre avvikelser mot budget till följd av mindre kostnader än budgeterat.

Nycklade medel

Förvaltningen har arbetat med flera reinvesteringar, både större och mindre, i alla tre stadsdelsområden. De större gäller renovering av en lekplats på Eldsbergagränd i Östberga samt renovering av Fjäders lekplats i Rågsved. I Enskede har en mindre lekplats på Dammrappsvägen renoverats och en del parkvägar har asfalterats. Mindre avvikelser redovisas mot budget till följd av mindre kostnader än budgeterat.

Klimatinvesteringar

Inom beviljade klimatinvesteringar har dricksvattenutkastare anlagts vid tre plaskdammar och källsorteringskärl i tre parker. Under året har cirka 60 träd planerats inom stadsdelsområdet. Förvaltningen har även köpt in elcyklar och batterier. Vidare har solskydd anlagts på fem förskolegårdar. Projekt solskydd på förskolegårdar redovisar mindre avvikelser mot budget

till följd av mindre kostnader än budgeterat.

Trygghetsinvesteringar

Ett projekt har genomförts i Rågsveds centrum i samverkan med Unga berättar för att öka trivseln och tryggheten. Projektet är genomfört med medel som beviljades i samband med tertialrapport 2 år 2023. För att öka tryggheten och sociala aktiviteter har en multisportarena och kähphästbana anlagts bredvid Sturebyskolan. Ett mindre utegym och en multisportarena har även anlagts i Dalen. Trygghetsskapande åtgärder i form av bommar och belysning har genomförts vid Fjäders lekplats i Rågsved.

Övriga investeringsmedel

Naturreservat

En spång med ett bäversäkert dämme och en hundrastgård har anlagts i Rågsveds naturreservat. I Årstaskogens naturreservat har en tillgänglig gångslinga med markeringar, möbler och asfaltering etablerats inom Äldrevänlig stad. Nya orienteringsskyltar och informationsskyltar har monterats i naturreservatets och från tunnelbanan i rågsved och högdalen.

Biologisk mångfald

Lökar har satts längs ett parkvägsstråk i Östberga och buskar och perenner har planterats på Fjäders lekplats. I Årsta har ängar anlagts på två olika platser. Projektet i Årsta redovisar mindre avvikelser mot budget till följd av mindre kostnader än budgeterat.

Maskiner och inventarier

Förvaltningen har investerat i bland annat inventarier till en ny förskola och öppna förskolor för förbättra arbets- och besöksmiljö. Vidare har mindre investeringar gjorts till i förvaltningshuset i Globen, exempelvis ljudteknik för att förbättra tillgängligheten, källsorteringsmöbler till följd av ny upphandling och kontorsmöbler. Enskede hemtjänst har installerat en laddstolpe till elbil.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Inte aktuellt.

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Inte aktuellt.

Ombudgeteringar

Nämnden begär ombudgetering, efter samråd med trafikkontoret och stadsledningskontoret, om totalt 3,2 mnkr, varav 1,2 mnkr för parkinvestering avseende Storängsparken (investering) och 2,0 mnkr för reinvestering avseende Storängsparken (investering). Begäran görs till följd av förseningar inom projektet, framförallt på grund av försenade upphandlingar och försvårande väder.

Medel för lokaländamål

Inte aktuellt.

Analys av balansräkning

I balansräkningen redovisas stadsdelsnämndens tillgångar och skulder vid början och slutet av året. I bilaga 2 redovisas balansräkning i sin helhet, resultaträkningen redovisas i bilaga 3.

I nedanstående tabeller redovisas en sammanfattning av nämndens tillgångar och skulder.

Tillgångar

Förvaltningens balansomslutning är 20,7 mnkr högre än föregående år.

Likvida medel och de totala kundfordringarna är i stort sett oförändrade.

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter har ökat med blyga 0,9 mnkr jämfört med föregående år. De kortfristiga fordringarna har ökat med 7,6 mnkr, vilket beror på att upplupen assistansersättning föregående år bokförts som en upplupen intäkt. Detta medför att de upplupna intäkterna i själva verket stigit med 8,5 mnkr, främst till följd av ökat bidrag för utbildningsvikarier inom äldreomsorgen, finansierat av Europeiska socialfonden.

Anläggningstillgångar har ökat med 11,7 mnkr som en följd av fortsatta satsningar inom stadsmiljö.

Tabell 25: Tillgångar (mnkr)	2024	2023
Likvida medel	0,3	0,5
Kundfordringar	54,9	53,4
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	84,2	84,1
Diverse kortfristiga fordringar	9,8	2,2
Summa omsättningstillgångar	149,2	140,2
Anläggningstillgångar	266,5	254,8
Summa tillgångar	415,7	395,0

Skulder och eget kapital

Leverantörsskulder har ökat med 14,6 mnkr och de upplupna kostnaderna och förutbetalda intäkterna har minskat med 20,0 mnkr jämfört med föregående år. Den största förändringen kan förklaras av att förvaltningen detta bokslut slutbokfört fler leverantörsfakturor än föregående år.

Diverse kortfristiga skulder har minskat med 0,3 mnkr under året och övriga långfristiga skulder har minskat obetydligt med 0,1 mnkr.

Eget kapital har ökat med 27,0 mnkr till följd av förändringar i resultaträkningen. Årets avsättning till resultatfonder uppgår till 58,8 mnkr.

Förvaltningens gräns för förskottskassor uppgår till 400 tkr.

Tabell 26: Skulder och eget kapital (mnkr)	2024	2023
Leverantörsskulder	147,8	133,6
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	59,5	79,5
Diverse kortfristiga skulder	0,4	0,7
Övriga långfristiga skulder	1,7	1,8
Summa skulder	209,7	215,7
Eget kapital	206,3	179,3
Summa skulder och eget kapital	415,7	395,0

Övrigt

Föreningsbidrag

För verksamhetsåret 2024 fördelade nämnden 1 060 000 kronor i föreningsbidrag i form av verksamhets- och aktivitetsstöd. Föreningsbidragen fördelades till 28 olika föreningar. En majoritet av bidragen, 700 tkr, fördelades till föreningar som kompletterar förvaltningens verksamheter för barn och unga.

Målgrupp	Verksamhetsår 2024	Verksamhetsår 2023	Verksamhetsår 2022
Barn och unga	700 000	700 000	700 000
Vuxna	100 000	100 000	100 000
Personer med funktionsnedsättning	20 000	20 000	14 000
Äldre	240 000	240 000	200 000
Summa	1 060 000	1 060 000	1 014 000

Idéburet offentligt partnerskap (IOP)

Kostnader för ingångna idéburna offentliga partnerskap (IOP) ingår inte i budgeten för föreningsbidrag utan bekostas av den verksamhet som har ingått IOP.

Under 2024 har nämnden haft sex stycken IOP. Kostnaderna för nämndens IOP:er har uppgått till cirka 0,6 mnkr.

Förening	Verksamhetsår 2024
Convictus	250 000
Drömstort	47 500
Farsta församling och Stiftelsen Stora Sköndal (Himmel och Pannkaka)	70 000
Nya Rågsveds Folkets Hus	50 000
Rågsveds IF	95 000
Street Minds	100 000
Summa	612 500

Särskilda redovisningar

Bedömning av nämndens interna kontroll

 Tillräcklig

Analys

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd bedömer att den interna kontrollen under år 2024 varit tillräcklig.

Förvaltningen har genomfört planerade kontroller enligt internkontrollplanen. Utöver dessa kontroller har ytterligare granskningar och kontroller genomförts.

Resultatet av kontroller inom informationssäkerhet visar på avvikelser och utifrån det har åtgärder planerats. Det gäller informationssäkerhet och kontroll av behörigheter. Stickprovskontroller av behörigheter har gjorts i vissa system och avvikelser har noterats. Avvikelser har även noterats i hur dokumentation sker när användare rensas i system. Rutiner kommer uppdateras för att öka riktigheten.

Systematiskt kvalitetsarbete

Arbete utifrån Stockholms stads kvalitetsprogram - Utveckling genom ständiga förbättringar innovation och digitalisering

Avdelning förskola har påbörjat ett arbete att utveckla dialogen mellan enhet och avdelning, som en del av det systematiska kvalitetsarbetet.

Avdelning Social omsorg vuxen har arbetat utifrån den värdegrund som implementerades 2023 och som utgått från ledorden tillgänglighet, mod och ansvar. Värdegrundsarbetet har varit en del i avdelningens arbete med att utveckla kvaliteten i verksamheterna genom att ha brukarnas fokus. Fyra kvalitetsdialoger har genomförts 2024. Avdelningens ledningsgrupp har arbetat utifrån fokusområdet ekonomi och kvalitet. Enheterna har haft workshops för öka medvetenheten om budgetprioriteringar och prognossäkerhetsarbete för att bibehålla en god kvalitet och fortsatt fokus på kärnuppdraget. Arbetet har lett fram till flera förbättringar inom de olika verksamheterna, såsom tydligare uppföljningar av åtgärder och dess effekter för brukare. Genom att ha ett tydligt fokus har avdelningen vid kvalitetsdialoger, resultatdialoger och ledningsgruppsmöten genom analys av de olika åtgärder som vidtagits utifrån fokusområdet kunnat se att åtgärderna skapat mervärde, både för brukare och verksamhet.

För att utveckla verksamheten och arbeta med ständiga förbättringar har avdelningen Social omsorg äldre genomfört kvalitetsråd inom samtliga enheter och två kvalitetsråd avdelningsövergripande. Äldreomsorgen står inför stora utmaningar och för att möta dessa arbetar Innovationscenter med att ta fram nya eller förbättrade tjänster, arbetssätt och processer, och på så sätt nås ökad kvalitet och resurseffektivitet

Kvalitetsutmärkelsen 2024

En enhet från förvaltningen deltog i Kvalitetsutmärkelsen: Hälsofrämjande enheten inom

avdelningen Social omsorg äldre. Sju medarbetare har deltagit som examinatorer av bidrag från andra förvaltningar och bolag.

Kvalitetsledningssystem

Förvaltningen har under året fortsatt att driva projektet om kvalitetsledningssystem enligt SOSFS 2011:9. Projektet avslutas vid årsskiftet och går in i ordinarie verksamhet. Arbetet med systematiska förbättringar har kartlagts och beskrivits i systemet och består av fyra delar: riskanalys, egenkontroll, avvikelshantering och att hantera kvalitetsinformation.

Resultat av verksamhetsuppföljning av externa utförare

För avdelning Social omsorg vuxen och Social omsorg äldre, se bilaga 9 (till nämnden).

Lex Sarah och lex Maria

I början av året slutfördes kartläggningen av lex Sarah-processen och processen samt alla dokument kopplade till lex Sarah publicerades i kvalitetsledningssystemet. Förvaltningens rutin för lex Sarah reviderades och den uppdaterade rutinen beslutades av stadsdelsnämnden i maj. En förändring i ansvarsfördelning infördes som innebär att lex Sarah-ansvarig kan vara avdelningschef eller biträdande avdelningschef/chef på motsvarande nivå. Detta gjordes för att effektivisera arbetet med lex Sarah på stora avdelningar. I övrigt gjordes förtydliganden bland annat kring hur förvaltningen ska arbeta för att uppmärksamma missförhållanden och hur missförhållanden ska åtgärdas och följas upp. Under året har månatliga lex Sarah-möten genomförts för förvaltningens lex Sarah-utredare där ärenden och gemensamma utvecklingsfrågor har diskuterats.

Totalt har det under året inkommit 25 lex Sarah-rapporter för egen/ kommunal regi och 19 rapporter inom enskild regi. Alla rapporter har inkommit på avdelningarna Social omsorg vuxen och Social omsorg äldre. Inom avdelningarna Social omsorg barn och unga och Social omsorg förebyggande och främjande har det inte inkommit några rapporter. Nedan följer en sammanställning av lex Sarah-rapporter inom avdelningarna Social omsorg vuxen samt Social omsorg äldre.

Två anmälningar enligt lex Maria har inkommit och utretts under året. Dessa har båda gällt läkemedelshantering. I båda fallen fanns rutiner för arbetet, men arbetstagare brast i följsamhet av dessa, vilket ledde till anmälningar av enskilda till inspektionen för vård och omsorg (IVO).

Social omsorg äldre

Antalet rapporter har ökat både vad gäller kommunalt och enskilt driven verksamhet. För kommunalt driven verksamhet uppgår antalet inkomna anmälningar till 13, varav en inte bedömdes innefattas av bestämmelsen. År 2023 inkom 6 rapporter. För enskilt driven verksamhet uppgår antalet till 9 stycken jämfört med 4 rapport 2023.

Liksom tidigare år handlar det till övervägande del om brister i följsamhet till rutiner och brister i kommunikation. Det har även inkommit rapporter om personanknutna brister. Trots att individuellt stöd, transparens och handlingsplaner varit upprättade har händelser som innefattas av lex Sarah inträffat.

En bidragande faktor till att antalet rapporter ökat markant kan ha sin grund i att samtliga

chefer på olika nivåer inom Social omsorg äldre har informerats om lex Sarah, hur ärenden rapporteras samt hur samverkan ska ske. Biståndshandläggarna har också fått motsvarande information.

Social omsorg vuxen

Det har inkommit tolv rapporter enligt lex Sarah i egen regi. Av dessa har ingen anmälts vidare till IVO. Även föregående år inkom tolv rapporter varav tre anmäldes vidare till IVO. Tre rapporter har avskrivits då de inte har ansetts vara lex Sarah-ärende eller utgöra missförhållande enligt lex Sarah.

Den vanligaste orsaken till rapporten var brister i utförande av insats. De övergripande mönstren som framkommer i utredningarna visar på behov av utveckling vad gäller;

- Översyn, uppdatering eller revidering av rutiner
- Behov av handlingsplaner/genomförandeplaner på individnivå och i vissa fall revidering av sådana planer
- Behov av kompetensutveckling/fortbildning, särskild vad gäller bemötande av personer med utagerande/utmanade beteende samt kring självbestämmande
- Behov av ökad samverkan med externa parter
- Behov av ökad samverkan mellan utförar- och beställarverksamhet

Det har även inkommit tio rapporter om information enligt lex Sarah från verksamheter i enskild regi varav två har anmälts till IVO.

Egenkontroll

Under sommaren 2024 har 30 slumpvis utvalda ärenden inom mottagnings- och utredningsenheten inom barn och unga granskats. Underlag för granskningen är förhandsbedömningar, utredningar samt journalanteckningar. Totalt var 29 ärenden fullständiga. I samtliga framkommer oron i ansökan/anmälan och i samtliga fanns det en risk- och skyddsbedömning kopplad till oron. Förhandsbedömningar har klarat 14-dagarsregeln i samtliga fall. Förbättringsområden är att bedömningsinstrument används i mycket låg utsträckning. I 27 av 29 ärenden hölls utredningstiden inom fyra månader och utredaren har träffat barnet i samtliga fall.

Vad gäller insatser för vuxna har mindre avvikelser uppmärksammats, bland annat att några ärenden har saknat genomförandeplaner och att några genomförandeplaner inte har följts upp inom utsatt tid. Avvikelseerna är åtgärdade och samtliga berörda handläggare har fått återkoppling och i viss mån kompetenshöjande insatser utifrån egenkontrollen. För att säkerställa att de insatser som ges är av god kvalitet har egenkontroller av genomförandeplaner samt kontroller för att säkra kompetensen i de verksamheter som utför insatser genomförts.

Inom äldreomsorgen visar egenkontroller att verksamheten håller en god kvalitet. Handläggningen görs enligt gällande riktlinjer och omsorgen ges med god patientsäkerhet. Vissa mindre avvikelser har uppmärksammats så som att genomförandeplaner inte inkommer till beställarenheten, att kontinuiteten brister inom vissa hemtjänstgrupper, att genomförandeplaner inte är kopplade till den enskildes önskemål och att beteendemässiga och

psykiska symptom vid demens (BPSD) inte följs fullt ut. I de fall brister uppmärksamhets har återkoppling skett till handläggare eller omsorgspersonal samt rutiner och arbetssätt setts över.

Inspektioner och granskningar

Skolinspektionen har genomfört en kvalitetsgranskning av arbetet för att fler barn ska delta i utbildningen i förskolan. Granskningen har genomförts på förskolan Rödmyran, inom Snösätra förskoleenhet, och även omfattat hur huvudmannen stödjer arbetet med att främja närvaro och öka deltagandet i förskolan. Granskningen har utgått från följande frågeställningar:

1. I vilken utsträckning bedriver rektorn ett aktivt och strategiskt arbete för att främja närvaro i förskolan?
2. I vilken utsträckning stödjer huvudmannen rektorn i arbetet med att främja närvaro?
3. I vilken utsträckning gör hemkommunen aktiva och strategiska ansträngningar för att öka deltagandet i förskolan?

Skolinspektionen bedömer att rektorn i flera delar bedriver ett aktivt och strategiskt arbete för att främja närvaro i förskolan. Ett utvecklingsarbete behöver inledas för att tydliggöra hur arbetet med att främja närvaro ska bedrivas och utvecklas. Skolinspektionen bedömer vidare att huvudmannen i flera delar stödjer rektorn i arbetet med att främja närvaron. Ett utvecklingsarbete behöver inledas för att utveckla arbetet med att följa upp och analysera rektorns arbete med att främja närvaro. I detta ingår även att ta reda på vilket stöd rektorn behöver i arbetet. Skolinspektionen bedömer att hemkommunen i hög utsträckning gör aktiva och strategiska ansträngningar för att öka deltagandet i förskolan och har inte identifierat något utvecklingsområde inom den frågeställningen.

Under november har verksamheten för ledsagar- och avlösarservice, LSS och SOL, granskats av verksamhetscontroller. Utifrån underlagen som låg till grund för uppföljningen bedömdes assistansenheten bedriva verksamhet till största del i enlighet med gällande krav. Det finns ett fungerande ledningssystem med relevanta processer, rutiner, riskanalyser, uppföljning och kontroller och har en fungerande avvikelshantering.

Bandängens gruppbostad har genomgått granskning av läkemedelshantering och läkemedelsförvaring. Åtgärdsplan har upprättats utifrån förbättringsförslag som framkom vid granskningen.

Under våren granskade socialförvaltningens funktionshindersinspektörer fyra socialpsykiatriska gruppbostäder ur ett brukarperspektiv med fokus på kvalitet och rättssäkerhet för den enskilde.

Syftet med granskningen är att stimulera verksamheternas utvecklings- och kvalitetsarbete. Bandängens gruppbostad ingick i granskningen. Verksamheten har upprättat en handlingsplan för de utvecklingsområden som framkom, såsom bland annat uppföljning av egna arbetssätt, enhetlig benämning av boende och personal i dokumentationen, enskilda och gemensamma aktiviteter och motivationsarbete

Apoteksgranskningar har genomförts på de särskilda boendena. Generellt visar dessa att

läkemedelshanteringen är god och patientsäkerheten hög. Vissa brister i delegeringar, läkemedelsadministrering uppmärksammades samt överlämning av läkemedel enligt rutin. Revidering av rutiner har gjorts utifrån detta.

En livsmedelskontroll genomfördes på Enskede nya servicehus där avvikelser förekom på grund av lokalernas skick och utformning, i övrigt fanns inga avvikelser.

Revisionskontoret har granskat om Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds styrning och uppföljning avseende genomförandeplaner inom hemtjänsten sker i enlighet med socialtjänstlagen samt stadens riktlinjer och anvisningar. Resultatet av detta väntas inkomma i början av 2025.

Uppföljning av stadsrevisionens årsrapport 2023

Stadsdelsnämnden behandlade revisionens årsrapport för 2023 på sammanträdet i maj. Den innehåller resultat och bedömningar utifrån granskningar av verksamhet och ekonomi, internkontroll, räkenskaper samt uppföljning av tidigare års granskningar. Nedan redovisas de åtgärder som förvaltningen vidtagit utifrån revisionens rekommendationer i årsrapporten.

Förtroendekänsliga poster

Nämnden rekommenderas att säkerställa att stadens anvisningar och regler följs vad gäller redovisning av transaktioner som avser representation.

Genomförda åtgärder:

Redovisningsansvarig är godkännare på konton för förtroendekänsliga poster och kontakter berörda vid avsaknad av korrekta underlag. Redovisningsansvarig skickar även ut information om hur kontering ska ske vid uppmärksammade brister. Förvaltningen inväntar stadsledningskontorets reviderade riktlinjer för representation och kommer därefter uppdatera nämndens riktlinjer för representation.

Köp av personlig assistans utförd av externa utförare

Nämnden rekommenderas att säkerställa att hantering av extra skyddsvärda personuppgifter hanteras i enlighet med anvisning från stadsledningskontoret så att uppgifter av detta slag till exempel inte förekommer på fakturor eller fakturabilagor.

Genomförda åtgärder:

Samtliga utförare, både nya och gamla, har informerats om rutinen. Detta var genomfört i juni.

Hot och våld vid gruppboenden

Nämnden rekommenderas att säkerställa att arbetskada, tillbud och riskobservation kopplat till hot och våld alltid rapporteras i stadens incidentrapporteringssystem samt säkerställa att det finns en lokal riskbedömning och handlingsplan för att hantera och minska hot och våld för varje enskild verksamhet, anpassat efter boendets lokala förutsättningar.

Genomförda åtgärder:

Förvaltningen har genomfört introduktionsutbildning om bland annat hot och våld med genomgång av hur medarbetaren ska rapportera i incidentrapporteringssystemet. Även vid introduktionen får nya medarbetare information om hur de ska rapportera i systemet. Samtliga medarbetare har tillgång till enhetens ledningssystem med rutiner för arbetsskador och tillbud.

Rutinen lyfts årligen på APT. Under utbildning och introduktion tydliggörs ansvarsfördelningen för att säkerställa att alla vet vilka som är ansvariga för att rapportera incidenter och att rapporterna hanteras korrekt. Närmaste chef ansvarar för att lyfta rapporten på APT så att alla medarbetare får kännedom om åtgärder och eventuella handlingsplaner som i så fall upprättas tillsammans. Aktuella incidentrapporter lyfts även på möten med fackliga representanter och arbetsplatsombud. Vikten av en öppen kommunikation betonas, där alla medarbetare ska känna sig trygga att rapportera incidenter. En mall för daglig riskbedömning har tagits fram och implementerats. Mallen har tagits upp och förankrats med medarbetarna och finns lättillgänglig i enhetens arbetsmiljöpärm ute på de olika verksamheterna. Samtliga medarbetare känner till att den regelbundet ska fyllas i. Biträdande enhetschef tar med sig den ifyllda pärmen till varje APT och tar upp de risker som personalen har noterat i arbetsmiljödokumentet.

Individuppföljning inom daglig verksamhet

Revisionskontoret rekommenderar nämnden att

1. säkerställa att genomförandeplaner inkommer inom utsatt tid enligt stadens riktlinje
2. säkerställa att det finns koppling mellan beställning och genomförandeplan avseende insatser till brukare
3. säkerställa att individuppföljningar genomförs minst årligen samt dokumenteras enligt stadens riktlinje
4. använda beställningar och genomförandeplaner som ett instrument vid individuppföljningar enligt stadens riktlinje
5. utforma kontroller för att följa upp brukarnas närvaro på daglig verksamhet för att säkerställa att rätt ersättning utgår till utförare och brukare.

Genomförda åtgärder:

1. Det har skrivits in i beställningar att genomförandeplan ska inkomma inom 14 dagar, om detta inte skett så har utförare kontaktats. Har kontrollerats genom egenkontroll på enheten i slutet av maj 2024.
2. Genomförandeplaner som kommit in från utförare har kontrollerats biståndshandläggare för att säkerställa att de överensstämmer med beställningen, om de inte överensstämde så har utföraren kontaktats.
3. Arbetsledning har påtalat vikten av att uppföljningar görs årligen, oavsett beslutsålder, samt vikten av att följa upp beslut. Egenkontroll har genomförts i slutet av maj 2024.
4. Genomgång av beställning och genomförandeplan samt dokumentera vid uppföljningar. Egenkontroll genomförd i slutet på maj 2024.
5. Biståndshandläggaren har kontrollerat ersättningslistor gentemot beställningar varje månad. Vid uppföljningar kontrolleras även närvaron.

Kvalitetsarbete i verksamheten

Revisionskontoret rekommenderar nämnden att säkerställa dokumentation av vilka åtgärder som har vidtagits för att säkra verksamhetens kvalitet med anledning av avvikelserna i genomförda egenkontroller.

Genomförda åtgärder:

Efter genomgång av samtliga handläggares ärenden på enheten och dokumentation av eventuella åtgärder som vidtagits har enhetschef dokumenterat de egenkontroller och vidtagna åtgärder som kopplats till dessa i ett separat dokument, blev klart i augusti 2024.

Individuppföljning av placerade barn, efter pandemin

Nämnden rekommenderas att säkerställa att genomförandeplaner upprättas och används i uppföljning av samtliga ärenden.

Genomförda åtgärder:

Kontroller av att genomförandeplaner har upprättats sker genom individuell uppföljning mellan biträdande enhetschef och medarbetare en gång i månaden. I början av hösten hade familjevården reviderat och upprättat genomförandeplaner för alla barn i familjehem. Lagkraven gäller inte barn i jourhem men även många av dem har genomförandeplaner.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Checklista för årlig uppföljning

Förbättringsområden – analys av utfall

Förvaltningen bedriver ett väl fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete med friskfaktorer och tidiga insatser kopplat till såväl sjukfrånvaro som insatser på gruppnivå. Utvecklingsområden som kommit fram i den årliga uppföljningen är utformning av skriftliga rutiner kopplat till det systematiska arbetsmiljöarbetet vilka ska göras tillgängliga och kända. Förvaltningen ska även fortsätta bedriva ett hälsofrämjande arbete samt se över hantering av riskbedömningar kopplat till arbetsmiljön.

Under början av 2025 ska även en ny arbetsmiljöutbildning tas fram i syfte att kompetensutveckla chefer och skyddsombud i systematiskt arbetsmiljöarbete.

Arbetet i SAM-modulen i ILS kommer fortsätta att utvecklas för att underlätta arbetsmiljöarbetet för cheferna. Arbetsmiljöårshjulet lyfts in i ILS och utveckling påbörjas med att skapa en enhetlig hantering av förvaltningens skyddsronder.

I samband med nya chefstrukturen kommer hanteringen av fördelning av arbetsmiljöuppgifter i ILS att ses över.

Det kommer under året också genomföras ett arbete med att tydliggöra förvaltningens arbete med aktiva åtgärder.

Framgångsfaktorer och föregående års aktiviteter från årlig uppföljning – analys av utfall

Implementering av friskfaktorer är genomförd på nästan samtliga samverkansnivåer på förvaltningen. Detta innebär att alla nu har en grundkunskap om vad friskfaktorer innebär.

Under 2024 har förvaltningen undersökt hur SAM-modulen i ILS kan underlätta arbetsmiljöarbetet. Nu genomförs den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet i systemet fullt ut i ILS.

Det har under året genomförts ett antal utbildningar i incidenthanteringssystemet (IA) där deltagarantalet varit stort. Det har också tagits fram APT-material som kan användas för att öka kunskapen om IA bland medarbetarna.

Under 2024 har förvaltningen arbetat för att utveckla den fackliga samverkan bland annat genom att införa träffar med huvudskyddsombuden där aktuella olika teman lyfts. Dessa träffar kommer att fortsätta under 2025. Det genomfördes också utbildningar för förvaltningens samtliga chefer i samverkan för att höja kompetensen generellt. Under slutet av 2024 samt under 2025 kommer samverkansgrupperna att arbeta vidare för att förbättra samverkan mellan parterna genom en workshop, särskilt framtagen för att utveckla dialogen.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2025-02-03
Carina Idenfors, Avdelningschef	2025-02-03